

ปัจจัยที่มีผลต่อความสุขของประชาชนในพื้นที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตพัฒนาพิเศษ
ภาคตะวันออก

ณัฐพัชร ณะนอง

งานนิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต

วิทยาลัยการบริหารรัฐกิจ มหาวิทยาลัยบูรพา

2563

ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยบูรพา

ปัจจัยที่มีผลต่อความสุขของประชาชนในพื้นที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตพัฒนาพิเศษ
ภาคตะวันออก

ณัฐพัชร ณะนง

งานนิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต
วิทยาลัยการบริหารรัฐกิจ มหาวิทยาลัยบูรพา
2563
ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยบูรพา

FACTOR AFFECTING THE HAPPINESS OF THE PEOPLE IN LOCAL ADMINISTRATION
IN EASTERN ECONOMIC CORRIDOR.

NATTAPAT NA RANONG

AN INDEPENDENT STUDY SUBMITTED IN PARTIAL FULFILLMENT OF
THE REQUIREMENTS FOR MASTER OF PUBLIC ADMINISTRATION
GRADUATE SCHOOL OF PUBLIC ADMINISTRATION

BURAPHA UNIVERSITY

2020

COPYRIGHT OF BURAPHA UNIVERSITY

คณะกรรมการควบคุมงานนิพนธ์และคณะกรรมการสอบงานนิพนธ์ได้พิจารณางาน
นิพนธ์ของ ฌัฐพัชร ฌ रणอง ฉบับนี้แล้ว เห็นสมควรรับเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต ของมหาวิทยาลัยบูรพาได้

คณะกรรมการควบคุมงานนิพนธ์

อาจารย์ที่ปรึกษาหลัก

.....
นางนง ฌุสร
.....
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.กาญจนา บุญยัง)

อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม

.....
เทียนแก้ว ฌียมสุวรรณ
.....
(อาจารย์ ดร.เทียนแก้ว ฌียมสุวรรณ)

คณะกรรมการสอบงานนิพนธ์

.....
Amme ฌ
..... ประธาน
(อาจารย์ ดร.จิตพล ชัยมะดัน)

.....
นางนง ฌุสร
..... กรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.กาญจนา บุญยัง)

.....
เทียนแก้ว ฌียมสุวรรณ
..... กรรมการ
(อาจารย์ ดร.เทียนแก้ว ฌียมสุวรรณ)

.....
..... กรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อุษณากร ทาวะรัมย์)

.....
.....
..... คณบดีคณะรัฐศาสตร์และนิติศาสตร์

(รองศาสตราจารย์ ว่าที่เรือตรี ดร. เอกวิทย์ มณีธร)

วันที่ 16 เดือน เมษายน พ.ศ. 2563

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยบูรพา อนุมัติให้รับงานนิพนธ์ฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่งของ
การศึกษาตามหลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต ของมหาวิทยาลัยบูรพา

.....
..... คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

(รองศาสตราจารย์ ดร.นุจรี ไชยมงคล)

วันที่ 16 เดือน เมษายน พ.ศ. 2563

61930023: รัฐประศาสนศาสตร์มหาบัณฑิต; รป.ม.

คำสำคัญ: ความสุขของประชาชน/องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น/เขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก

ณัฐพัชร ฒ ระนอง : ปัจจัยที่มีผลต่อความสุขของประชาชนในพื้นที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก. (FACTOR AFFECTING THE HAPPINESS OF THE PEOPLE IN LOCAL ADMINISTRATION IN EASTERN ECONOMIC CORRIDOR.)
คณะกรรมการควบคุมงานนิพนธ์: กาญจนา บุญยัง, ร.ด., เทียนแก้ว เลี่ยมสุวรรณ, ประ.ด. 153 หน้า.
ปี พ.ศ. 2563.

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์ 1. เพื่อศึกษาระดับความสุขของประชาชนในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก และ 2. เพื่อศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อความสุขของประชาชนในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก ประชากรที่ใช้ในการศึกษา คือ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออกใน 3 จังหวัด คือ จังหวัดฉะเชิงเทรา จังหวัดชลบุรี และจังหวัดระยอง จำนวน 273 แห่ง เก็บรวบรวมข้อมูลจากข้อมูลทุติยภูมิ (Secondary Data) ของกรมพัฒนาชุมชน จากเว็บไซต์ <http://ebmn.cdd.go.th> และเว็บไซต์ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นแต่ละแห่ง วิเคราะห์ข้อมูลด้วยสถิติเชิงพรรณนา ได้แก่ ค่าความถี่ (Frequency) ค่าร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย (Mean) ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) ค่าความโด่ง (kurtosis) และค่าความเบ้ (skewness) และการวิเคราะห์การถดถอยเชิงพหุคูณ ทดสอบสมมติฐานการวิจัย ด้วยวิธี Enter

ผลการวิจัยพบว่า ระดับความสุขเฉลี่ยของประชาชนในเขตพื้นที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก มีค่าเฉลี่ย 8.30 คะแนน จากคะแนนเต็ม 10 ตัวแปรอิสระทั้ง 19 ตัว ร่วมกันอธิบายความผันแปรของความสุขของประชาชนในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก ได้ร้อยละ 16.20 และปัจจัยที่ส่งผลต่อความสุขของประชาชนในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก คือ รายได้เฉลี่ยต่อคนต่อปี รายจ่ายเฉลี่ยต่อคนต่อปี ร้อยละคนอายุ 60 ปีขึ้นไป มีอาชีพและรายได้ และการกำหนดวิสัยทัศน์ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

61930023: MASTER OF PUBLIC ADMINISTRATION; M.P.A.

KEYWORDS: The level of happiness of the people/Local administration/Eastern Economic Corridor

NATTAPAT NA RANONG : FACTOR AFFECTING THE HAPPINESS OF THE PEOPLE IN LOCAL ADMINISTRATION IN EASTERN ECONOMIC CORRIDOR..

ADVISORY COMMITTEE: KANJANA BOONYOUNG, Ph.D., TIENKAEW LIEMSUWAN, Ph.D. 153 P. 2020.

The purpose of this research was to: 1. study the happiness level of the people in the local administrative organization in Eastern Special Development Zone; and 2. study factor affecting the happiness of the people in local administrative organization in Eastern Special Development Zone. The population used in the study was the local administrative organization in Eastern Special Development Zone in 3 provinces which is Chachoengsao Province, Chonburi Province and Rayong Province, consisting of 237 locations, collecting data from the secondary data of the Community Development Department (www.cdd.go.th) and the websites of each local administrative organization, and analyze data with descriptive statistics such as frequency, percentage, mean, standard deviation, kurtosis and skewness, and Multiple Regression Analysis to test the research hypothesis.

The results of the research found that the average happiness level of the people in the local administrative organization in Eastern Special Development Zone has an average of 8.30 points out of 10 points, all 19 independent variables together explain the variation of happiness of the people in the local administrative organization in Eastern Special Development Zone 16.20%, and the factors that affect the happiness of the people in the local administrative organization were the average income per person per year, average expenditure per person per year, percentage of people aged 60 years and over, having a career and income, and determining the vision of the local administrative organization with statistical significance at the level of .05.

กิตติกรรมประกาศ

งานนิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จสมบูรณ์ด้วยดีตามเป้าหมาย ด้วยความอนุเคราะห์และความช่วยเหลืออย่างดียิ่ง จากรองศาสตราจารย์ ดร. ชินรัตน์ สมสืบ อาจารย์ที่ปรึกษาหลัก และประธานสอบงานนิพนธ์ อาจารย์ ดร. เทียนแก้ว เลี่ยมสุวรรณ อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม และกรรมการสอบงานนิพนธ์ และผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. กาญจนา บุญยัง กรรมการสอบงานนิพนธ์ ในการสอบโครงร่างนิพนธ์ รวมถึงในการสอบงานนิพนธ์ฉบับสมบูรณ์ ที่ได้รับความอนุเคราะห์และความช่วยเหลือ จากอาจารย์ ดร. ชิตพล ชัยมะดัน ประธานสอบงานนิพนธ์ และกรรมการสอบงานนิพนธ์ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. กาญจนา บุญยัง อาจารย์ที่ปรึกษาหลัก อาจารย์ ดร. เทียนแก้ว เลี่ยมสุวรรณ อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม และผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. อุษณากร ทาวะรัมย์ ซึ่งท่านได้ให้ความกรุณาให้คำปรึกษา แนะนำแนวทางในการศึกษาค้นคว้า ติดตาม ตรวจสอบแก้ไขงานนิพนธ์ ผู้วิจัยซาบซึ้งใจเป็นอย่างยิ่งและขอขอบพระคุณอย่างสูง

ขอขอบพระคุณบิดา มารดา เพื่อน ๆ ที่เป็นกำลังใจในการจัดทำงานนิพนธ์ ขอประโยชน์และคุณค่าของงานนิพนธ์ฉบับนี้ขออุทิศให้แก่ คุณบิดา มารดา คุณครู อาจารย์ และผู้มีพระคุณทุกท่าน

ณัฐพัชร์ ณ ระนอง

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	จ
กิตติกรรมประกาศ.....	ฉ
สารบัญ	ช
สารบัญตาราง	ฅ
สารบัญรูปภาพ	ฉ
บทที่ 1 บทนำ	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	4
สมมติฐานของการวิจัย.....	4
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับการวิจัย.....	6
ขอบเขตของการวิจัย	6
กรอบแนวคิดในการวิจัย	7
แผนภาพกรอบแนวคิดในการวิจัย.....	9
ตารางแสดงที่มาของกรอบแนวคิด	10
นิยามศัพท์เฉพาะ.....	14
บทที่ 2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	19
แนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับความสุข.....	19
เขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก	38
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	43
บทที่ 3 วิธีการดำเนินการวิจัย	56

แหล่งข้อมูล.....	56
ประชากร	56
ตัวแปรที่ใช้ในการศึกษา.....	61
การเก็บรวบรวมข้อมูล	63
การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล	63
บทที่ 4 ผลการวิจัย	67
การวิเคราะห์ข้อมูลระดับความสุขเฉลี่ย	67
การวิเคราะห์เชิงพรรณนา	68
ปัจจัยที่ส่งผลต่อความสุขของประชาชนในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตพัฒนาพิเศษภาค ตะวันออก โดยใช้วิธีการทางสถิติ คือ การถดถอยเชิงพหุคูณ	77
บทที่ 5 สรุปผลการวิจัยและข้อเสนอแนะ	106
สรุปผลการวิจัย	106
อภิปราย	107
ข้อเสนอแนะ	113
บรรณานุกรม	116
ประวัติย่อของผู้วิจัย	156

สารบัญตาราง

	หน้า
ตารางที่ 1 ที่มาของกรอบแนวคิด.....	10
ตารางที่ 2 ตัวแปรที่ใช้ในการศึกษา.....	61
ตารางที่ 3 ความถี่ และร้อยละของระดับความถี่ของประชาชนในเขตพื้นที่องค์กรอง ส่วนท้องถิ่นในเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก (N=273).....	67
ตารางที่ 4 ความถี่ และร้อยละของตัวแปรร้อยละของประชากรที่เจ็บป่วยเป็นผู้ป่วยใน.....	68
ตารางที่ 5 ความถี่ และร้อยละของตัวแปรร้อยละคนพิการ.....	68
ตารางที่ 6 ความถี่ และร้อยละของตัวแปรร้อยละเพศชาย.....	69
ตารางที่ 7 ความถี่ และร้อยละของตัวแปรร้อยละของคนที่จบการศึกษามากกว่าการศึกษาภาคบังคับ 9 ปี.....	69
ตารางที่ 8 ความถี่ และร้อยละของตัวแปรร้อยละของคนอายุ 15-59 ปี อ่าน เขียนภาษาไทย และ คิดเลขอย่างง่ายได้.....	70
ตารางที่ 9 ความถี่ และร้อยละของตัวแปรรายได้เฉลี่ยของคนในครัวเรือนต่อปี.....	70
ตารางที่ 10 ความถี่ และร้อยละของตัวแปรรายจ่ายเฉลี่ยของคนในครัวเรือนต่อปี.....	71
ตารางที่ 11 ความถี่ และร้อยละของตัวแปรร้อยละคนอายุ 15-59 ปี มีอาชีพและรายได้.....	71
ตารางที่ 12 ความถี่ และร้อยละของตัวแปรร้อยละคนอายุ 60 ปีขึ้นไป มีอาชีพและรายได้.....	72
ตารางที่ 13 ความถี่ และร้อยละของตัวแปรร้อยละของครัวเรือนที่มีกรรมสิทธิ์ในบ้านและที่ดินเป็น ของตัวเอง.....	72
ตารางที่ 14 ความถี่ และร้อยละของตัวแปรร้อยละของครัวเรือนมีน้ำสะอาดสำหรับดื่มและบริโภค เพียงพอตลอดปี อย่างน้อยคนละ 5 ลิตรต่อวัน.....	73
ตารางที่ 15 ความถี่ และร้อยละของตัวแปรร้อยละของครัวเรือนมีน้ำใช้เพียงพอตลอดปีอย่างน้อย คนละ 45 ลิตรต่อวัน.....	73
ตารางที่ 16 ความถี่ และร้อยละของตัวแปรร้อยละของครัวเรือนไม่ถูกรบกวนจากมลพิษ.....	74

ตารางที่ 17 ความถี่ และร้อยละของตัวแปรร้อยละของครัวเรือนมีการป้องกันอุบัติเหตุและ ภัยธรรมชาติอย่างถูกวิธี	74
ตารางที่ 18 ความถี่ และร้อยละของตัวแปรร้อยละของครัวเรือนมีความปลอดภัยในชีวิตและ ทรัพย์สิน	75
ตารางที่ 19 ความถี่ และร้อยละของตัวแปรร้อยละของอายุ 6 ปีขึ้นไป ปฏิบัติกิจกรรมทางศาสนา อย่างน้อยสัปดาห์ละ 1 ครั้ง	75
ตารางที่ 20 ความถี่ และร้อยละของตัวแปรร้อยละของครัวเรือนมีส่วนร่วมทำกิจกรรมสาธารณะ เพื่อประโยชน์ของชุมชนหรือท้องถิ่น	76
ตารางที่ 21 ความถี่ และร้อยละของตัวแปรร้อยละของครอบครัวมีความอบอุ่น	76
ตารางที่ 22 ความถี่ และร้อยละของตัวแปรการกำหนดวิสัยทัศน์ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น	77
ตารางที่ 23 การแจกแจงข้อมูลของตัวแปรที่ส่งผลต่อระดับความสุขเฉลี่ยของประชาชนในองค์กร ปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก ด้วย Kolmogorov-Smirnov Test.....	81
ตารางที่ 24 ผลการวิเคราะห์ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของ Pearson.....	85
ตารางที่ 25 การวิเคราะห์หาค่าเฉลี่ยของปัจจัยที่ส่งผลต่อความสุขของประชาชนในองค์กรปกครอง ส่วนท้องถิ่นในเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก.....	106
ตารางที่ 26 แบบบันทึกข้อมูล	121
ตารางที่ 27 หมวดที่ 1 : สุขภาพ มี 7 ตัวชี้วัด	148
ตารางที่ 28 หมวดที่ 2 : สภาพแวดล้อม มี 7 ตัวชี้วัด	148
ตารางที่ 29 หมวดที่ 3 : การศึกษา มี 5 ตัวชี้วัด	149
ตารางที่ 30 หมวดที่ 4 : การมีงานทำและรายได้ มี 4 ตัวชี้วัด	149
ตารางที่ 31 หมวดที่ 5 : ค่านิยม มี 8 ตัวชี้วัด.....	149
ตารางที่ 32 คำอธิบายตัวชี้วัด	150

สารบัญรูปภาพ

	หน้า
ภาพที่ 1 แผนภาพแสดงกรอบแนวคิดในการวิจัย	9
ภาพที่ 2 แผนที่แสดงพื้นที่เขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก	42
ภาพที่ 3 โครงสร้างของคณะกรรมการนโยบายเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก	43
ภาพที่ 4 การกระจายของระดับความสุขของประชาชนในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตพัฒนา พิเศษภาคตะวันออก	79
ภาพที่ 5 การกระจายของข้อมูลของตัวแปรร้อยละของคนที่จบการศึกษามากกว่าการศึกษา ภาคบังคับ 9 ปี และรายได้เฉลี่ยของคนในครัวเรือนต่อปี	82
ภาพที่ 6 รายจ่ายเฉลี่ยของคนในครัวเรือนต่อปี และการกำหนดวิสัยทัศน์ขององค์กรปกครอง ส่วนท้องถิ่น	83
ภาพที่ 7 ภาพแผนที่จังหวัดฉะเชิงเทรา	123
ภาพที่ 8 แผนที่แสดงพื้นที่ของอำเภอเมืองฉะเชิงเทรา	124
ภาพที่ 9 แผนที่แสดงพื้นที่ของอำเภอบางคล้า	124
ภาพที่ 10 แผนที่แสดงพื้นที่ของอำเภอบางน้ำเปรี้ยว	125
ภาพที่ 11 แผนที่แสดงพื้นที่ของอำเภอบางปะกง	126
ภาพที่ 12 แผนที่แสดงพื้นที่ของอำเภอบ้านโพธิ์	126
ภาพที่ 13 แผนที่แสดงพื้นที่ของอำเภอนมสารคาม	127
ภาพที่ 14 แผนที่แสดงพื้นที่ของอำเภอราชสาส์น	128
ภาพที่ 15 แผนที่แสดงพื้นที่ของอำเภอสนามชัยเขต	128
ภาพที่ 16 แผนที่แสดงพื้นที่ของอำเภอแปลงยาว	129
ภาพที่ 17 แผนที่แสดงพื้นที่ของอำเภอท่าตะเกียบ	129
ภาพที่ 18 แผนที่แสดงพื้นที่ของอำเภอกองเจ็อน	130
ภาพที่ 19 ภาพแผนที่จังหวัดชลบุรี	130

ภาพที่ 20 แผนที่แสดงพื้นที่ของอำเภอเมืองชลบุรี	131
ภาพที่ 21 แผนที่แสดงพื้นที่ของอำเภอบ้านบึง	132
ภาพที่ 22 แผนที่แสดงพื้นที่ของอำเภอหนองใหญ่.....	132
ภาพที่ 23 แผนที่แสดงพื้นที่ของอำเภอบางละมุง	133
ภาพที่ 24 แผนที่แสดงพื้นที่ของอำเภอพานทอง	134
ภาพที่ 25 แผนที่แสดงพื้นที่ของอำเภอพนัสนิคม	135
ภาพที่ 26 แผนที่แสดงพื้นที่ของอำเภอศรีราชา.....	135
ภาพที่ 27 แผนที่แสดงพื้นที่ของอำเภอเกาะสีชัง	136
ภาพที่ 28 แผนที่แสดงพื้นที่ของอำเภอสัตหีบ.....	137
ภาพที่ 29 แผนที่แสดงพื้นที่ของอำเภอบ่อทอง	137
ภาพที่ 30 แผนที่แสดงพื้นที่ของอำเภอเกาะจันทร์	138
ภาพที่ 31 ภาพแผนที่จังหวัดระยอง.....	138
ภาพที่ 32 แผนที่แสดงพื้นที่ของอำเภอเมืองระยอง	139
ภาพที่ 33 แผนที่แสดงพื้นที่ของอำเภอบ้านฉาง	140
ภาพที่ 34 แผนที่แสดงพื้นที่ของอำเภอแกลง	141
ภาพที่ 35 แผนที่แสดงพื้นที่ของอำเภอวังจันทร์.....	141
ภาพที่ 36 แผนที่แสดงพื้นที่ของอำเภอบ้านค่าย.....	142
ภาพที่ 37 แผนที่แสดงพื้นที่ของอำเภอปลวกแดง	143
ภาพที่ 38 แผนที่แสดงพื้นที่ของอำเภอเขาชะเมา	143
ภาพที่ 39 แผนที่แสดงพื้นที่ของอำเภอนิคมพัฒนา	144

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

การพัฒนาประเทศ ในช่วง 60 ปีที่ผ่านมา มีแนวทางจากแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติที่จัดทำโดยสำนักคณะกรรมการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ (สศช.) ซึ่งแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ แต่ละฉบับมีจุดมุ่งเน้นการพัฒนาแตกต่างกันไปตามบริบทและสถานะเศรษฐกิจในยุคนั้น แผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 1 และ 2 เน้นไปที่การสร้างเศรษฐกิจเติบโตทางเศรษฐกิจด้วยการลงทุนพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน ฉบับที่ 3 และ 4 เน้นการพัฒนาเศรษฐกิจควบคู่กับการพัฒนาสังคม ฉบับที่ 5 ถึง 7 มุ่งเน้นการรักษาเสถียรภาพทางเศรษฐกิจ รวมทั้งการพัฒนาชนบทและภูมิภาค และตั้งแต่แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 8 เริ่มมีเป้าหมายหลักคือ มุ่งเน้นการพัฒนาโดยให้คนเป็นศูนย์กลางการพัฒนา โดยได้เปลี่ยนจากการวางแผนจากภาครัฐมาเป็นการวางแผนโดยให้ประชาชน มีส่วนร่วมในการกำหนดทิศทางการพัฒนา ทั้งนี้ แผนฉบับนี้อยู่ในช่วงที่ประเทศไทยประสบภาวะวิกฤตการณ์ทางเศรษฐกิจในปี พ.ศ.2540 ซึ่งส่งผลกระทบต่ออย่างรุนแรงต่อสถานะเศรษฐกิจและสังคมของชาติ จึงมีการปรับแผนพัฒนา ฉบับที่ 8 ให้สอดคล้องกับปัจจัยสภาพแวดล้อมและสถานการณ์ที่เปลี่ยนไป โดยคำนึงถึงการเปลี่ยนแปลงสถานะแวดล้อมและเงื่อนไขที่สำคัญของการกู้ยืมเงินจาก IMF

สำหรับแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 9 ได้นำ “ปรัชญาเศรษฐกิจแบบพอเพียง” มาเป็นแนวทางในการพัฒนาประเทศ และยังคงยึดคนเป็นศูนย์กลางของการพัฒนารวมทั้งมุ่งเน้นการพัฒนาที่สมดุลทั้งตัวคน เศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อม มุ่งสู่การพัฒนาอย่างมีคุณภาพควบคู่ไปกับการสร้างความเป็นธรรมในสังคม เช่นเดียวกับในแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 10 ที่ยังคงยึดแนวทางตามแผนฉบับที่ 8 และ 9 คือ การยึดคนเป็นศูนย์กลางการพัฒนาและใช้ปรัชญาเศรษฐกิจแบบพอเพียงเป็นแนวทางในการพัฒนา เพื่อสร้างความสมดุลและพัฒนาประเทศสู่สังคมอยู่เย็นเป็นสุขร่วมกัน มุ่งเน้นพัฒนาคนให้มีคุณธรรม นำความรู้ และเท่าทัน รวมทั้งเสริมสร้างเศรษฐกิจให้มีคุณภาพ เสถียรภาพ และเป็นธรรม ตลอดจนพัฒนาและบริหารจัดการประเทศให้เกิดธรรมาภิบาล สร้างความมั่นคงของทรัพยากรธรรมชาติ และคุณภาพสิ่งแวดล้อม สร้างภูมิคุ้มกันของประเทศ โดยการสร้างความสมดุลของภาคเศรษฐกิจ สังคม และทรัพยากรธรรมชาติ สอดคล้องกับแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 11 ยังคงนำหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงเป็นปรัชญานำทางในการพัฒนาประเทศ แผนฉบับนี้มีวิสัยทัศน์ว่า

“สังคมอยู่ร่วมกันอย่างมีความสุข ด้วยความเสมอภาค เป็นธรรม และมีภูมิคุ้มกันต่อการเปลี่ยนแปลง” มี 3 พันธกิจ ได้แก่ การพัฒนาฐานการผลิตและบริการ การสร้างความเป็นธรรม และลดความเหลื่อมล้ำทางเศรษฐกิจ สังคม และสร้างภูมิคุ้มกันจากวิกฤติการณ์ เน้นที่การตั้งรับ โดยเน้นการป้องกันปัญหาจากวิกฤติการณ์ที่จะเกิดขึ้นในอนาคต เพราะเป็นยุคที่เพิ่งผ่าน วิกฤติการณ์เศรษฐกิจโลกและวิกฤติการณ์ทางการเมืองภายในประเทศไทย และการพัฒนาเศรษฐกิจ ประเทศไทยในปัจจุบัน มีแนวทางในการดำเนินการจากแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 12 โดยได้จัดทำบนพื้นฐานของกรอบยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี (พ.ศ.2560-2579) ซึ่งเป็นแผนหลักของการพัฒนาประเทศ และเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน (Sustainable Development Goals : SDGs) รวมทั้งการปฏิรูปประเทศ การปรับโครงสร้างประเทศไทยไปสู่ประเทศไทย 4.0 นอกจากนี้ได้ให้ความสำคัญกับการมีส่วนร่วมของภาคีการพัฒนาทุกภาคส่วนเพื่อมุ่งสู่ “ความมั่นคง มั่งคั่ง และยั่งยืน” โดยยังคงยึดหลัก “ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง” “การพัฒนาที่ยั่งยืน” และ “คนเป็นศูนย์กลางการพัฒนา” เพื่อความสุขของคนไทยทุกคน ดังนั้น การพัฒนาประเทศจึงให้ความสำคัญกับคน เมื่อคนมีคุณภาพชีวิตที่ดี มีความสุข ก็จะสามารถดำเนินการ และเป็นกลไกหลักในการพัฒนาประเทศได้

แม้ในปัจจุบัน คณะรักษาความสงบแห่งชาติสิ้นสุดการปฏิบัติหน้าที่แล้ว แต่การพัฒนาประเทศตามนโยบายของคณะรักษาความสงบแห่งชาติ ยังปรากฏอยู่ในรัฐธรรมนูญ 2560 หมวด 6 แนวนโยบายแห่งรัฐ มาตรา 65 รัฐพึงจัดให้มียุทธศาสตร์ชาติเป็นเป้าหมายการพัฒนาประเทศอย่างยั่งยืน ตามหลักธรรมาภิบาลเพื่อใช้เป็นกรอบในการจัดทำแผนต่าง ๆ ให้สอดคล้องและบูรณาการกันเพื่อให้เกิดเป็นพลังผลักดันร่วมกันไปสู่เป้าหมายดังกล่าว นั่นคือ ยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี ที่เป็นกรอบแนวทางในการจัดทำแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ 12 เพื่อการปฏิรูประบบเศรษฐกิจ การยกระดับคุณภาพชีวิต และความเป็นอยู่ของประชาชนในพื้นที่ ตลอดจนการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคม และการเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศโดยรวม ซึ่งแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติมีความสัมพันธ์โดยตรงกับการกำหนดแนวทางเพื่อการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิต และความสุขของประชาชนในพื้นที่ โดยทุกสิ้นปีงบประมาณจะต้องมีการประเมินผลการดำเนินงาน เพื่อวัดคุณภาพชีวิตและมีความสุขของประชาชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นสามารถวัดผลระดับคุณภาพชีวิตและมีความสุขของประชาชนได้จากเครื่องชี้วัดความจำเป็นพื้นฐาน หรือเกณฑ์ จปฐ. รวมไปถึงการนำข้อมูล จปฐ. ไปใช้เป็นแนวทางในการคัดเลือกโครงการต่าง ๆ ให้สอดคล้องกับสภาพปัญหาและความต้องการที่แท้จริงของชุมชน สามารถใช้ทรัพยากรที่มีอยู่อย่างจำกัดได้อย่างทั่วถึงและมีประสิทธิภาพ อีกทั้งส่งเสริมการประสานงานในด้านการปฏิบัติมากขึ้น

โดยแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ 12 ได้มีแนวทางในการส่งเสริมและสนับสนุนการจัดตั้งการพัฒนาระเบียงเศรษฐกิจพิเศษภาคตะวันออก (Eastern Economic Corridor) เพื่อส่งเสริมการค้าและการลงทุน รวมถึงการอำนวยความสะดวกในการประกอบกิจการอันเป็นปัจจัยสำคัญต่อการพัฒนาขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศ และเพื่อกระจายการพัฒนาไปยังพื้นที่ต่าง ๆ ที่เหมาะสมกับศักยภาพของพื้นที่ซึ่งมีศักยภาพในการพัฒนาด้วยความพร้อมด้านการคมนาคม การขนส่ง โครงสร้างพื้นฐาน ความต้องการของผู้ประกอบการ การจัดหาทรัพยากรต่าง ๆ และความเชื่อมโยงกับศูนย์กลางเศรษฐกิจอื่น ๆ อันเป็นการพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชนให้ทั่วถึง มุ่งเน้นกระบวนการสร้างความเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจอย่างยั่งยืน เปลี่ยนแปลงโครงสร้างของระบบเศรษฐกิจ มีพื้นที่ครอบคลุมสามจังหวัดในภาคตะวันออก ได้แก่ จังหวัดฉะเชิงเทรา จังหวัดชลบุรี และจังหวัดระยอง และเขตจังหวัดอื่นที่ติดต่อกับหรือเกี่ยวข้อง เป็นหนึ่งในนโยบายของรัฐบาลที่ต้องการให้การดำเนินการดังกล่าวเกิดผลอย่างเป็นรูปธรรม เป็นการพัฒนาต่อ ยอดความสำเร็จของโครงการพัฒนาพื้นที่บริเวณชายฝั่งทะเลตะวันออกหรือ Eastern Seaboard ผู้การต่อ ยอดแผนยุทธศาสตร์พัฒนาเศรษฐกิจของประเทศภายใต้ไทยแลนด์ 4.0 เป็นเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก หรือ Eastern Economic Corridor (EEC) ซึ่งมีเป้าหมายหลักในการพัฒนาเป็นพื้นที่นำร่องการพัฒนาเขตเศรษฐกิจพิเศษของประเทศ ส่งเสริมการพัฒนาอุตสาหกรรมของภูมิภาค สร้างความมั่นใจด้วยความแข็งแกร่งของอุตสาหกรรมพื้นฐาน เช่น ยานยนต์และส่วนประกอบ ปิโตรเคมี อุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์และชิ้นส่วน พัฒนาประเทศเป็นประตูสู่อาเซียน จีน และอินเดีย ด้วยศักยภาพของการเชื่อมต่อระบบขนส่งและเขตการค้าเสรีเป็นการส่งเสริมการลงทุน และยกระดับอุตสาหกรรมของประเทศ เพิ่มความสามารถในการแข่งขันและทำให้เศรษฐกิจของไทยเติบโตได้ในระยะยาว ยกเว้นพื้นที่ในเขต 3 จังหวัด คือ จังหวัดฉะเชิงเทรา จังหวัดชลบุรี และจังหวัดระยอง ให้เป็นพื้นที่เขตเศรษฐกิจพิเศษภาคตะวันออกเพื่อรองรับการขับเคลื่อนเศรษฐกิจอย่างเป็นระบบและมีประสิทธิภาพผ่านกลไกการบริหารจัดการภายใต้การกำกับดูแลของ คณะกรรมการนโยบายพื้นที่เขตเศรษฐกิจพิเศษภาคตะวันออก โดยมีนายกรัฐมนตรีเป็นประธาน

จากแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ที่มีเป้าหมายหลักในการพัฒนาคุณภาพชีวิตและความสุขของคนไทยทุกคน (สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ, 2559) และโครงการเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก หรือ Eastern Economic Corridor (EEC) ที่เป็นต้นแบบในการพัฒนาเศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อมอย่างเป็นระบบ มีกฎหมาย องค์กรดำเนินการ และมีภารกิจชัดเจนของการพัฒนาเชิงพื้นที่อื่น ๆ โดยมีพื้นที่ นำร่อง 3 จังหวัดในภาคตะวันออก คือ จังหวัดฉะเชิงเทรา จังหวัดชลบุรี และจังหวัดระยองที่มีความพร้อมในทุก ๆ ด้าน

เพื่อเป็นแนวทางในการปฏิรูประบบเศรษฐกิจ การยกระดับคุณภาพชีวิต และความเป็นอยู่ของประชาชนในประเทศ ตลอดจนการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคม และการเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศ เพื่อให้พ้นกับดักรายได้ปานกลาง นำประเทศชาติไปสู่ความมั่นคง มั่งคั่งที่ยั่งยืน ซึ่งคุณภาพชีวิต และความสุขของประชาชน มีความสัมพันธ์กับการดำรงชีวิตอย่างมีคุณภาพ ทั้งจิต กาย ปัญญา เชื่อมโยงกับเศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อมอย่างเป็นองค์รวม (กิ่งทอง กิจจานนท์, 2557) หากประชาชนมีคุณภาพชีวิตที่ดี และมีความสุข ก็จะสามารถดำเนินการทำนุบำรุง ศิลปวัฒนธรรม ศาสนา การแสวงหาความรู้ใหม่ ๆ การพัฒนาตนเอง เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการทำงาน ทুমเทในการทำงาน รวมไปถึงการเป็นกลไกหลักที่สำคัญในการพัฒนาประเทศให้เกิดความเจริญก้าวหน้า มีประสิทธิภาพ และประสิทธิผลต่อไปในอนาคต ด้วยเหตุผลดังกล่าว ผู้วิจัยจึงสนใจศึกษาเกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลต่อความสุขของประชาชนในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก ทั้งนี้เพื่อเป็นแนวทางในการค้นหาปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อความสุขของประชาชนในระดับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาระดับความสุขของประชาชนในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก
2. เพื่อศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อความสุขของประชาชนในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก

สมมติฐานของการวิจัย

ในการศึกษาเกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลต่อความสุขของประชาชนในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก มีสมมติฐานในการวิจัยดังนี้

1. ปัจจัยมิติด้านสุขภาพ คือ ร้อยละของประชากรที่เจ็บป่วยเป็นผู้ป่วยใน ร้อยละคนพิการ และร้อยละของเด็กแรกเกิดมีน้ำหนัก 2,500 กรัม ขึ้นไป ส่งผลต่อระดับความสุข
2. ปัจจัยมิติคุณสมบัติส่วนบุคคล คือ ร้อยละของเพศชาย ส่งผลต่อระดับความสุข
3. ปัจจัยมิติด้านการศึกษา คือ ร้อยละของคนที่จบการศึกษามากกว่าการศึกษาภาคบังคับ 9 ปี และร้อยละของคนอายุ 15-59 ปี อ่าน เขียนภาษาไทย และคิดเลขอย่างง่ายได้ ส่งผลต่อระดับความสุข

4. ปัจจัยมิติด้านเศรษฐกิจ คือ รายได้เฉลี่ยของคนในครัวเรือนต่อปี รายจ่ายเฉลี่ยของคนในครัวเรือนต่อปี ร้อยละคนอายุ 15-59 ปี มีอาชีพและรายได้ และร้อยละคนอายุ 60 ปีขึ้นไป มีอาชีพและรายได้ ส่งผลต่อระดับความสุข

5. ปัจจัยมิติที่อยู่อาศัย สภาพแวดล้อม และความปลอดภัยในการดำเนินชีวิต คือ ร้อยละของครัวเรือนที่มีกรรมสิทธิ์ในบ้านและที่ดินเป็นของตนเอง ร้อยละของครัวเรือนมีน้ำสะอาดสำหรับดื่มและบริโภคเพียงพอตลอดปี อย่างน้อยคนละ 5 ลิตรต่อวัน ร้อยละของครัวเรือนมีน้ำใช้เพียงพอตลอดปี อย่างน้อยคนละ 45 ลิตรต่อวัน ร้อยละของครัวเรือนไม่ถูกรบกวนจากมลพิษ ร้อยละของครัวเรือนมีการป้องกันอุบัติเหตุและภัยธรรมชาติอย่างถูกวิธี และร้อยละของครัวเรือนมีความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน ส่งผลต่อระดับความสุข

6. ปัจจัยมิติชีวิตครอบครัว ชุมชน และการมีส่วนร่วม คือ ร้อยละของคนอายุ 6 ปีขึ้นไป ปฏิบัติกิจกรรมทางศาสนาอย่างน้อยสัปดาห์ละ 1 ครั้ง ร้อยละของครัวเรือนมีส่วนร่วมทำกิจกรรมสาธารณะเพื่อประโยชน์ของชุมชน หรือท้องถิ่น และร้อยละของครอบครัวมีความอบอุ่น ส่งผลต่อระดับความสุข

7. ปัจจัยมิติด้านนโยบาย คือ การกำหนดวิสัยทัศน์ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ส่งผลต่อระดับความสุข

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับจากการวิจัย

1. เพื่อทราบระดับความสุขของประชาชนในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก
2. เพื่อทราบปัจจัยที่ส่งผลต่อความสุขของประชาชนในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก
3. เพื่อนำสารสนเทศที่ได้ไปใช้ในการเสริมสร้างความสุขของประชาชนในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก

ขอบเขตของการวิจัย

การศึกษาวิจัยครั้งนี้ ทำการศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อความสุขของประชาชนในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ โดยมีรายละเอียดดังนี้

1. ด้านประชากร ประชากรที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ ได้แก่ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออกของ 3 จังหวัด คือ จังหวัดฉะเชิงเทรา จังหวัดชลบุรี และจังหวัดระยอง จำนวน 273 แห่ง
2. ด้านเนื้อหา การศึกษาครั้งนี้ เป็นศึกษาเกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลต่อความสุขของประชาชนในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก ซึ่งเก็บรวบรวมข้อมูลความจำเป็นพื้นฐาน (จปฐ.) เป็นข้อมูลทุติยภูมิ จากเว็บไซต์ <http://ebmn.cdd.go.th> และข้อมูลวิสัยทัศน์ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นแต่ละแห่ง จากเว็บไซต์ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นนั้น ๆ ตัวแปรที่ใช้ทำวิจัยครั้งนี้ ได้แก่
  - 2.1 ตัวแปรอิสระ จำนวน 20 ตัวแปร แบ่งเป็น 7 มิติ ดังนี้
    - 2.1.1 ปัจจัยมิติด้านสุขภาพ ได้แก่ ร้อยละของประชากรที่เจ็บป่วยเป็นผู้ป่วยใน ร้อยละคนพิการ และร้อยละของเด็กแรกเกิดมีน้ำหนัก 2,500 กรัม ขึ้นไป
    - 2.1.2 ปัจจัยมิติคุณสมบัติส่วนบุคคล ได้แก่ ร้อยละของเพศชาย
    - 2.1.3 ปัจจัยมิติด้านการศึกษา ได้แก่ ร้อยละของคนที่จบการศึกษามากกว่าการศึกษาภาคบังคับ 9 ปี และร้อยละของคนอายุ 15-59 ปี อ่าน เขียนภาษาไทย และคิดเลขอย่างง่ายได้
    - 2.1.4 ปัจจัยมิติด้านเศรษฐกิจ คือ รายได้เฉลี่ยของคนในครัวเรือนต่อปี รายจ่ายเฉลี่ยของคนในครัวเรือนต่อปี ร้อยละคนอายุ 15-59 ปี มีอาชีพและรายได้ และร้อยละคนอายุ 60 ปี ขึ้นไป มีอาชีพและรายได้

2.1.5 ปัจจัยมิติที่อยู่อาศัย สภาพแวดล้อม และความปลอดภัยในการดำเนินชีวิต คือ ร้อยละของครัวเรือนที่มีกรรมสิทธิ์ในบ้านและที่ดินเป็นของตนเอง ร้อยละของครัวเรือนมีน้ำสะอาดสำหรับดื่มและบริโภคเพียงพอตลอดปี อย่างน้อยคนละ 5 ลิตรต่อวัน ร้อยละของครัวเรือนมีน้ำใช้เพียงพอตลอดปี อย่างน้อยคนละ 45 ลิตรต่อวัน ร้อยละของครัวเรือนไม่ถูกรบกวนจากมลพิษ ร้อยละของครัวเรือนมีการป้องกันอุบัติเหตุภัยและภัยธรรมชาติอย่างถูกวิธี และร้อยละของครัวเรือนมีความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน

2.1.6 ปัจจัยมิติชีวิตครอบครัว ชุมชน และการมีส่วนร่วม คือ ร้อยละของคนอายุ 6 ปีขึ้นไป ปฏิบัติกิจกรรมทางศาสนาอย่างน้อยสัปดาห์ละ 1 ครั้ง ร้อยละของครัวเรือน มีส่วนร่วมทำกิจกรรมสาธารณะเพื่อประโยชน์ของชุมชน หรือท้องถิ่น และร้อยละของครอบครัว มีความอบอุ่น

2.1.7 ปัจจัยมิติด้านนโยบาย คือ การกำหนดวิสัยทัศน์ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

2.2 ตัวแปรตาม คือ ระดับความพึงพอใจของประชาชนในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก

3. ด้านระยะเวลา การศึกษาครั้งนี้ เป็นศึกษาเกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลต่อความสุขของประชาชนในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก ในช่วงเดือนกรกฎาคม พ.ศ. 2562 - เดือนมีนาคม พ.ศ. 2563

กรอบแนวคิดในการวิจัย

จากแนวคิด ทฤษฎีและผลการวิจัยตามตารางที่ 1 ผู้วิจัยจึงนำมาเป็นกรอบความคิดในการวิจัย ครั้งนี้ว่า ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับความสุขความพึงพอใจของประชาชนในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก สรุปได้ 7 ปัจจัย คือ

1. ปัจจัยมิติด้านสุขภาพ ได้แก่ ร้อยละของประชากรที่เจ็บป่วยเป็นผู้ป่วยใน ร้อยละคนพิการ และร้อยละของเด็กแรกเกิดมีน้ำหนัก 2,500 กรัม ขึ้นไป
2. ปัจจัยมิติคุณสมบัติส่วนบุคคล ได้แก่ ร้อยละของเพศชาย
3. ปัจจัยมิติด้านการศึกษา ได้แก่ ร้อยละของคนที่จบการศึกษามากกว่าการศึกษาภาคบังคับ 9 ปี และร้อยละของคนอายุ 15-59 ปี อ่าน เขียนภาษาไทย และคิดเลขอย่างง่ายได้
4. ปัจจัยมิติด้านเศรษฐกิจ คือ รายได้เฉลี่ยของคนในครัวเรือนต่อปี รายจ่ายเฉลี่ยของคนในครัวเรือนต่อปี ร้อยละคนอายุ 15-59 ปี มีอาชีพและรายได้ และร้อยละคนอายุ 60 ปีขึ้นไป มีอาชีพและรายได้

5. ปัจจัยมิติที่อยู่อาศัย สภาพแวดล้อม และความปลอดภัยในการดำเนินชีวิต คือ ร้อยละของครัวเรือนที่มีกรรมสิทธิ์ในบ้านและที่ดินเป็นของตนเอง ร้อยละของครัวเรือนมีน้ำสะอาดสำหรับดื่มและบริโภคเพียงพอตลอดปี อย่างน้อยคนละ 5 ลิตรต่อวัน ร้อยละของครัวเรือนมีน้ำใช้เพียงพอตลอดปี อย่างน้อยคนละ 45 ลิตรต่อวัน ร้อยละของครัวเรือนไม่ถูกรบกวนจากมลพิษ ร้อยละของครัวเรือนมีการป้องกันอุบัติเหตุและภัยธรรมชาติอย่างถูกวิธี และร้อยละของครัวเรือนมีความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน

6. ปัจจัยมิติชีวิตครอบครัว ชุมชน และการมีส่วนร่วม คือ ร้อยละของคนอายุ 6 ปี ขึ้นไป ปฏิบัติกิจกรรมทางศาสนาอย่างน้อยสัปดาห์ละ 1 ครั้ง ร้อยละของครัวเรือนมีส่วนร่วมทำกิจกรรมสาธารณะเพื่อประโยชน์ของชุมชน หรือท้องถิ่น และร้อยละของครอบครัวมีความอบอุ่น

7. ปัจจัยมิติด้านนโยบาย คือ การกำหนดวิสัยทัศน์ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

แผนภาพกรอบแนวคิดในการวิจัย

ตัวแปรอิสระ

1. ปัจจัยมิติด้านสุขภาพ
  - 1.1 ร้อยละของประชากรที่เจ็บป่วยเป็นผู้ป่วยใน
  - 1.2 ร้อยละคนพิการ
  - 1.3 ร้อยละของเด็กแรกเกิดมีน้ำหนัก 2,500 กรัมขึ้นไป
2. ปัจจัยมิติด้านคุณสมบัติส่วนบุคคล ได้แก่
  - 2.1 ร้อยละของเพศชาย
3. ปัจจัยมิติด้านการศึกษา ได้แก่
  - 3.1 ร้อยละของคนที่ยังการศึกษามากกว่าการศึกษาภาคบังคับ 9 ปี
  - 3.2 ร้อยละของคนอายุ 15-59 ปี อ่าน เขียนภาษาไทย และคิดเลขอย่างง่ายได้
4. ปัจจัยมิติด้านเศรษฐกิจ ได้แก่
  - 4.1 รายได้เฉลี่ยของคนในครัวเรือนต่อปี
  - 4.2 รายจ่ายเฉลี่ยของคนในครัวเรือนต่อปี
  - 4.3 ร้อยละคนอายุ 15-59 ปี มีอาชีพและรายได้
  - 4.4 ร้อยละคนอายุ 60 ปีขึ้นไป มีอาชีพและรายได้
5. ปัจจัยมิติด้านที่อยู่อาศัย สภาพแวดล้อม และความปลอดภัยในการดำเนินชีวิต ได้แก่
  - 5.1 ร้อยละของครัวเรือนที่มีกรรมสิทธิ์ในบ้านและที่ดินเป็นของตัวเอง
  - 5.2 ร้อยละของครัวเรือนมีน้ำสะอาดสำหรับดื่มและบริโภคเพียงพอตลอดปี อย่างน้อยคนละ 5 ลิตรต่อวัน
  - 5.3 ร้อยละของครัวเรือนมีน้ำใช้เพียงพอตลอดปี อย่างน้อยคนละ 45 ลิตรต่อวัน
  - 5.4 ร้อยละของครัวเรือนไม่ถูกรบกวนจากมลพิษ
  - 5.5 ร้อยละของครัวเรือนมีการป้องกันอุบัติเหตุและภัยธรรมชาติอย่างถูกวิธี
  - 5.6 ร้อยละของครัวเรือนมีความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน
6. ปัจจัยมิติด้านชีวิตครอบครัว ชุมชน และการมีส่วนร่วม ได้แก่
  - 6.1 ร้อยละของคนอายุ 6 ปีขึ้นไป ปฏิบัติกิจกรรมทางศาสนาอย่างน้อยสัปดาห์ละ 1 ครั้ง
  - 6.2 ร้อยละของครัวเรือนมีส่วนร่วมทำกิจกรรมสาธารณะเพื่อประโยชน์ของชุมชน หรือท้องถิ่น
  - 6.3 ร้อยละของครอบครัวมีความอบอุ่น
7. ปัจจัยมิติด้านนโยบาย ได้แก่
  - 7.1 การกำหนดวิสัยทัศน์ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

ตัวแปรตาม

ระดับความสุขเฉลี่ยของประชาชนในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก

ภาพที่ 1 แผนภาพแสดงกรอบแนวคิดในการวิจัย

ตารางแสดงที่มาของกรอบแนวคิด

ตารางที่ 1 ที่มาของกรอบแนวคิด

มิติ	ตัวแปร	แนวคิดทฤษฎี/งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	ตัววัด
1. มิติด้าน สุขภาพ	ภาวะความ เจ็บป่วย	จิระศักดิ์ ทัฒพา (2550) รังสรรค์ ภิรมย์ (2552) วรัญญา สมฤทธิ์ และนลิตรา ไทยประเสริฐ (2557) ปิ่นทิรา วีรจิตโต (2557) รัตเกล้า เปรมประสิทธิ์ และ อัครพงษ์ อันทอง (2559) ฉัฐญา ประไพพานิช (2561) ชวลา ละวาทิน (2561) วิทมา ธรรมเจริญ นิตศนีย์ เจริญงาม และนิตยา ชนะสิทธิ์ (2561) อารี จำปากลาย กาญจนนา ตั้งชลทิพย์ และสุภาณี ปลื้มเจริญ (2561) กรรณิกา ภูธรเลิศ และพัชรารณณ์ เจนใจวิทย์ (2562)	ร้อยละของ ประชากรที่เจ็บป่วย เป็นผู้ป่วยใน
	ภาวะการ พึ่งพิง	อารี จำปากลาย กาญจนนา ตั้งชลทิพย์ และสุภาณี ปลื้มเจริญ (2561)	ร้อยละคนพิการ
	อัตราการมี ชีวิตรอดของ เด็กแรกเกิด	อารี จำปากลาย กาญจนนา ตั้งชลทิพย์ และสุภาณี ปลื้มเจริญ (2561)	ร้อยละของเด็ก แรกเกิดมีน้ำหนัก 2,500 กรัมขึ้นไป
	2. มิติคุณสมบัติ ส่วนบุคคล	เพศ	สุภาณี สุขนาคินทร์ (2549) รัชฎาภรณ์ นวมนาคะ (2550) รังสรรค์ ภิรมย์ (2552) พาทีนธิดา ชูเชิด (2554) อภิชาติ จำรัสสุทธิรงค์ และคณะ (2554) กิ่งทอง กิจงานนท์ (2557) วรัญญา สมฤทธิ์ และ นลิตรา ไทยประเสริฐ (2557) ฉัฐญา ประไพพานิช (2561) วิทมา ธรรมเจริญ นิตศนีย์ เจริญงาม และ นิตยา ชนะสิทธิ์ (2561)
3. มิติด้าน การศึกษา	ระดับ การศึกษา	สุภาณี สุขนาคินทร์ (2549) จิระศักดิ์ ทัฒพา (2550) รัชฎาภรณ์ นวมนาคะ (2550) รังสรรค์ ภิรมย์ (2552) อภิชาติ จำรัสสุทธิรงค์ และคณะ (2554) วรัญญา สมฤทธิ์ และนลิตรา ไทยประเสริฐ (2557) ฉัฐญา ประไพพานิช (2561) วิทมา ธรรมเจริญ นิตศนีย์ เจริญงาม และนิตยา ชนะสิทธิ์ (2561) อารี จำปากลาย กาญจนนา ตั้งชลทิพย์ และสุภาณี ปลื้มเจริญ (2561)	ร้อยละของคนที่จบ การศึกษามากกว่า การศึกษามัธยมศึกษา 9 ปี

ตารางที่ 1 (ต่อ)

มิติ	ตัวแปร	แนวคิดทฤษฎี/งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	ตัววัด
3. มิติด้านการศึกษา	การอ่านออกเขียนได้คิดเลขเป็น	อภิชาติ จำรัสสุทธิรงค์ และคณะ (2554) วรรณญา สมฤทธิ์ และนลิตรา ไทยประเสริฐ (2557) ณิชญา ประไพพานิช (2561) วิทมา ธรรมเจริญ นิตศนีย์ เจริญงาม และนิตยา ชนะสิทธิ์ (2561)	ร้อยละของคนอายุ 15-59 ปี อ่าน เขียน ภาษาไทย และ คิดเลขอย่างง่ายได้
4. มิติด้านเศรษฐกิจ	รายได้	รัชฎาภรณ์ นวมนาคะ (2550) รังสรรค์ ภิรมย์ (2552) อภิชาติ จำรัสสุทธิรงค์ และคณะ (2554) กิ่งทอง กิจจานนท์ (2557) วรรณญา สมฤทธิ์ และนลิตรา ไทยประเสริฐ (2557) ปิณฑิรา วีรจิตโต (2557) ณิชญา ประไพพานิช (2561) วิทมา ธรรมเจริญ นิตศนีย์ เจริญงาม และนิตยา ชนะสิทธิ์ (2561) อารี จำปากลาง กาญจนา ตั้งชลทิพย์ และสุภาณี ปลื้มเจริญ (2561) กรรณิกา ภูธรเลิศ และพัชราภรณ์ เจริญใจวิทย์ (2562) พนิดา จงสุขสมสกุล (2562)	รายได้เฉลี่ยของคนในครัวเรือนต่อปี
	รายจ่าย	รังสรรค์ ภิรมย์ (2552) อภิชาติ จำรัสสุทธิรงค์ และคณะ (2554) กิ่งทอง กิจจานนท์ (2557) ณิชญา ประไพพานิช (2561) วิทมา ธรรมเจริญ นิตศนีย์ เจริญงาม และนิตยา ชนะสิทธิ์ (2561) อารี จำปากลาง กาญจนา ตั้งชลทิพย์ และสุภาณี ปลื้มเจริญ (2561) กรรณิกา ภูธรเลิศ และพัชราภรณ์ เจริญใจวิทย์ (2562)	รายจ่ายเฉลี่ยของคนในครัวเรือนต่อปี
	การมีอาชีพและรายได้ของคนวัยทำงาน	สุภาณี สุขนาคินทร์ (2549) รัชฎาภรณ์ นวมนาคะ (2550) รังสรรค์ ภิรมย์ (2552) อภิชาติ จำรัสสุทธิรงค์ และคณะ (2554) กิ่งทอง กิจจานนท์ (2557) ปิณฑิรา วีรจิตโต (2557) ณิชญา ประไพพานิช (2561) วิทมา ธรรมเจริญ นิตศนีย์ เจริญงาม และนิตยา ชนะสิทธิ์ (2561) อารี จำปากลาง กาญจนา ตั้งชลทิพย์ และสุภาณี ปลื้มเจริญ (2561) พนิดา จงสุขสมสกุล (2562)	ร้อยละคนอายุ 15-59 ปี มีอาชีพและรายได้

ตารางที่ 1 (ต่อ)

4. มิติด้านเศรษฐกิจ	การมีอาชีพและรายได้ของผู้สูงอายุ	สุภาณี สุขนาคินทร์ (2549) รัชฎาภรณ์ นวมนาคะ (2550) รังสรรค์ ภิรมย์ (2552) อภิชาติ จำรัสสุทธิรงค์ และคณะ (2554) กิ่งทอง กิจจานนท์ (2557) ปิณฑิรา วีรจิตโต (2557) ฉัฐญา ประไพพานิช (2561) วิทมา ธรรมเจริญ นัทศนีย์ เจริญงาม และนิตยา ชนะสิทธิ์ (2561) พนิดา จงสุขสมสกุล (2562)	ร้อยละคนอายุ 60 ปีขึ้นไป มีอาชีพและรายได้
5. มิติที่อยู่อาศัย สภาพแวดล้อม และความปลอดภัยในการดำเนินชีวิต	การมีกรรมสิทธิ์ในบ้านและที่ดิน	อภิชาติ จำรัสสุทธิรงค์ และคณะ (2554) พาทินธิดา ชูเชิด (2554) กิ่งทอง กิจจานนท์ (2557) วิทมา ธรรมเจริญ นัทศนีย์ เจริญงาม และนิตยา ชนะสิทธิ์ (2561) อารี จำปากลาง กาญจนา ตั้งชลทิพย์ และสุภาณี ปลื้มเจริญ (2561)	ร้อยละของครัวเรือนที่มีกรรมสิทธิ์ในบ้านและที่ดินเป็นของตัวเอง
	การมีปริมาณน้ำเพียงพอในการอุปโภคและบริโภค	ปิณฑิรา วีรจิตโต (2557) วิทมา ธรรมเจริญ นัทศนีย์ เจริญงาม และนิตยา ชนะสิทธิ์ (2561)	ร้อยละของครัวเรือนมีน้ำสะอาดสำหรับดื่มและบริโภคเพียงพอตลอดปี อย่างน้อยคนละ 5 ลิตรต่อวัน
			ร้อยละของครัวเรือนมีน้ำใช้เพียงพอตลอดปี อย่างน้อยคนละ 45 ลิตรต่อวัน
	ภาวะการปราศจากมลพิษรบกวน	รังสรรค์ ภิรมย์ (2552) ปิณฑิรา วีรจิตโต (2557) รัตเกล้า เปรมประสิทธิ์ และอัครพงศ์ อันทอง (2559) วิทมา ธรรมเจริญ นัทศนีย์ เจริญงาม และนิตยา ชนะสิทธิ์ (2561) อารี จำปากลาง กาญจนา ตั้งชลทิพย์ และสุภาณี ปลื้มเจริญ (2561) กรรณิกา ภูธรเลิศ และพัชราภรณ์ เจนใจวิทย์ (2562) พนิดา จงสุขสมสกุล (2562)	ร้อยละของครัวเรือนไม่ถูกรบกวนจากมลพิษ

ตารางที่ 1 (ต่อ)

5. มิติที่อยู่อาศัย สภาพแวดล้อม และความ ปลอดภัยใน การดำเนินชีวิต	การเตรียม	รัตเกล้า เปรมประสิทธิ์ และอัครพงศ์ อันทอง (2559)	ร้อยละของ
	ความพร้อม รับมือ ภัยธรรมชาติ	อารี จำปากลาง กาญจนา ตั้งชลทิพย์ และสุภาณี ปลื้มเจริญ (2561)	ครัวเรือนมีการ ป้องกันอุบัติเหตุและ ภัยธรรมชาติอย่าง ถูกวิธี
6. มิติชีวิต ครอบครัว ชุมชน และการ มีส่วนร่วม	ความ ปลอดภัยใน ชีวิตและ ทรัพย์สิน	จิระศักดิ์ ทัฒพา (2550) วรัญญา สมฤทธิ์ และนลิตรา ไทยประเสริฐ (2557) ปิณชิตรา วีรจิตโต (2557) อารี จำปากลาง กาญจนา ตั้งชลทิพย์ และสุภาณี ปลื้ม เจริญ (2561) พนิดา จงสุขสมสกุล (2562) กรรณิกา ภูธรเลิศ และพัชราภรณ์ เจริญวิทย์ (2562)	ร้อยละของ ครัวเรือนมีความ ปลอดภัยในชีวิต และทรัพย์สิน
	การมีส่วน ร่วมใน กิจกรรมทาง ศาสนา	วรัญญา สมฤทธิ์ และนลิตรา ไทยประเสริฐ (2557) ปิณชิตรา วีรจิตโต (2557) ชวาลา ละวาทิน (2561) วิทมา ธรรมเจริญ นิตศนีย์ เจริญงาม และนิตยา ชนะสิทธิ์ (2561) อารี จำปากลาง กาญจนา ตั้งชลทิพย์ และสุภาณี ปลื้มเจริญ (2561)	ร้อยละของคนอายุ 6 ปีขึ้นไป ปฏิบัติ กิจกรรมทางศาสนา อย่างน้อยสัปดาห์ ละ 1 ครั้ง
ความอบอุ่น ในครอบครัว	การมีส่วน ร่วมใน กิจกรรมของ สังคม	วรัญญา สมฤทธิ์ และนลิตรา ไทยประเสริฐ (2557) ปิณชิตรา วีรจิตโต (2557) อารี จำปากลาง กาญจนา ตั้งชลทิพย์ และสุภาณี ปลื้มเจริญ (2561) พนิดา จงสุขสมสกุล (2562)	ร้อยละของ ครัวเรือนมีส่วนร่วม ทำกิจกรรม สาธารณะเพื่อ ประโยชน์ของ ชุมชน หรือท้องถิ่น
	ความอบอุ่น ในครอบครัว	วรัญญา สมฤทธิ์ และนลิตรา ไทยประเสริฐ (2557) ปิณชิตรา วีรจิตโต (2557) ชวาลา ละวาทิน (2561) วิทมา ธรรมเจริญ นิตศนีย์ เจริญงาม และนิตยา ชนะสิทธิ์ (2561) อารี จำปากลาง กาญจนา ตั้งชลทิพย์ และสุภาณี ปลื้มเจริญ (2561) พนิดา จงสุขสมสกุล (2562)	ร้อยละของ ครอบครัวมีความ อบอุ่น

ตารางที่ 1 (ต่อ)

7. ปัจจัยมิติด้าน นโยบาย	การบริหาร จัดการที่ดีของ รัฐ	กึ่งทอง กิจงานนท์ (2557) อารี จำปากลาง กาญจน ตั้งชลทิพย์ และสุภาณี ปรี้มเจริญ (2561)	การกำหนด วิสัยทัศน์ของ องค์กรปกครอง ส่วนท้องถิ่นที่ เกี่ยวกับมิติด้าน สุขภาพ มิติด้าน การศึกษา มิติด้าน เศรษฐกิจ มิติด้านที่ อยู่อาศัย สภาพแวดล้อม และ ความปลอดภัยใน การดำเนินชีวิต มิตี ด้านชีวิตครอบครัว ชุมชน และการมี ส่วนร่วม และมีติ ด้านนโยบาย
-----------------------------	------------------------------------	---	--

นิยามศัพท์เฉพาะ

1. ความสุข หมายถึง ความรู้สึกสุข พึงพอใจชีวิต ทั้งทางด้านร่างกาย จิตใจ สังคม และ
สิ่งแวดล้อม สามารถวัดได้จากระดับความสุขเฉลี่ยของประชาชนในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น
ในเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก

2. ปัจจัยมิติด้านสุขภาพ หมายถึง ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับสุขภาพที่ส่งผลต่อความสุขของ
ประชาชนในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก ได้แก่ ภาวะความ
เจ็บป่วย ภาวะการพึ่งพิง และอัตราการมีชีวิตรอดของเด็กแรกเกิด

2.1 ภาวะความเจ็บป่วย หมายถึง ภาวะที่เกิดความผิดปกติทั้งร่างกายและจิตใจ
เป็นผู้ป่วยที่มารับการตรวจรักษา และต้องนอนพักรักษาตัวอยู่ในโรงพยาบาล หรือเป็น โรคที่ต้อง
เข้ารับการรักษาอย่างต่อเนื่อง รวมถึงการเป็นคนที่พิการและเป็นผู้ป่วยในด้วย สามารถวัดได้จาก
การรวมร้อยละของผู้ป่วยเป็น โรคเรื้อรังอย่างเดียว และร้อยละของผู้ที่ทั้งพิการและป่วยเป็น
โรคเรื้อรัง เรียกรวมว่า ร้อยละของประชากรที่เจ็บป่วยเป็นผู้ป่วยใน

2.2 ภาวะการพึ่งพิง หมายถึง ภาวะความพิการ หรือการมีข้อจำกัดในการปฏิบัติกิจกรรมในชีวิตประจำวันหรือเข้าไปมีส่วนร่วมทางสังคม เนื่องจากมีความบกพร่องทางการเห็น การได้ยิน การเคลื่อนไหว การสื่อสาร จิตใจ อารมณ์ พฤติกรรม สติปัญญาและการเรียนรู้หรือความบกพร่องอื่นใด ประกอบกับมีอุปสรรคในด้านต่าง ๆ และมีความจำเป็นเป็นพิเศษที่จะต้องได้รับความช่วยเหลือด้านหนึ่งด้านใด เพื่อให้สามารถปฏิบัติกิจกรรมในชีวิตประจำวันหรือเข้าไปมีส่วนร่วมทางสังคมได้อย่างบุคคลทั่วไป สามารถวัดได้จากร้อยละของคนที่พิการ

2.3 อัตราการมีชีวิตรอดของเด็กแรกเกิด หมายถึง เด็กแรกเกิดที่สมบูรณ์แข็งแรง จะต้องมือน้ำหนักตัวเมื่อแรกเกิด 2,500 กรัม ขึ้นไป สามารถวัดได้จาก ร้อยละของร้อยละของเด็กแรกเกิดมือน้ำหนัก 2,500 กรัมขึ้นไป

3. ปัจจัยมิติด้านคุณสมบัติส่วนบุคคล หมายถึง ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับคุณสมบัติส่วนบุคคลที่ส่งผลกระทบต่อความสุขของประชาชนในเขตพื้นที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก ได้แก่ เพศ

3.1 เพศ หมายถึง ลักษณะภายนอกทางร่างกายที่แสดงให้รู้ว่าเป็นหญิง หรือชาย สามารถวัดได้จากร้อยละของเพศชาย

4. ปัจจัยมิติด้านการศึกษา หมายถึง ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาที่ส่งผลกระทบต่อความสุขของประชาชนในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก ได้แก่ ระดับการศึกษา และการอ่านออกเขียนได้คิดเลขเป็น

4.1 ระดับการศึกษา หมายถึง การเข้าศึกษาในระบบ และการศึกษานอกระบบ แบ่งออกเป็น 9 ประเภท ได้แก่ ไม่เคยศึกษา อนุบาล/ศูนย์เด็กเล็ก ต่ำกว่าชั้นประถมฯ (ป.4, ป.7, ป.6) ประถมฯ (ป.4, ป.7, ป.6) ม.ต้น (มศ.1-3 หรือ ม.1-3) ม.ปลาย (มศ.4-5 หรือ ม.4-6 หรือ ปวช.) อนุปริญญา หรือเทียบเท่า หรือ ปวส. ป.ตรี หรือเทียบเท่า และสูงกว่าปริญญาตรี สามารถวัดได้จากการรวมร้อยละของคนที่จบการศึกษาตั้งแต่ ม.ปลาย (มศ.4-5 หรือ ม.4-6 หรือ ปวช.) ร้อยละของคนที่จบการศึกษาอนุปริญญา หรือเทียบเท่า หรือ ปวส. ร้อยละของคนที่จบการศึกษาป.ตรี หรือเทียบเท่า และร้อยละของคนที่จบการศึกษาสูงกว่าปริญญาตรี เรียกรวมว่า ร้อยละของคนที่จบการศึกษามากกว่าการศึกษาระดับมัธยมศึกษา 9 ปี

4.2 การอ่านออกเขียนได้คิดเลขเป็น หมายถึง ความสามารถในการอ่านภาษาไทยออกเขียนภาษาไทยได้ และสามารถคำนวณเลขอย่างง่ายได้ ถ้าทำได้เพียงอย่างเดียวหนึ่ง ถือว่าไม่สามารถอ่านออกเขียนได้คิดเลขเป็น คนไทยทุกคนควรจะต้องสามารถอ่าน เขียนภาษาไทย และคิดเลขอย่างง่ายได้ทุกคน โดยเฉพาะคนอายุ 15-59 ปี เป็นกลุ่มคนที่จบการศึกษาภาคบังคับ 9 ปี และ

ยังอยู่ในช่วงของวัยทำงาน สามารถวัดได้จาก ร้อยละของคนอายุ 15-59 ปี อ่าน เขียนภาษาไทย และ คิดเลขอย่างง่ายได้

5. ปัจจัยมิติด้านเศรษฐกิจ หมายถึง ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับเศรษฐกิจที่ส่งผลต่อความสุขของ ประชาชนในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก ได้แก่ รายได้ รายจ่าย การมีอาชีพและรายได้ของคนวัยทำงาน และการมีอาชีพและรายได้ของผู้สูงอายุ

5.1 รายได้ หมายถึง ค่าตอบแทนจากการทำงาน และ/หรือได้รับจากบุคคลอื่น และ/ หรือเงินที่ได้รับจากดอกเบี้ย เงินปันผล ค่าสิทธิ หรือสวัสดิการต่าง ๆ สามารถวัดได้จากรายได้เฉลี่ย ของคนในครัวเรือนต่อปี

5.2 รายจ่าย หมายถึง ภาระค่าใช้จ่าย สามารถวัดได้จากรายจ่ายเฉลี่ยของคน ในครัวเรือนต่อปี

5.3 การมีอาชีพและรายได้ หมายถึง การทำกิจกรรม การทำงาน การประกอบการ ที่ไม่เป็นโทษแก่สังคม และมีรายได้ตอบแทน โดยอาศัยแรงงาน ความรู้ ทักษะ อุปกรณ์ เครื่องมือ วิธีการ แตกต่างกันไป กลุ่มอาชีพตามลักษณะการประกอบอาชีพ สามารถวัดได้จาก ร้อยละคนอายุ 15-59 ปี มีอาชีพและรายได้ และร้อยละคนอายุ 60 ปีขึ้นไป มีอาชีพและรายได้

6. ปัจจัยมิติด้านที่อยู่อาศัย สภาพแวดล้อม และความปลอดภัยในการดำเนินชีวิต หมายถึง ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับที่อยู่อาศัย สภาพแวดล้อม และความปลอดภัยในการดำเนินชีวิตที่ส่งผลต่อ ความสุขของประชาชนในเขตพื้นที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตพัฒนาพิเศษ ภาคตะวันออก ได้แก่ การมีกรรมสิทธิ์ในบ้านและที่ดิน การมีปริมาณน้ำเพียงพอในการอุปโภคและ บริโภค ภาวะการปราศจากมลพิษรบกวน การเตรียมความพร้อมรับมือภัยธรรมชาติ และ ความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน

6.1 การมีกรรมสิทธิ์ในบ้านและที่ดิน หมายถึง การมีชื่อครอบครองบ้านและที่ดิน ตามเอกสารสิทธิ์ ดังนี้ โฉนดที่ดิน (น.ส.4, น.ส.4 ก, น.ส.4 ข, น.ส.4 ค, น.ส.4 ง หรือ น.ส.4 จ) ใบจอง (น.ส.2 หรือ น.ส.2 ก) หนังสือรับรองการทำประโยชน์ (น.ส.3, น.ส.3 ก หรือ น.ส.3 ข) ใบไต่สวน (น.ส.5), แบบแจ้งการครอบครองที่ดิน (ส.ค.1) หนังสือแสดงการทำประโยชน์ (น.ค.3) หนังสือแสดงการทำประโยชน์ (ก.ส.น.5) หนังสือสิทธิทำกินในเขตป่าไม้ (ส.ท.ก.1 ก, ส.ท.ก.2 ก หรือ ส.ท.ก.1 ข) สิทธิในการทำเกษตรกรรม (ส.ป.ก.4-01) หรือ แบบยื่นภาษีบำรุงท้องที่ (ภ.บ.ท.5) สามารถวัดได้จากร้อยละของครัวเรือนที่มีกรรมสิทธิ์ในบ้านและที่ดินเป็นของตนเอง

6.2 การมีปริมาณน้ำเพียงพอในการอุปโภคและบริโภค หมายถึง ครัวเรือนมีน้ำสะอาด สำหรับดื่ม และบริโภคเพียงพอตลอดปี อย่างน้อยคนละ 5 ลิตรต่อวัน และครัวเรือนมีน้ำใช้เพียงพอ ตลอดปี อย่างน้อยคนละ 45 ลิตร (ประมาณ 2 ปี๊บ) ต่อวัน สามารถวัดได้จาก ร้อยละของครัวเรือน

มีน้ำสะอาดสำหรับดื่มและบริโภคเพียงพอตลอดปี อย่างน้อยคนละ 5 ลิตรต่อวัน และร้อยละของครัวเรือนมีน้ำใช้เพียงพอตลอดปี อย่างน้อยคนละ 45 ลิตรต่อวัน

6.3 ภาวะการปราศจากมลพิษรบกวน หมายถึง ครัวเรือนไม่ถูกรบกวนจากเสียงดัง สั่นสะเทือน ฝุ่นละออง กลิ่น ความเหม็น มลพิษทางอากาศ น้ำเสีย ขยะ หรือของเสียอันตราย ที่อาจเป็นอันตรายต่อสุขภาพอย่างใดอย่างหนึ่ง หรือหลายอย่าง สามารถวัดได้จาก ร้อยละของครัวเรือนไม่ถูกรบกวนจากมลพิษ

6.4 การเตรียมความพร้อมรับมือภัยธรรมชาติ หมายถึง ครัวเรือน เมื่อมีการจับที่ยานพาหนะ ใช้เครื่องใช้ไฟฟ้า หรือในการประกอบอาชีพ ได้มีการป้องกันอุบัติเหตุอย่างถูกวิธี ครัวเรือนมีการเตรียมความพร้อมรับมือกับ ภัยธรรมชาติ และการจัดการความเสี่ยงจากภัยพิบัติ สามารถวัดได้จาก ร้อยละของครัวเรือนมีการป้องกันอุบัติเหตุและภัยธรรมชาติอย่างถูกวิธี

6.5 ความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน หมายถึง ในรอบปีที่ผ่านมา ครัวเรือนไม่มีคนประสบเหตุ ดังต่อไปนี้ ถูกฆ่าตาย ถูกทำร้ายร่างกาย กระทบอาจารย์ ข่มขืน กระทบเช่าเรา ถูกประทุษร้ายต่อทรัพย์สิน (ลักทรัพย์ ชิงทรัพย์ ปล้นทรัพย์ หลอกหลวงให้เสียทรัพย์สิน) ถูกบุกรุกที่อยู่อาศัย อาชญากรรม อื่น ๆ ที่เกี่ยวกับชีวิตและทรัพย์สิน อย่างใดอย่างหนึ่ง หรือหลายอย่าง สามารถวัดได้จาก ร้อยละของครัวเรือนมีความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน

7. ปัจจัยมิติด้านชีวิตครอบครัว ชุมชน และการมีส่วนร่วม หมายถึง ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับชีวิตครอบครัว ชุมชน และการมีส่วนร่วมที่ส่งผลต่อความสุขของประชาชนในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก ได้แก่ การมีส่วนร่วมในกิจกรรมทางศาสนา การมีส่วนร่วมในกิจกรรมของสังคม และความอบอุ่นในครอบครัว

7.1 การมีส่วนร่วมในกิจกรรมทางศาสนา หมายถึง ในรอบปีที่ผ่านมา คนในครัวเรือนที่อยู่ตั้งแต่ 6 ปีขึ้นไปทุกคนได้ปฏิบัติกิจกรรมทางศาสนาอย่างใดอย่างหนึ่ง หรือหลายอย่าง อย่างน้อยสัปดาห์ละ 1 ครั้ง เช่น การร่วมพิธีกรรมทางศาสนา ทำบุญ ตักบาตร ทำกาวนา/สมาธิ สวดมนต์ ฟังเทศน์ ฟังธรรม หรือการทำละหมาด และการเข้าโบสถ์คริสต์ เป็นต้น สามารถวัดได้จากร้อยละของคนอายุ 6 ปีขึ้นไป ปฏิบัติกิจกรรมทางศาสนาอย่างน้อยสัปดาห์ละ 1 ครั้ง

7.2 การมีส่วนร่วมในกิจกรรมของสังคม หมายถึง ในรอบปีที่ผ่านมา คนในครัวเรือนอย่างน้อย 1 คน ได้เคยเข้าร่วมทำกิจกรรมสาธารณะของหมู่บ้าน โดยการออกแรงงาน เงิน หรือวัสดุอุปกรณ์ต่าง ๆ เช่น สร้าง/ซ่อมแซมถนน ลอกคลอง การกำจัดขยะ มูลฝอย และน้ำเสียแปรรูปผลผลิต เป็นต้น อย่างใดอย่างหนึ่ง หรือหลายอย่าง สามารถวัดได้จาก ร้อยละของครัวเรือนมีส่วนร่วมทำกิจกรรมสาธารณะเพื่อประโยชน์ของชุมชน หรือท้องถิ่น

7.3 ความอบอุ่นในครอบครัว หมายถึง ในรอบปีที่ผ่านมา ครัวเรือนมีโอกาสอยู่พร้อมหน้ากัน มีความเคารพนับถือซึ่งกันและกัน มีการปรึกษาหารือ สมาชิกในครัวเรือนไม่เคยหนีออกจากบ้าน คนที่อาศัยอยู่คนเดียวอยู่ได้อย่างมีความสุข สามารถวัดได้จาก ร้อยละของครอบครัวมีความอบอุ่น

8. ปัจจัยมิติด้านนโยบาย หมายถึง จำนวนนับประเด็นปัจจัยที่ส่งผลต่อความสุขของประชาชนในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก จากวิสัยทัศน์ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น แบ่งออกเป็น 6 มิติ คือ มิติด้านสุขภาพ ประกอบไปด้วย

1. ด้านสุขภาพ 2. ด้านกลุ่มเฉพาะ เช่น กลุ่มผู้พิการ กลุ่มผู้ป่วยใน เป็นต้น 3. ด้านการป้องกันยาเสพติด มิติด้านการศึกษา ประกอบด้วย 1. ด้านส่งเสริมการศึกษา 2. ด้านส่งเสริมภูมิปัญญาท้องถิ่น 3. ด้านศาสนา ประเพณี และวัฒนธรรม มิติด้านเศรษฐกิจ ประกอบด้วย 1. ด้านการส่งเสริมเศรษฐกิจ 2. ด้านการส่งเสริมอาชีพ 3. ด้านการส่งเสริมรายได้ 4. ด้านความพอเพียง 5. ด้านการส่งเสริมเกษตรกรรม 6. ด้านการท่องเที่ยว 7. ด้านการส่งเสริมอาเซียน 8. ด้านการส่งเสริมเงินทุน มิติด้านที่อยู่อาศัย สภาพแวดล้อม และความปลอดภัยในการดำเนินชีวิต ประกอบด้วย 1. ด้านเมื่อนำอยู่ 2. ด้านการส่งเสริมสิ่งแวดล้อม 3. ด้านการส่งเสริมสาธารณสุข 4. ด้านความปลอดภัย 5. ด้านการส่งเสริมที่ดิน ที่อยู่อาศัย ที่ดินทำกิน มิติด้านชีวิตครอบครัว ชุมชน และการมีส่วนร่วม ประกอบด้วย 1. ด้านชุมชนเข้มแข็ง 2. ด้านการส่งเสริมคุณธรรม และมิติด้านนโยบาย ประกอบด้วย 1. ด้านการส่งเสริมคุณภาพชีวิต 2. ด้านส่งเสริมการมีส่วนร่วม 3. ด้านส่งเสริมการมีภาวะผู้นำ 4. ด้านส่งเสริมการบริการ 5. ด้านบริหารจัดการโดยหลักธรรมาภิบาล 6. ด้านความยั่งยืน 7. ด้านการส่งเสริมประชาธิปไตย 8. ด้านการส่งเสริมความสุข 9. ด้านการส่งเสริมสารสนเทศ 10. ด้านการส่งเสริมการทำงานแบบบูรณาการ ได้แก่ การกำหนดวิสัยทัศน์ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ในการวิจัยเรื่อง ปัจจัยที่มีผลต่อความสุขของประชาชนในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก ผู้วิจัยได้ทำการศึกษาแนวคิดทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เพื่อหาปัจจัยที่ส่งผลต่อความสุขของประชาชนในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก ดังนี้

1. แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวข้องกับความสุข
2. เขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก
3. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

แนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับความสุข

1. ความหมายของความสุข

สำนักงานราชบัณฑิตยสภา (2550) ได้ให้ความหมายของ สุข หรือ ผาสุก ว่า “น. ความสบายกายสบายใจ” คือ ความรู้สึกหรืออารมณ์ประเภทหนึ่ง มีหลายระดับตั้งแต่ความสบายใจเล็กน้อยหรือความพอใจจนถึงความเพลิดเพลินหรือเต็มไปด้วยความสนุก มีการใช้แนวความคิดทางปรัชญา ศาสนา จิตวิทยา ชีววิทยาอธิบายความหมายของความสุข รวมถึงสิ่งทำให้เกิดความสุข

สิรินันท์ กิตติสุขสถิต และคณะ (2555) ได้ให้ความหมายของความสุข ว่า ประสพการณ์ และความรู้สึกที่มนุษย์สามารถบริหารจัดการได้อย่างสม่ำเสมอตามความปรารถนา ในภาพรวมจนเกิดได้จริง และทำให้บุคคลเกิดความยินดีและอิ่มเอมใจ ทั้งนี้ ต้องไม่ทำให้ผู้อื่นเดือดร้อน

กิ่งทอง กิจจานนท์ (2557) ได้ให้ความหมายของ สุขไว้ว่า ภาวะที่คนมีคุณภาพชีวิตที่ดี ดำรงชีวิตอย่างมีคุณภาพทั้งจิต กาย ปัญญา ที่เชื่อมโยงกับเศรษฐกิจ สังคมและสิ่งแวดล้อม อย่างเป็นองค์รวม และสัมพันธ์กัน ได้ถูกต้องจึงนำมาสู่การอยู่เย็นเป็นสุข คือ การอยู่ร่วมกันอย่างสันติระหว่างคนกับคน และระหว่างคนกับธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

คำที่มีความหมายใกล้เคียงกับความสุข คือ ความอยู่ดีมีสุข (Well-being) ซึ่งหมายถึง ความพึงพอใจในชีวิตที่ดำเนินในปัจจุบันของบุคคล เป็นการมองในภาพรวมของชีวิตในทุก ๆ ด้าน ซึ่งเกิดจากองค์ประกอบที่สำคัญ ส่วนที่เป็นการแสดงออกทางด้านจิตใจ และส่วนที่ต้องผ่าน

กระบวนการคิดทางสมอง ที่แสดงออกถึงความสมปรารถนาในชีวิต หรือ ความพึงพอใจในชีวิต (จิณณพิภัทร ชูปัญญา, 2552)

สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ (2559) ได้ให้ความหมายของความอยู่ดีมีสุข คือ การมีครอบครัวที่อบอุ่น สุขภาพอนามัยที่ดีทั้งทางร่างกายและจิตใจต้องได้รับการศึกษา มีความรู้ มีงานทำ มีรายได้เพียงพอต่อการดำรงชีวิตและไม่เหลื่อมล้ำ อยู่ในสภาพแวดล้อม ที่ดี ภายใต้การบริหารจัดการที่ดี

องค์การอนามัยโลก (WHO) (1948 อ้างถึงใน สุภาพร คชารัตน์, 2560, หน้า 2814) ได้ให้ความหมายของ สุขภาวะ ว่า "State of complete physical, mental, and social well-being, and not merely the absence of disease or infirmity." หมายถึง ความอยู่ดีมีสุขทั้งด้านกาย จิตใจ และสังคม ไม่ได้จำกัดแค่ความหมายของการที่ไม่มีโรค หรือความบกพร่องด้านร่างกายและจิตใจ

คุณภาพชีวิตเป็นอีกหนึ่งคำที่มีความหมายใกล้เคียงกับความสุข โดย ยูเนสโก (UNESCO) (1978 อ้างถึงใน รัฐการณ์ นวมนาคะ, 2550, หน้า 23) ได้กล่าวถึงความหมายของ คุณภาพชีวิตว่า คุณภาพชีวิต คือ ความรู้สึกของการดำรงชีวิตอยู่อย่างมีความสุขและความพอใจ เกี่ยวข้องกับองค์ประกอบต่าง ๆ ของชีวิตซึ่งเป็นส่วนสำคัญมากที่สุดของบุคคล

สรุปความหมายของความสุได้ว่า ความรู้สึกสุข พึงพอใจชีวิต ทั้งทางด้านร่างกาย จิตใจ สังคม และสิ่งแวดล้อม

2. แนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับความสุ

2.1 ทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับความสุ

มีการกล่าวถึงความสุ และความพึงพอใจ ที่จะส่งผลให้เรามีชีวิตที่ ดีขึ้น ในทางตรงข้าม ความทุกข์ ความเจ็บปวดจะส่งผลให้เรามีชีวิตที่แย่ง ซึ่งสามารถแบ่งความสุออกมาได้เป็น 3 ประเภท ดังต่อไปนี้

The Hedonistic Theories ทฤษฎี Hedonistic มุ่งเน้นไปที่คุณค่าของความปรารถนาที่จะมีความสุขสบาย หรือความเพลิดเพลิน โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ความเป็นอยู่ที่ดี (ชีวิตที่ดีที่สุดสำหรับคนที่ยังมีชีวิตอยู่) ซึ่งเนื้อแท้คุณค่าของความสุตามทฤษฎีนี้ระบุว่า ความสุเกิดจากการหักล้างระหว่างสิ่งที่ทำให้เกิดความพึงพอใจ และสิ่งทำให้เกิดความเจ็บปวด

The Desire-Fulfilment Theories ทฤษฎีนี้เชื่อว่า เมื่อบุคคลได้รับการเติมเต็มในสิ่งที่เขาปรารถนา หรือสิ่งที่ดีที่สุดในชีวิต บุคคลนั้นจะมีความสุข โดยสิ่งที่บุคคลต้องการนั้น ต้องเป็นสิ่งที่ดี ไม่ขัดต่อหลักศีลธรรม จึงจะเรียกได้ว่าเป็นการมีชีวิตที่ดี แต่ในบางแนวคิด สนใจแค่สิ่งที่ทำให้บุคคลสมปรารถนานั้น เป็นสิ่งที่ทำให้บุคคลมีความสุขเท่านั้น

The Objective List Theories ทฤษฎีนี้ในแง่ของความสุข ให้ความสำคัญของปัจจัยพื้นฐานที่ส่งผลต่อความสุขที่เป็นประโยชน์โดยตรงกับคน ซึ่งเป็นปัจจัย ด้านอื่นที่นอกเหนือจากความสุขและความพอใจ หรืออาจกล่าวได้ว่า คนเราจะมีชีวิตที่ดี ถ้ามีปัจจัยต่าง ๆ ที่เป็นผลดี ไม่ว่าจะเราจะต้องการมันหรือไม่ก็ตาม สิ่งต่าง ๆ ที่เป็นสิ่งที่ดีนั้นประกอบด้วยกรรมีความสัมพันธ์ที่ดี มีความหมายมีความรู้ มีอิสระ การบรรลุความสำเร็จ และความพึงพอใจ

ความสุขตามทฤษฎีทั้ง 3 ทฤษฎีนั้น จะกล่าวถึง ความสุขแบบมีชีวิตที่น่าพึงพอใจ ความสุขแบบมีชีวิตที่ดี และความสุขแบบมีชีวิตที่มีความหมาย โดย 2 ประเภทแรกนั้น ถูกมองว่าเป็นความสุขแบบ อัตวิสัย นั่นคือ ขึ้นอยู่กับมุมมอง หรือความคิดเห็น หรือเกี่ยวข้องกับความรู้สึก ความเชื่อ หรือ ความต้องการ อาจหมายถึงแนวความคิดส่วนบุคคลโดยเฉพาะ ที่ไม่สามารถพิสูจน์ได้ และความสุขประเภทที่ 3 มีความสอดคล้องกับปรวิสัย ที่มีพื้นฐานอยู่บนข้อเท็จจริง ไม่ขึ้นอยู่กับจิตใจ ความคิดเห็นและความรู้สึก มากกว่าความพึงพอใจ หรือความปรารถนาการมีชีวิตที่น่าพึงพอใจ โดยความสุขทั้ง 3 ประเภทจะช่วยเติมเต็มซึ่งกันและกัน ให้กลายเป็นความสุขที่แท้จริงของชีวิตที่มีความสมบูรณ์ (เริงชัย ต้นสุชาติ และธรรณชนก คำแก้ว, 2551)

ความสุข ตามทฤษฎีของนักปรัชญา ตามการศึกษาของสุภาณี สุชนาकिनทร์ (2549) ได้แบ่งความสุขออกตามแนวคิดต่าง ๆ ได้เป็น 4 กลุ่ม ดังนี้

1. แนวคิดกลุ่มสุขนิยม หรือรตินิยม กล่าวว่า ความสุขเป็นจุดมุ่งหมายสุดท้ายที่มนุษย์ต้องการบรรลุ เป็นที่สุดของความดี โดยจุดหมาย คือ การได้มาซึ่งความสุขสบายและทุกข์น้อยที่สุด ทฤษฎีนี้ถือเป็นวิธีการทางวิทยาศาสตร์ เพราะความสุข ความพึงพอใจ สามารถตรวจสอบได้จากประสาทสัมผัสทั้ง 5 นั่นคือ การมองเห็น การได้ยิน การได้กลิ่น การได้ลิ้มรส และการสัมผัส แต่ทฤษฎีนี้ถูกโต้แย้งว่า ถ้ามนุษย์ไร้หาแต่ความสุข ความเจริญทางวัตถุและทางจิตใจของมนุษย์ คงไม่เกิดการกระทำที่น่าสรรเสริญ การเสียสละคงไม่มี การสัมผัสความสุขจากประสาทสัมผัสไม่มีความแน่นอน ต้องเกิดจากปัจจัยภายนอกเท่านั้น

2. แนวคิดกลุ่มอสุขนิยม เป็นแนวคิดที่โต้แย้งแนวคิดกลุ่มสุขนิยม เพราะจะทำให้มนุษย์เกิดการแสวงหาความสุขอย่างไม่สิ้นสุด โดยเป้าหมายความสุขของทฤษฎีนี้ คือ ความสุขของมนุษย์เป็นเรื่องของภายใน คุณค่าในชีวิตมนุษย์ขึ้นอยู่กับจิตใจที่สงบเยือกเย็น และสามารถแบ่งออกเป็น 2 กลุ่ม ได้แก่ กลุ่มปัญญานิยม ที่เน้นคุณค่าของจิตและปัญญา ซึ่งเป็นสิ่งที่มนุษย์ควรแสวงหา การแสวงหาความรู้ความจริงต้องเป็นสิ่งที่บริสุทธิ์ เป็นสัจธรรม เป็นอมตะ ไม่เกี่ยวข้องกับความต้องการภายนอก และกลุ่มวิมุตินิยม เป็นกลุ่มที่มุ่งเน้นค้นหาสัจจะ หรือความเป็นจริงที่เป็นสิ่งที่มีความสำคัญของชีวิต เน้นความสุขที่เป็นทางสายกลาง การยึดติดจะทำให้เกิดความทุกข์

3. แนวคิดกลุ่มอัตถิภาวนิยม เป็นแนวคิดที่ให้ความอิสระ สิทธิ เสรีภาพของความเป็นมนุษย์ในการเลือกที่จะกระทำสิ่งต่าง ๆ เลือกแนวทางในการใช้ชีวิต ภายใต้ความรับผิดชอบในผลของการกระทำ

4. แนวคิดกลุ่มมนุษยนิยม เป็นการมองชีวิตให้ครบทุกด้าน ทั้งทรงสนะสุขนิยม วิมุตินิยม และปัญญานิยม การแสวงหาสิ่งที่สามารถตอบสนองทั้งทางร่างกาย และจิตใจ ผู้การเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ในระดับที่เหมาะสม สมดุล และรอบคอบ

กล่าวได้ว่า ความสุขจากแนวคิดจากทรงสนะของนักปรัชญาทั้ง 4 กลุ่ม สามารถสรุปได้ว่า กลุ่มสุขนิยม คือ ความสุขจากภายนอกที่เป็นจุดมุ่งหมายสำคัญที่สุดของมนุษย์ รับรู้ได้จากประสาทสัมผัสทั้ง 5 กลุ่มอสุขนิยม คือ ความสุขที่มาจากภายในจิตใจ กลุ่มอัตถิภาวนิยม คือ ความสุขจากการได้รับเสรีภาพของตัวตนอย่างแท้จริง และกลุ่มมนุษยนิยม ความสุข คือ ความสมดุลทั้ง 3 กลุ่ม

2.2 แนวคิดคุณภาพชีวิต

สำหรับแนวคิดที่มีความใกล้เคียงกับแนวคิดความสุข คือ แนวคิดคุณภาพชีวิตที่มีบทบาทสำคัญในแง่ความผาสุกของมนุษย์ ซึ่งคุณภาพชีวิตเป็นสิ่งที่เกี่ยวกับสวัสดิการมนุษย์และความสุข ในการศึกษาของคัมมินส์ (1998 อ้างถึงใน ศิริพันธ์ กิตติสุขสถิต, เฉลิมพล แจ่มจันทร์, กาญจนาม ตั้งชลพย และจรัมพร ให้อำของ, 2555) ได้ให้อธิบายความหมาย คำว่า คุณภาพชีวิต ในเชิงภาวะวิสัย เช่น ฐานะร่ำรวย การมีทรัพย์สินเงินทอง การมีสุขภาพดี ความสัมพันธ์ส่วนตัว และมีดีในเชิงอัตวิสัย เช่น เกี่ยวข้องกับความรู้สึกรู้สึก ความพึงพอใจหรือความสุข ดังนั้น ความสุขจึงมักถูกนำมาใช้ร่วมกับ คุณภาพชีวิต ซึ่งสามารถพบได้ในนิยามและทฤษฎีที่เกี่ยวกับการศึกษาคุณภาพชีวิต โดยในการวัดคุณภาพชีวิต จึงสามารถสะท้อน การวัดความสุขของบุคคลในระดับที่น่าเชื่อถือได้

ทิพวัลย์ วรรณ โขติผาเวช (2546) ได้ศึกษาเกี่ยวกับคุณภาพชีวิต โดยคุณภาพชีวิตมีความเกี่ยวข้องกับสถานภาพความเป็นอยู่ที่ดี ในแง่ของบุคคล ครอบครัว และชุมชน ที่มีความสมบูรณ์ทั้งร่างกาย และจิตใจ ซึ่งสำคัญตนเองและสังคม ถ้าบุคคลมีคุณภาพชีวิต จะทำให้เกิดการดำรงชีวิตในทางที่ดี ไม่ทำให้ผู้อื่นเดือดร้อน เกิดการพัฒนา ปรับปรุงตนเอง สังคม และสิ่งแวดล้อมให้ดีขึ้นเกิดการนำความรู้ ภูมิปัญญา เหตุผล ในการแก้ปัญหาอย่างสันติวิธี มีการยอมรับในคุณค่าของตัวเอง และผู้อื่น สามารถอยู่ร่วมกันได้อย่างมีความสุข และเป็นรากฐานของความสุข ความสงบเป็นระเบียบเรียบร้อย

2.2.1 องค์ประกอบของความสุขตามแนวคิดคุณภาพชีวิต

ในการศึกษาของสัมพันธ ์ รอดฟิ่งครุฑ (2540) เกี่ยวกับองค์ประกอบของ คุณภาพชีวิต ซึ่งได้กล่าวถึงการพัฒนาความจำเป็นพื้นฐานของประชาชน เป็นความจำเป็นพื้นฐาน ขั้นต่ำในการประเมินชีวิตของคนไทย ปัจจุบันมีการปรับปรุงให้มีความเหมาะสมภายใต้แผนพัฒนา เศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 12 แบ่งองค์ประกอบในการประเมินคุณภาพชีวิตเป็น 5 หมวด 31 ตัวชี้วัด ประกอบด้วย

หมวดที่ 1 สุขภาพ มี 7 ตัวชี้วัด เด็กแรกเกิดมีน้ำหนัก 2,500 กรัม ขึ้นไป เด็กแรกเกิดได้กินนมแม่อย่างเดียวน้อย 6 เดือนแรกติดต่อกัน เด็กแรกเกิดถึง 12 ปี ได้รับวัคซีน ป้องกันโรคครบตามตารางสร้างเสริมภูมิคุ้มกันโรค คราวเรือนกินอาหารถูกสุขลักษณะ ปลอดภัย และได้มาตรฐาน คราวเรือนมีการใช้ยาเพื่อบำบัด บรรเทาอาการเจ็บป่วยเบื้องต้นอย่างเหมาะสม คนอายุ 35 ปีขึ้นไป ได้รับการตรวจสุขภาพประจำปี และคนอายุ 6 ปีขึ้นไป ออกกำลังกายอย่างน้อย สัปดาห์ละ 3 วัน ๆ ละ 30 นาที

หมวดที่ 2 สภาพแวดล้อม มี 7 ตัวชี้วัด คือ คราวเรือนมีความมั่นคงในที่อยู่ อาศัย และบ้านมีสภาพคงทนถาวร คราวเรือนมีน้ำสะอาดสำหรับดื่มและบริโภคเพียงพอตลอดปี อย่างน้อยคนละ 5 ลิตรต่อวัน คราวเรือนมีน้ำใช้เพียงพอตลอดปีอย่างน้อยคนละ 45 ลิตรต่อวัน คราวเรือนมีการจัดบ้านเรือนเป็นระเบียบเรียบร้อย สะอาด และถูกสุขลักษณะ คราวเรือนไม่ถูกร บกวนจากมลพิษ คราวเรือนมีการป้องกันอุบัติเหตุและภัยธรรมชาติอย่างถูกวิธี และคราวเรือนมีความ ปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน

หมวดที่ 3 การศึกษา มี 5 ตัวชี้วัด คือ เด็กอายุ 3-5 ปี ได้รับการเลี้ยงดู เติบโตพร้อมก่อนวัยเรียน เด็กอายุ 6-14 ปี ได้รับการศึกษาภาคบังคับ 9 ปี เด็กจบชั้น ม.3 ได้เรียนต่อชั้น ม.4 หรือเทียบเท่า คนในคราวเรือนที่จบการศึกษาภาคบังคับ 9 ปี ที่ไม่ได้เรียนต่อและ ยังไม่มีงานทำได้รับการฝึกอบรมด้านอาชีพ และคนอายุ 15-59 ปี อ่าน เขียนภาษาไทย และคิดเลข อย่างง่ายได้

หมวดที่ 4 การมีงานทำและรายได้ มี 4 ตัวชี้วัด คือ คนอายุ 15-59 ปี มีอาชีพ และรายได้ คนอายุ 60 ปีขึ้นไป มีอาชีพและรายได้ รายได้เฉลี่ยของคนในคราวเรือนต่อปี (38,000 บาท/คน/ปี) คราวเรือนมีการเก็บออมเงิน

หมวดที่ 5 ค่านิยม มี 8 ตัวชี้วัด คือ คนในคราวเรือนไม่ดื่มสุรา คนใน คราวเรือนไม่สูบบุหรี่ คนอายุ 6 ปีขึ้นไป ปฏิบัติกิจกรรมทางศาสนาอย่างน้อยสัปดาห์ละ 1 ครั้ง ผู้สูงอายุ ได้รับการดูแลจากครอบครัว ชุมชน ภาครัฐ หรือภาคเอกชน ผู้พิการ ได้รับการดูแล จากครอบครัว ชุมชน ภาครัฐ หรือภาคเอกชน ผู้ป่วยโรคเรื้อรัง ได้รับการดูแลจากครอบครัว ชุมชน

ภาครัฐ หรือภาคเอกชน คริวเรือมีส่วนร่วมทำกิจกรรมสาธารณะเพื่อประโยชน์ของชุมชน หรือท้องถิ่น และครอบครัวมีความอบอุ่น

2.2.2 องค์ประกอบของคุณภาพชีวิตของแคมเบล (1972 อ้างถึงใน รัตนพงษ์ จันทะวงษ์, 2546) สามารถเปลี่ยนแปลงได้ตามกาลเวลา สถานที่ และสภาวะแวดล้อม โดยองค์ประกอบแต่ละด้านมีความสัมพันธ์เชื่อมโยงถึงกันอย่างกลมกลืน มี 3 ด้าน ดังนี้

1. ด้านกายภาพ ได้แก่ ปัจจัยด้านมลภาวะ ความหนาแน่นของประชากร และสภาพที่อยู่อาศัย
2. ด้านสังคม ได้แก่ ปัจจัยด้านการศึกษา สุขภาพอนามัย และความมั่นคงของครอบครัว
3. ด้านจิตวิทยา ประกอบด้วย ปัจจัยด้านความพึงพอใจ ความสำเร็จ ความผิดหวังและความเครียด ความคับข้องใจในการดำเนินชีวิต

2.2.3 ในการศึกษาของประพล บุญมากุล (2548) องค์ประกอบของความสุขที่สามารถสรุปได้นั้น มีความสัมพันธ์กัน และเชื่อมโยงส่งผลกระทบต่อเนื่อกัน นำไปสู่คุณภาพชีวิตของบุคคล โดยมีองค์ประกอบของความสุข ได้ดังนี้

1. ความสมบูรณ์ด้านร่างกายและสติปัญญา คุณภาพชีวิต ที่ดีของมนุษย์นั้นขึ้นกับความเป็นปกติของร่างกายและสติปัญญาเป็นพื้นฐาน ได้แก่ ความครบถ้วนของอวัยวะต่าง ๆ การมีสุขภาพอนามัยแข็งแรง ปราศจากโรคภัยไข้เจ็บความสามารถในการทำงานเทียบเท่าคนอื่น ๆ พัฒนาการของสติปัญญาเป็นปกติ สามารถศึกษาเล่าเรียน คิดไตร่ตรองหาเหตุผลต่าง ๆ รวมทั้งสามารถแก้ปัญหาที่เกิดขึ้นได้
2. ความสมบูรณ์ด้านจิตใจและอารมณ์ หมายถึง การเป็น ผู้มีจิตใจที่ดี มีคุณธรรม อารมณ์แจ่มใส มองโลกในแง่ดี เอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ต่อผู้อื่น อารมณ์มีความมั่นคง ไม่แปรปรวน หงุดหงิด โมโหง่าย ไม่อิจฉาริษยา หรือเคียดแค้นพยาบาทผู้อื่น พร้อมทั้งจะช่วยเหลือผู้ที่ตกทุกข์ได้ยาก หรือเดือดร้อนเสมอ
3. ความสมบูรณ์ด้านสังคมและสิ่งแวดล้อม หมายถึง การได้รับการยอมรับจากคนทั่วไป จากการมีมนุษย์สัมพันธ์อันดี สามารถปรับตัว เห็นคุณค่าในความสามารถและความสำคัญของตัวเอง ตลอดจนสิ่งแวดล้อมรอบตัว ซึ่งจะนำมาสู่การคิดที่จะปรับปรุงพัฒนาให้สิ่งแวดล้อมเหล่านั้นคงคุณค่า และประโยชน์อยู่ตลอดไป พยายามลดความเสียหายหรือมลพิษที่จะเกิดต่อสิ่งแวดล้อมให้น้อยที่สุด อยู่ร่วมกันกับคนในสังคมได้อย่างสามัคคี
4. ความสมบูรณ์ด้านปัจจัยที่จำเป็นในการดำรงชีวิต หมายถึง ความสามารถในการแสวงหาปัจจัยต่าง ๆ ที่จำเป็นต่อการดำรงชีวิตตามความเหมาะสมของสถานภาพ ฐานะ

ตลอดจนสภาพของสังคมเศรษฐกิจ และยุคสมัย ซึ่งปัจจัยจำเป็นเหล่านี้ คือ ปัจจัย 4 ได้แก่ อาหาร เครื่องนุ่งห่ม ที่อยู่อาศัย ยารักษาโรค และสิ่งอำนวยความสะดวกสบายต่าง ๆ

2.3 แนวคิดความต้องการ

จากการศึกษาของแมง ซินพงส์ (2561) เกี่ยวกับ ทฤษฎีมาสโลว์ ที่กล่าวถึง ความต้องการ 5 ชั้นของมนุษย์ ซึ่งแนวคิดเรื่องความสุข มีความสอดคล้องกับแนวคิดความต้องการ และการพัฒนาคุณภาพชีวิต โดยความต้องการจะมีการเปลี่ยนแปลงไปตามวัย เพศ สถานภาพ สิ่งแวดล้อม ประเพณี วัฒนธรรม รวมถึงประสบการณ์ที่หล่อหลอมให้เกิดความต้องการที่ แตกต่างกันไป ดังนี้

ระดับที่ 1 ความต้องการขั้นพื้นฐานด้านร่างกาย เช่น ปัจจัย 4 นั้นคือ ความต้องการอาหาร เครื่องนุ่งห่ม ที่อยู่อาศัย และยารักษาโรค มีความสำคัญในการดำเนิน ชีวิตประจำวัน หากมนุษย์ขาดปัจจัย 4 จะทำให้ไม่สามารถดำรงชีวิตอยู่ได้ ทำให้มนุษย์มีแรงจูงใจ ในการแสวงหาปัจจัยเหล่านี้

ระดับที่ 2 ความต้องการด้านความมั่นคงปลอดภัย ทั้งด้านร่างกายและจิตใจ เกี่ยวข้องกับความเป็นนามธรรม ทางร่างกาย เช่น การมีอาหารบริโภคเพียงพอทุกวัน การมีที่อยู่ อาศัยที่มั่นคงถาวร ความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน ทางจิตใจ เช่น การได้รับการยกย่องนับถือ ได้รับความสำเร็จในชีวิต

ระดับที่ 3 ความต้องการความรักและความเป็นเจ้าของ โดยธรรมชาติ ของมนุษย์เกิดมาเพื่อพึ่งพาอาศัยกัน อยู่กันเป็นครอบครัว มีความรักความอบอุ่นมอบให้แก่กัน เช่นเดียวกันความต้องการความรักความเป็นเจ้าของในสิ่งของ ธรรมชาติ ความไพเราะของคนตรี ทั้งในรูปแบบนามธรรม และรูปธรรม

ระดับที่ 4 ความต้องการการยกย่องและความภาคภูมิใจ เกี่ยวข้องกับจิตใจ มีความเป็นนามธรรม เช่นการได้รับการยอมรับการยกย่องชมเชย ได้รับการยอมรับ เป็นการ แสดงถึงคุณค่า เกียรติยศของตัวเอง

ระดับที่ 5 ความต้องการประสบความสำเร็จสูงสุดในชีวิต ถือเป็นความต้องการ สูงสุดในชีวิตของมนุษย์ ความต้องการในระดับนี้ เป็นสิ่งที่แสดงเชิงประจักษ์ถึงความสามารถของ มนุษย์ในการพัฒนาคุณภาพชีวิตของตนไปสู่เป้าหมายที่ดีที่สุด

2.3.1 องค์ประกอบของความสุขตามแนวคิดความต้องการ

องค์ประกอบของความสุข มีความเกี่ยวข้องกับความต้องการขั้นพื้นฐาน ของมนุษย์ตามการศึกษาของ ทิพวัลย์ วรรณ โขติพาเวช (2546) สามารถแบ่งองค์ประกอบนี้ ได้ ออกเป็น 5 องค์ประกอบ ดังนี้

1. ความสุขสบายทางด้านร่างกายและวัตถุ เช่น การมีสุขภาพที่แข็งแรง ปราศจากโรคภัยไข้เจ็บ การได้รับประทานอาหารที่ดี การมีบ้านที่น่าอาศัย
2. ความสัมพันธ์กับบุคคลอื่น เช่น ความเป็นครอบครัว สัมพันธ์กับบิดามารดา บุตร ความสัมพันธ์กับมิตร คนรู้จัก
3. เข้าร่วมกิจกรรมในสังคมและชุมชน เช่น การมีส่วนร่วมในกิจกรรมต่าง ๆ การมีโอกาสได้ช่วยเหลือสนับสนุนผู้อื่น
4. มีพัฒนาการด้านบุคลิกภาพและความสำเร็จในพัฒนานั้น
5. การค้นหาการ และการมีส่วนร่วมในสังคม เช่น การเป็นสมาชิกต่าง ๆ การเข้าไปมีส่วนร่วมในการออกเสียงประชามติ ประชาพิจารณ์

3. องค์ประกอบของความสุข

จากความหมายของความสุขที่ได้กล่าวในข้างต้น ความสุข คือ ความรู้สึกหรืออารมณ์ที่สามารถวัดระดับ หรือประเมินความสุขได้ โดยในการประเมินความสุขของบุคคลจะมีการประเมินจากองค์ประกอบของความสุข นั่นคือ องค์ประกอบทางความคิด เป็นการใช้ความคิดในการตัดสินใจ หรือประเมินความพึงพอใจในภาพรวมของเหตุการณ์ในชีวิต กิจกรรม และสภาพแวดล้อม และองค์ประกอบทางอารมณ์ เป็นการใช้อารมณ์ความรู้สึกเพื่อตอบสนองต่อสถานการณ์ ในแง่ของอารมณ์ทางบวก และอารมณ์ทางลบ ซึ่งขึ้นอยู่กับสุภาพะที่สมบูรณ์ทางกาย สุภาพะที่สมบูรณ์ทางจิต สุภาพะที่สมบูรณ์ทางสังคม และสุภาพะที่สมบูรณ์ทางจิตวิญญาณหรือปัญญาของแต่ละบุคคล อันมีปัจจัยภายในทางด้านจิตใจ และปัจจัยภายนอก ที่เกิดจากสภาวะแวดล้อมของแต่ละบุคคลมาเป็นตัวกระทบ กระตุ้นให้เกิดความรู้สึก (กิ่งทอง กิจงานนท์, 2557)

ความหมายของความสุขของฉินฉินพิภท ฐปัญญา (2552) จะเกี่ยวข้องกับ ความพึงพอใจในชีวิต และอัตวิสัย ซึ่งเป็นความหมายของความสุขที่เป็นภาพรวม เป็นผลมาจากการประมวลภาพความสุขเฉพาะด้าน ประกอบด้วย 2 องค์ประกอบหลัก คือ ระดับความพอใจ และความสมหวัง หรือ ความสมปรารถนา

ภูเบศร์ สมุทรจักร ชีรนุช ก้อนแก้ว และริฎวัน อุเด็น (2559) ได้ศึกษาเกี่ยวกับ องค์ประกอบของความสุขภายใต้แนวคิดของ “ความสุข 9 ประการ” และ “องค์กรแห่งความสุข : Happy Workplace” ในรูปแบบของเครื่องมือวัดความสุข HAPPINOMETER ซึ่งประกอบด้วย ความสุข 9 มิติ ดังนี้

1. Happy Body (สุภาพะดี) หมายถึง การที่บุคคลมีสุภาพะร่างกายแข็งแรง สมส่วน มีพฤติกรรม การบริโภคที่ดี/เหมาะสม มีความพึงพอใจสภาวะสุภาพะกายของตนเอง

มิตินี้ มี 6 ตัวชี้วัด คือ ค่า BMI ภาวะอ้วนลงพุง ออกกำลังกาย สูดบุหรื
ดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ และความพึงพอใจต่อสุขภาพกาย

2. Happy Relax (ผ่อนคลายดี) หมายถึง การที่บุคคลสามารถบริหารเวลาในแต่ละวัน
เพื่อการพักผ่อน ได้อย่างมีคุณภาพ พึงพอใจกับการบริหารจัดการปัญหาของตนเอง และใช้ชีวิตให้ง่าย
สบาย ๆ

มิตินี้ มี 5 ตัวชี้วัด คือ ความพอเพียงในการพักผ่อน กิจกรรมหย่อนใจ
ความเครียด ชีวิตเป็นไปตามที่คาดหวัง และการจัดการกับปัญหาในชีวิต

3. Happy Heart (น้ำใจดี) หมายถึง การที่บุคคลมีจิตสาธารณะ มีส่วนร่วมในการ
สร้างประโยชน์ให้กับส่วนรวม และมีเมตตากับคนรอบข้าง

มิตินี้ มี 9 ตัวชี้วัด คือ ความรู้สึกเอื้ออาทร การให้ความช่วยเหลือแก่คนรอบข้าง
การทำงานเป็นทีม ความสัมพันธ์เหมือนพี่เหมือนน้อง การสื่อสารกับเพื่อนร่วมงานในองค์กร
การถ่ายทอดแลกเปลี่ยนการทำงาน การทำประโยชน์เพื่อส่วนรวม และการเข้าร่วมกิจกรรมที่เป็น
ประโยชน์ต่อสังคม

4. Happy Soul (จิตวิญญาณดี) หมายถึง การที่บุคคลมีความตระหนักถึงคุณธรรม และ
ศีลธรรม รู้แพ้รู้ชนะ รู้จักให้ และมีความกตัญญูรู้คุณ

มิตินี้ มี 5 ตัวชี้วัด คือ การทำนุบำรุง ศิลปวัฒนธรรม ศาสนา การให้ทาน และ
การปฏิบัติกิจตามศาสนา การให้อภัย การยอมรับและการขอโทษ รวมถึง การตอบแทนผู้มีพระคุณ

5. Happy family (ครอบครัวดี) หมายถึง เชื่อใจ มั่นใจ และอุ่นใจกับบุคคล
ในครอบครัวของตนเอง

มิตินี้ มี 3 ตัวชี้วัด คือ เวลาอยู่กับครอบครัว การทำกิจกรรมกับครอบครัว และ
มีความสุขกับครอบครัว

6. Happy Society (สังคมดี) หมายถึง การที่บุคคลมีความสัมพันธ์ที่ดีต่อเพื่อนบ้าน
ไม่ทำให้ผู้อื่นเดือดร้อน ไม่เอาเปรียบผู้คนรอบข้าง ไม่ทำให้สังคมเสื่อมถอย

มิตินี้ มี 6 ตัวชี้วัด คือ ความสัมพันธ์กับเพื่อนบ้าน การปฏิบัติตามกฎระเบียบ
ของสังคมความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินการขอความช่วยเหลือจากคนในชุมชน สังคม
สงบสุข และการใช้ชีวิตในสังคมอย่างมีความสุข

7. Happy Brain (ใฝ่รู้ดี) หมายถึง การที่บุคคลมีความตื่นตัว กระตือรือร้นในการเรียนรู้
สิ่งใหม่ ๆ เพื่อปรับตัวให้เท่าทันและตั้งรับการเปลี่ยนแปลงได้ตลอดเวลา และพอใจที่จะแสดง
ความทันสมัยอยู่เสมอ

มิตินี้ มี 3 ตัวชี้วัด คือ การแสวงหาความรู้ใหม่ ๆ การพัฒนาตนเอง และโอกาสในการพัฒนาตนเอง

8. Happy Money (สุขภาพเงินดี) หมายถึง การที่บุคคลมีวินัยในการใช้จ่ายเงิน มีความสามารถและพึงพอใจในการบริหารจัดการระบบการรับ จ่าย และออมเงินในแต่ละเดือน

มิตินี้ มี 4 ตัวชี้วัด คือ การผ่อนชำระหนี้สินต่าง ๆ การชำระหนี้ เงินออม และความเพียงพอของค่าตอบแทนที่ได้รับ

9. Happy work-life (การงานดี) หมายถึง การที่บุคคลมีความสบายใจในที่ทำงาน มีความรักความผูกพัน และความภาคภูมิใจในองค์กร มีความมั่นใจในอาชีพรายได้ และมีความพึงพอใจกับความก้าวหน้าของตนเองในองค์กร

มิตินี้ มี 15 ตัวชี้วัด คือ ความสุขต่อสภาพแวดล้อมในองค์กร การได้รับการดูแลด้านสุขภาพ ความพึงพอใจต่อสวัสดิการ การได้รับการปฏิบัติอย่างถูกต้องตามกฎหมายแรงงาน ความเหมาะสมของการเลื่อนขั้น เลื่อนตำแหน่ง ความมั่นคงในอาชีพ ความเสี่ยงจากการทำงาน การลาออกจากงาน การเปลี่ยนสถานที่ทำงาน การมีส่วนร่วมแสดงความคิดเห็น ความถูกต้องของการจ่ายค่าจ้าง ความตรงเวลาของการจ่ายค่าจ้าง และการทำงานอย่างมีความสุข

กึ่งทอง กิจงานนท์ (2557) ได้ศึกษาเกี่ยวกับความสุขของประชาชนในเขตเทศบาลเมืองจันทบุรี จังหวัดจันทบุรี โดยได้สรุปดัชนีชี้วัดความสุข จากหน่วยงานต่าง ๆ ได้ดัชนีชี้วัดความสุขทั้งหมด 9 ด้าน คือ

ด้านที่ 1 รายได้และการกระจายรายได้ คือ รายได้ของครอบครัวมีความเหมาะสม รายได้มีความเพียงพอต่อรายจ่าย มีการออมทรัพย์ และการที่ครอบครัว สมาชิกในครอบครัวสามารถจุนเจือรายได้ให้แก่สมาชิกภายในครอบครัว ชุมชนและสังคมบางโอกาสต่าง ๆ ได้

ด้านที่ 2 ชีวิตและครอบครัว คือ การอยู่ร่วมกันอย่างมีความสุขของสมาชิกในครอบครัว รัฐบาลบาทหน้าที่ของครอบครัว มีความสัมพันธ์ภาพที่ดีต่อกัน สามารถพึ่งพาอาศัยกันได้

ด้านที่ 3 การมีสาธารณูปโภค คือ โครงสร้างพื้นฐานที่มีความเชื่อมโยงและกระจายความเจริญอย่างทั่วถึงไปสู่ภูมิภาค ได้แก่ ระบบขนส่งในเขตเทศบาลเมืองจันทบุรี สภาพถนนในเขตเทศบาลเมืองจันทบุรี ถนนเชื่อมโยงระหว่างเขตเทศบาลเมืองจันทบุรีกับท้องถิ่นอื่น ๆ ระบบการประปา น้ำใช้ และน้ำกินในเขตเทศบาลเมืองจันทบุรี

ด้านที่ 4 ชีวิตการทำงาน คือ การมีงานทำอย่างทั่วถึง งานที่ทำงานมีความมั่นคง และมาจากความรู้ความสามารถตามความถนัดที่ตนมี สามารถเลี้ยงชีพตนและครอบครัว

ด้านที่ 5 ความรู้และการศึกษา คือ การได้รับการศึกษาขั้นพื้นฐานของรัฐ ทักษะความสามารถในการปรับตัวให้รู้เท่าทันสังคม เรียนรู้ที่จะพึ่งตนเอง และใช้ประสบการณ์ ศักยภาพ และทักษะของตนให้เป็นประโยชน์ในการปฏิบัติภารกิจในสังคมได้อย่างเต็มความสามารถและมีประสิทธิภาพ

ด้านที่ 6 สุขอนามัย คือ ภาวะที่ปราศจากโรคภัยไข้เจ็บ มีสุขภาพที่สมบูรณ์ ทั้งร่างกาย จิตใจ อารมณ์ และสติปัญญา รวมถึงการมีภาวะโภชนาการที่ดี รู้จักป้องกันดูแลสุขภาพที่ดีของตนเอง เข้าถึงบริการสาธารณสุข

ด้านที่ 7 สภาพแวดล้อมในการดำเนินชีวิต คือ การมีที่อยู่อาศัยที่มั่นคง ได้รับการบริการสาธารณสุขที่พอเพียง และมีความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน อนามัยสิ่งแวดล้อมที่ดี ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมเกื้อกูลคุณภาพการดำรงชีวิต

ด้านที่ 8 การบริหารจัดการที่ดีของภาครัฐและเอกชน คือ การมีส่วนร่วมในการดำเนินงานของเทศบาลเมืองจันทบุรี การได้รับข้อมูลข่าวสารจากเทศบาลอย่างทั่วถึง การได้รับการดูแลอย่างเท่าเทียมจากเทศบาล การได้รับการเปิดโอกาสในการแสดงความคิดเห็น ความโปร่งใสในการทำงานของเทศบาล

ด้านที่ 9 ด้านเศรษฐกิจ คือ เศรษฐกิจโดยรวม คือ ราคาสินค้าในเขตเทศบาลเมืองจันทบุรี การทำบัญชีครัวเรือน การใช้จ่ายเพื่อการสาธารณสุขไปรษณีย์เพื่อการค้าประจำวัน เช่น ค่าน้ำ ค่าไฟฟ้า ค่าน้ำมัน ค่าโทรศัพท์ เป็นต้น

สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ (2559) ได้นำเสนอเกี่ยวกับปัจจัยที่มีผลต่อความสุข ผ่านเนื้อหาของแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ และแนวคิดตัวชี้วัดระดับพื้นที่ของจังหวัด และกลุ่มจังหวัด

จากเนื้อหาในแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ 8 และฉบับที่ 9 โดยการศึกษาของ อารี จำปากลาง กาญจนา ตั้งชลทิพย์ และสุภาณี ปลื้มเจริญ (2561) ที่มีกรอบแนวคิดการพัฒนามุ่งเน้นการให้คนเป็นศูนย์กลางของการพัฒนา โดยมีการนิยาม ความสุข หรือความอยู่ดีมีสุขอย่างครอบคลุม ว่า “การมีสุขภาพอนามัยที่ดี ทั้งร่างกายและจิตใจ มีความรู้ มีงานทำอย่างทั่วถึง มีรายได้เพียงพอต่อการดำรงชีพ มีครอบครัวที่อบอุ่นมั่นคง อยู่ในสภาพแวดล้อมที่ดี และอยู่ภายใต้การบริหารจัดการที่ดีของภาครัฐ” ซึ่งต่อมาในแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 10 และฉบับที่ 11 ได้เปลี่ยนมาใช้คำว่า ความอยู่เย็นเป็นสุข ก่อนจะเปลี่ยนกลับมาใช้คำว่า ความอยู่ดีมีสุข อีกครั้งในแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 12 โดยองค์ประกอบของดัชนีชี้วัดความอยู่เย็นเป็นสุข ซึ่งประกอบด้วย 7 องค์ประกอบย่อยได้แก่

1. สุขภาพอนามัย หมายถึง ภาวะที่ปราศจากโรคภัยไข้เจ็บอันเกิดจากการสร้าง สุขภาวะที่สมบูรณ์ทั้งร่างกาย จิตใจ อารมณ์ และสติปัญญา รวมถึงการมีภาวะโภชนาการที่ดี การรู้จักป้องกันดูแลสุขภาพที่ดีของตนเองและสามารถเข้าถึงบริการสาธารณสุข มี 3 องค์ประกอบ ได้แก่ การมีชีวิตยืนยาว การมีสุขภาพอนามัยที่ดี และการสร้างความเป็นธรรมในระบบสาธารณสุข มี 3 ตัวชี้วัด คือ อายุขัยเฉลี่ยเมื่อแรกเกิด สัดส่วนประชากรที่ไม่เจ็บป่วยในแต่ละปี และสัดส่วนประชากรที่มีหลักประกันสุขภาพ

2. ความรู้ กระบวนการที่จะได้มาซึ่งความรู้ คือ การได้รับการศึกษา ซึ่งเป็นปัจจัย ที่สำคัญที่สุดในการยกระดับความอยู่ดีมีสุขของคนไทย สร้างโอกาส พัฒนาสติปัญญา กระบวนการ เรียนรู้ การใช้ประสบการณ์ สักยภาพ และทักษะ เพื่อการปฏิบัติการกิจในสังคมได้อย่างเต็ม ประสิทธิภาพ มี 2 องค์ประกอบ ได้แก่ การได้รับการศึกษาของคนไทยอย่างทั่วถึงเท่าเทียมกัน และ คุณภาพการศึกษา มี 3 ตัวชี้วัด คือ จำนวนปีเฉลี่ยที่ได้รับการศึกษาของประชาชน อัตราการเข้าเรียน หนังสือของเด็กชั้นมัธยมต้นและมัธยมปลาย และผลคะแนนการทดสอบวิชาภาษาไทย ภาษาอังกฤษ คณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์

3. ชีวิตการทำงาน รายได้ที่เกิดจากการทำงาน จะทำให้สามารถสร้างความสำเร็จและ คุณภาพชีวิตที่ดีขึ้นได้ การมีงานทำที่ดี มีความมั่นคงและปลอดภัยในการทำงาน มีรายได้ อย่างต่อเนื่อง จะส่งผลให้สามารถดูแลความเป็นอยู่ของตนเองและครอบครัวให้อยู่ดีมีสุขได้ และ ยังส่งผลต่อเศรษฐกิจและสังคมโดยรวมอีกด้วย มี 2 องค์ประกอบ ได้แก่ การมีงานทำอย่างทั่วถึง และความมั่นคงในการทำงาน มี 2 ตัวชี้วัด คือ สัดส่วนผู้ว่างงาน และสัดส่วนแรงงานที่มีบริการ สวัสดิการและอยู่ในข่ายครอบคลุมของกองทุนประกันสังคม

4. รายได้และการกระจายรายได้ การสร้างความเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจ จะช่วยให้ ประชาชนมีความเป็นอยู่ที่ดีขึ้น มีอำนาจซื้อเพียงพอต่อการดำรงชีวิตที่ได้มาตรฐาน และหลุดพ้น จากความยากจนและมีการกระจายรายได้ในกลุ่มต่าง ๆ ในสังคมอย่างเท่าเทียม มี 2 องค์ประกอบ ได้แก่ รายได้ และการกระจายรายได้ มี 2 ตัวชี้วัด คือ สัดส่วนคนยากจนด้านรายได้ และ สัมประสิทธิ์การกระจายรายได้

5. สภาพแวดล้อมในการดำรงชีวิต สภาพแวดล้อมที่ดีย่อมส่งผลให้สุขภาพและจิตใจดี เอื้อต่อการประกอบอาชีพและดำรงชีวิตในสังคม มี 3 องค์ประกอบ ได้แก่ ด้านที่อยู่อาศัยและ การได้รับบริการสาธารณสุขไปทุก ด้านความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน และสิ่งแวดล้อม มี 7 ตัวชี้วัด คือ สัดส่วนครัวเรือนที่มีบ้านและที่อยู่เป็นของตนเอง สัดส่วนครัวเรือนที่มีน้ำประปาใช้ สัดส่วนคดีอาชญากรรมต่อประชากร สัดส่วนคดียาเสพติดต่อประชากร ดัชนีคุณภาพแหล่งน้ำ สัดส่วนขยะต่อประชากรแต่ละปี และสัดส่วนพื้นที่ป่าไม้ต่อพื้นที่ทั้งหมด

6. ชีวิตครอบครัว ครอบครัวที่มีความรัก ความอบอุ่น รับประทานอาหารที่มีสัมพันธภาพที่ดีต่อกัน ข่อมเป็นพื้นฐานทางสังคมที่สำคัญต่อการดำรงชีวิตครอบครัวอย่างอยู่ดีมีสุข มี 2 องค์ประกอบ ได้แก่ สัมพันธภาพของสมาชิกในครอบครัว และการพึ่งตนเองทางเศรษฐกิจ มี 4 ตัวชี้วัด คือ อัตราการหย่าร้าง อัตราการจดทะเบียนสมรส ความอบอุ่นของครอบครัว และร้อยละของครัวเรือนที่มีรายได้มากกว่ารายจ่าย ร้อยละ 10

7. การบริหารจัดการที่ดีของรัฐ ที่มีความสำคัญต่อความอยู่ดีมีสุข โดยการดูแลให้สังคมมีสิทธิและเสรีภาพในการดำรงชีวิต มีส่วนร่วมในการพัฒนาและตรวจสอบภาครัฐ การได้รับการปฏิบัติอย่างเท่าเทียมทางกฎหมาย และการที่รัฐกับประชาชนมีความสัมพันธ์ที่ดีต่อกัน มี 4 องค์ประกอบ ได้แก่ หลักคุณธรรม การมีส่วนร่วม ความคุ้มค่า และความโปร่งใส มี 4 ตัวชี้วัด คือ สัดส่วนจำนวนข้าราชการที่ถูกลงโทษทางวินัย สัดส่วนของผู้มาใช้สิทธิ์เลือกตั้ง สัดส่วนค่าใช้จ่ายภาครัฐต่อ GDP และดัชนีชี้การรับรู้เรื่องคอร์รัปชั่น

สำหรับการวัดความสุขในระดับพื้นที่ของจังหวัด และกลุ่มจังหวัด จัดทำขึ้นเพื่อนำผลของการวัดความสุขที่ได้มาวิเคราะห์เปรียบเทียบผลการพัฒนาและแนวโน้มของประเด็นปัญหาได้อย่างต่อเนื่อง และนำไปใช้ประกอบการวางแผนทั้งในระดับจังหวัด กลุ่มจังหวัด หน่วยงาน ส่วนกลาง และส่วนภูมิภาค เพื่อเชื่อมโยงและวิเคราะห์ปัญหาในระดับพื้นที่ได้ชัดเจนมากขึ้น และสามารถกำหนดแนวทางแก้ไขพัฒนาได้อย่างสอดคล้องกับสภาพข้อเท็จจริงในพื้นที่ได้ชัดเจนยิ่งขึ้น และเหมาะสมต่อไป ซึ่งตัวชี้วัดการพัฒนาระดับจังหวัดและกลุ่มจังหวัดปี พ.ศ.2559 จัดทำขึ้นเพื่อนำเสนอผลการประมวลข้อมูล ตัวชี้วัด ซึ่งได้ปรับข้อมูลต่อเนื่องจากชุดตัวชี้วัดในปี พ.ศ.2558 โดยตัวชี้วัดระดับจังหวัดเป็นการแสดง สถานะการพัฒนาจังหวัดตามมิติการพัฒนา 4 มิติ คือ มิติการพัฒนาแบบทั่วถึง (Inclusive Growth) มิติการเติบโตทางเศรษฐกิจและการเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขัน (Growth & Competitiveness) มิติการเติบโตทางเศรษฐกิจสีเขียว (Green Growth) และมิติประสิทธิภาพการดำเนินงานของภาครัฐ (Government Efficiency) ส่วนตัวชี้วัดระดับกลุ่มจังหวัด แสดงสถานะการพัฒนาเฉพาะมิติเศรษฐกิจ ในมิติที่ 1 คือ การเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศ เพื่อหลุดพ้นจากประเทศรายได้ปานกลาง มี 6 ตัวชี้วัด คือ ขนาดเศรษฐกิจ การเติบโตของเศรษฐกิจ ผลิตภัณฑ์มวลรวมต่อหัว อัตราเงินเฟ้อ ผลิตภัณฑ์แรงงาน และอัตราการว่างงาน มิติที่ 2 การสร้างความสมดุล และปรับระบบบริหารจัดการภาครัฐ มี 4 ตัวชี้วัด คือ การเข้าถึงน้ำประปา การเข้าถึงไฟฟ้า อัตราการเข้าถึงอินเทอร์เน็ตของประชากร และสัดส่วนคดียาเสพติด มิติที่ 3 การเติบโตที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม มี 4 ตัวชี้วัด คือ การใช้จ่ายเงินฯ เพื่อช่วยเหลือผู้ประสบภัย ปริมาณขยะ การเปลี่ยนแปลงพื้นที่ป่าไม้ และร้อยละของจำนวนฟาร์มที่ได้รับการรับรองมาตรฐาน และมิติที่ 4 การลดความเหลื่อมล้ำ มี 12 ตัวชี้วัด คือ การมีจิตสำนึก

ประชาธิปไตย สังคมที่มีธรรมาภิบาล และความสมานฉันท์ทางสังคม (สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ, 2559)

4. ปัจจัยที่ส่งผลต่อความสุข

จากความหมายของความสุข แนวคิด ทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง และองค์ประกอบของความสุข สามารถจำแนกปัจจัยที่ส่งผลต่อความสุขได้เป็นมิติในด้านต่าง ๆ ดังต่อไปนี้

มิติด้านสุขภาพ

แนวคิดเรื่องความอยู่ดีมีสุข มีความเกี่ยวข้องกับสุขภาพ โดยการพัฒนาสุขภาพนั้นมีองค์ประกอบ 3 ด้าน คือ สุขภาพกาย สุขภาพจิต และความเป็นอยู่ดีเชิงสังคม ซึ่งในหนังสือ ความอยู่ดีมีสุขในสังคมไทย ความฝันหรือความจริง ของอารี จำปากล้า กาญจนนา ตั้งชลทิพย์ และสุภาณี ปลื้มเจริญ (2561) ได้ศึกษาเกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลต่อความสุข ได้แก่ ร้อยละคนพิการ ร้อยละคะแนนสุขภาพจิต ร้อยละของทารกแรกเกิดที่มีน้ำหนักต่ำกว่าเกณฑ์ และร้อยละของประชากรที่เจ็บป่วยเป็นผู้ป่วยใน สอดคล้องกับการศึกษาเรื่องการวัดระดับความสุขของประชากรในอำเภอสารภี จังหวัดเชียงใหม่ ของรังสรรค์ ภิรมย์ (2552) พบว่าการมีร่างกาย และจิตใจที่แข็งแรงส่งผลต่อความสุข การศึกษาสถานการณ์สุขภาพจิตไทย การวิเคราะห์พหุปัจจัยด้านเศรษฐกิจ และสังคมระดับบุคคลและระดับจังหวัด เกี่ยวกับปัจจัยกำหนดสุขภาพจิตของคนไทยใน 75 จังหวัด โดยไม่รวมกรุงเทพมหานคร ของอภิชาติ จำรัสฤทธิ์รงค์ และคณะ (2554) พบว่าประชากรที่ไม่สามารถช่วยเหลือตนเองได้ มีสุขภาพจิตต่ำกว่าประชากรที่สามารถช่วยเหลือตนเองได้ การศึกษาเกี่ยวกับอาชีพ และความสุข กรณีศึกษาจังหวัดพะเยา ของวรัญญา สมฤทธิ์ และนลิตรา ไทยประเสริฐ (2557) พบว่า ระดับสุขภาพ สุขภาพจิตที่ดี เป็นปัจจัยที่ส่งผลต่อความสุข การศึกษาเรื่องการวัดระดับความสุขและวิเคราะห์ปัจจัยที่ส่งผลต่อความสุขของประชากรในพื้นที่เมืองเก่าแก่นาน ของ ปิณชิตรา วีรจิตโต (2557) พบว่าระดับสุขภาพของจิตใจ ส่งผลต่อความสุข การศึกษาเรื่องความสัมพันธ์ระหว่างขนาดของครัวเรือนและความอยู่ดีมีสุขระดับปัจเจกบุคคล กรณีศึกษาผู้สูงอายุในเขตกรุงเทพมหานคร ของณัฐญา ประไพพานิช (2561) ที่พบว่า ปัจจัยด้านสุขภาพส่งผลต่อความสุข, การศึกษาเรื่องความต้องการและความอยู่ดีมีสุขของพนักงานโรงงาน ของชวลา ละวาทิน (2561) ที่พบว่า การมีร่างกายและจิตใจที่แข็งแรงเป็นปัจจัยที่ส่งผลต่อความสุข และการศึกษาเรื่องความอยู่ดีมีสุขของครอบครัวข้ามรุ่น ณ ตำบลหลุมเตา อำเภอภูพาน จังหวัดสกลนคร ของกรรณิกา ภูธรเลิศ และพัชราภรณ์ เจินใจวิทย์ (2562) ที่พบว่า การมีสมาชิกเจ็บป่วยรุนแรง เจ็บป่วยด้วยโรคเรื้อรังหรือติดสารเสพติดที่เข้ารับการรักษา ส่งผลต่อความสุข

มิตินุสสมบัติส่วนบุคคล

จากการที่ในแต่ละจังหวัดมีปัจจัยที่ส่งผลของความสุข ได้แก่ ลักษณะของประชากร เศรษฐกิจ และสังคมที่แตกต่างกัน ทำให้ในแต่ละพื้นที่ที่มีความสุขที่แตกต่างกัน ซึ่งอภิชาติ จำรัสสุทธิรงค์ และคณะ (2554) ได้ทำการศึกษาสถานการณ์สุขภาพจิตไทย การวิเคราะห์พหุปัจจัย ด้านเศรษฐกิจ และสังคมระดับบุคคลและระดับจังหวัด เกี่ยวกับปัจจัยกำหนดสุขภาพจิตของคนไทย ใน 75 จังหวัด โดยไม่รวมกรุงเทพมหานคร พบว่า ประชากรเพศชายมีสุขภาพจิตดีกว่าประชากร เพศหญิง อายุมีความสัมพันธ์ด้านบวกกับความสุข ประชากรที่มีสถานภาพหม้าย หย่า หรือ แยกกันอยู่ จะมีความสุขต่ำกว่ากว่าประชากรที่มีสถานภาพโสดและสมรส การเป็นหัวหน้า ครัวเรือนมีผลทางลบกับสุขภาพจิต การนับถือศาสนา ในภาคใต้ประชากรที่นับถือศาสนาอิสลาม จะมีสุขภาพจิตดีกว่าศาสนาพุทธ และสุขภาพต่ำที่สุดคือศาสนาคริสต์ ภาคกลาง ประชากรที่นับถือ ศาสนาอิสลามกลับมีสุขภาพจิตต่ำกว่าประชากรที่นับถือศาสนาพุทธ และในภาค ตะวันออกเฉียงเหนือ ประชากรที่นับถือศาสนาคริสต์จะมีสุขภาพจิตดีกว่าประชากรที่นับถือ ศาสนาพุทธ สอดคล้องกับการศึกษาเรื่องปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับความสุขของประชาชนอำเภอ ท่าปลา จังหวัดอุตรดิตถ์ ของสุภาณี สุชะนาคินทร์ (2549) พบว่าเพศ อายุ และสถานภาพสมรสเป็น ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับความสุข การศึกษาเรื่องคุณภาพชีวิตประชาชนตามหลักความจำเป็น พื้นฐานในเขตพื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบลหินเหล็กไฟ ของรัชฎาภรณ์ นวมนาคะ (2550) พบว่า เพศ อายุ และสถานภาพสมรสเป็นปัจจัยที่ส่งผลต่อความสุข การศึกษาเรื่องงานของการศึกษาเรื่อง การวัดระดับความสุขของประชากรในอำเภอสารภี จังหวัดเชียงใหม่ ของรังสรรค์ ภิรมย์ (2552) พบว่า เพศ และอายุเป็นปัจจัยที่ส่งผลต่อความสุข การศึกษาเกี่ยวกับปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อความสุข ของฉัตรพิภกร ชูปัญญา (2552) พบว่า เพศ เป็นปัจจัยที่ส่งผลต่อความสุข และการศึกษาเรื่อง ความสัมพันธ์ระหว่างขนาดของครัวเรือนและความอยู่ดีมีสุขระดับปัจเจกบุคคล กรณีศึกษาผู้สูงอายุ ในเขตกรุงเทพมหานคร ของฉัตรญา ประไพพานิช (2561) พบว่า เพศ และอายุ เป็นปัจจัยที่ส่งผลต่อ ความสุข

มิติด้านการศึกษา

ความรู้เป็นกลไกในการพัฒนาคุณภาพชีวิต กระทั่งทำให้การสร้างรายได้ในการ ดำรงชีวิตจนเจือกรอบครัว นำมาซึ่งการพัฒนาประเทศให้มีความยั่งยืน ดังนั้น ความอยู่ดีมีสุข หรือ ความสุขจึงมีความเกี่ยวข้องกับโดยตรงกับความรู้ของประชาชนที่จะสามารถเรียนรู้ การปรับตัว ประยุกต์ใช้นวัตกรรมต่าง ๆ โดยการศึกษาของอารี จำปากลาง กาญจนา ตั้งชลทิพย์ และสุภาณี ปลื้มเจริญ (2561) ที่มีการศึกษาเกี่ยวกับความอยู่ดีมีสุขในสังคมไทย ความฝันหรือความจริง ได้กล่าวถึงปัจจัยที่ส่งผลต่อความสุข ได้แก่ จำนวนปีการศึกษาเฉลี่ยของประชากรอายุ 15 ปี ขึ้นไป

อัตราการเข้าเรียนรวมระดับมัธยมศึกษาตอนปลายและอาชีวศึกษา ค่าเฉลี่ยชาวปัญญา (IQ) ของเด็กนักเรียนไทยชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 (คะแนน) และคะแนนเฉลี่ยการทดสอบ O-NET ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย (%) สอดคล้องกับการศึกษาเรื่องปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับความสุขของประชาชนอำเภอท่าปลา จังหวัดอุตรดิตถ์ ของสุภาณี สุชนะนาคินทร์ (2549) ที่พบว่า การศึกษาเป็นปัจจัยที่ส่งผลต่อความสุข การศึกษาเรื่องคุณภาพชีวิตประชาชนตามหลักความจำเป็นพื้นฐานในเขตพื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบลหินเหล็กไฟ ของรัชฎาภรณ์ นวมนาคะ (2550) ที่พบว่า ระดับการศึกษาสูงสุดเป็นปัจจัยที่ส่งผลต่อความสุข การศึกษาเรื่องการวัดระดับความสุขของประชากรในอำเภอสารภี จังหวัดเชียงใหม่ ของรังสรรค์ ภิรมย์ (2552) ที่พบว่า ระดับการศึกษาเป็นปัจจัยที่ส่งผลต่อความสุข และการศึกษาเรื่องสถานการณ์สุขภาพจิตไทย การวิเคราะห์หุปัจจัยด้านเศรษฐกิจ และสังคมระดับบุคคลและระดับจังหวัด เกี่ยวกับปัจจัยกำหนดสุขภาพจิตของคนไทยใน 75 จังหวัด โดยไม่รวมกรุงเทพมหานคร ของอภิชาติ จำรัสสุทธิรงค์ และคณะ (2554) ที่พบว่า ประชากรที่มีการศึกษาดำกว่าระดับประถมศึกษาจะมีสุขภาพจิตต่ำกว่าประชากรที่มีการศึกษาลดกว่า

มิติด้านเศรษฐกิจ

การพัฒนาประเทศมีคนเป็นกำลังสำคัญ ทั้งสร้างความเข้มแข็งทางเศรษฐกิจ และเพิ่มประสิทธิภาพในการขับเคลื่อนประเทศ ดังนั้น การสนับสนุนความอยู่ดีมีสุขของคนทำงาน หรือการพัฒนาคุณภาพทรัพยากรบุคคลในประเทศจึงเป็นสิ่งสำคัญ โดยในหนังสือความอยู่ดีมีสุขในสังคมไทย ความฝันหรือความจริง ของอารี จำปากล้า กาญจนา ตั้งชลทิพย์ และสุภาณี ปลื้มเจริญ (2561) ที่ได้ศึกษาเกี่ยวกับปัจจัยการทำงานที่ส่งผลต่อความสุข นั่นคือ การมีงานทำ การมีโอกาสดัดสินใจในการทำงาน ความพึงพอใจในการทำงาน ความพึงพอใจในค่าตอบแทนที่ได้รับ ชั่วโมงการทำงาน สภาพแวดล้อมการทำงาน ผลตอบแทนที่ได้รับจากการทำงาน ความก้าวหน้าในหน้าที่การงาน ความสัมพันธ์กับเพื่อนร่วมงาน และปัจจัยรายได้ ค่าใช้จ่าย และหนี้สินครัวเรือนที่ส่งผลต่อความสุข สอดคล้องกับการศึกษาเรื่องปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับความสุขของประชาชนอำเภอท่าปลา จังหวัดอุตรดิตถ์ ของสุภาณี สุชนะนาคินทร์ (2549) พบว่า เศรษฐกิจ และอาชีพ เป็นปัจจัยที่ส่งผลต่อความสุข การศึกษาเรื่องคุณภาพชีวิตประชาชนตามหลักความจำเป็นพื้นฐานในเขตพื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบลหินเหล็กไฟ ของรัชฎาภรณ์ นวมนาคะ (2550) พบว่า อาชีพ และรายได้เฉลี่ยต่อเดือนเป็นปัจจัยที่ส่งผลต่อความสุข การศึกษาเรื่อง การวัดระดับความสุขของประชากรในอำเภอสารภี จังหวัดเชียงใหม่ ของรังสรรค์ ภิรมย์ (2552) พบว่า รายได้เฉลี่ยต่อเดือน เงินออม หนี้สิน และอาชีพ เป็นปัจจัยที่ส่งผลต่อความสุข การศึกษาเรื่อง สถานการณ์สุขภาพจิตไทย การวิเคราะห์หุปัจจัยด้านเศรษฐกิจ และสังคมระดับบุคคลและระดับ

จังหวัด เกี่ยวกับปัจจัยกำหนดสุขภาพจิตของคนไทยใน 75 จังหวัด โดยไม่รวมกรุงเทพมหานคร ของอภิชาติ จำรัสฤทธิ์รงค์ และคณะ (2554) พบว่า ประชากรที่ประกอบอาชีพธุรกิจส่วนตัว ในภาคกลาง เหนือ และใต้มีสุขภาพจิตต่ำกว่าประชากรที่ประกอบอาชีพเกษตรกรรม ขณะที่ ประชากรที่ประกอบอาชีพปลูก้างเอกชนในทุกพื้นที่มีสุขภาพจิตแย่กว่าประชากรที่ประกอบอาชีพ เกษตรกรรม และประชากรที่ไม่ได้ประกอบอาชีพในทุกจังหวัดมีสุขภาพจิตต่ำกว่าประชากร ที่ประกอบอาชีพเกษตรกรรม มีเพียงประชากรที่ประกอบอาชีพปลูก้างของรัฐบาล หรือรัฐวิสาหกิจ เท่านั้นที่มีสุขภาพจิตดีกว่าประชากรที่ประกอบอาชีพเกษตรกรรม ประชากรที่มีรายได้เฉลี่ย ต่อเดือนมากจะมีสุขภาพจิตดีกว่าประชากรที่มีรายได้เฉลี่ยต่อเดือนน้อย ถ้าประชากรมีหนี้สิน ในระบบเพิ่มขึ้น จะมีสุขภาพจิตดีขึ้น การศึกษาเรื่องความสุขของประชาชนในเขตเทศบาลเมือง จันทบุรี จังหวัดจันทบุรี ของกิ่งทอง กิจงานนท์ (2557) ที่พบว่า รายได้ต่อเดือน และภาระการเลี้ยงดู รวมทั้งตนเอง เป็นปัจจัยที่ส่งผลต่อความสุข การศึกษาเรื่องการวัดระดับความสุขและวิเคราะห์ ปัจจัยที่ส่งผลต่อความสุขของประชากรในพื้นที่เมืองเก่า นาน ของปิ่นทิรา วีระจิตโต (2557) พบว่า ผลกระทบต่อการผันผวนทางเศรษฐกิจ มีรายได้ที่พอเพียงและเป็นธรรม ความสุขจากฐานะการเงิน ส่วนตัว และพึงพอใจในอาชีพการงานที่ทำอยู่ เป็นปัจจัยที่ส่งผลต่อความสุข การศึกษาเกี่ยวกับ ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อความสุข ของฉิมฉิมพิภัทร ชูปัญญา (2552) พบว่า อาชีพ และรายได้ เป็นปัจจัย ที่ส่งผลต่อความสุข การศึกษาเรื่องการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างขนาดของครัวเรือนและ ความอยู่ดีมีสุขระดับปัจเจกบุคคล กรณีศึกษาผู้สูงอายุในเขตกรุงเทพมหานคร ของฉัญญา ประไพพานิช (2561) พบว่า รายได้ ความรู้สึกมีหนี้สิน และการมีงานทำ เป็นปัจจัยที่ส่งผลต่อ ความสุข การศึกษาเรื่องความอยู่ดีมีสุขของผู้สูงอายุ กรณีศึกษาดำบลสองพี่น้อง อำเภอกำแพง จังหวัดจันทบุรี ของวิทมา ธรรมเจริญ นัทศนีย์ เจริญงาม และนิตยา ชนะสิทธิ์ (2561) พบว่า รายได้ โดยเฉลี่ยต่อเดือน ความพึงพอใจของรายได้ และการมีงานทำ เป็นปัจจัยที่ส่งผลต่อความสุข การศึกษาเรื่องปัจจัยที่มีผลต่อความสุขของประชาชนในประเทศไทย ของพนิดา จงสุขสมสกุล (2562) พบว่า ความมั่นคง ของรายได้จากการประกอบอาชีพ และรายได้มีความเสี่ยงตามอาชีพและ กลไกทางตลาด เป็นปัจจัยที่ส่งผลต่อความสุข และการศึกษาเรื่องความอยู่ดีมีสุขของครอบครัว ชำมรูน ฌ ดำบลหลบลดา อำเภอกุพาน จังหวัดสกลนคร ของกรรณิกา ภูธรเลิศ และพัชรภรณ์ เจริญใจวิทย์ (2562) พบว่า มีรายได้เพียงพอกับค่าใช้จ่าย ไม่มีหนี้สิน และมีสมาชิกทำหน้าที่หา รายได้/ผลผลิตเพียงพอกับความต้องการของครอบครัว เป็นปัจจัยที่ส่งผลต่อความสุข

มิติที่อยู่อาศัย สภาพแวดล้อม และความปลอดภัยในการดำเนินชีวิต

สภาพที่อยู่อาศัย สภาพแวดล้อม ความปลอดภัย และทรัพยากรธรรมชาติ มีความ เกี่ยวข้องกับความเป็นอยู่ของคน ซึ่งส่งผลต่อความสุข จากหนังสือความอยู่ดีมีสุขในสังคมไทย

ความฝันหรือความจริง ของอารี จำปากลาย กาญจนา ตั้งชลทิพย์ และสุภาณี ปลื้มเจริญ (2561) ที่ได้ศึกษาเกี่ยวกับปัจจัยที่อยู่อาศัย สภาพแวดล้อม และความปลอดภัยในการดำเนินชีวิตที่ส่งผลต่อความสุข นั่นคือ ร้อยละของครัวเรือนที่มีบ้านและที่ดินเป็นของตนเอง สัดส่วนเฉลี่ยการปล่อยก๊าซเรือนกระจก (ต้นก๊าซเรือนกระจกต่อคน) ร้อยละของประชาชนที่ประสบอุทกภัย และร้อยละของประชาชนที่ประสบปัญหาภัยแล้ง สอดคล้องกับการศึกษาเรื่องปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับความสุขของประชาชนอำเภอท่าปลา จังหวัดอุตรดิตถ์ ของสุภาณี สุขะนาคินทร์ (2549) พบว่า พื้นที่ที่ประชาชนอยู่อาศัย เป็นปัจจัยที่ส่งผลต่อความสุข การศึกษาเรื่องคุณภาพชีวิตประชาชนตามหลักความจำเป็นพื้นฐานในเขตพื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบลหินเหล็กไฟ ของจิระศักดิ์ ทัพพา (2550) พบว่า เขตพื้นที่อยู่อาศัย และการมีหลักประกันชีวิต เป็นปัจจัยที่ส่งผลต่อความสุข การศึกษาเรื่อง การวัดระดับความสุขของประชากรในอำเภอสารภี จังหวัดเชียงใหม่ ของรังสรรค์ ภิรมย์ (2552) พบว่า การมีสิ่งแวดล้อมที่ดี เป็นปัจจัยที่ส่งผลต่อความสุข การศึกษาเรื่องระดับความสุขและปัจจัยที่ส่งผลต่อระดับความสุขของประชาชนกรณีศึกษาเขตพื้นที่เทศบาลเมืองควนลัง อำเภอหาดใหญ่ จังหวัดสงขลา ของพาทินธิดา ชูเชิด (2554) พบว่า การครอบครองที่ดิน เป็นปัจจัยที่ส่งผลต่อความสุข การศึกษาเรื่องสถานการณ์สุขภาพจิตไทย การวิเคราะห์พหุปัจจัยด้านเศรษฐกิจ และสังคมระดับบุคคลและระดับจังหวัด เกี่ยวกับปัจจัยกำหนดสุขภาพจิตของคนไทยใน 75 จังหวัด โดยไม่รวมกรุงเทพมหานคร ของอภิชาติ จำรัสสุทธิรงค์ และคณะ (2554) พบว่า ในภาคเหนือ ประชากรที่มีพื้นที่อยู่อาศัยในเมืองจะมีสุขภาพจิตแย่กว่าประชากรที่มีที่อยู่อาศัยในชนบท แต่ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือประชากรที่มีที่อยู่อาศัยในชนบทมีสุขภาพแย่กว่าประชากรที่มีที่อยู่อาศัยอยู่ในเมือง การศึกษาเรื่องความสุขของประชาชนในเขตเทศบาลเมืองจันทบุรี จังหวัดจันทบุรี ของกิ่งทอง กิจจานนท์ (2557) พบว่า ระยะเวลาที่อยู่อาศัย และที่พักอาศัย เป็นปัจจัยที่ส่งผลต่อความสุข การศึกษาเรื่องการวัดระดับความสุขและวิเคราะห์ปัจจัยที่ส่งผลต่อความสุขของประชากรในพื้นที่เมืองเก่าแก่นาน ของปิณฑิรา วีรจิตโต (2557) พบว่า สภาพแวดล้อมที่ปลอดภัยจากสารเคมีและปราศจากมลพิษทางสิ่งแวดล้อม และการเข้าถึงสาธารณูปโภคเช่น ไฟฟ้า ประปา เครื่องอำนวยความสะดวก เป็นปัจจัยที่ส่งผลต่อความสุข การศึกษาเรื่องอาชีพ และความสุข กรณีศึกษาจังหวัดพะเยา ของวรัญญา สมฤทธิ์ และนลิตรา ไทยประเสริฐ (2557) พบว่า ความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน เป็นปัจจัยที่ส่งผลต่อความสุข การศึกษาเรื่องปัจจัยที่มีผลต่อความสุขของประชาชนในประเทศไทยของพนิดา จงสุขสมสกุล (2562) พบว่า มลภาวะ สิ่งแวดล้อม ยาเสพติดและอาชญากรรมในชุมชน และปัญหาความไม่สะดวกสบายจากสภาพอากาศและการจัดสรรสถานที่พักผ่อน เป็นปัจจัยที่ส่งผลต่อความสุข และการศึกษาเรื่องความอยู่ดีมีสุขของครอบครัวข้ามรุ่น ณ ตำบลหลุมเลา อำเภอภูพาน จังหวัดสกลนคร ของกรรณิกา ภูธรเลิศ และพัชราภรณ์ เจนใจวิทย์ (2562) พบว่า มีการใช้สารเคมี

เช่น ยาน่าแมลง ยาน่าหญ้า ปู่ยเคมี สมาชิกในครอบครัวของท่านไม่มีพฤติกรรมเป็นภัยต่อสังคม เช่น ทำลายข้าวของ ขโมย ทะเลาะวิวาท และครอบครัวของท่านมีสิ่งอำนวยความสะดวกในการเดินทาง และติดต่อสื่อสาร เช่น โทรศัพท์ โทรทัศน์ ยานยนต์ และอินเทอร์เน็ต เป็นปัจจัยที่ส่งผลต่อความสุข

มิติชีวิตครอบครัว ชุมชน และการมีส่วนร่วม

ในยุคโลกาภิวัตน์ที่เปลี่ยนแปลงโครงสร้างประชากร และครอบครัวทั้งภายใน และภายนอก ทำให้ครอบครัวมีขนาดเล็กลง ให้ความสำคัญกับตัวเอง และเกิดครอบครัวเดี่ยวมากขึ้น ความสัมพันธ์ในชุมชน และการเข้าไปมีส่วนร่วมในกิจกรรมต่าง ๆ ลดลง ซึ่งสิ่งเหล่านี้ส่งผลต่อความอบอุ่น ความสุขในชีวิตครอบครัว และชุมชน จากหนังสือความอยู่ดีมีสุขในสังคมไทย ความฝันหรือความจริง ของอารี จำปากลายเป็น กาญจนา ตั้งชลทิพย์ และสุภาณี ปลิ้มเจริญ (2561) ที่ได้ศึกษาเกี่ยวกับปัจจัยชีวิตครอบครัว ชุมชน และการมีส่วนร่วมที่ส่งผลต่อความสุข ได้แก่ ร้อยละของเด็กอายุ 15-17 ปี ที่ทำงานเชิงเศรษฐกิจ ร้อยละของจำนวนครัวเรือนที่มีหัวหน้าครัวเรือนเดี่ยว ร้อยละของผู้สูงอายุที่อยู่ตามลำพังคนเดียว และจำนวนการแจ้งความคดีชีวิต ร่างกาย เพศ และคดีประทุษร้ายต่อทรัพย์สิน (ต่อประชากรแสนคน) และปัจจัยการมีส่วนร่วมที่ส่งผลต่อความสุข ได้แก่ ความสัมพันธ์ในชุมชน การเข้าร่วมกิจกรรมทางสังคม/การเป็นสมาชิกต่าง ๆ การอยู่ร่วมกับสมาชิกในครัวเรือน และความสม่ำเสมอในการติดต่อกับครอบครัว สอดคล้องกับการศึกษาเรื่องการวัดระดับความสุขของประชากรในอำเภอสารภี จังหวัดเชียงใหม่ ของรังสรรค์ ภิรมย์ (2552) พบว่า การมีชุมชนเข้มแข็ง เป็นปัจจัยที่ส่งผลต่อความสุข การศึกษาเรื่องอาชีพ และความสุข กรณีศึกษาจังหวัดพะเยา ของวรัญญา สมฤทธิ์ และนลิตรา ไทยประเสริฐ (2557) พบว่า การปฏิสัมพันธ์ระหว่างสมาชิกในครอบครัว ความอบอุ่นในครอบครัว และมีตรสหายที่รู้จักเป็นปัจจัยที่ส่งผลต่อความสุข การศึกษาเรื่องการวัดระดับความสุขและวิเคราะห์ปัจจัยที่ส่งผลต่อความสุขของประชากรในพื้นที่เมืองเก่าแก่นาน ของปณิศา วีรจิตโต (2557) พบว่า ระดับการช่วยเหลือจากชุมชน ระดับความถี่ของการช่วยเหลือชุมชน (การอาสา) ของท่าน ความสุขจากครอบครัว คนในชุมชนมีความสามัคคี ไม่มีการแบ่งพรรคแบ่งพวกในชุมชน ความสม่ำเสมอในการปฏิบัติศาสนกิจของศาสนาที่ท่านนับถือ การเข้าร่วมกิจกรรมที่มีส่วนในการทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรมของชุมชน เป็นปัจจัยที่ส่งผลต่อความสุข การศึกษาเกี่ยวกับปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อความสุข ของฉันทพิภัทร ชูปัญญา (2552) พบว่า การอุทิศเวลาให้กับกิจกรรมทางสังคม เป็นปัจจัยที่ส่งผลต่อความสุข การศึกษาเรื่องความสัมพันธ์ระหว่างขนาดของครัวเรือนและความอยู่ดีมีสุขระดับปัจเจกบุคคล กรณีศึกษาผู้สูงอายุในเขตกรุงเทพมหานคร ของฉันทพิภัทร ชูปัญญา (2561) พบว่า ขนาดของครัวเรือน และจำนวนบุตร เป็นปัจจัยที่ส่งผลต่อความสุข การศึกษาเรื่องความต้องการและความอยู่ดีมีสุขของพนักงาน

โรงงาน ของชวลา ละวาทิน (2561) พบว่า การมีครอบครัวที่อบอุ่น การมีชุมชนเข้มแข็ง และการเข้าถึงธรรมชาติด้วยการอยู่ร่วมกัน เป็นปัจจัยที่ส่งผลต่อความสุข การศึกษาเรื่องความอยู่ดีมีสุขของผู้สูงอายุ กรณีศึกษาตำบลสองพี่น้อง อำเภอท่าใหม่ จังหวัดจันทบุรี ของวิทมา ธรรมเจริญ นิตศนีย์ เจริญงาม และนิตยา ชนะสิทธิ์ (2561) พบว่า สถานะในครอบครัว และจำนวนสมาชิกในครอบครัว เป็นปัจจัยที่ส่งผลต่อความสุข และการศึกษาเรื่องปัจจัยที่มีผลต่อความสุขของประชาชนในประเทศไทย ของพนิดา จงสุขสมสกุล (2562) พบว่า ครอบครัวอบอุ่น การสื่อสารและความรักความสัมพันธ์ในครอบครัว ความไม่สะดวกสบายชั่วคราวในชุมชน และการสื่อสารอย่างมีส่วนร่วมในการดำเนินกิจกรรมเพื่อประโยชน์ของประชาชนของภาครัฐในชุมชน เป็นปัจจัยที่ส่งผลต่อความสุข

มิติด้านนโยบาย

ความสุขของประชาชน มีความสัมพันธ์กับระบบบริหารจัดการที่ดีของภาครัฐ จากพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี พ.ศ.2546 (สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา, 2546) ที่กำหนดกรอบแนวคิดของการบริหารจัดการที่ดีของภาครัฐไว้ว่า เพื่อให้เกิดประโยชน์สุขของประชาชน เกิดผลสัมฤทธิ์ต่อภารกิจของรัฐ มีประสิทธิภาพและเกิดความคุ้มค่าในเชิงภารกิจของรัฐ ไม่มีขั้นตอนในการปฏิบัติงานเกินความจำเป็น มีการปรับปรุงภารกิจของส่วนราชการให้ทันต่อสถานการณ์ ประชาชนได้รับความอำนวยความสะดวกและได้รับการตอบสนองต่อความต้องการ และมีการติดตามประเมินผลการปฏิบัติงานอย่างสม่ำเสมอ จากหนังสือความอยู่ดีมีสุขในสังคมไทย ความฝันหรือความจริง ของอารี จำปากลาง กาญจนาดังชลทิพย์ และสุภาณี ปลื้มเจริญ (2561) ที่ได้ศึกษาเกี่ยวกับปัจจัยชีวิตครอบครัว ชุมชน และการมีส่วนร่วมที่ส่งผลต่อความสุข คือ การบริหารจัดการที่ดีของรัฐ ได้แก่ สัดส่วนจำนวนข้าราชการที่ถูกกลบโหมทางวินัย สัดส่วนของผู้มาใช้สิทธิ์เลือกตั้ง สัดส่วนค่าใช้จ่ายภาครัฐต่อ GDP และดัชนีชี้การรับรู้เรื่องคอร์รัปชัน และการศึกษาเรื่องความสุขของประชาชนในเขตเทศบาลเมืองจันทบุรี จังหวัดจันทบุรี ของกิ่งทอง กิจงานนท์ (2557) พบว่า การบริหารจัดการที่ดีของภาครัฐและเอกชน เป็นปัจจัยที่ส่งผลต่อความสุข

เขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก

1. ความเป็นมา

ปัจจุบันภูมิภาคเอเชีย เป็นผู้นำในการขับเคลื่อนโลก ทั้งด้านการลงทุน และการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจ ประเทศไทย เป็นประเทศที่มีความเหมาะสมที่สุดในการลงทุน เพราะมีที่ตั้งของประเทศเป็นจุดยุทธศาสตร์ที่ดี เป็นจุดศูนย์กลางในการเชื่อมต่อกับกลุ่มเศรษฐกิจในทวีป

เอเชีย และเป็นจุดยุทธศาสตร์ของกลุ่มประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน ในด้านการผลิต การค้า การส่งออกและการขนส่ง อีกทั้งยังอยู่กึ่งกลางระหว่างประเทศกัมพูชา ลาว เมียนมา และเวียดนามที่กำลังเติบโตอย่างรวดเร็ว โดยโครงการเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก หรือ Eastern Economic Corridor (EEC) เป็นแผนยุทธศาสตร์ภายใต้ ไทยแลนด์ 4.0 ด้วยการพัฒนาเชิงพื้นที่ที่ต่อยอดความสำเร็จมาจากโครงการพัฒนาพื้นที่บริเวณชายฝั่งทะเลตะวันออกหรือ Eastern Seaboard ซึ่งดำเนินมาตลอดกว่า 30 ปีที่ผ่านมา โดยในครั้งนี้นักงานคณะกรรมการนโยบายเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก (สกพอ.) มีเป้าหมายหลักในการส่งเสริมการลงทุน ซึ่งจะเป็นการยกระดับอุตสาหกรรมของประเทศเพิ่มความสามารถในการแข่งขันและทำให้ เศรษฐกิจของไทยเติบโตได้ในระยะยาว โดยในระยะแรกจะเป็นการยกระดับพื้นที่ในเขต 3 จังหวัดคือ ชลบุรี ระยอง และ ฉะเชิงเทรา ให้เป็นพื้นที่เขตเศรษฐกิจพิเศษภาคตะวันออกเพื่อรองรับการขับเคลื่อนเศรษฐกิจอย่างเป็นระบบและมีประสิทธิภาพผ่านกลไกการบริหารจัดการภายใต้การกำกับดูแลของคณะกรรมการนโยบายพื้นที่เขตเศรษฐกิจพิเศษภาคตะวันออกโดยมีนายกรัฐมนตรีเป็นประธาน (สำนักงานคณะกรรมการนโยบายเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก, 2561)

2. วัตถุประสงค์

1. เพื่อพัฒนาเป็นพื้นที่นำร่องการพัฒนาเขตเศรษฐกิจพิเศษของประเทศในการส่งเสริมการพัฒนาอุตสาหกรรมอย่างก้าวกระโดดของภูมิภาค
2. เพื่อสร้างความมั่นใจด้วยความแข็งแกร่งของอุตสาหกรรมพื้นฐานในปัจจุบัน : อาทิ ยานยนต์ และส่วนประกอบ ปีโตรเคมี อุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์และชิ้นส่วน
3. เพื่อการพัฒนาประเทศ เป็นประตูสู่อาเซียน จีน และอินเดีย ด้วยศักยภาพของการเชื่อมต่อระบบขนส่งและเขตการค้าเสรี

3. ความสำคัญในการเป็นศูนย์กลางการลงทุนของเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก

1. เนื่องจากมีพื้นที่ของตลาดขนาดใหญ่ และมีกำลังซื้อสูงจากอาเซียน จีน และอินเดีย
2. เศรษฐกิจมหภาคมีเสถียรภาพและมีความเจริญเติบโตสูง
3. เป็นผู้นำด้านการผลิตและศูนย์กลางการส่งออก
4. มีจุดเด่นหลากหลาย ทั้งด้านการเกษตรกรรมสมัยใหม่ อุตสาหกรรมไปจนถึง ปีโตรเคมีขั้นสูง
5. มีความพร้อมในด้าน โครงสร้างพื้นฐานที่เอื้อต่อการลงทุน

4. ลักษณะสำคัญของพื้นที่เขตภาคตะวันออก (จังหวัดฉะเชิงเทรา, จังหวัดชลบุรี และ

จังหวัดระยอง)

1. เป็นจุดศูนย์กลางในระดับโลกทั้งด้านการ ลงทุนและสถานที่ท่องเที่ยว

2. เป็นฐานอุตสาหกรรมด้านพลังงาน และ โครงสร้างพื้นฐาน ประกอบด้วย โรงกลั่น น้ำมันขนาดใหญ่ 5 โรง กลุ่มอุตสาหกรรม กลุ่มปิโตรเคมี 3 แห่ง โรงผลิตไฟฟ้า 20 โรง นิคมอุตสาหกรรม 29 แห่ง

3. เชื่อมโยงด้วยโครงสร้างพื้นฐานการขนส่ง ที่เพียงพอ ระยะทาง 200 กม. จาก กรุงเทพฯ เชื่อมผ่านเส้นทางสายหลัก ท่าเรือ พาณิชยกรรมล้ง สนามบินอุตะเถา และท่าเรือ อุตสาหกรรมมาบตาพุด

5. การจัดตั้งเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก

คณะกรรมการความสงบแห่งชาติ (2560) มีนโยบายส่งเสริมและสนับสนุนการจัดตั้ง เขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษเพื่อส่งเสริมการค้าและการลงทุน รวมถึงการอำนวยความสะดวกในการ ประกอบกิจการอันเป็นปัจจัยสำคัญต่อการพัฒนาขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศ และ เพื่อกระจายการพัฒนาไปยังพื้นที่ต่าง ๆ โดยเหมาะสมกับศักยภาพของพื้นที่ ซึ่งมีศักยภาพในการ พัฒนาด้วยความพร้อมด้านการคมนาคม การขนส่ง โครงสร้างพื้นฐาน ความต้องการของ ผู้ประกอบการ การจัดหาทรัพยากรต่าง ๆ และความเชื่อมโยงกับศูนย์กลางเศรษฐกิจอื่น ๆ อันเป็น การพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชนให้ทั่วถึง ซึ่งนโยบายดังกล่าวสอดคล้องกับนโยบายของ รัฐบาลในการพัฒนาระเบียงเศรษฐกิจพิเศษภาคตะวันออก (Eastern Economic Corridor) ที่ครอบคลุมพื้นที่สามจังหวัดในภาคตะวันออกได้แก่ จังหวัดฉะเชิงเทรา ชลบุรี และระยอง และ เขตจังหวัดอื่นที่ติดต่อหรือเกี่ยวข้อง เพื่อให้การดำเนินการดังกล่าวเกิดผลอย่างเป็นรูปธรรม อันจะเป็นประโยชน์ต่อการปฏิรูประบบเศรษฐกิจยกระดับคุณภาพชีวิต และความเป็นอยู่ของ ประชาชนในพื้นที่ ตลอดจนการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมและการเพิ่มขีดความสามารถในการ แข่งขันของประเทศโดยรวม คณะรักษาความสงบแห่งชาติ จึงได้ออกคำสั่งหัวหน้าคณะรักษา ความสงบแห่งชาติ ที่ 2/2560 เรื่อง การพัฒนาระเบียงเศรษฐกิจพิเศษภาคตะวันออกนี้ขึ้น

6. วัตถุประสงค์

โครงการพัฒนาระเบียงเศรษฐกิจพิเศษภาคตะวันออก หรืออีอีซี (EEC Eastern Economic Corridor) เป็นโครงการแห่งชาติที่สร้างความฝัน ความหวัง ความเปลี่ยนแปลง ที่นำมาซึ่ง โอกาสมากมาย ที่จะนำผลประโยชน์มาให้คนไทย และประเทศไทย เป็นเป้าหมายที่คนไทยทุกคน มีร่วมกัน เพื่อให้พื้นที่กับดักรายได้ปานกลาง นำประเทศไทยไปสู่ความมั่นคง มั่งคั่ง ที่ยั่งยืน

7. แนวคิดของวัตถุประสงค์

เริ่มต้นจากการมองเห็น โอกาสของการสร้างเขตเศรษฐกิจพิเศษภาคตะวันออก ที่เป็น ระเบียบของกรุงเทพฯ นับเป็นยุทธศาสตร์ที่ลงตัวในการเชื่อมต่อทั้งทางด้านภูมิศาสตร์ ด้านเศรษฐกิจ และสังคม จากประเทศไทยสู่ภูมิภาค และสู่โลก โดยสะท้อนในรูปแบบของ

สามเหลี่ยมสมมาตร (Golden Ratio) สัญลักษณ์ของใบเรือสำเภาทองลือกับแสงสีส้มทองของอาทิตย์ในยามเช้า ที่สื่อถึงความรุ่งโรจน์แห่งการติดต่อค้าขายระหว่างประเทศ ตั้งเป็นจุดเด่นบนสินค้าน้ำเงินน้ำทะเล สามารถบอกเล่าเรื่องราวของการเดินทางสู่ไปแสงตะวันแห่งโอกาสครั้งใหม่ ไม่มีที่สิ้นสุด สอดคล้องกับกับแนวคิด ที่เชื่อกันว่า “ตราใบเรือที่ดวงอาทิตย์ ยังคงขึ้นทางทิศตะวันออก ตราบนั้นคนไทยย่อมมีโอกาส มีความหวังเสมอ”

8. วิสัยทัศน์

“เป็นองค์กรต้นแบบในการขับเคลื่อนการพัฒนาเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก อย่างบูรณาการยกระดับเศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อมให้สำเร็จอย่างยั่งยืน เพื่อให้ประเทศไทยเป็นประเทศพัฒนา ”

9. พันธกิจ

1. พัฒนา EEC ให้เป็นพื้นที่ต้นแบบที่มีการพัฒนาเศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อมอย่างเป็นระบบ มีกฎหมาย องค์กรดำเนินการ และมีภารกิจชัดเจน ของการพัฒนาเชิงพื้นที่อื่น ๆ ในอนาคต
2. ให้ความสำคัญกับการสะสม การเก็บรวบรวมจนเพิ่มมากขึ้นเรื่อย ๆ และนำเทคโนโลยีที่ทันสมัยมาใช้ประโยชน์ในการสร้างรายได้ และสร้างคุณภาพชีวิตที่ดีให้กับสังคม
3. ดำเนินการเชิงรุกแบบบูรณาการโดยรวมทุก ๆ อย่างที่จุดเดียว ครอบคลุม เบ็ดเสร็จ ภายใต้กรอบเวลา โดยประสานความร่วมมือระหว่าง ภาครัฐ ภาคเอกชน ภาคประชาชน ทั้งในระดับส่วนกลาง ส่วนภูมิภาค และส่วนท้องถิ่น โดยคำนึงถึงประโยชน์ส่วนรวมของประเทศ และประชาชนในพื้นที่เป็นสำคัญ
4. ร่วมสนับสนุน ส่งเสริม ผลักดันแผนภาพรวม เพื่อการพัฒนาเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออกให้บรรลุตามวัตถุประสงค์ของประเทศ
5. จัดทำโครงสร้างพื้นฐานและระบบสาธารณูปโภคที่มีประสิทธิภาพมีความต่อเนื่อง ประชาชนสามารถเข้าถึงได้โดยสะดวกและเชื่อมโยงกันอย่างเป็นระบบโดยสมบูรณ์
6. มีกฎระเบียบชัดเจนในการกำหนดการใช้ประโยชน์ในที่ดินอย่างเหมาะสมกับสภาพพื้นที่ บริบท และศักยภาพของพื้นที่โดยสอดคล้องกับหลักการพัฒนาอย่างยั่งยืน
7. พัฒนาเมืองให้มีความทันสมัยระดับนานาชาติที่เหมาะสมต่อการอยู่อาศัยอย่างสะดวก ปลอดภัย เข้าถึงได้ง่ายโดยถ้วนหน้า และส่งเสริมการประกอบกิจการอย่างมีประสิทธิภาพ

10. พื้นที่เขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษภาคตะวันออก

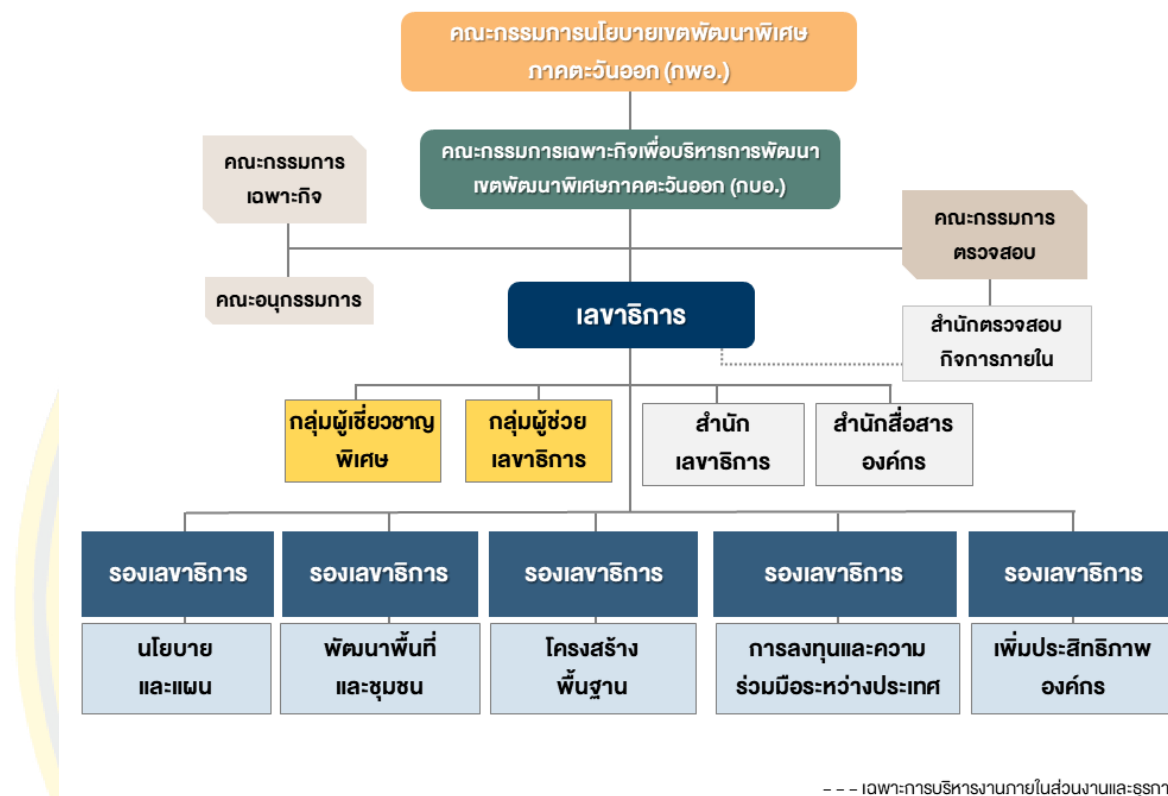

ภาพที่ 2 แผนที่แสดงพื้นที่เขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก

(สำนักงานคณะกรรมการนโยบายเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก, 2561)

ครอบคลุมพื้นที่ 3 จังหวัด คือ จังหวัดฉะเชิงเทรา จังหวัดชลบุรี และจังหวัดระยอง ประกอบด้วยองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น 273 แห่ง (ศูนย์บริการข้อมูลอำเภอ, 2546)

11. โครงสร้างองค์กร

ภาพที่ 3 โครงสร้างของคณะกรรมการนโยบายเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก (สำนักงานคณะกรรมการนโยบายเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก, 2561)

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

สุภาณี สุชนะนาคินทร์ (2549) ได้ศึกษาเกี่ยวกับปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับความสุขของประชาชนอำเภอท่าปลา จังหวัดอุตรดิตถ์ วัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยด้านเพศ อายุ สถานภาพสมรส การศึกษา เศรษฐกิจ อาชีพ และพื้นที่ที่ประชาชนอยู่อาศัยกับความสุขของประชาชนอำเภอท่าปลา และศึกษาระดับความสุขของประชาชนอำเภอท่าปลา ประชากร คือ ประชาชนที่มีอายุ 15-18 ปี และอาศัยอยู่ในอำเภอท่าปลา จังหวัดอุตรดิตถ์ จำนวน 30,905 คน โดยกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างด้วยสูตรของทาโร ยามาเน่ ได้กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 400 คน และเพื่อความครอบคลุมของข้อมูลให้สามารถอ้างอิงไปสู่ประชากร จึงได้เพิ่มขนาดกลุ่มตัวอย่างเป็น 575 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย มีการนำดัชนีวัดความสุขของคนไทย

ฉบับสมบูรณ์ 66 ข้อ ของอภิษฐ์ มงคล และคนอื่น ๆ มาปรับใช้ในแบบสอบถาม ส่วนแรก สอบถามเกี่ยวกับ เพศ อายุ สถานภาพสมรส การศึกษา อาชีพ และสภาพทางการเงิน และส่วนที่สอง สอบถามเกี่ยวกับความคิดเห็นเกี่ยวกับความสุข วิเคราะห์ข้อมูลด้วยวิธีหาค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน และทดสอบความสัมพันธ์ด้วยสถิติไค-สแควร์ ผลการศึกษา พบว่า การศึกษา เศรษฐกิจ และพื้นที่ที่ประชาชนอยู่อาศัย มีความสัมพันธ์กับความสุขโดยรวมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .05 อายุ การศึกษา อาชีพ สถานภาพสมรส และเศรษฐกิจ มีความสัมพันธ์กับความสุขด้านกายอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติอย่างมีนัยสำคัญที่ .05 พื้นที่ที่ประชาชนอาศัย มีความสัมพันธ์กับความสุขด้านสังคมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .05 เพศและเศรษฐกิจ มีความสัมพันธ์กับความสุขด้านปัญญาอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .05 และระดับความสุขของประชาชน เฉลี่ยโดยรวม และความสุขรายด้านอยู่ในระดับน้อยทุกด้าน

จิระศักดิ์ ทัพผา (2550) ได้ศึกษาเรื่องปัจจัยที่ส่งผลต่อความสุขของภาคประชาชน ในจังหวัดเพชรบูรณ์ มีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนาแบบประเมินความสุขของภาคประชาชน ในจังหวัดเพชรบูรณ์ ประเมินความสุขของภาคประชาชนในจังหวัดเพชรบูรณ์ เปรียบเทียบความสุขภาคประชาชนในจังหวัดเพชรบูรณ์ จำแนกตามเพศ อายุ ระดับการศึกษาสูงสุด อาชีพ รายได้ ต่อเดือน และเขตพื้นที่อยู่อาศัย และศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อความสุขของภาคประชาชนในจังหวัดเพชรบูรณ์ ประชากร คือ ภาคประชาชนที่มีรายชื่อในทะเบียนบ้านและพำนักอาศัยในเขตพื้นที่จังหวัดเพชรบูรณ์ จำนวน 862,595 คน คำนวณขนาดกลุ่มตัวอย่างด้วยสูตรของทาโร ยามาเน่ ได้กลุ่มตัวอย่าง 1,096 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบประเมินความสุขของภาคประชาชน ในจังหวัดเพชรบูรณ์ วิเคราะห์ข้อมูลด้วยสถิติ ได้แก่ ความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ทดสอบค่าเฉลี่ยความสุขของภาคประชาชนด้วยสถิติ T-test independent ทดสอบค่าเฉลี่ยความสุขของภาคประชาชน จำแนกตามอายุ ระดับการศึกษาสูงสุด อาชีพ รายได้ต่อเดือน และเขตพื้นที่อยู่อาศัย ด้วยสถิติ One-way ANOVA และวิเคราะห์ปัจจัยที่ส่งผลต่อความสุขต่อความสุขของภาคประชาชนในจังหวัดเพชรบูรณ์โดยใช้ Multiple Regression Analysis แบบ Stepwise ผลการศึกษา พบว่า แบบประเมินความสุขที่สร้างขึ้น ประกอบด้วยข้อมูลทั่วไป ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษาสูงสุด อาชีพ รายได้ต่อเดือน และเขตพื้นที่อยู่อาศัย ข้อมูลปัจจัยเชิงคุณลักษณะของบุคคลที่ส่งผลต่อความสุขทั้งหมด 10 ด้าน และข้อมูลระดับความสุขของภาคประชาชน จำนวน 10 ด้าน ซึ่งมีความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.7703 ผลการประเมินความสุขภาคประชาชน พบว่า ภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ด้านที่มีความสุขมาก ได้แก่ ด้านความสัมพันธ์ภายในครอบครัว การมีความภาคภูมิใจ การใช้ชีวิตแบบพอเพียง การเข้าถึงหลักคำสอนของศาสนา การมีสภาพแวดล้อมที่พักอาศัยและโครงสร้างพื้นฐานระบบสาธารณูปโภคที่ดี การมีอิสรภาพ สภาวะ

ในการทำงาน และการมีสุขภาพกายและสุขภาพใจที่ดี ด้านที่มีความสุขน้อย ได้แก่ ด้านการเปลี่ยนแปลงสถานการณ์บ้านเมืองในปัจจุบัน และการมีหลักประกันชีวิต เมื่อจำแนกตามเพศ อายุ ระดับการศึกษาสูงสุด อาชีพ และรายได้ต่อเดือน พบว่า ภาคประชาชนมีความสุขอยู่ในระดับมาก ทุกรายการ เมื่อจำแนกตามเขตที่อยู่อาศัย พบว่า เขตพื้นที่ที่อยู่อาศัยที่มีความสุขอยู่ในระดับมาก ได้แก่ เขตพื้นที่ที่อยู่อาศัยอำเภอวังโป่ง อำเภอหล่มเก่า อำเภอชนแดน อำเภอหล่มสัก อำเภอศรีเทพ อำเภอเมือง อำเภอหนองไผ่ อำเภอน้ำหนาว และอำเภอบึงสามพัน ส่วนเขตพื้นที่ที่อยู่อาศัยที่มีความสุขในระดับน้อย ได้แก่ เขตพื้นที่ที่อยู่อาศัยอำเภอเขาค้อ และอำเภอวิเชียรบุรี ผลการเปรียบเทียบความสุข พบว่า ประชาชนที่มีเพศ อายุต่างกัน มีความสุขไม่แตกต่างกัน ประชาชนที่มีการศึกษาสูงสุด และรายได้ต่อเดือนต่างกันมีความสุขแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และประชาชนที่มีอาชีพต่างกัน และมีเขตพื้นที่ที่อยู่อาศัยต่างกัน มีความสุขแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และปัจจัยที่ส่งผลต่อความสุขภาพประชาชนด้านบวก ได้แก่ การมีความภาคภูมิใจ เขตพื้นที่ที่อยู่อาศัยอำเภอหล่มเก่า เขตพื้นที่ที่อยู่อาศัยอำเภอหล่มสัก การเปลี่ยนแปลงสถานการณ์บ้านเมืองในปัจจุบัน การศึกษาระดับปริญญาตรี เขตพื้นที่ที่อยู่อาศัยอำเภอศรีเทพ เขตพื้นที่ที่อยู่อาศัยอำเภอชนแดน เขตพื้นที่ที่อยู่อาศัยอำเภอวังโป่ง เขตพื้นที่ที่อยู่อาศัยอำเภอหนองไผ่ การมีหลักประกันชีวิต เขตพื้นที่ที่อยู่อาศัยอำเภอเมือง และเขตพื้นที่ที่อยู่อาศัยอำเภอน้ำหนาว ส่วนปัจจัยส่งผลด้านลบ ได้แก่ การใช้ชีวิตแบบพอเพียง และการมีสุขภาพกายและสุขภาพใจที่ดี

ธัญภรณ์ นวมนาคะ (2550) ได้ศึกษาเกี่ยวกับคุณภาพชีวิตประชาชนตามหลักความจำเป็นพื้นฐานในเขตพื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบลหินเหล็กไฟ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาคุณภาพชีวิตประชาชนตามหลักความจำเป็นพื้นฐานในเขตพื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบลหินเหล็กไฟ และเปรียบเทียบคุณภาพชีวิตประชาชนตามหลักความจำเป็นพื้นฐานในเขตพื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบลหินเหล็กไฟ จำแนกตาม เพศ อายุ ระดับการศึกษาสูงสุด สถานภาพสมรส อาชีพ และรายได้เฉลี่ยต่อเดือน ประชากร คือ ประชาชนในเขตพื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบลหินเหล็กไฟ จำนวน 8,634 คน ใช้สูตรของทาโร ยามาเน่ เพื่อหาขนาดของกลุ่มตัวอย่าง ได้กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 382 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบสอบถาม วิเคราะห์ข้อมูลด้วยสถิติ ได้แก่ ค่าสถิติร้อยละ ค่าเฉลี่ยกลุ่มตัวอย่าง และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ผลการศึกษา พบว่า กลุ่มตัวอย่างที่ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศชาย อายุระหว่าง 31-40 ปี การศึกษาสูงสุดประถมศึกษา มีสถานภาพสมรสแล้ว อาชีพรับจ้าง และมีรายได้ต่อเดือน 5,001-10,000 บาท คุณภาพชีวิตประชาชนตามหลักความจำเป็นพื้นฐานภาพรวมประชาชนอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาทางด้าน รายด้าน พบว่า ประชาชนมีคุณภาพชีวิตอยู่ในระดับมากในด้านร่วมใจพัฒนา ระดับปานกลางในด้านมีบ้านอาศัย ด้านรายได้ก้าวหน้า และด้านปลูกฝังค่านิยมไทยเป็นลำดับสุดท้าย และ

ผลการศึกษากี่ยวกับการเปรียบเทียบคุณภาพชีวิต พบว่า เพศต่างกันมีความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณภาพชีวิตประชาชนในด้านฝึกฝนการศึกษาแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 อายุต่างกันมีความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณภาพชีวิตประชาชนในด้านสุขภาพดี ด้านฝึกฝนการศึกษา ด้านร่วมใจพัฒนาแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และด้านรายได้ก้าวหน้ามีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ระดับการศึกษาสูงสุดต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณภาพชีวิตประชาชนในด้านฝึกฝนการศึกษา แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001 และด้านรายได้ก้าวหน้าแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 สถานภาพสมรสต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณภาพชีวิตประชาชนในด้านสุขภาพดี และด้านร่วมใจพัฒนาแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ด้านปลูกฝังค่านิยมไทย แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 อาชีพต่างกัน รายได้เฉลี่ยต่อเดือนต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณภาพชีวิตประชาชน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

อภิวิทย์ อัครเสน (2550) ได้ศึกษาเรื่องปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อความสุข ทัศนศึกษาหมู่บ้านหนองกระทุ่ม จังหวัดกำแพงเพชร มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาอิทธิพลของความรู้ความเข้าใจ และการปฏิบัติตามปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงที่ส่งผลกระทบต่อระดับความสุขของผู้อยู่อาศัย ณ หมู่บ้านหนองกระทุ่ม หมู่ 7 ตำบลหัวถนน อำเภอคลองขลุง จังหวัดกำแพงเพชร และศึกษาวิเคราะห์ปัจจัยที่ส่งผลต่อความสุขของผู้อยู่อาศัย ณ หมู่บ้านหนองกระทุ่ม หมู่ 7 ตำบลหัวถนน อำเภอคลองขลุง จังหวัดกำแพงเพชร ประชากร คือ ประชากรที่อาศัยอยู่ในพื้นที่หมู่บ้านหนองกระทุ่ม หมู่ 7 ตำบลหัวถนน อำเภอคลองขลุง จังหวัดกำแพงเพชร จำนวนทั้งสิ้น 308 คน คำนวณหาขนาดกลุ่มตัวอย่างด้วยสูตรของทาโร ยามาเน่ ได้กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 76 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยคือ แบบสอบถาม ใช้สถิติพื้นที่ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ การแจกแจงความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ยส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ทดสอบสมมติฐานด้วยวิธีวิเคราะห์ความแปรปรวนร่วม และวิธีวิเคราะห์ความถดถอย ผลการศึกษา พบว่า การวิเคราะห์ความแปรปรวนร่วม พบว่า ความแตกต่างของสถานภาพสมรสมีความสัมพันธ์ต่อระดับความสุข โดยสถานภาพม่ายมีระดับความพึงพอใจในชีวิตโดยรวมสูงที่สุด และสถานภาพหย่าร้าง มีระดับความพึงพอใจในชีวิตโดยรวมน้อยที่สุด การปฏิบัติตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง มีความสัมพันธ์ต่อระดับความสุขในแต่ละบุคคลอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.0049 การวิเคราะห์ความถดถอย แสดงความมีอิทธิพลระหว่างตัวแปรทั้งสองในลักษณะผันแปรตามอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.013 โดยพบว่า กลุ่มตัวอย่างทั้งหมดมีระดับความพึงพอใจในชีวิตในด้านการนำหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้สูงที่สุดที่ระดับ 4.84

รังสรรค์ ภิรมย์ (2552) ได้ศึกษาเกี่ยวกับการวัดระดับความสุขของประชากรในอำเภอสารภี จังหวัดเชียงใหม่ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาลักษณะทางเศรษฐกิจ และสังคม ศึกษาระดับความสุขจากตัวชี้วัดความสุขของประชากร และศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อระดับความสุขของประชากร อำเภอสารภี จังหวัดเชียงใหม่ โดยมีประชากร คือผู้ที่อาศัยอยู่ในเขตอำเภอสารภี จังหวัดเชียงใหม่ ทำการหาขนาดของกลุ่มตัวอย่างด้วยสูตรของทาโร ยามาเน่ ได้จำนวนตัวอย่างทั้งหมด 100 คน แต่เพื่อให้มีความสมบูรณ์ยิ่งขึ้นจึงมีการออกแบบสอบถามจากตัวอย่างจำนวน 150 คน จากนั้นใช้วิธีสุ่มตัวอย่างแบบหลายขั้นตอน เครื่องมือในการวิจัย คือ แบบสอบถาม ในส่วนแรกจะเป็นข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ รายได้เฉลี่ยต่อเดือน เงินออม หนี้สิน เพศ อายุ สถานภาพ การสมรส ระดับการศึกษา และอาชีพ ส่วนที่สองจะเป็นการเก็บรวบรวมข้อมูลระดับความสุขของผู้ตอบแบบสอบถาม ซึ่งมีตัวชี้วัดความสุข ได้แก่ การมีหลักประกันในชีวิต การมีร่างกาย และจิตใจที่แข็งแรง การมีครอบครัวที่อบอุ่น การมีชุมชนเข้มแข็ง การมีสิ่งแวดล้อมที่ดี การมีอิสรภาพ การมีความภาคภูมิใจ และการเข้าถึงธรรมชาติด้วยการอยู่ร่วมกัน จากนั้นทำการวิเคราะห์ข้อมูลลักษณะทางเศรษฐกิจ และสังคม ของอำเภอสารภี จังหวัดเชียงใหม่ ใช้วิธีพรรณนาความ วิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม โดยใช้สถิติเชิงพรรณนา ได้แก่ ความถี่ และร้อยละ วิเคราะห์ระดับความสุข ใช้วิธีหาค่าเฉลี่ยความสุขจากตัวชี้วัดความสุข และวิเคราะห์ปัจจัยที่มีผลต่อระดับความสุขของประชากร อำเภอสารภี จังหวัดเชียงใหม่ซึ่งปัจจัยที่มีอิทธิพล ได้แก่ รายได้เฉลี่ยต่อเดือน เงินออม หนี้สิน เพศ อายุ สถานภาพการสมรส ระดับการศึกษา และอาชีพ โดยการวิเคราะห์ใช้การทดสอบไคสแควร์ จากผลการศึกษา พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถาม ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง อายุระหว่าง 50-59 ปี มีสถานภาพสมรส การศึกษาระดับประถมศึกษา มีอาชีพพนักงานบริษัทเอกชน รายได้เฉลี่ยต่อเดือนไม่เกิน 10,000 บาท และส่วนใหญ่ไม่มีเงินออม ไม่มีหนี้สิน ในส่วนของประชากรที่มีหนี้สิน พบว่าส่วนใหญ่มีหนี้สินเพื่อยานพาหนะ เฉลี่ย 21,507.88 บาท ระดับความสุขโดยรวมทั้ง 8 หมวด มีความสุขในระดับมาก คะแนนเฉลี่ย 3.56 โดยมีความสุขอยู่ในระดับมาก เรียงตามลำดับดังนี้ หมวดการมีครอบครัวที่อบอุ่น การเข้าถึงธรรมชาติ การอยู่ร่วมกัน การมีร่างกาย และจิตใจที่แข็งแรง การมีความภาคภูมิใจ การมีอิสรภาพ และการมีหลักประกันในชีวิต ส่วนหมวดการมีชุมชนเข้มแข็ง และการมีสิ่งแวดล้อมที่ดี ประชากรมีความสุขในระดับปานกลาง ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยที่มีผลต่อระดับความสุข พบว่า รายได้เฉลี่ยต่อเดือนมีความสัมพันธ์กับระดับความสุขในหมวดการมีสิ่งแวดล้อมที่ดี เงินออมมีความสัมพันธ์กับระดับความสุขในหมวดการมีหลักประกันในชีวิต การมีร่างกาย และจิตใจที่แข็งแรง การมีชุมชนเข้มแข็ง การมีอิสรภาพ และการมีความภาคภูมิใจ หนี้สินมีความสัมพันธ์กับระดับความสุขในหมวดการมีหลักประกันในชีวิต การมีชุมชนเข้มแข็ง และการมีสิ่งแวดล้อมที่ดี เพศมีความสัมพันธ์กับระดับความสุขในหมวด

การมีชุมชนเข้มแข็ง อายุมีความสัมพันธ์กับระดับความสุขในหมวดการมีความภาคภูมิใจ ระดับการศึกษามีความสัมพันธ์กับระดับความสุขในหมวดการมีหลักประกันในชีวิตการมีชุมชนเข้มแข็ง และการมีความภาคภูมิใจ อาชีพมีความสัมพันธ์กับระดับความสุขในหมวดการมีร่างกาย และจิตใจที่แข็งแรง สำหรับสถานภาพการสมรสไม่มีความสัมพันธ์กับระดับความสุขในทุกหมวด

พาทินธิดา ชูเชิด (2554) ศึกษาเรื่องระดับความสุขและปัจจัยที่ส่งผลต่อระดับความสุขของประชาชนกรณีศึกษาเขตพื้นที่เทศบาลเมืองควนลัง อำเภอหาดใหญ่ จังหวัดสงขลา มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาระดับความสุขของประชาชนกรณีศึกษาเขตพื้นที่เทศบาลเมืองควนลัง อำเภอหาดใหญ่ จังหวัดสงขลา และเปรียบเทียบระดับความสุขของประชาชนกรณีศึกษาเขตพื้นที่เทศบาลเมืองควนลัง อำเภอหาดใหญ่ จังหวัดสงขลา ตามปัจจัยส่วนบุคคล ได้แก่ เพศ อายุ การศึกษา สถานภาพสมรส อาชีพ รายได้เฉลี่ยต่อเดือน เงินออม หนี้สิน การครอบครองที่ดิน มีประชากรเป็นประชาชนในเขตพื้นที่เทศบาลเมืองควนลัง อำเภอหาดใหญ่ จังหวัดสงขลา ที่มีอายุ 15 ปีขึ้นไป จำนวน 31,360 คน กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างด้วยวิธีการคำนวณของ Taro Yamane ได้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 395 คน เครื่องมือในการวิจัย คือ แบบสอบถาม แบ่งเป็น 2 ส่วน ส่วนที่ 1 ถามเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไป และส่วนที่ 2 ข้อมูลระดับความสุข แบ่งเป็น 7 หมวด ได้แก่ สุขภาพอนามัย ความรู้ ชีวิตการทำงาน รายได้และการกระจายรายได้ ชีวิตครอบครัว สภาพแวดล้อมในการดำรงชีวิต และการบริหารจัดการที่ของรัฐ มีการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงพรรณนา วิเคราะห์ข้อมูลทั่วไป โดยสถิติ T-test และ F-test ด้วยค่าเฉลี่ย ค่าความถี่ ค่าร้อยละ และวิเคราะห์ข้อมูลระดับความสุข ใช้การเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยกับเกณฑ์ระดับความสุข ผลการศึกษา พบว่า ส่วนใหญ่กลุ่มตัวอย่างเป็นเพศชาย อายุ 35-44 ปี การศึกษาระดับมัธยมต้น สถานะสมรส รายได้ 5,001-10,000 บาท อาชีพรับจ้างทั่วไป ไม่มีหนี้สิน และไม่มีที่ดินในครอบครอง ภาพรวม ระดับความสุขของประชาชน มีค่าเฉลี่ย เท่ากับ 3.45 ในระดับปานกลาง พิจารณารายด้าน พบว่า สุขภาพอนามัย ชีวิตการทำงาน และชีวิตครอบครัว มีความสุขอยู่ในระดับมาก ความรู้ รายได้และการกระจายรายได้ สภาพแวดล้อมในการดำรงชีวิต และการบริหารจัดการที่ของรัฐ มีความสุขอยู่ในระดับปานกลาง ส่วนปัจจัยที่ส่งผลต่อความสุข ได้แก่ รายได้เฉลี่ยต่อเดือน การมีหนี้สิน การมีที่ดินในครอบครองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 95 และตัวแปรที่ไม่มีผลต่อความสุข ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา สถานภาพสมรส อาชีพ และการมีเงินออม

กิ่งทอง กิจงานนท์ (2557) ศึกษาเรื่องความสุขของประชาชนในเขตเทศบาลเมืองจันทบุรี จังหวัดจันทบุรี มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาระดับความสุขของประชาชนตามดัชนีชี้วัดความอยู่เย็นเป็นสุข และเปรียบเทียบความสุขของประชาชน จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล ประชากร คือ ประชาชนตามทะเบียนราษฎร ในเขตเทศบาลเมืองจันทบุรี มีจำนวนทั้งสิ้น 24,943 คน แบ่งเป็น

12 ชุมชนย่อย ทำการสุ่มแบบสองขั้นตอน จากตารางสุ่มจำนวนกลุ่มตัวอย่างของเครจซ์และมอร์แกน ได้กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 377 คน แล้วใช้วิธีการสุ่มแบบสัดส่วนชั้นภูมิ โดยใช้จำนวนชุมชนเป็นเกณฑ์ในการแบ่งชั้น มีเครื่องมือในการวิจัย คือ แบบสอบถามระดับความสุขของประชาชน ตอนที่ 1 เป็นปัจจัยส่วนบุคคล ได้แก่ เพศ อายุ สถานภาพสมรส อาชีพ รายได้ต่อเดือน ระยะเวลาที่อยู่อาศัย ที่พักอาศัย และภาระการเลี้ยงดูรวมทั้งตนเอง ตอนที่ 2 วัดระดับความสุขของประชาชน และตอนที่ 3 เป็นคำถามปลายเปิดเพื่อสอบถามข้อเสนอแนะการพัฒนาที่ต้องการให้เทศบาลเมืองจันทบุรีพัฒนาและเสริมสร้างให้เกิดความสุขของประชาชนที่อาศัยในเขตเทศบาลเมืองจันทบุรี วิเคราะห์ข้อมูล เกี่ยวกับปัจจัยส่วนบุคคลของกลุ่มตัวอย่างวิเคราะห์ด้วยสถิติเชิงพรรณนา ด้วยค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน วิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับระดับความสุขของประชาชนด้วยสถิติเชิงพรรณนา โดยหาค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และเปรียบเทียบความแตกต่างของปัจจัยส่วนบุคคล ด้วยค่าสถิติ T-test เพื่อทดสอบความแตกต่างระหว่างตัวแปรสองกลุ่มที่ระดับนัยสำคัญ .05 และ F-test (One way ANOVA) เพื่อทดสอบความแตกต่างระหว่างตัวแปรสามกลุ่มขึ้นไป ที่ระดับนัยสำคัญ .05 และวิธีการ LSD เพื่อทดสอบความแตกต่างรายคู่ ผลการศึกษา พบว่า ความสุขของประชาชนในภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง โดยความสุขของประชาชน มีความสุขระดับมาก คือ ด้านชีวิตและครอบครัว รองลงมาด้านชีวิตการทำงาน และมีความสุขระดับน้อยที่สุดในด้านการบริหารจัดการที่ดีทั้งภาครัฐ และเอกชน และการศึกษาเปรียบเทียบความสุขของประชาชน จำแนกตามเพศ อายุ สถานภาพ และอาชีพ ภาพรวมไม่แตกต่างกัน พิจารณาตามรายได้ต่อเดือน ระยะเวลาที่อยู่อาศัย ที่พักอาศัย และภาระการเลี้ยงดูรวมทั้งตนเอง พบว่า ภาพรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ .05

ปิณฑิรา วีรจิตโต (2557) ได้ศึกษาเกี่ยวกับการวัดระดับความสุขและวิเคราะห์ปัจจัยที่ส่งผลต่อความสุขของประชากรในพื้นที่เมืองเก่า น่าน มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาระดับความสุขและดัชนีตัวชี้วัดความสุขของกลุ่มตัวอย่างประชากรในพื้นที่พิเศษ เมืองเก่า น่าน และศึกษาถึงปัจจัยที่มีผลต่อระดับความสุขของกลุ่มตัวอย่างประชากรในพื้นที่พิเศษเมืองเก่า น่านและลักษณะทางประชากรของกลุ่มประชากรในพื้นที่พิเศษเมืองเก่า น่าน ประชากร คือ ประชากรในพื้นที่เมืองเก่า น่าน จำนวน 42,541 คน คำนวณหาขนาดกลุ่มตัวอย่างด้วยสูตรของทาโร ยามาเน่ ได้ขนาดกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 616 คน เครื่องมือการวิจัยที่ใช้ คือ แบบสอบถาม วิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปด้วยสถิติพรรณนาในรูปแบบ ร้อยละ วิเคราะห์ปัจจัยความสุขที่มีอิทธิพลต่อระดับความสุขโดยใช้แบบจำลองโพรบิทแบบเรียงลำดับ และแบบจำลองโลจิตแบบเรียงลำดับ ด้วยวิธีการประมาณภาวะความน่าจะเป็น และการวิเคราะห์ส่วนเพิ่ม ผลการศึกษา พบว่า ตัวชี้วัดระดับความสุขทั้ง 6 ด้าน

ส่งผลต่อระดับความสุขของกลุ่มตัวอย่างประชากรในพื้นที่พิเศษเมืองเก่า นาน โดยที่องค์ประกอบของตัวชี้วัดระดับความสุขหรือปัจจัยของทั้ง 6 ด้านบางส่วนเท่านั้นที่สามารถเป็นตัวแปรต้นที่อธิบายระดับความสุขของกลุ่มตัวอย่างประชากรได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ การประมาณค่าระดับความสุขกลุ่มตัวอย่างพบว่า อยู่ในระดับสุขปานกลาง โดยที่กลุ่มตัวอย่างให้ความสำคัญในตัวชี้วัดด้านวัฒนธรรมมากที่สุด และการประมาณค่าด้วยแบบจำลองโลจิตแบบเรียงลำดับ มีความเหมาะสมสำหรับการวิเคราะห์ข้อมูล เพื่อการศึกษา ระดับความสุขและวิเคราะห์ปัจจัยที่ส่งผลต่อความสุขของประชากรในพื้นที่เมืองเก่า นาน

วรัญญา สมฤทธิ์ และนลิตรา ไทยประเสริฐ (2557) ศึกษาเกี่ยวกับอาชีพ และ ความสุขกรณีศึกษาจังหวัดพะเยา มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาเกี่ยวกับปัจจัยที่มีผลต่อความสุขระหว่างกลุ่มอาชีพข้าราชการ กลุ่มอาชีพเอกชนทั่วไป และกลุ่มอาชีพเกษตรกรรม ประชากร คือประชาชนในเขตพื้นที่จังหวัดพะเยา มีการกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างด้วยวิธีกำหนดโควตา (Quota Sampling) จำนวน 600 คน เครื่องมือการวิจัยที่ใช้คือ แบบสอบถามจากกลุ่มตัวอย่าง อาชีพข้าราชการ อาชีพเอกชนทั่วไป และอาชีพเกษตรกรรม อาชีพละ 200 คน วิเคราะห์ข้อมูลด้วยสถิติเชิงพรรณนา ได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าความถี่ วิเคราะห์ข้อมูลเพื่อหาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อความสุขของอาชีพข้าราชการ อาชีพเอกชนทั่วไป และอาชีพเกษตรกรรม โดยใช้แบบจำลอง Ordered Logit Model ด้วยเทคนิควิธีวิเคราะห์การประมาณภาวะความน่าจะเป็นสูงสุด (Maximum Likelihood Estimates: MLE) ผลการศึกษา พบว่า ปัจจัยที่มีผลต่อความสุขของอาชีพทั้งสามมีหลายด้าน ส่วนใหญ่จะเป็นปัจจัยที่เป็นเรื่องทั่วไปและเป็นเรื่องใกล้ตัวของ กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ การมีสุขภาพจิตที่ดี การมีมิตรสหายที่รู้ใจ การมีความอบอุ่นภายในครอบครัว การมีความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน และการมีทัศนคติในความโปร่งใสของรัฐบาล ซึ่งสอดคล้องกับ ผลการศึกษาของงานทบทวนวรรณกรรมด้านความอยู่ดีมีสุข จากการศึกษาอาชีพเกษตรกรรมมีความสุขมากกว่าอาชีพข้าราชการ และ ความภาคภูมิใจในอาชีพของตนเองเป็นปัจจัยที่ส่งผลให้ความสุขของกลุ่มอาชีพเอกชนทั่วไปลดลง ผลจากการศึกษาแสดงถึงความสุขที่ลดลงจากปัจจัยความพึงพอใจในระบบประกันสุขภาพที่ได้รับ ซึ่งส่งผลต่อความสุขที่ลดลงในกลุ่มอาชีพข้าราชการ และในแบบจำลองที่ได้รวมเอาอาชีพทั้งสามเข้าไว้ด้วยกัน ทั้งนี้เนื่องมาจากความคาดหวังในสิทธิของตนเองที่ได้รับต่อระบบประกันสุขภาพ ซึ่งปัจจัยในด้านต่าง ๆ เหล่านี้ส่งผลต่อความสุขแก่กลุ่มอาชีพข้าราชการ อาชีพเอกชนทั่วไปและอาชีพเกษตรกรรม

รัตเกล้า เปรมประสิทธิ์ และอัครพงศ์ อันทอง (2559) ศึกษาเรื่องการเปรียบเทียบสมรรถนะสุขภาวะในระดับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น : กรณีตัวอย่างพื้นที่ภาคเหนือตอนล่างของประเทศไทย มีวัตถุประสงค์เพื่อเสนอผลการเปรียบเทียบสมรรถนะสุขภาวะที่ดีในระดับองค์กร

ปกครองส่วนท้องถิ่น ประชากร คือ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในพื้นที่ภาคเหนือตอนล่าง จำนวน 16 แห่ง โดยมีการเก็บข้อมูลทุกแห่ง เครื่องมือการวิจัยที่ใช้คือ แบบสำรวจข้อมูลสำหรับจัดทำ ดัชนี สุขภาวะระดับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ภายใต้ ตัวชี้วัดที่ใช้ ในการพิจารณาจำนวนทั้งสิ้น 52 ตัวชี้วัดเพื่อใช้วัด/ประเมินผลการดำเนินงานและพัฒนาตามเป้าหมายของสุขภาวะทั้ง 8 ด้าน ได้แก่ ด้านการดูแลสุขภาพ ด้านความปลอดภัยการป้องกันภัยพิบัติ ด้านการจัดการสวัสดิการสังคม ด้านการเกษตรยั่งยืน ด้านการศึกษาและการเรียนรู้ ด้านการจัดการทรัพยากรธรรมชาติ ด้านการจัดการสิ่งแวดล้อม ด้านการบริหารจัดการแบบมีส่วนร่วม และด้านเศรษฐกิจ วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้วิธีหาค่าเฉลี่ยเรขาคณิต (Geometric mean) คำนวณค่าดัชนีรวมสุข ภาวะและความอยู่ดีมีสุข ในระดับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ผลการศึกษา พบว่า องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ส่วนใหญ่ มีสุขภาวะที่ดีในระดับปานกลาง โดยมีการดำเนินงานที่โดดเด่นในเรื่องของความปลอดภัย เนื่องจากโดยส่วนใหญ่ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นตั้งอยู่ในพื้นที่ชนบท และพื้นที่กึ่งเมือง-กึ่งชนบท มีบ้านเรือนอยู่ติดกัน และอาศัยอยู่กันอย่างญาติมิตร เอื้ออาทรและช่วยเหลือซึ่งกัน เมื่อประสบปัญหา ส่วนประเด็นท้าทายในการพัฒนาที่สำคัญ ได้แก่ การสนับสนุนการส่งเสริม การทำเกษตรอินทรีย์ ผลการศึกษาแสดงให้เห็นว่าการเปรียบเทียบสมรรถนะสุขภาวะที่ดีระหว่าง องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เป็นแนวทางหนึ่งที่ใช้กระตุ้นให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ค้นหา ปรับปรุง และแลกเปลี่ยนเรียนรู้นวัตกรรมการดำเนินงานระหว่างองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เพื่อนำมาสู่การยกระดับคุณภาพชีวิตของประชาชนและสร้างสุขภาวะที่ดีของชุมชน

พิกุล พุ่มซ่าง และปริญญา มีสุข (2560) ได้ศึกษาเกี่ยวกับการวิเคราะห์องค์ประกอบ การเป็นองค์กรแห่งความสุขของสถาบันการศึกษาไทย มีวัตถุประสงค์เพื่อวิเคราะห์ตัวชี้วัด องค์ประกอบของการเป็นองค์กรแห่งความสุขของสถาบันการศึกษาไทย โดยมีประชากร คือ บุคลากรจากสถาบันการศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานมีจำนวน 399,799 คน และบุคลากรจาก สถาบันการศึกษาระดับอุดมศึกษามีจำนวน 68,661 คน คำนวณหาขนาดตัวอย่างด้วยสูตรของ Hair et al. 2010 ได้จำนวนขนาดตัวอย่างเป็นบุคลากรในสถาบันการศึกษาขั้นพื้นฐาน 450 คน และ บุคลากรในสถาบันการศึกษาระดับอุดมศึกษา 450 คน รวมทั้งสิ้นจำนวน 900 คน เครื่องมือที่ใช้ใน งานวิจัย คือ แบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า วิเคราะห์ข้อมูลด้วยการวิเคราะห์ องค์ประกอบเชิงสำรวจ ได้แก่ ค่าความถี่ ค่าเฉลี่ย ค่าร้อยละ ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่าสถิติของ ไคเซอร์-ไมเยอร์-โอลคิน ค่าสถิติของบาร์ทเลทท์ ค่าไอเกน และค่าความแปรปรวนสะสม ผลการศึกษา พบว่า องค์ประกอบการเป็นองค์กรแห่งความสุขของสถาบันการศึกษาไทย มีจำนวน 9 องค์ประกอบ เรียงตามลำดับความสำคัญจากมากไปหาน้อยได้แก่ 1. ความสุขทางด้านจิตใจ 2. ความสุขทางด้านสังคม 3. ความสุขทางการเงิน 4. ความสุขทางสมอง 5. ความสุขของ

ครอบครัว 6. ความสุขทางด้านร่างกาย 7. ความสุขจากการปฏิบัติตนอยู่ในระเบียบ 8. ความสุขทางวัฒนธรรม 9. ความสุขจากการผ่อนคลาย สามารถอธิบายองค์ประกอบของการเป็นองค์กรแห่งความสุขของสถาบันการศึกษาไทยได้ร้อยละ 65.166

ชวลา ละวาทิน (2561) ศึกษาเรื่องความต้องการและความอยู่ดีมีสุขของพนักงานโรงงาน มีวัตถุประสงค์เพื่อ เพื่อศึกษาระดับความต้องการและระดับความอยู่ดีมีสุขพนักงาน โรงงานอุตสาหกรรม จังหวัดปทุมธานี และศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างระดับความต้องการและระดับความอยู่ดีมีสุข พนักงาน โรงงานอุตสาหกรรม จังหวัดปทุมธานี มีประชากรเป็นแรงงานในภาคอุตสาหกรรมจำนวน 268,564 คน ประกอบด้วยโรงงานจำนวน 3,646 โรงงาน แยกตามประเภทอุตสาหกรรมได้ 21 ประเภท กำหนดขนาดตัวอย่าง โดยการคำนวณจากสูตรของ Taro Yamane ที่ระดับความเชื่อมั่น 95% ได้จำนวน 399.41 หรือประมาณ 400 ตัวอย่าง และแบ่งตามสัดส่วนของประชากรแยกตามประเภทอุตสาหกรรม และใช้วิธีการสุ่มแบบง่าย โดยเลือกจากพนักงานที่ทำงานในโรงงานอุตสาหกรรมแต่ละ โรงงานแยกตามอุตสาหกรรมที่เลือกเป็นตัวอย่าง ได้แก่ พนักงานฝ่ายการผลิตและพนักงานฝ่ายสำนักงานอย่างละเท่ากัน เครื่องมือการวิจัย คือ แบบประเมินความอยู่ดีมีสุข ใช้แบบประมาณค่า 5 ระดับ เพื่อประเมินแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์และความอยู่ดีมีสุขเป็นการประเมินทัศนคติ โดยแบ่งเป็น 2 ส่วนคือ ส่วนแรก บุคลิกลักษณะของผู้ที่มีความต้องการความสำเร็จ และส่วนที่สองความอยู่ดีมีสุข ได้แก่ การมีหลักประกันชีวิต การมีร่างกายและจิตใจที่แข็งแรง การมีครอบครัวที่อบอุ่น การมีชุมชนเข้มแข็ง การมีสิ่งแวดล้อมที่ดี การมีอิสรภาพ การมีความภาคภูมิใจ และการเข้าถึงธรรมชาติว่าด้วยการอยู่ร่วมกัน จากนั้นวิเคราะห์ข้อมูลระดับความต้องการ โดยใช้สถิติ ได้แก่ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน วิเคราะห์ข้อมูลระดับความอยู่ดีมีสุข โดยใช้สถิติ ได้แก่ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างระดับความต้องการและระดับความอยู่ดีมีสุข โดยใช้สถิติสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ Pearson Correlation และทดสอบสมมติฐาน โดยใช้ค่า Sig (2-Tailed) ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ .05 ผลการศึกษา พบว่า พนักงานมีความต้องการรวมทุกด้านอยู่ในระดับปานกลาง พนักงานมีความอยู่ดีมีสุขรวมทุกด้านในระดับสูง ระดับความอยู่ดีมีสุขรวมทุกด้านมีความสัมพันธ์กับระดับความต้องการรวมทุกด้านของพนักงาน ยกเว้นความอยู่ดีมีสุขด้านการมีสิ่งแวดล้อมที่ดีไม่มี ความสัมพันธ์กับความต้องการรวมทุกด้าน

ณัฐญา ประไพพานิช (2561) ได้ศึกษาเกี่ยวกับการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างขนาดของครัวเรือนและความอยู่ดีมีสุขระดับปัจเจกบุคคล กรณีศึกษาผู้สูงอายุในเขตกรุงเทพมหานคร มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างขนาดของครัวเรือนและความอยู่ดีมีสุขของผู้สูงอายุในระดับปัจเจกบุคคล และศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยทางสังคมเศรษฐกิจและความอยู่ดีมีสุข

ของผู้สูงอายุในระดับปัจเจกบุคคล ซึ่งได้แก่ เพศ อายุ สถานภาพ รายได้ สุขภาพ ระดับการศึกษา หนี้สิน การมีงานทำ และจำนวนบุตร ประชากร คือ บุคคลอายุ 60 ปีขึ้นไปและมีทะเบียนบ้าน ในเขตกรุงเทพมหานครหรือพักอาศัยอยู่ในกรุงเทพมหานครอย่างน้อย 6 เดือนขึ้นไป จำนวนขนาด กลุ่มตัวอย่าง ด้วยสูตรของยามานะ ได้กลุ่มตัวอย่างทั้งหมด 400 คน เครื่องมือในการวิจัย คือ แบบสอบถาม ประกอบด้วย 5 ส่วน ได้แก่ ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไป ส่วนที่ 2 ข้อมูลทางด้านสุขภาพ ส่วนที่ 3 แบบสอบถามดัชนีชี้วัดสุขภาพจิตคนไทยฉบับสั้น (TMHI-15) ส่วนที่ 4 ข้อมูลทางด้านสังคม ส่วนที่ 5 ข้อมูลทางด้านที่อยู่อาศัย วิเคราะห์ข้อมูลด้วยการวิเคราะห์แบบถดถอยเชิงซ้อน โดยใช้ 2 แบบจำลอง คือ Linear Ordinary Least Square สำหรับการวิเคราะห์ระดับความสุข และ Probit Model สำหรับการวิเคราะห์การเจ็บป่วยในระหว่าง 1 เดือนก่อนการสัมภาษณ์ ความรู้สึกพึงพอใจในชีวิต และความรู้สึกสบายใจ นอกจากนี้ยังมีการศึกษาที่นำสถิติพื้นฐานมาใช้ ได้แก่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ยค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ผลการศึกษา พบว่า ขนาดของครัวเรือน จำนวนบุตร เพศหญิง อายุ รายได้สูง สุขภาพที่ดี การมีงานทำมีความสัมพันธ์ทางบวกต่อความอยู่ดีมีสุขของผู้สูงอายุ ส่วนปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ทางลบต่อความอยู่ดีมีสุขของผู้สูงอายุ คือ ความรู้สึกว่าตนเอง มีหนี้สินมา

วิทมา ธรรมเจริญ นิตศนีย์ เจริญงาม และนิตยา ชนะสิทธิ์ (2561) ได้ศึกษาเรื่องความอยู่ดีมีสุขของผู้สูงอายุ กรณีศึกษาตำบลสองพี่น้อง อำเภอบางบาล จังหวัดจันทบุรี มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อความอยู่ดีมีสุขของผู้สูงอายุ ในตำบลสองพี่น้อง อำเภอบางบาล จังหวัดจันทบุรี และสร้างสมการพยากรณ์ความอยู่ดีมีสุขของผู้สูงอายุ ในตำบลสองพี่น้อง อำเภอบางบาล จังหวัดจันทบุรี ประชากรที่ใช้ในการศึกษา คือ ผู้สูงอายุในตำบลสองพี่น้อง อำเภอบางบาล จังหวัดจันทบุรี จำนวน 1,256 คน จำนวนขนาดตัวอย่างสำหรับการประมาณสัดส่วนของประชากร โดยใช้สูตร $x = x_0 / (1 + x_0/x)$ ได้จำนวนกลุ่มตัวอย่าง 295 คน เครื่องมือการวิจัยที่ใช้ คือ แบบสอบถาม โดยแบ่งเป็น 2 ตอน ตอนที่ 1 ข้อมูลส่วนบุคคล ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ รายได้ โดยเฉลี่ย ต่อเดือน ความเพียงพอของรายได้ สถานะในครอบครัว จำนวนสมาชิกในครอบครัว ผู้ที่ดูแลความเป็นอยู่ในชีวิตประจำวัน โรคประจำตัว การปฏิบัติภารกิจทางสังคม และศาสนา ตอนที่ 2 ข้อมูลเกี่ยวกับระดับความอยู่ดีมีสุขของผู้สูงอายุใน 8 ด้าน ได้แก่ ด้านสุขภาพอนามัย ความรู้การทำงาน สถานการณ์ด้านการเงิน ชีวิตครอบครัว สภาพแวดล้อมในการดำรงชีวิต การบริหารจัดการที่ดีของภาครัฐ และการปฏิบัติภารกิจทางสังคมและศาสนา วิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปในตอนต้นที่ 1 ด้วยสถิติเชิงพรรณนา ได้แก่ การแจกแจงความถี่ และร้อยละ และศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อความอยู่ดีมีสุขของผู้สูงอายุ โดยใช้การวิเคราะห์การถดถอยลอจิสติกทวิ ผลการศึกษา พบว่า ตัวแบบที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลมีความเหมาะสม โดยตัวแปรอิสระที่ใช้ในการศึกษาสามารถ

อธิบายความอยู่ดีมีสุขของผู้สูงอายุได้ร้อยละ 52.70 และสามารถสร้างสมการพยากรณ์ความอยู่ดีมีสุขของผู้สูงอายุในตำบลสองพี่น้อง อำเภอกำแพงแสน จังหวัดนครปฐม ได้ถูกต้องร้อยละ 95.90 โดยปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อความอยู่ดีมีสุขของผู้สูงอายุมี 4 ปัจจัย ได้แก่ การทำงาน (x_3) สถานการณ์ด้านการเงิน (x_4) ชีวิตครอบครัว (x_5) และการบริหารจัดการที่ดีของภาครัฐ (x_7) เมื่อกำหนดให้ $\hat{y}$ คือ ความอยู่ดีมีสุขของผู้สูงอายุ สามารถสร้างสมการพยากรณ์ได้ ดังนี้ $\hat{y} = 2.824x_3 + 1.441x_4 + 1.208x_5 + 1.447x_7$

กรรณิศา กุชรเลิศ และพัชราภรณ์ เจริญใจวิทย์ (2562) ศึกษาเรื่องความอยู่ดีมีสุขของครอบครัวข้ามรุ่น ณ ตำบลหุบเขา อำเภอกุสุมาลย์ จังหวัดสกลนคร โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความอยู่ดีมีสุขของครอบครัวข้ามรุ่นในตำบลหุบเขา อำเภอกุสุมาลย์ จังหวัดสกลนคร ประชากรครอบครัวข้ามรุ่น ที่มีปู่ย่าตายายอาศัยอยู่กับหลาน ซึ่งเป็นเด็กที่อายุต่ำกว่า 18 ปี โดยที่ไม่มีรุ่นบิดามารดา พานักอาศัยอยู่ด้วย จำนวน 168 ครอบครัว และทำการคำนวณขนาดกลุ่มใช้สูตรการประมาณการค่าเฉลี่ย กรณีทราบจำนวนประชากร ได้กลุ่มตัวอย่าง 150 ครอบครัว โดยวิธีการสุ่มตัวอย่าง แบบแบ่งชั้นภูมิ และวิธีการสุ่มอย่างง่าย ใช้เครื่องมือการวิจัย ประกอบด้วย 3 ส่วนคือ ส่วนที่ 1 แบบสัมภาษณ์ข้อมูลทั่วไป ส่วนที่ 2 แบบประเมินความอยู่ดีมีสุขของครอบครัวข้ามรุ่น และส่วนที่ 3 ความคิดเห็นเพิ่มเติม (แบบสัมภาษณ์ปลายเปิด) วิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ให้สัมภาษณ์และครอบครัว โดยความถี่ ร้อยละ วิเคราะห์ข้อมูลคะแนนความอยู่ดีมีสุขครอบครัวในครอบครัวข้ามรุ่น โดยใช้ความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน วิเคราะห์ข้อมูลความคิดเห็นเพิ่มเติม (แบบสัมภาษณ์ปลายเปิด) โดยใช้การวิเคราะห์เนื้อหาผลการศึกษา พบว่าความอยู่ดีมีสุขครอบครัวข้ามรุ่น อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 1.96$, S.D. = 0.49) ปฏิสัมพันธ์ในชุมชน มีคะแนนสูงสุด อยู่ในระดับดี ($\bar{X} = 2.32$, S.D. = 0.10) การตอบสนองความจำเป็นขั้นพื้นฐาน คะแนนต่ำสุด อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 1.76$, S.D. = 0.09)

พนิดา จงสุขสมสกุล (2562) ศึกษาเรื่องปัจจัยที่มีผลต่อความสุขของประชาชนในประเทศไทย มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาปัจจัยการสื่อสารที่มีผลต่อความสุขของคนไทย รวมกับองค์ประกอบด้านร่างกายและจิตใจ ด้านความมั่นคงในการทำงาน ด้านความมั่นคงทางเศรษฐกิจ ด้านความสัมพันธ์ในครอบครัวและชุมชน ด้านสภาพแวดล้อมและปัญหาสังคมในชุมชน และด้านการบริหารจัดการภาครัฐในชุมชน กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 400 คน แต่แบบสอบถามใช้ได้เพียง 375 ชุด โดยมีหลักการคัดเลือกพื้นที่จากการสุ่มกลุ่มตัวอย่างแบบกลุ่ม ได้พื้นที่การศึกษาเขตภาคเหนือ คือ เทศบาลตำบลเกาะคา จังหวัดลำปาง และเขตภาคกลาง คือ องค์การบริหารส่วนตำบลท่างาม อำเภอดงเจริญ จังหวัดสิงห์บุรี มีเครื่องมือการวิจัยคือ การสัมภาษณ์เชิงลึกและแบบสอบถาม มีการวิเคราะห์ด้วยสถิติเชิงพรรณนา ได้แก่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ผลการศึกษา พบว่า ระดับความสุขของคนในชุมชนอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 6.3$) จาก

กลุ่มตัวอย่างจำนวน 387 คน ($\alpha = 0.05$) ผลการทดสอบสมมติฐาน เมื่อทำการสกัดปัจจัยปัจจัยความสุขและความสัมพันธ์กับพฤติกรรมสื่อสารมีอิทธิพลต่อกัน โดยเฉพาะการสื่อสารแบบเผชิญหน้าและการสื่อสารอย่างมีส่วนร่วมระหว่างรัฐบาลท้องถิ่นในการทำงานส่งเสริมสุขภาพของประชาชน กำหนดนโยบายและจัดสรรงบประมาณที่จะทำให้เกิดความยั่งยืนในการดำเนินชีวิต และทำให้เกิดความโปร่งใสในการบริหารจัดการท้องถิ่นจนได้รับรางวัลมากมาย

บทที่ 3

วิธีการดำเนินการวิจัย

แหล่งข้อมูล

การศึกษาเรื่อง ปัจจัยที่ส่งผลต่อความสุขของประชาชนในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ มีเก็บรวบรวมข้อมูลทุติยภูมิจากเว็บไซต์ <http://ebmn.cdd.go.th> ซึ่งเป็นเว็บไซต์ที่เก็บรวบรวมข้อมูลความจำเป็นพื้นฐาน (จปฐ.) และเว็บไซต์ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เพื่อเก็บรวบรวมข้อมูลวิสัยทัศน์ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

1. ที่มาของข้อมูลความจำเป็นพื้นฐาน (จปฐ.)

ในปี พ.ศ.2525 สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการ เศรษฐกิจ และสังคมแห่งชาติ ได้เกิดแนวคิดเกี่ยวกับเกณฑ์ชี้วัดความจำเป็นพื้นฐานของคนไทย ซึ่ง การมีคุณภาพชีวิตที่ดีของคนไทย จะต้องผ่านเกณฑ์ความจำเป็นพื้นฐานทุกตัวชี้วัด ต่อมาในปี พ.ศ.2528 โครงการปรีณรงค์คุณภาพชีวิตของประชาชนในชาติ (ปรช.) โดยใช้เครื่องชี้วัดความจำเป็นพื้นฐาน 8 หมวด 32 ตัวชี้วัด ผ่านการเห็นชอบและได้รับการอนุมัติจากคณะรัฐมนตรี ซึ่งในปัจจุบันได้มีการปรับปรุงเครื่องชี้วัดความจำเป็นพื้นฐาน เป็น 5 หมวด 31 ตัวชี้วัด (กรมพัฒนาชุมชน, 2559)

2. วัตถุประสงค์ของข้อมูลความจำเป็นพื้นฐาน (จปฐ.)

ใช้เครื่องชี้วัดความจำเป็นพื้นฐาน ในการวัดระดับคุณภาพชีวิต และทราบถึงสภาพความเป็นอยู่ของตนเองและชุมชน เพื่อให้ประชาชนสามารถพัฒนาชีวิตความเป็นอยู่ของตนเอง และครอบครัวให้มีคุณภาพชีวิตที่ดี อย่างน้อยผ่านเกณฑ์ความจำเป็นพื้นฐาน

ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก 3 จังหวัด คือ จังหวัดฉะเชิงเทรา จังหวัดชลบุรี และจังหวัดระยอง จำนวน 273 แห่ง ซึ่งจำนวนดังกล่าวมากกว่าขนาดตัวอย่างที่เหมาะสมในเรื่องความคงที่ของผลการวิเคราะห์ ความสัมพันธ์ซึ่งกำหนดว่าควรมีขนาดตัวอย่างอย่างน้อย 10 เท่าของตัวแปรอิสระ (Cohen and Cohen, 1983 อ้างถึงใน ผ่องพรรณ ตรีชมงคลกุล และสุภาพ นัตรารณณ์, 2555 หน้า 99) ซึ่งในการศึกษาครั้งนี้มีจำนวนตัวแปรอิสระ 20 ตัว ดังนั้นขนาดตัวอย่างควรมีไม่น้อยกว่า 200 ตัวอย่าง สำหรับประชากรที่ศึกษาในครั้งนี้ ประกอบด้วย

1. จังหวัดฉะเชิงเทรา จำนวน 108 แห่ง จาก 11 อำเภอ ดังนี้

1.1 อำเภอเมืองฉะเชิงเทรา ได้แก่ เทศบาลเมืองฉะเชิงเทรา เทศบาลตำบลนครเนื่องเขต องค์การบริหารส่วนตำบลบางพระ องค์การบริหารส่วนตำบลคลองจุกกระเฉด องค์การบริหารส่วนตำบลคลองนครเนื่องเขต องค์การบริหารส่วนตำบลคลองนา องค์การบริหารส่วนตำบลคลองเปรง องค์การบริหารส่วนตำบลคลองหลวงแพ่ง องค์การบริหารส่วนตำบลคลองอุดมชลจร องค์การบริหารส่วนตำบลท่าไข่ องค์การบริหารส่วนตำบลบางตีนเป็ด องค์การบริหารส่วนตำบลบางเตย องค์การบริหารส่วนตำบลบางไผ่ องค์การบริหารส่วนตำบลโสธร องค์การบริหารส่วนตำบลหนามแดง องค์การบริหารส่วนตำบลบางกะไห องค์การบริหารส่วนตำบลบางแก้ว องค์การบริหารส่วนตำบลบางขวัญ องค์การบริหารส่วนตำบลบ้านใหม่ และ องค์การบริหารส่วนตำบลวังตะเคียน

1.2 อำเภอบางคล้า ได้แก่ เทศบาลตำบลปากน้ำ เทศบาลตำบลบางคล้า องค์การบริหารส่วนตำบลสาวชะโงก องค์การบริหารส่วนตำบลท่าทองหลวง องค์การบริหารส่วนตำบลบางกระเจ็ด องค์การบริหารส่วนตำบลเสม็ดใต้ องค์การบริหารส่วนตำบลเสม็ดเหนือ องค์การบริหารส่วนตำบลหัวไทร และองค์การบริหารส่วนตำบลบางสวน

1.3 อำเภอบางน้ำเปรี้ยว ได้แก่ เทศบาลตำบลดอนฉิมพลี เทศบาลตำบลบางขนาก เทศบาลตำบลบางน้ำเปรี้ยว เทศบาลตำบลศาลาแดง เทศบาลตำบลดอนเกาะกา เทศบาลตำบลคลองแสนแสบ องค์การบริหารส่วนตำบลบางน้ำเปรี้ยว องค์การบริหารส่วนตำบลโพรงอากาศ องค์การบริหารส่วนตำบลหมอนทอง องค์การบริหารส่วนตำบลดอนฉิมพลี องค์การบริหารส่วนตำบลบึงน้ำรักษ์ องค์การบริหารส่วนตำบลโยคะธา องค์การบริหารส่วนตำบลสิงโตทอง และ องค์การบริหารส่วนตำบลศาลาแดง

1.4 อำเภอบางปะกง ได้แก่ เทศบาลตำบลบางปะกงพรหมเทพรังสรรค์ เทศบาลตำบลบางสมัคร เทศบาลตำบลท่าข้าม เทศบาลตำบลท่าสะอ้าน เทศบาลตำบลบางปะกง เทศบาลตำบลบางวัว เทศบาลตำบลหอมศีล เทศบาลตำบลบางวัวฉัตรเกษียร เทศบาลตำบลพิมพา เทศบาลตำบลบางผึ้ง องค์การบริหารส่วนตำบลหนองจอก องค์การบริหารส่วนตำบลเขาดิน องค์การบริหารส่วนตำบลท่าสะอ้าน องค์การบริหารส่วนตำบลหอมศีล องค์การบริหารส่วนตำบลบางเกลือ และ องค์การบริหารส่วนตำบลสองคลอง

1.5 อำเภอบ้านโพธิ์ ได้แก่ เทศบาลตำบลแสนภูคาย เทศบาลตำบลเทพราช เทศบาลตำบลบ้านโพธิ์ เทศบาลตำบลลาดขวาง องค์การบริหารส่วนตำบลคลองขุด องค์การบริหารส่วนตำบลเทพราช องค์การบริหารส่วนตำบลหนองตีนนก องค์การบริหารส่วนตำบลเกาะไร่ องค์การบริหารส่วนตำบลคลองบ้านโพธิ์ องค์การบริหารส่วนตำบลคลองประเวศ องค์การบริหาร

ส่วนตำบลคอนทราย องค์การบริหารส่วนตำบลบางกรด องค์การบริหารส่วนตำบลสนามจันทร์
องค์การบริหารส่วนตำบลสิบเอ็ดศอก องค์การบริหารส่วนตำบลหนองบัว และองค์การบริหาร
ส่วนตำบลแหลมประคู้

1.6 อำเภอพนมสารคาม เทศบาลตำบลเกาะขนุน เทศบาลตำบลเขาหินซ้อน เทศบาล
ตำบลพนมสารคาม เทศบาลตำบลบ้านช่อง เทศบาลตำบลท่าถ่าน องค์การบริหารส่วนตำบล
พนมสารคาม องค์การบริหารส่วนตำบลเกาะขนุน องค์การบริหารส่วนตำบลเขาหินซ้อน องค์การ
บริหารส่วนตำบลเมืองเก่า องค์การบริหารส่วนตำบลหนองยาว และองค์การบริหารส่วนตำบล
หนองแห่น

1.7 อำเภอราชสาส์น องค์การบริหารส่วนตำบลบางคา องค์การบริหารส่วนตำบล
ดงน้อย และองค์การบริหารส่วนตำบลเมืองใหม่

1.8 อำเภอสนามชัยเขต ได้แก่ เทศบาลตำบลสนามชัยเขต องค์การบริหารส่วนตำบล
คูยายหมี องค์การบริหารส่วนตำบลท่ากระดาน องค์การบริหารส่วนตำบลทุ่งพระยา และองค์การ
บริหารส่วนตำบลลาดกระทิง

1.9 อำเภอแปลงยาว ได้แก่ เทศบาลตำบลทุ่งสะเดา เทศบาลตำบลแปลงยาว เทศบาล
ตำบลหัวสำโรง เทศบาลตำบลวังเย็น องค์การบริหารส่วนตำบลหนองไม้แก่น องค์การบริหาร
ส่วนตำบลหัวสำโรง และองค์การบริหารส่วนตำบลแปลงยาว

1.10 อำเภอท่าตะเกียบ ได้แก่ องค์การบริหารส่วนตำบลท่าตะเกียบ และองค์การ
บริหารส่วนตำบลคลองตะเกรา

1.11 อำเภอกลองเชือก ได้แก่ องค์การบริหารส่วนตำบลก้นแก้ว องค์การบริหาร
ส่วนตำบลคลองเชือก องค์การบริหารส่วนตำบลบางตลาด องค์การบริหารส่วนตำบลบางโรง และ
องค์การบริหารส่วนตำบลบางเล่า

2. จังหวัดชลบุรี จำนวน 98 แห่ง จาก 10 อำเภอ ดังนี้

2.1 อำเภอเมืองชลบุรี ได้แก่ เทศบาลเมืองชลบุรี เทศบาลเมืองแสนสุข เทศบาลเมือง
บ้านสวน เทศบาลเมืองอ่างศิลา เทศบาลตำบลเหมือง .เทศบาลตำบลคลองตำหรุ เทศบาลตำบล
บางทราย เทศบาลตำบลห้วยกะปิ เทศบาลตำบลคอนหัวฟ่อ เทศบาลตำบลหนองไม้แดง เทศบาล
ตำบลเสม็ด เทศบาลตำบลนาป่า องค์การบริหารส่วนตำบลคลองตำหรุ องค์การบริหารส่วนตำบล
สำนักบก องค์การบริหารส่วนตำบลหนองข้างคอก และองค์การบริหารส่วนตำบลหนองรี

2.2 อำเภอบ้านบึง ได้แก่ เทศบาลเมืองบ้านบึง เทศบาลตำบลบ้านบึง เทศบาลตำบล
หนองขี้ซาก เทศบาลตำบลหนองไผ่แก้ว เทศบาลตำบลหัวกุญแจ เทศบาลตำบลหนองซาก

องค์การบริหารส่วนตำบลคลองกิว องค์การบริหารส่วนตำบลมาบไฟ องค์การบริหารส่วนตำบลหนองบอนแดง องค์การบริหารส่วนตำบลหนองไผ่แก้ว และองค์การบริหารส่วนตำบลหนองอิฐ

2.3 อำเภอหนองใหญ่ ได้แก่ เทศบาลตำบลหนองใหญ่ องค์การบริหารส่วนตำบลเขาสก องค์การบริหารส่วนตำบลคลองพลู องค์การบริหารส่วนตำบลหนองเสือช้าง องค์การบริหารส่วนตำบลห้างสูง อำเภอบางละมุงเมืองพัทยา เทศบาลเมืองหนองปรือ เทศบาลตำบลบางละมุง เทศบาลตำบลห้วยใหญ่ เทศบาลตำบลโป่ง เทศบาลตำบลตะเคียนเตี้ย เทศบาลตำบลหนองปลาไหล และองค์การบริหารส่วนตำบลเขาไม้แก้ว

2.4 อำเภอพานทอง ได้แก่ เทศบาลตำบลพานทอง เทศบาลตำบลหนองตำลึง องค์การบริหารส่วนตำบลเกาะลอยบางหัก องค์การบริหารส่วนตำบลบางนาง องค์การบริหารส่วนตำบลโคกขี้หนอน องค์การบริหารส่วนตำบลบ้านเก่า องค์การบริหารส่วนตำบลพานทองหนองกะขะ องค์การบริหารส่วนตำบลมาบโป่ง องค์การบริหารส่วนตำบลหนองหงษ์ และองค์การบริหารส่วนตำบลหน้าพระคู่

2.5 อำเภอพนัสนิคม ได้แก่ เทศบาลเมืองพนัสนิคม เทศบาลตำบลหมอนนาง เทศบาลตำบลกุฎโง้ง เทศบาลตำบลหัวถนน องค์การบริหารส่วนตำบลโคกเพลาะ องค์การบริหารส่วนตำบลท่าข้าม องค์การบริหารส่วนตำบลทุ่งขวาง องค์การบริหารส่วนตำบลนามะตูม องค์การบริหารส่วนตำบลนาเร็ก องค์การบริหารส่วนตำบลนาวังหิน องค์การบริหารส่วนตำบลบ้านช้าง องค์การบริหารส่วนตำบลบ้านเข็ด องค์การบริหารส่วนตำบลไร่หลักทอง องค์การบริหารส่วนตำบลวัดโบสถ์ องค์การบริหารส่วนตำบลวัดหลวง องค์การบริหารส่วนตำบลสระสี่เหลี่ยม องค์การบริหารส่วนตำบลหนองขยาด องค์การบริหารส่วนตำบลหนองปรือ องค์การบริหารส่วนตำบลหนองเหียง และองค์การบริหารส่วนตำบลหน้าพระธาตุ

2.6 อำเภอศรีราชา ได้แก่ เทศบาลนครแหลมฉบัง เทศบาลนครเจ้าพระยาสุรศักดิ์ เทศบาลเมืองศรีราชา เทศบาลตำบลบางพระ องค์การบริหารส่วนตำบลเขาคันทรง องค์การบริหารส่วนตำบลบ่อวิน องค์การบริหารส่วนตำบลบางพระ และองค์การบริหารส่วนตำบลหนองขาม

2.7 อำเภอเกาะสีชัง ได้แก่ เทศบาลตำบล เกาะสีชัง

2.8 อำเภอสัตหีบ ได้แก่ เทศบาลเมืองสัตหีบ เทศบาลตำบลเขาชีจรรย์ เทศบาลตำบลนาจอมเทียน เทศบาลตำบลบางเสร่ เทศบาลตำบลเขตรอุดมศักดิ์ เทศบาลตำบลเกล็ดแก้ว องค์การบริหารส่วนตำบลพลูตาหลวง และองค์การบริหารส่วนตำบลแสมสาร

2.9 อำเภอปอทอง ได้แก่ เทศบาลตำบลปอทอง เทศบาลตำบลธาตุทอง องค์การบริหารส่วนตำบลเกษตรสุวรรณ องค์การบริหารส่วนตำบลปอทอง องค์การบริหารส่วนตำบลปอทอง องค์การบริหารส่วนตำบลพลวงทอง และองค์การบริหารส่วนตำบลวัดสุวรรณ

2.10 อำเภอเกาะจันทร์ ได้แก่ เทศบาลเมืองปรกฟ้า เทศบาลตำบลเกาะจันทร์ เทศบาลตำบลท่าบุญมี และองค์การบริหารส่วนตำบลท่าบุญมี

3. จังหวัดระยอง จำนวน 67 แห่ง จาก 8 อำเภอ ดังนี้

3.1 อำเภอเมืองระยอง ได้แก่ เทศบาลนครระยอง เทศบาลเมืองมาบตาพุด เทศบาลตำบลแกลง-กะเจ็ด เทศบาลตำบลบ้านเพ เทศบาลตำบลน้ำคอก เทศบาลตำบลเนินพระ เทศบาลตำบลทับมา เทศบาลตำบลเชิงเนิน องค์การบริหารส่วนตำบลแกลง องค์การบริหารส่วนตำบลเพ องค์การบริหารส่วนตำบลสำนักทอง องค์การบริหารส่วนตำบลบ้านแลง องค์การบริหารส่วนตำบลกะเจ็ด องค์การบริหารส่วนตำบลตะพง องค์การบริหารส่วนตำบลนาตาขวัญ

3.2 อำเภอบ้านฉาง เทศบาลเมืองบ้านฉาง เทศบาลตำบลสำนักท้อน เทศบาลตำบลพลา เทศบาลตำบลบ้านฉาง และองค์การบริหารส่วนตำบลสำนักท้อน

3.3 อำเภอแกลง ได้แก่ เทศบาลตำบลสองสลึง เทศบาลตำบลกองดิน เทศบาลตำบลทุ่งควายกิน เทศบาลตำบลปากน้ำประแส เทศบาลตำบลสุนทรภู่ เทศบาลตำบลเมืองแกลง เทศบาลตำบลบ้านนา เทศบาลตำบลเนินฆ้อ องค์การบริหารส่วนตำบลกระแสน องค์การบริหารส่วนตำบลวังหว้า องค์การบริหารส่วนตำบลคลองปูน องค์การบริหารส่วนตำบลทุ่งควายกิน องค์การบริหารส่วนตำบลพังราด องค์การบริหารส่วนตำบลห้วยยาง องค์การบริหารส่วนตำบลกองดิน องค์การบริหารส่วนตำบลชากโดน และองค์การบริหารส่วนตำบลทางเกวียน

3.4 อำเภอวังจันทร์ ได้แก่ เทศบาลตำบลชุมแสง องค์การบริหารส่วนตำบลชุมแสง องค์การบริหารส่วนตำบลพลองตาเอี่ยม องค์การบริหารส่วนตำบลป่ายูบใน และองค์การบริหารส่วนตำบลวังจันทร์

3.5 อำเภอบ้านค่าย ได้แก่ เทศบาลตำบลบ้านค่าย เทศบาลตำบลบ้านค่ายพัฒนา เทศบาลตำบลชากบก องค์การบริหารส่วนตำบลหนองละลอก องค์การบริหารส่วนตำบลบางบุตร องค์การบริหารส่วนตำบลตาขัน องค์การบริหารส่วนตำบลหนองตะพาน และองค์การบริหารส่วนตำบลหนองบัว

3.6 อำเภอปลวกแดง ได้แก่ เทศบาลตำบลปลวกแดง เทศบาลตำบลจอมพลเจ้าพระยา องค์การบริหารส่วนตำบลมาบข่างพร องค์การบริหารส่วนตำบลปลวกแดง องค์การบริหารส่วนตำบลตาสีหิ่ องค์การบริหารส่วนตำบลแม่น้ำคู้องค์การบริหารส่วนตำบลละหาร และองค์การบริหารส่วนตำบลหนองไร่

3.7 อำเภอเขาชะเมา ได้แก่ เทศบาลตำบลชำฆ้อ องค์การบริหารส่วนตำบลน้ำเป็น
องค์การบริหารส่วนตำบลเขาชะเมา และองค์การบริหารส่วนตำบลเขาน้อย

3.8 อำเภอนิคมพัฒนา ได้แก่ เทศบาลตำบลมาบข่า เทศบาลตำบลมะขามคู่ เทศบาล
ตำบลมาบข่าพัฒนา องค์การบริหารส่วนตำบลนิคมพัฒนา องค์การบริหารส่วนตำบลพนานิคม

ตัวแปรที่ใช้ในการศึกษา

ตารางที่ 2 ตัวแปรที่ใช้ในการศึกษา

ชนิด ตัวแปร	ตัวแปร	วิธีการได้มาซึ่งตัวแปร
ตัวแปรตาม	ระดับความพึงพอใจของ ประชาชนในองค์กรปกครองส่วน ท้องถิ่นในเขตพัฒนาพิเศษภาค ตะวันออก	ความสุขของประชาชน ระดับความสุขตั้งแต่ 0-10
ตัวแปรอิสระ	1. ร้อยละของประชากรที่ เจ็บป่วยเป็นผู้ป่วยใน	$\left(\frac{\text{จำนวนผู้ป่วยโรคเรื้อรัง} + \text{จำนวนผู้พิการและเป็นโรคเรื้อรัง}}{\text{จำนวนประชากรทั้งหมด}} \right) \times 100$
	2. ร้อยละคนพิการ	$\left(\frac{\text{จำนวนผู้พิการ}}{\text{จำนวนประชากรทั้งหมด}} \right) \times 100$
	3. ร้อยละของเด็กแรกเกิดมี น้ำหนัก 2,500 กรัมขึ้นไป	ร้อยละของเด็กแรกเกิดมีน้ำหนัก 2,500 กรัม ขึ้นไป
	4. ร้อยละของเพศชาย	$\left(\frac{\text{จำนวนประชากรที่เป็นผู้ชาย}}{\text{จำนวนประชากรทั้งหมด}} \right) \times 100$
	5. ร้อยละของคนที่จบ การศึกษามากกว่าการศึกษาภาค บังคับ 9 ปี	$\left(\frac{\text{จำนวนผู้ที่จบการศึกษาตั้งแต่มัธยมศึกษาปีที่ 4 เป็นต้นไป}}{\text{จำนวนประชากรทั้งหมด}} \right) \times 100$
	6. ร้อยละของคนอายุ 15-59 ปี อ่าน เขียนภาษาไทย และคิดเลข อย่างง่ายได้	ร้อยละของคนอายุ 15-59 อ่านภาษาไทย เขียนภาษาไทย และ คิดเลขอย่างง่ายได้
	7. รายได้เฉลี่ยของคนใน ครัวเรือนต่อปี	รายได้เฉลี่ยต่อคนต่อปีของประชากรในพื้นที่เขตองค์กร ปกครองส่วนท้องถิ่น
	8. รายจ่ายเฉลี่ยของคนใน ครัวเรือนต่อปี	รายจ่ายเฉลี่ยต่อคนต่อปีของประชากรในพื้นที่เขตองค์กร ปกครองส่วนท้องถิ่น

ตารางที่ 2 ตัวแปรที่ใช้ในการศึกษา (ต่อ)

ชนิดตัวแปร	ตัวแปร	วิธีการได้มาซึ่งตัวแปร
ตัวแปรอิสระ	9. ร้อยละคนอายุ 15-59 ปี มีอาชีพและรายได้	ร้อยละคนอายุ 15-59 ปี มีอาชีพและรายได้
	10. ร้อยละคนอายุ 60 ปีขึ้นไป มีอาชีพและรายได้	ร้อยละคนอายุ 60 ปีขึ้นไป มีอาชีพและรายได้
	11. ร้อยละของครัวเรือนที่มีกรรมสิทธิ์ในบ้านและที่ดินเป็นของตนเอง	ร้อยละของจำนวนครัวเรือนที่มีบ้านและที่ดินเป็นของตนเอง
	12. ร้อยละของครัวเรือนมีน้ำสะอาดสำหรับดื่มและบริโภค เพียงพอตลอดปี อย่างน้อยคนละ 5 ลิตรต่อวัน	ร้อยละของครัวเรือนมีน้ำสะอาดสำหรับดื่มและบริโภค เพียงพอตลอดปี อย่างน้อยคนละ 5 ลิตรต่อวัน
	13. ร้อยละของครัวเรือนมีน้ำใช้เพียงพอตลอดปี อย่างน้อยคนละ 45 ลิตรต่อวัน	ร้อยละของครัวเรือนมีน้ำใช้เพียงพอตลอดปี อย่างน้อย คนละ 45 ลิตรต่อวัน
	14. ร้อยละของครัวเรือนไม่ถูกรบกวนจากมลพิษ	ร้อยละของครัวเรือนที่ไม่ถูกรบกวนจากมลพิษ
	15. ร้อยละของครัวเรือนมีการป้องกันอุบัติเหตุและภัยธรรมชาติ อย่างถูกวิธี	ร้อยละของครัวเรือนมีการป้องกันอุบัติเหตุและภัยธรรมชาติ อย่างถูกวิธี
	16. ร้อยละของครัวเรือนมีความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน	ร้อยละของครัวเรือนมีความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน
	17. ร้อยละของคนอายุ 6 ปีขึ้นไป ปฏิบัติกิจกรรมทางศาสนา อย่างน้อยสัปดาห์ละ 1 ครั้ง	ร้อยละของคนอายุ 6 ปีขึ้นไป ปฏิบัติกิจกรรมทางศาสนา อย่างน้อยสัปดาห์ละ 1 ครั้ง
	18. ร้อยละของครัวเรือนมีส่วนร่วมทำกิจกรรมสาธารณะเพื่อประโยชน์ของชุมชน หรือท้องถิ่น	ร้อยละของครัวเรือนมีส่วนร่วมทำกิจกรรมสาธารณะเพื่อประโยชน์ของชุมชน หรือท้องถิ่น
19. ร้อยละของครอบครัวที่มีความอบอุ่น	ร้อยละของครอบครัวที่มีความอบอุ่น	

ตารางที่ 2 ตัวแปรที่ใช้ในการศึกษา (ต่อ)

ชนิดตัวแปร	ตัวแปร	วิธีการได้มาซึ่งตัวแปร
ตัวแปรอิสระ	20. การกำหนดควิสัยทัศน์ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น	จำนวนนับประเด็นปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับความสุขของประชาชนในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออกจากควิสัยทัศน์ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

การเก็บรวบรวมข้อมูล

การศึกษาครั้งนี้ใช้ข้อมูลทุติยภูมิ (Secondary Data) ซึ่งเป็นข้อมูลเชิงปริมาณจากเว็บไซต์ <http://ebmn.cdd.go.th> และเว็บไซต์ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น โดยบันทึกในแบบบันทึกข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

1. การวิเคราะห์เชิงพรรณนา ในการวิเคราะห์ข้อมูลค่าคะแนนความสุขเฉลี่ยโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางสังคมศาสตร์ เพื่ออธิบายระดับความสุขของประชาชนในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก โดยใช้สถิติประกอบการวิเคราะห์ได้แก่ ค่าความถี่ (Frequency) ค่าร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย (Mean) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)

2. ในการศึกษาเรื่องปัจจัยที่ส่งผลต่อความสุขของประชาชนในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก โดยใช้วิธีการทางสถิติ คือ การถดถอยเชิงพหุคูณ เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระกับตัวแปรตาม โดยเขียนความสัมพันธ์ในรูปแบบของสมการได้ดังนี้

$$y = b_0 + b_1x_1 + \dots + b_kx_k + e$$

y คือ ตัวแปรตาม

b_0 คือ ค่าคงที่

$b_1, \dots, b_k$ คือ ค่าสัมประสิทธิ์ของสมการความถดถอยพหุคูณ k ตัว

$x_1, \dots, x_k$ คือ ตัวแปรอิสระ k ตัว

e คือ ค่าความคลาดเคลื่อน

โดยในการศึกษาคั้งนี้ ผู้ศึกษาสามารถสร้างสมการความถดถอยพหุคูณเพื่อศึกษาถึงปัจจัยที่ส่งผลต่อความสุขของประชาชนในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก ได้ดังนี้

$$y = b_0 + b_1x_1 + b_2x_2 + b_3x_3 + b_4x_4 + b_5x_5 + b_6x_6 + b_7x_7 + b_8x_8 + b_9x_9 + b_{10}x_{10} + b_{11}x_{11} + b_{12}x_{12} + b_{13}x_{13} + b_{14}x_{14} + b_{15}x_{15} + b_{16}x_{16} + b_{17}x_{17} + b_{18}x_{18} + b_{19}x_{19} + b_{20}x_{20} + e$$

y คือ ระดับความสุขเฉลี่ยของประชาชนในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก

b_0 คือ ค่าคงที่

$b_1, \dots, b_{20}$ คือ ค่าสัมประสิทธิ์ของตัวแบบความถดถอยพหุคูณ 20 ตัว

x_1 คือ ร้อยละของประชากรที่เจ็บป่วยเป็นผู้ป่วยใน

x_2 คือ ร้อยละคนพิการ

x_3 คือ ร้อยละของเด็กแรกเกิดมีน้ำหนัก 2,500 กรัม ขึ้นไป

x_4 คือ ร้อยละของเพศชาย

x_5 คือ ร้อยละของคนที่จบการศึกษามากกว่าการศึกษาภาคบังคับ 9 ปี

x_6 คือ ร้อยละของคนอายุ 15-59 ปี อ่าน เขียนภาษาไทย และคิดเลขอย่างง่ายได้

x_7 คือ รายได้เฉลี่ยของคนในครัวเรือนต่อปี

x_8 คือ รายจ่ายเฉลี่ยของคนในครัวเรือนต่อปี

x_9 คือ ร้อยละคนอายุ 15-59 ปี มีอาชีพและรายได้

x_{10} คือ ร้อยละคนอายุ 60 ปีขึ้นไป มีอาชีพและรายได้

x_{11} คือ ร้อยละของครัวเรือนที่มีกรรมสิทธิ์ในบ้านและที่ดินเป็นของตัวเอง

x_{12} คือ ร้อยละของครัวเรือนมีน้ำสะอาดสำหรับดื่มและบริโภคเพียงพอตลอดปี อย่างน้อยคนละ 5 ลิตรต่อวัน

x_{13} คือ ร้อยละของครัวเรือนมีน้ำใช้เพียงพอตลอดปี อย่างน้อยคนละ 45 ลิตรต่อวัน

x_{14} คือ ร้อยละของครัวเรือนไม่ถูกรบกวนจากมลพิษ

x_{15} คือ ร้อยละของครัวเรือนมีการป้องกันอุบัติเหตุและภัยธรรมชาติอย่างถูกวิธี

x_{16} คือ ร้อยละของครัวเรือนมีความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน

x_{17} คือ ร้อยละของคนอายุ 6 ปีขึ้นไป ปฏิบัติกิจกรรมทางศาสนาอย่างน้อยสัปดาห์ละ 1 ครั้ง

x_{18} คือ ร้อยละของครัวเรือนมีส่วนร่วมทำกิจกรรมสาธารณะเพื่อประโยชน์ของชุมชนหรือท้องถิ่น

- x_{19} คือ ร้อยละของครอบครัวที่มีความอบอุ่น
 x_{20} คือ การกำหนดวิสัยทัศน์ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น
 e คือ ค่าความคลาดเคลื่อน

การตรวจสอบข้อตกลงเบื้องต้นของการวิเคราะห์การถดถอยพหุ

1. การตรวจสอบประเภทของตัวแปรตาม และลักษณะของการแจกแจงข้อมูล

ตัวแปรตามที่สามารถนำไปการถดถอยพหุต้องเป็นตัวแปรเชิงปริมาณ และมีการแจกแจงแบบปกติ ซึ่งใช้ One-sample Kolmogorov-Smirnov Test ในการทดสอบ โดยพิจารณาจากค่า p ถ้าพบว่า ค่า $p > 0.05$ นั่นคือ ตัวแปรตามจะมีการแจกแจงปกติค่า แต่ถ้าว่า $p < 0.05$ นั่นคือ ตัวแปรตามมีการแจกแจงไม่ปกติ

2. การตรวจสอบประเภทของตัวแปรอิสระ และลักษณะการแจกแจงของข้อมูล

ตัวแปรอิสระที่สามารถนำมาวิเคราะห์การถดถอยพหุ ต้องเป็นตัวแปรเชิงปริมาณ ทุกตัว หรือเป็น Dummy Variable และมีการแจกแจงแบบปกติ ซึ่งพิจารณาจากค่า Kolmogorov-Smirnov หากมี ค่า $p > 0.05$ นั่นคือ ตัวแปรตามจะมีการแจกแจงปกติค่า แต่ถ้าว่า $p < 0.05$ นั่นคือ ตัวแปรตามมีการแจกแจงไม่ปกติ หากยังพบว่าตัวแปรอิสระยังมีการแจกแจงแบบไม่ปกติ ให้พิจารณาจากค่า Skewness และค่า Kurtosis โดยตัวแปรอิสระที่มีการแจกแจงแบบปกติมีความเบ้ Skewness = 0 เบ้ขวา Skewness > 0 และเบ้ซ้าย Skewness < 0 ถ้าวแปรอิสระมีการแจกแจงแบบปกติมีความโด่ง Kurtosis = 0 โด่งมาก Kurtosis > 0 และ โด่งน้อย Kurtosis < 0

การแปลงข้อมูลให้ข้อมูลมีการแจกแจงแบบปกติ เมื่อ x เป็นตัวแปรอิสระที่มีการแจกแจงไม่ปกติในรูปแบบต่าง ๆ

X มีค่าความเบ้ขวา	แปลงตัวแปรอิสระโดยวิธี $\log_e x$
X มีค่าความเบ้ซ้าย	แปลงตัวแปรอิสระโดยวิธี $\sqrt{x}$
X มีค่าความโด่งหรือแบนราบ	แปลงตัวแปรอิสระโดยวิธี $1/x$

3. การทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระทุกตัว

ตัวแปรอิสระทุกตัวที่สามารถนำไปวิเคราะห์การถดถอยพหุได้ ต้องเป็นอิสระกัน ไม่มีความสัมพันธ์กันเองในระดับสูง (Multicollinearity) โดยใช้การตรวจสอบโดยการวิเคราะห์ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของ Pearson (r) ถ้าหากค่า (r) อยู่ในระดับของความสัมพันธ์ 0.90-1.00 หมายถึง มีความสัมพันธ์กันสูงมาก ค่า (r) อยู่ในระดับของความสัมพันธ์ 0.70-0.90 หมายถึง มีความสัมพันธ์กันในระดับสูง ค่า (r) อยู่ในระดับของความสัมพันธ์ 0.50-0.70 หมายถึง มีความสัมพันธ์กันในระดับปานกลาง ค่า (r) อยู่ในระดับของความสัมพันธ์ 0.30-0.50 หมายถึง มีความสัมพันธ์กันในระดับต่ำ และค่า (r) อยู่ในระดับของความสัมพันธ์ 0.00-0.30 หมายถึง

มีความสัมพันธ์กันใน ระดับต่ำมาก ซึ่งหากมีค่าความสัมพันธ์ในระดับสูงจะพิจารณาเลือกตัวแปร ตัวใดตัวหนึ่ง เพื่อลดความซ้ำซ้อนของการใช้ตัวแปร ซึ่งจะลดรอนอิทธิพลของกันและกัน และ จะทำให้ค่าสัมประสิทธิ์การทำนายไม่คงที่ ส่งผลให้การทำงานไม่มีประสิทธิภาพเท่าที่ควร

4. การตรวจสอบความสัมพันธ์เชิงเส้นระหว่างตัวแปรอิสระกับตัวแปรตาม

ความสัมพันธ์ของตัวแปรอิสระและตัวแปรตามจะต้องอยู่ในความสัมพันธ์เชิงเส้น โดยใช้ F-Test จากตาราง ANOVA ของการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณ เพื่อทดสอบความสัมพันธ์เชิงเส้นระหว่างตัวแปรอิสระและตัวแปรตาม ถ้าค่า $p < 0.05$ แสดงว่ามีความสัมพันธ์เชิงเส้นของตัวแปรอิสระกับตัวแปรตาม แต่ถ้าค่า $p > 0.05$ แสดงว่าไม่มีความสัมพันธ์เชิงเส้นของตัวแปรอิสระกับตัวแปรตาม

5. การตรวจสอบการกระจายตัวของค่าความคลาดเคลื่อน

ค่าความคลาดเคลื่อนต้องมีการกระจายตัวแบบอิสระ (Autocorrelation) ในการตรวจสอบการกระจายตัวของค่าคลาดเคลื่อนว่ามีการกระจายตัวแบบอิสระ จะพิจารณาจากค่า Durbin-Watson ถ้าค่า Durbin-Watson อยู่ระหว่าง 1.5 ถึง 2.5 หมายถึง ค่าความคลาดเคลื่อนที่จะมีความอิสระต่อกัน แต่ถ้าค่า Durbin-Watson ไม่อยู่ระหว่าง 1.5 ถึง 2.5 หมายถึง ค่าความคลาดเคลื่อนที่จะมีความสัมพันธ์ต่อกัน

บทที่ 4

ผลการวิจัย

การวิเคราะห์ข้อมูลระดับความสุกเฉลี่ย

ค่าความถี่ (Frequency) และค่าร้อยละ (Percentage)

จากข้อมูลระดับความสุกเฉลี่ยของประชาชนในเขตพื้นที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก จำนวน 273 ข้อมูล พบว่า มีค่าความถี่ และค่าร้อยละ ดังต่อไปนี้

ตารางที่ 3 ความถี่ และร้อยละของระดับความสุกเฉลี่ยของประชาชนในเขตพื้นที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก (N=273)

ระดับความสุกเฉลี่ย	ความถี่	ร้อยละ
ต่ำกว่า 7 คะแนน	5	1.83
7.00-7.99 คะแนน	70	25.64
8.00-8.99 คะแนน	162	59.34
ตั้งแต่ 9 คะแนนขึ้นไป	36	13.19

Mean = 8.30 คะแนน SD = 0.63 คะแนน MIN = 6.40 คะแนน MAX = 10.00 คะแนน
SK = 0.14 คะแนน K = 0.64 คะแนน

จากตารางที่ 3 พบว่า ระดับความสุกเฉลี่ยของประชาชนในเขตพื้นที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก มีค่าเฉลี่ย 8.30 คะแนน จากคะแนนเต็ม 10.00 คะแนน โดยพบว่าองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่มีคะแนนต่ำสุด คือ 6.40 คะแนน และคะแนนสูงสุด คือ 10.00 คะแนน อย่างไรก็ตามพบว่าองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ร้อยละ 59.34 มีคะแนนระดับความสุกเฉลี่ยในช่วง คือ 8.00-8.99 คะแนน

การวิเคราะห์เชิงพรรณนา

ตารางที่ 4 ความถี่ และร้อยละของตัวแปรร้อยละของประชากรที่เจ็บป่วยเป็นผู้ป่วยใน

ร้อยละของประชากรที่เจ็บป่วยเป็นผู้ป่วยใน (x_1)	ความถี่	ร้อยละ
ต่ำกว่าร้อยละ 1.00	147	53.85
ร้อยละ 1.00-1.99	54	19.78
ร้อยละ 2.00-2.99	27	9.89
ร้อยละ 3.00-3.99	17	6.23
ร้อยละ 4.00-4.99	12	4.40
ตั้งแต่ร้อยละ 5.00 ขึ้นไป	16	5.86
Mean = ร้อยละ 1.54 SD = ร้อยละ 1.90 MIN = ร้อยละ 0.00 MAX = ร้อยละ 12.14 SK = ร้อยละ 2.30 K = ร้อยละ 7.17		

จากตารางที่ 4 พบว่า ร้อยละของประชากรที่เจ็บป่วยเป็นผู้ป่วยใน มีค่าเฉลี่ย ร้อยละ 1.54 โดยพบว่าองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่มีร้อยละของประชากรที่เจ็บป่วยเป็นผู้ป่วยในต่ำสุด คือ ร้อยละ 0.00 และร้อยละของประชากรที่เจ็บป่วยเป็นผู้ป่วยในสูงสุด คือ ร้อยละ 12.14 อย่างไรก็ตาม พบว่าองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ร้อยละ 53.85 มีร้อยละของประชากรที่เจ็บป่วยเป็นผู้ป่วยในต่ำกว่าร้อยละ 1.00

ตารางที่ 5 ความถี่ และร้อยละของตัวแปรร้อยละคนพิการ

ร้อยละคนพิการ (x_2)	ความถี่	ร้อยละ
ต่ำกว่าร้อยละ 0.50	113	41.39
ร้อยละ 0.50-0.99	73	26.74
ร้อยละ 1.00-1.49	43	15.75
ร้อยละ 1.50-1.99	25	9.16
ร้อยละ 2.00-2.49	14	5.13
ตั้งแต่ร้อยละ 2.50 ขึ้นไป	5	1.83
Mean = ร้อยละ 0.80 SD = ร้อยละ 0.66 MIN = ร้อยละ 0.00 MAX = ร้อยละ 2.88 SK = ร้อยละ 0.97 K = ร้อยละ 0.21		

จากตารางที่ 5 พบว่า ร้อยละคนพิการ มีค่าเฉลี่ย ร้อยละ 0.80 โดยพบว่าองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่มีร้อยละคนพิการต่ำสุด คือ ร้อยละ 0.00 และร้อยละคนพิการสูงสุด คือ ร้อยละ 2.88 อย่างไรก็ตามพบว่าองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ร้อยละ 41.39 มีร้อยละคนพิการต่ำกว่าร้อยละ 0.50

ตารางที่ 6 ความถี่ และร้อยละของตัวแปรร้อยละเพศชาย

ร้อยละเพศชาย (x_4)	ความถี่	ร้อยละ
ต่ำกว่าร้อยละ 45.00	7	2.56
ร้อยละ 45.00-47.49	58	21.25
ร้อยละ 47.50-49.99	158	57.88
ตั้งแต่ร้อยละ 50.00 ขึ้นไป	50	18.32
Mean = ร้อยละ 48.71 SD = ร้อยละ 1.96 MIN = ร้อยละ 43.45 MAX = ร้อยละ 61.55		
SK = ร้อยละ 1.50 K = ร้อยละ 8.11		

จากตารางที่ 6 พบว่า ร้อยละเพศชาย มีค่าเฉลี่ย ร้อยละ 48.71 โดยพบว่าองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่มีร้อยละเพศชายต่ำสุด คือ ร้อยละ 43.45 และร้อยละเพศชายสูงสุด คือ ร้อยละ 61.55 อย่างไรก็ตามพบว่าองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ร้อยละ 57.88 มีร้อยละเพศชาย ในช่วงร้อยละ 47.50-49.99

ตารางที่ 7 ความถี่ และร้อยละของตัวแปรร้อยละของคนที่จบการศึกษามากกว่าการศึกษาภาคบังคับ 9 ปี

ร้อยละของคนที่จบการศึกษามากกว่าการศึกษาภาคบังคับ 9 ปี (x_5)	ความถี่	ร้อยละ
ต่ำกว่าร้อยละ 20.00	21	7.69
ร้อยละ 20.00-29.99	85	31.14
ร้อยละ 30.00-39.99	78	28.57
ร้อยละ 40.00-49.99	45	16.48
ร้อยละ 50.00-59.99	29	10.62
ร้อยละ 60.00-69.99	7	2.56
ตั้งแต่ร้อยละ 70.00 ขึ้นไป	8	2.93
Mean = ร้อยละ 36.15 SD = ร้อยละ 13.83 MIN = ร้อยละ 9.07 MAX = ร้อยละ 87.32		
SK = ร้อยละ 0.97 K = ร้อยละ 0.92		

จากตารางที่ 7 พบว่า ร้อยละของคนที่จบการศึกษามากกว่าการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนต้นที่มีร้อยละของคนที่ยังจบการศึกษามากกว่าการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนต้น 9 ปีต่ำสุด คือ ร้อยละ 9.07 และร้อยละของคนที่ยังจบการศึกษามากกว่าการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนต้น 9 ปีสูงสุด คือ ร้อยละ 87.32 อย่างไรก็ตามพบว่าองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีร้อยละ 31.14 มีร้อยละของคนที่ยังจบการศึกษามากกว่าการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนต้น 9 ปี ในช่วงร้อยละ 20.00-29.99

ตารางที่ 8 ความถี่ และร้อยละของตัวแปรร้อยละของคนอายุ 15-59 ปี อ่าน เขียนภาษาไทย และคิดเลขอย่างง่ายได้

ร้อยละของคนอายุ 15-59 ปี อ่าน เขียนภาษาไทย และคิดเลขอย่างง่ายได้ (x_6)	ความถี่	ร้อยละ
ไม่ทั้งหมด (ต่ำกว่าร้อยละ 100.00)	86	31.50
ทั้งหมด (ร้อยละ 100.00)	187	68.50
Mean = ร้อยละ 99.93 SD = ร้อยละ 0.22 MIN = ร้อยละ 97.99 MAX = ร้อยละ 100.00 SK = ร้อยละ -5.14 K = ร้อยละ 33.92		

จากตารางที่ 8 พบว่า ร้อยละของคนอายุ 15-59 ปี อ่าน เขียนภาษาไทย และคิดเลขอย่างง่ายได้ มีค่าเฉลี่ยร้อยละ 99.93 พบว่าองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่มีร้อยละของคนอายุ 15-59 ปี อ่าน เขียนภาษาไทย และคิดเลขอย่างง่ายได้ ต่ำสุด คือ ร้อยละ 97.99 โดยองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ร้อยละ 68.50 มีร้อยละของคนอายุ 15-59 ปี อ่าน เขียนภาษาไทย และคิดเลขอย่างง่ายได้ทั้งหมด

ตารางที่ 9 ความถี่ และร้อยละของตัวแปรรายได้เฉลี่ยของคนในครัวเรือนต่อปี

รายได้เฉลี่ยของคนในครัวเรือนต่อปี (x_7)	ความถี่	ร้อยละ
ต่ำกว่า 50,000 บาท	1	0.37
50,000-99,999 บาท	143	52.38
100,000-149,999 บาท	93	34.07
150,000-199,999 บาท	23	8.42
ตั้งแต่ 200,000 บาท ขึ้นไป	13	4.76
Mean = 109018.08 บาท SD = 41694.72 บาท MIN = 47854.70 บาท MAX = 276510.64 บาท SK = 1.76 บาท K = 3.64 บาท		

จากตารางที่ 9 พบว่า รายได้เฉลี่ยของคนในครัวเรือนต่อปี มีค่าเฉลี่ย 109,018.08 บาท โดยพบว่าองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่มีรายได้เฉลี่ยของคนในครัวเรือนต่ปีต่ำสุด คือ 47,854.70 บาท และรายได้เฉลี่ยของคนในครัวเรือนต่ปีสูงสุด คือ 276,510.64 บาท อย่างไรก็ตามพบว่าองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ร้อยละ 52.38 มีรายได้เฉลี่ยของคนในครัวเรือนต่ปี ในช่วง 50,000-99,999 บาท

ตารางที่ 10 ความถี่ และร้อยละของตัวแปรรายจ่ายเฉลี่ยของคนในครัวเรือนต่ปี

รายจ่ายเฉลี่ยของคนในครัวเรือนต่ปี (x_g)	ความถี่	ร้อยละ
ต่ำกว่า 50,000 บาท	64	23.44
50,000-99,999 บาท	168	61.54
100,000-149,999 บาท	36	13.19
ตั้งแต่ 150,000 บาท ขึ้นไป	5	1.83
Mean = 71937.18 บาท SD = 29035.28 บาท MIN = 16195.30 บาท MAX = 195971.90 บาท		
SK = 1.08 บาท K = 1.33 บาท		

จากตารางที่ 10 พบว่า รายจ่ายเฉลี่ยของคนในครัวเรือนต่ปี มีค่าเฉลี่ย 71,937.18 บาท โดยพบว่าองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่มีรายจ่ายเฉลี่ยของคนในครัวเรือนต่ปีต่ำสุด คือ 16,195.30 บาท และรายจ่ายเฉลี่ยของคนในครัวเรือนต่ปีสูงสุด คือ 195,971.90 บาท อย่างไรก็ตามพบว่าองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ร้อยละ 61.54 มีรายจ่ายเฉลี่ยของคนในครัวเรือนต่ปี ในช่วง 50,000-99,999 บาท

ตารางที่ 11 ความถี่ และร้อยละของตัวแปรร้อยละคนอายุ 15-59 ปี มีอาชีพและรายได้

ร้อยละคนอายุ 15-59 ปี มีอาชีพและรายได้ (x_g)	ความถี่	ร้อยละ
ไม่ทั้งหมด (ต่ำกว่าร้อยละ 100.00)	120	43.96
ทั้งหมด (ร้อยละ 100.00)	153	56.04
Mean = ร้อยละ 99.70 SD = ร้อยละ 0.64 MIN = ร้อยละ 96.14 MAX = ร้อยละ 100.00		
SK = ร้อยละ -3.17 K = ร้อยละ 10.86		

จากตารางที่ 11 พบว่า ร้อยละคนอายุ 15-59 ปี มีอาชีพและรายได้ มีค่าเฉลี่ย ร้อยละ 99.70 พบว่าองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่มีร้อยละคนอายุ 15-59 ปี มีอาชีพและรายได้ ต่ำสุด คือ ร้อยละ

96.14 โดยองค์ประกอบส่วนท้องถิ่น ร้อยละ 56.04 มีร้อยละคนอายุ 15-59 ปี มีอาชีพและรายได้ทั้งหมด

ตารางที่ 12 ความถี่ และร้อยละของตัวแปรร้อยละคนอายุ 60 ปีขึ้นไป มีอาชีพและรายได้

ร้อยละคนอายุ 60 ปีขึ้นไป มีอาชีพและรายได้ (X_{10})	ความถี่	ร้อยละ
ไม่ทั้งหมด (ต่ำกว่าร้อยละ 100.00)	187	68.50
ทั้งหมด (ร้อยละ 100.00)	86	31.50
Mean = ร้อยละ 95.27 SD = ร้อยละ 7.68 MIN = ร้อยละ 52.69 MAX = ร้อยละ 100.00		
SK = ร้อยละ -2.29 K = ร้อยละ 6.05		

จากตารางที่ 12 พบว่า ร้อยละคนอายุ 60 ปีขึ้นไป มีอาชีพและรายได้ มีค่าเฉลี่ย ร้อยละ 95.27 พบว่าองค์ประกอบส่วนท้องถิ่นที่มีร้อยละคนอายุ 60 ปีขึ้นไป มีอาชีพและรายได้ต่ำสุด คือ ร้อยละ 52.69 โดยองค์ประกอบส่วนท้องถิ่น ร้อยละ 68.50 มีร้อยละคนอายุ 60 ปีขึ้นไป มีอาชีพและรายได้ ทั้งหมด

ตารางที่ 13 ความถี่ และร้อยละของตัวแปรร้อยละของครัวเรือนที่มีกรรมสิทธิ์ในบ้านและที่ดินเป็นของตนเอง

ร้อยละของครัวเรือนที่มีกรรมสิทธิ์ในบ้านและที่ดินเป็นของตนเอง (X_{11})	ความถี่	ร้อยละ
ต่ำกว่าร้อยละ 50.00	9	3.30
ร้อยละ 50.00-69.99	32	11.72
ร้อยละ 70.00-89.99	102	37.36
ตั้งแต่ ร้อยละ 90.00 ขึ้นไป	130	47.62
Mean = ร้อยละ 84.92 SD = ร้อยละ 15.39 MIN = ร้อยละ 0.96 MAX = ร้อยละ 100.00		
SK = ร้อยละ -1.97 K = ร้อยละ 5.13		

จากตารางที่ 13 พบว่า ร้อยละของครัวเรือนที่มีกรรมสิทธิ์ในบ้านและที่ดินเป็นของตนเอง มีค่าเฉลี่ย ร้อยละ 84.92 โดยพบว่าองค์ประกอบส่วนท้องถิ่นที่มีร้อยละของครัวเรือนที่มีกรรมสิทธิ์ในบ้านและที่ดินเป็นของตนเองต่ำสุด คือ ร้อยละ 0.96 และร้อยละของครัวเรือนที่มีกรรมสิทธิ์ในบ้านและที่ดินเป็นของตนเองสูงสุด คือ ร้อยละ 100.00 อย่างไรก็ตามพบว่าองค์กร

ปกครองส่วนท้องถื่น ร้อยละ 47.62 มีร้อยละของครัวเรือนที่มีกรรมสิทธิ์ในบ้านและที่ดินเป็นของตัวเอง ในช่วงร้อยละ 90 ขึ้นไป

ตารางที่ 14 ความถี่ และร้อยละของตัวแปรร้อยละของครัวเรือนมีน้ำสะอาดสำหรับดื่มและบริโภคเพียงพอตลอดปี อย่างน้อยคนละ 5 ลิตรต่อวัน

ร้อยละของครัวเรือนมีน้ำสะอาดสำหรับดื่มและบริโภคเพียงพอตลอดปี อย่างน้อยคนละ 5 ลิตรต่อวัน (x_{12})	ความถี่	ร้อยละ
ไม่ทั้งหมด (ต่ำกว่าร้อยละ 100.00)	29	10.62
ทั้งหมด (ร้อยละ 100.00)	244	89.38
Mean = ร้อยละ 99.98 SD = ร้อยละ 0.13 MIN = ร้อยละ 98.12 MAX = ร้อยละ 100.00 SK = ร้อยละ -11.65 K = ร้อยละ 156.34		

จากตารางที่ 14 พบว่า ร้อยละของครัวเรือนมีน้ำสะอาดสำหรับดื่มและบริโภคเพียงพอตลอดปีอย่างน้อยคนละ 5 ลิตรต่อวัน มีค่าเฉลี่ย ร้อยละ 99.98 พบว่าองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่มีร้อยละของครัวเรือนมีน้ำสะอาดสำหรับดื่มและบริโภคเพียงพอตลอดปี อย่างน้อยคนละ 5 ลิตรต่อวัน ต่ำสุด คือ ร้อยละ 98.12 โดยองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ร้อยละ 89.38 มีร้อยละของครัวเรือนมีน้ำสะอาดสำหรับดื่มและบริโภคเพียงพอตลอดปี อย่างน้อยคนละ 5 ลิตรต่อวัน ทั้งหมด

ตารางที่ 15 ความถี่ และร้อยละของตัวแปรร้อยละของครัวเรือนมีน้ำใช้เพียงพอตลอดปีอย่างน้อยคนละ 45 ลิตรต่อวัน

ร้อยละของครัวเรือนมีน้ำใช้เพียงพอตลอดปีอย่างน้อยคนละ 45 ลิตรต่อวัน (x_{13})	ความถี่	ร้อยละ
ไม่ทั้งหมด (ต่ำกว่าร้อยละ 100.00)	31	11.36
ทั้งหมด (ร้อยละ 100.00)	242	88.64
Mean = ร้อยละ 99.97 SD = ร้อยละ 0.30 MIN = ร้อยละ 95.35 MAX = ร้อยละ 100.00 SK = ร้อยละ -14.34 K = ร้อยละ 220.45		

จากตารางที่ 15 พบว่า ร้อยละของครัวเรือนมีน้ำใช้เพียงพอตลอดปีอย่างน้อยคนละ 45 ลิตรต่อวัน มีค่าเฉลี่ย ร้อยละ 99.97 พบว่าองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่มีร้อยละของครัวเรือนมีน้ำใช้เพียงพอตลอดปี อย่างน้อยคนละ 45 ลิตรต่อวันต่ำสุด คือ ร้อยละ 95.35 โดยองค์กรปกครอง

ส่วนท้องถิ่น ร้อยละ 88.64 มีร้อยละของครัวเรือนมีน้ำใช้เพียงพอตลอดปีอย่างน้อยคนละ 45 ลิตร ต่อวัน ทั้งหมด

ตารางที่ 16 ความถี่ และร้อยละของตัวแปรร้อยละของครัวเรือนไม่ถูกรบกวนจากมลพิษ

ร้อยละของครัวเรือนไม่ถูกรบกวนจากมลพิษ (x_{14})	ความถี่	ร้อยละ
ไม่ทั้งหมด (ต่ำกว่าร้อยละ 100.00)	93	34.07
ทั้งหมด (ร้อยละ 100.00)	180	65.93
Mean = ร้อยละ 99.40 SD = ร้อยละ 2.63 MIN = ร้อยละ 79.50 MAX = ร้อยละ 100.00		
SK = ร้อยละ -5.68 K = ร้อยละ 33.42		

จากตารางที่ 16 พบว่า ร้อยละของครัวเรือนไม่ถูกรบกวนจากมลพิษ มีค่าเฉลี่ย ร้อยละ 99.40 พบว่าองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่มีร้อยละของครัวเรือนไม่ถูกรบกวนจากมลพิษต่ำสุด คือ ร้อยละ 79.50 โดยองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ร้อยละ 65.93 มีร้อยละของครัวเรือนไม่ถูกรบกวนจากมลพิษ ทั้งหมด

ตารางที่ 17 ความถี่ และร้อยละของตัวแปรร้อยละของครัวเรือนมีการป้องกันอุบัติเหตุและภัยธรรมชาติอย่างถูกวิธี

ร้อยละของครัวเรือนมีการป้องกันอุบัติเหตุและภัยธรรมชาติอย่างถูกวิธี (x_{15})	ความถี่	ร้อยละ
ไม่ทั้งหมด (ต่ำกว่าร้อยละ 100.00)	100	36.63
ทั้งหมด (ร้อยละ 100.00)	173	63.37
Mean = ร้อยละ 99.61 SD = ร้อยละ 1.97 MIN = ร้อยละ 80.53 MAX = ร้อยละ 100.00		
SK = ร้อยละ -8.33 K = ร้อยละ 73.81		

จากตารางที่ 17 พบว่า ร้อยละของครัวเรือนมีการป้องกันอุบัติเหตุและภัยธรรมชาติอย่างถูกวิธี มีค่าเฉลี่ย ร้อยละ 99.61 พบว่าองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่มีร้อยละของครัวเรือนมีการป้องกันอุบัติเหตุและภัยธรรมชาติอย่างถูกวิธี ต่ำสุด คือ ร้อยละ 80.53 โดยองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ร้อยละ 63.37 มีร้อยละของครัวเรือนมีการป้องกันอุบัติเหตุและภัยธรรมชาติอย่างถูกวิธี ทั้งหมด

ตารางที่ 18 ความถี่ และร้อยละของตัวแปรร้อยละของครัวเรือนมีความปลอดภัยในชีวิตและ
ทรัพย์สิน

ร้อยละของครัวเรือนมีความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน (x_{16})	ความถี่	ร้อยละ
ไม่ทั้งหมด (ต่ำกว่าร้อยละ 100.00)	66	24.18
ทั้งหมด (ร้อยละ 100.00)	207	75.82
Mean = ร้อยละ 99.97 SD = ร้อยละ 0.09 MIN = ร้อยละ 99.07 MAX = ร้อยละ 100.00		
SK = ร้อยละ -5.46 K = ร้อยละ 41.43		

จากตารางที่ 18 พบว่า ร้อยละของครัวเรือนมีความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน มีค่าเฉลี่ย ร้อยละ 99.97 พบว่าองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่มีร้อยละของครัวเรือนมีความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินต่ำสุด คือ ร้อยละ 99.07 โดยองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ร้อยละ 75.82 มีร้อยละของครัวเรือนมีความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน ทั้งหมด

ตารางที่ 19 ความถี่ และร้อยละของตัวแปรร้อยละของอายุ 6 ปีขึ้นไป ปฏิบัติกิจกรรมทางศาสนา
อย่างน้อยสัปดาห์ละ 1 ครั้ง

ร้อยละของอายุ 6 ปีขึ้นไป ปฏิบัติกิจกรรมทางศาสนาอย่างน้อยสัปดาห์ละ 1 ครั้ง (x_{17})	ความถี่	ร้อยละ
ไม่ทั้งหมด (ต่ำกว่าร้อยละ 100.00)	85	31.14
ทั้งหมด (ร้อยละ 100.00)	188	68.86
Mean = ร้อยละ 99.76 SD = ร้อยละ 1.11 MIN = ร้อยละ 87.80 MAX = ร้อยละ 100.00		
SK = ร้อยละ -8.73 K = ร้อยละ 86.13		

จากตารางที่ 19 พบว่า ร้อยละของอายุ 6 ปีขึ้นไป ปฏิบัติกิจกรรมทางศาสนาอย่างน้อยสัปดาห์ละ 1 ครั้ง มีค่าเฉลี่ย ร้อยละ 99.76 พบว่าองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่มีร้อยละของอายุ 6 ปีขึ้นไป ปฏิบัติกิจกรรมทางศาสนาอย่างน้อยสัปดาห์ละ 1 ครั้งต่ำสุด คือ ร้อยละ 87.80 โดยองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ร้อยละ 68.86 มีร้อยละของอายุ 6 ปีขึ้นไป ปฏิบัติกิจกรรมทางศาสนาอย่างน้อยสัปดาห์ละ 1 ครั้ง ทั้งหมด

ตารางที่ 20 ความถี่ และร้อยละของตัวแปรร้อยละของครัวเรือนมีส่วนร่วมทำกิจกรรมสาธารณะ
เพื่อประโยชน์ของชุมชนหรือท้องถิ่น

ร้อยละของครัวเรือนมีส่วนร่วมทำกิจกรรมสาธารณะ เพื่อประโยชน์ของชุมชนหรือท้องถิ่น (X_{18})	ความถี่	ร้อยละ
ไม่ทั้งหมด (ต่ำกว่าร้อยละ 100.00)	80	29.30
ทั้งหมด (ร้อยละ 100.00)	193	70.70
Mean = ร้อยละ 99.49 SD = ร้อยละ 1.95 MIN = ร้อยละ 79.32 MAX = ร้อยละ 100.00		
SK = ร้อยละ -6.73 K = ร้อยละ 56.31		

จากตารางที่ 20 พบว่า ร้อยละของครัวเรือนมีส่วนร่วมทำกิจกรรมสาธารณะเพื่อ
ประโยชน์ของชุมชนหรือท้องถิ่น มีค่าเฉลี่ย ร้อยละ 99.49 พบว่าองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่มี
ร้อยละของครัวเรือนมีส่วนร่วมทำกิจกรรมสาธารณะเพื่อประโยชน์ของชุมชนหรือท้องถิ่นต่ำสุด
คือ ร้อยละ 79.32 โดยองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ร้อยละ 70.70 มีร้อยละของครัวเรือนมีส่วนร่วม
ทำกิจกรรมสาธารณะเพื่อประโยชน์ของชุมชนหรือท้องถิ่น ทั้งหมด

ตารางที่ 21 ความถี่ และร้อยละของตัวแปรร้อยละของครอบครัวมีความอบอุ่น

ร้อยละของครอบครัวมีความอบอุ่น (X_{19})	ความถี่	ร้อยละ
ไม่ทั้งหมด (ต่ำกว่าร้อยละ 100.00)	93	34.07
ทั้งหมด (ร้อยละ 100.00)	180	65.93
Mean = ร้อยละ 99.81 SD = ร้อยละ 0.78 MIN = ร้อยละ 92.47 MAX = ร้อยละ 100.00		
SK = ร้อยละ -6.95 K = ร้อยละ 53.34		

จากตารางที่ 21 พบว่า ร้อยละของครอบครัวมีความอบอุ่น มีค่าเฉลี่ย ร้อยละ 99.81 พบว่า
องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่มีร้อยละของครอบครัวมีความอบอุ่นต่ำสุด คือ ร้อยละ 92.47
โดยองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ร้อยละ 65.93 มีร้อยละของครอบครัวมีความอบอุ่น ทั้งหมด

ตารางที่ 22 ความถี่ และร้อยละของตัวแปรการกำหนดวิสัยทัศน์ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

การกำหนดวิสัยทัศน์ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (x_{20})	ความถี่	ร้อยละ
ต่ำกว่า 3 ด้าน	63	23.08
3-5 ด้าน	118	43.22
6-8 ด้าน	87	31.87
ตั้งแต่ 9 ด้าน ขึ้นไป	5	1.83

Mean = ร้อยละ 4.76 SD = ร้อยละ 1.76 MIN = ร้อยละ 1.00 MAX = ร้อยละ 12.00
SK = ร้อยละ 0.25 K = ร้อยละ 0.74

จากตารางที่ 22 พบว่า จำนวนด้านของการกำหนดวิสัยทัศน์ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น มีค่าเฉลี่ย 4.76 ด้าน โดยพบว่าองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่มีจำนวนด้านของการกำหนดวิสัยทัศน์ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นต่ำสุด คือ 1 ด้าน และจำนวนด้านของการกำหนดวิสัยทัศน์ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นสูงสุด คือ 12 ด้าน อย่างไรก็ตามพบว่าองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ร้อยละ 43.22 มีจำนวนด้านของการกำหนดวิสัยทัศน์ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในช่วง 3-5 ด้าน

ปัจจัยที่ส่งผลต่อความสุขของประชาชนในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก โดยใช้วิธีการทางสถิติ คือ การถดถอยเชิงพหุคูณ

การวิเคราะห์ปัจจัยที่ส่งผลต่อความสุขของประชาชนในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก ใช้การวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณ (Multiple Regression Analysis) โดยวิเคราะห์จากตัวแปรที่ศึกษาทั้งหมด 19 ตัวแปร ซึ่งประกอบด้วย

ปัจจัยมิติด้านสุขภาพ คือ ร้อยละของประชากรที่เจ็บป่วยเป็นผู้ป่วยใน (x_1) และร้อยละคนพิการ (x_2)

ปัจจัยมิติคุณสมบัติส่วนบุคคล คือ ร้อยละของเพศชาย (x_4)

ปัจจัยมิติด้านการศึกษา คือ ร้อยละของคนที่จบการศึกษามากกว่าการศึกษาภาคบังคับ 9 ปี (x_5) และร้อยละของคนอายุ 15-59 ปี อ่านเขียนภาษาไทย และคิดเลขอย่างง่ายได้ (x_6)

ปัจจัยมิติด้านเศรษฐกิจ คือ รายได้เฉลี่ยของคนในครัวเรือนต่อปี (x_7) รายจ่ายเฉลี่ยของคนในครัวเรือนต่อปี (x_8) ร้อยละคนอายุ 15-59 ปี มีอาชีพและรายได้ (x_9) และร้อยละคนอายุ 60 ปี ขึ้นไป มีอาชีพและรายได้ (x_{10})

ปัจจัยมิติที่อยู่อาศัย สภาพแวดล้อม และความปลอดภัยในการดำเนินชีวิต คือ ร้อยละของครัวเรือน ที่มีกรรมสิทธิ์ในบ้านและที่ดินเป็นของตนเอง (x_{11}) ร้อยละของครัวเรือนมีน้ำสะอาดสำหรับดื่มและบริโภคเพียงพอตลอดปี อย่างน้อยคนละ 5 ลิตรต่อวัน (x_{12}) ร้อยละของครัวเรือนมีน้ำใช้เพียงพอตลอดปีอย่างน้อยคนละ 45 ลิตรต่อวัน (x_{13}) ร้อยละของครัวเรือนไม่ถูกรบกวนจากมลพิษ (x_{14}) ร้อยละของครัวเรือนมีการป้องกันอุบัติเหตุและภัยธรรมชาติอย่างถูกต้อง (x_{15}) และ ร้อยละของครัวเรือนมีความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน (x_{16})

ปัจจัยมิติชีวิตครอบครัวชุมชนและการมีส่วนร่วม คือ ร้อยละของคนอายุ 6 ปีขึ้นไป ปฏิบัติกิจกรรมทางศาสนาอย่างน้อยสัปดาห์ละ 1 ครั้ง (x_{17}) ร้อยละของครัวเรือนมีส่วนร่วมทำกิจกรรมสาธารณะเพื่อประโยชน์ของชุมชนหรือท้องถิ่น (x_{18}) และร้อยละของครอบครัวมีความอบอุ่น (x_{19})

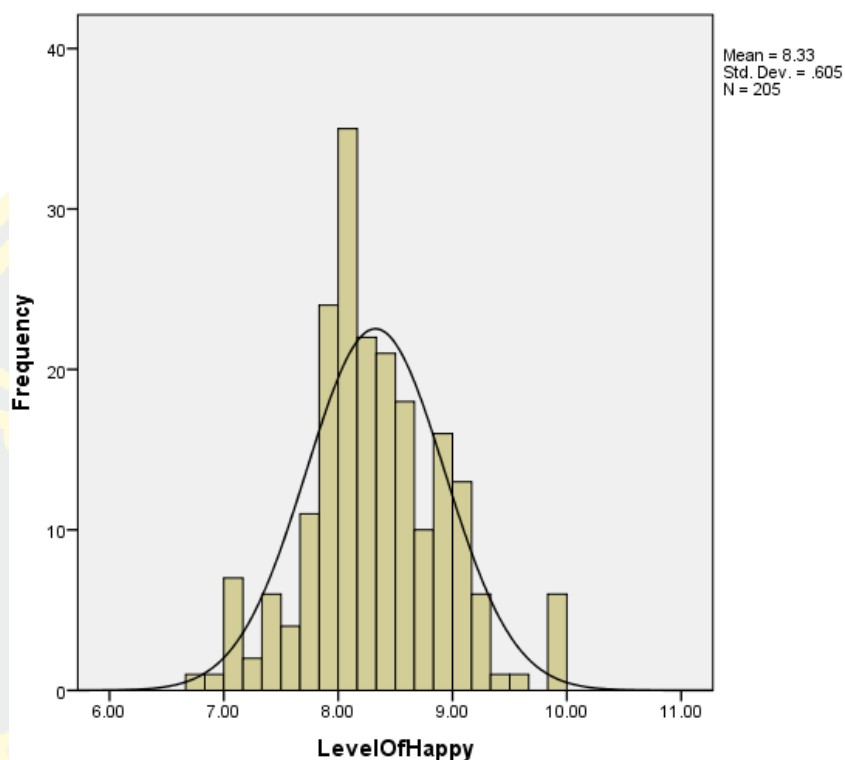
ปัจจัยมิติด้านนโยบาย คือ การกำหนดวิสัยทัศน์ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (x_{20}) โดยก่อนที่จะนำตัวแปรอิสระ และตัวแปรตามไปวิเคราะห์การถดถอยพหุ จะต้องมีการตรวจสอบข้อตกลงเบื้องต้นของการวิเคราะห์การถดถอยพหุ ดังต่อไปนี้ คือ

1. การตรวจสอบการแจกแจงของข้อมูล และประเภทของตัวแปรตาม

ตัวแปรตามที่สามารถนำไปการถดถอยพหุต้องเป็นตัวแปรเชิงปริมาณ และมีการแจกแจงแบบปกติ ซึ่งใช้ One-sample Kolmogorov-Smirnov Test ในการทดสอบ โดยพิจารณาจากค่า p ถ้าพบว่า ค่า $p > 0.05$ นั่นคือ ตัวแปรตามจะมีการแจกแจงปกติค่า แต่ถ้าค่า $p < 0.05$ นั่นคือตัวแปรตามมีการแจกแจงไม่ปกติ ในการทดสอบครั้งนี้ พบว่าค่า $p < 0.05$ ซึ่งมีการแจกแจงไม่ปกติ จึงไม่สามารถนำไปวิเคราะห์การถดถอยพหุได้ ต้องทำการปรับปรุงข้อมูลให้มีการแจกแจงแบบปกติก่อน

ดังนั้นจึงได้ปรับข้อมูลเพื่อให้ข้อมูลมีการกระจายแบบปกติ โดยได้ตัดข้อมูลส่วนที่เป็นค่าผิดปกติ (Outliers) ซึ่งเป็นข้อมูลที่มีค่าแยกออกจากกลุ่มหรือผิดแผกแตกต่างไปจาก ข้อมูลค่าอื่น ๆ โดยการกำหนดตัวเลขที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และดูกราฟ Boxplot ของตัวแปรตามและตัวแปรอิสระ พิจารณาค่าผิดปกติของตัวแปรตามและตัวแปรอิสระแต่ละองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น แล้วนับจำนวนของค่าผิดปกติของตัวแปรตามและตัวแปรอิสระแต่ละด้าน ถ้าหากองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นใดมีค่าผิดปกติในตัวแปรตามและตัวแปรอิสระจำนวนมาก ให้ดำเนินการตัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นนั้นออก โดยตัดข้อมูลตามลำดับจากมากไปน้อย จากนั้นทดสอบค่า Kolmogorov-Smirnov ดำเนินการตัดข้อมูลจนกว่าค่า Kolmogorov-Smirnov มีค่า $p > 0.05$ นั่นคือ ข้อมูลชุดดังกล่าวมีการกระจายแบบปกติแล้ว ในการวิจัยครั้งนี้ได้ดำเนินการตัดข้อมูลจากจำนวนกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด 273 ตัวอย่าง ได้ตัดข้อมูลเหลือ 205 ตัวอย่าง จึงทำให้มี

การแจกแจงแบบปกติ ค่า Kolmogorov-Smirnov มีค่า $p > 0.05$ และเมื่อนำมาแสดงเป็นกราฟพบว่า มีลักษณะเป็น โคนึงปกติดังภาพที่ 1 เป็นไปตามเงื่อนไขของสถิติ (ภาพที่ 4)

ภาพที่ 4 การกระจายของระดับความสุขของประชาชนในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก

2. การตรวจสอบประเภทของตัวแปรอิสระ การตรวจสอบการแจกแจงของข้อมูล

ตัวแปรอิสระที่สามารถนำมาวิเคราะห์การถดถอยพหุ ต้องเป็นตัวแปรเชิงปริมาณ ทุกตัว หรือเป็น Dummy Variable และมีการแจกแจงแบบปกติ โดยมีตัวแปรที่ใช้ในการวิเคราะห์ และได้กำหนดสัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ ดังนี้

ตัวแปรตาม

LevelOfHappy (y)

แทน ระดับความสุขเฉลี่ยของประชาชนในองค์กร
ปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตพัฒนาพิเศษ
ภาคตะวันออก

ตัวแปรต้น

PercentOfPatient (x_1)

แทน ร้อยละของประชากรที่เจ็บป่วยเป็นผู้ป่วยใน

PercentOfDisabled (x_2)	แทน ร้อยละคนพิการ
PercentOfBaby (x_3)	แทน ร้อยละของเด็กแรกเกิดมีน้ำหนัก 2,500 กรัมขึ้นไป
PercentOfMan (x_4)	แทน ร้อยละของเพศชาย
PercentOfStudy (x_5)	แทน ร้อยละของคนที่จบการศึกษามากกว่าการศึกษาภาคบังคับ 9 ปี
PercentOfKnowledge (x_6)	แทน ร้อยละของคนอายุ 15-59 ปี อ่าน เขียนภาษาไทย และคิดเลขอย่างง่ายได้
AverageOfIncome (x_7)	แทน รายได้เฉลี่ยของคนในครัวเรือนต่อปี
AverageOfExpenses (x_8)	แทน รายจ่ายเฉลี่ยของคนในครัวเรือนต่อปี
PercentOfWorker (x_9)	แทน ร้อยละคนอายุ 15-59 ปี มีอาชีพและรายได้
PercentOfOldWorker (x_{10})	แทน ร้อยละคนอายุ 60 ปีขึ้นไป มีอาชีพและรายได้
PercentOfLandOwnership (x_{11})	แทน ร้อยละของครัวเรือนที่มีกรรมสิทธิ์ในบ้านและที่ดินเป็นของตัวเอง
PercentOfDrinkingWater (x_{12})	แทน ร้อยละของครัวเรือนมีน้ำสะอาดสำหรับดื่มและบริโภค เพียงพอตลอดปี อย่างน้อยคนละ 5 ลิตรต่อวัน
PercentOfAvailableWater (x_{13})	แทน ร้อยละของครัวเรือนมีน้ำใช้เพียงพอตลอดปี อย่างน้อยคนละ 45 ลิตรต่อวัน
PercentOfNonePollution (x_{14})	แทน ร้อยละของครัวเรือนไม่ถูกรบกวนจากมลพิษ
PercentOfProtectNaturalDisaster(x_{15})	แทน ร้อยละของครัวเรือนมีการป้องกันอุบัติภัยและภัยธรรมชาติอย่างถูกวิธี
PercentOfSafe (x_{16})	แทน ร้อยละของครัวเรือนมีความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน
PercentOfDhammaPractice (x_{17})	แทน ร้อยละของคนอายุ 6 ปีขึ้นไป ปฏิบัติกิจกรรมทางศาสนาอย่างน้อยสัปดาห์ละ 1 ครั้ง
PercentOfCooperate (x_{18})	แทน ร้อยละของครัวเรือนมีส่วนร่วมทำกิจกรรมสาธารณะ เพื่อประโยชน์ของชุมชนหรือท้องถิ่น
PercentOfWarmFamily (x_{19})	แทน ร้อยละของครอบครัวมีความอบอุ่น
Visions (x_{20})	แทน การกำหนดวิสัยทัศน์ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

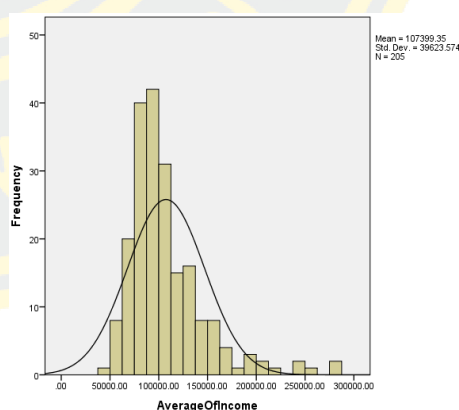
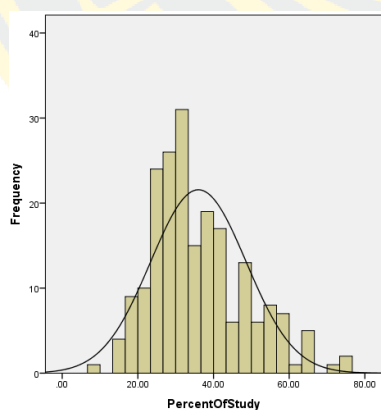
โดยพบว่าตัวแปรอิสระทุกตัวเป็นตัวแปรเชิงปริมาณ จากนั้นทำการทดสอบการแจกแจงปกติของตัวแปรอิสระ พบว่าเมื่อพิจารณาจากค่า Kolmogorov-Smirnov พบว่ามีตัวแปรร้อยละของเพศชาย (x_4) เท่านั้นที่มีการแจกแจงแบบปกติ คือ ค่า $p > 0.05$ (ตารางที่ 23) ดังนั้นผู้วิจัยจึงนำตัวแปรที่เหลือมาแจกแจง โดยวิธีไคร้แกรม เพื่อพิจารณาการกระจายของข้อมูล อย่างไรก็ตามตัวแปรที่เหลือแม้ว่า ค่า Kolmogorov-Smirnov จะมี ค่า $p < 0.05$ แต่เมื่อพิจารณาการแจกแจงโดยวิธีไคร้แกรม พบว่าการกระจายของข้อมูลของตัวแปรร้อยละของคนที่จบการศึกษามากกว่าการศึกษาภาคบังคับ 9 ปี (x_5) รายได้เฉลี่ยของคนในครัวเรือนต่อปี (x_7) รายจ่ายเฉลี่ยของคนในครัวเรือนต่อปี (x_8) และการกำหนดควิตซ์ที่สนขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (x_{20}) การกระจายใกล้เคียงการแจกแจงแบบปกติ โดยพบว่าเบ้เพียงเล็กน้อย (ภาพที่ 5)

ตารางที่ 23 การแจกแจงข้อมูลของตัวแปรที่ส่งผลกระทบต่อระดับความสุขเฉลี่ยของประชาชนในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก ด้วย Kolmogorov-Smirnov Test

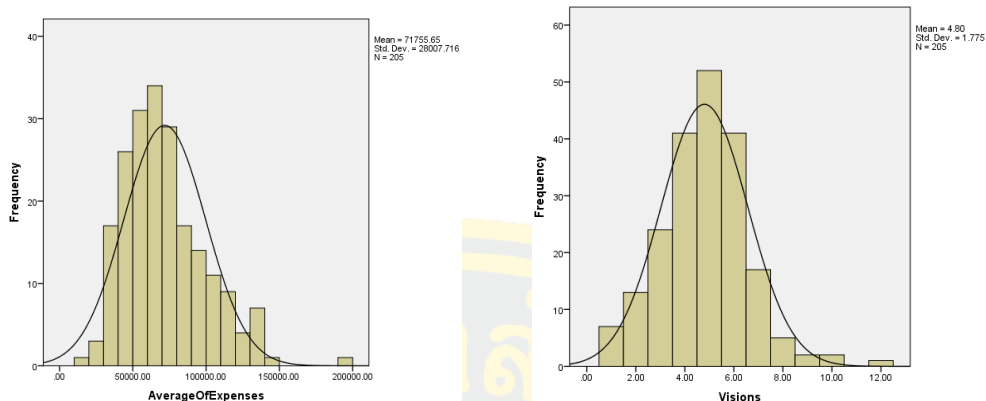
ตัวแปร	sk	k	Kolmogorov-Smirnov Test	Sig
ร้อยละของประชากรที่เจ็บป่วยเป็นผู้ป่วยใน	2.30	7.17	0.08	0.00
ร้อยละคนพิการ	0.97	0.21	0.21	0.00
ร้อยละของเด็กแรกเกิดมีน้ำหนัก 2,500 กรัมขึ้นไป			0.14	0.00
ร้อยละของเพศชาย	1.50	8.11	0.04	0.20
ร้อยละของคนที่จบการศึกษามากกว่าการศึกษาภาคบังคับ 9 ปี	0.97	0.92	0.11	0.00
ร้อยละของคนอายุ 15-59 ปี อ่าน เขียนภาษาไทย และคิดเลขอย่างง่ายได้	-5.14	33.92	0.41	0.00
รายได้เฉลี่ยของคนในครัวเรือนต่อปี	1.76	3.64	0.14	0.00
รายจ่ายเฉลี่ยของคนในครัวเรือนต่อปี	1.08	1.33	0.09	0.00
ร้อยละคนอายุ 15-59 ปี มีอาชีพและรายได้	-3.17	10.86	0.37	0.00
ร้อยละคนอายุ 60 ปีขึ้นไป มีอาชีพและรายได้	-2.29	6.05	0.30	0.00
ร้อยละของครัวเรือนที่มีกรรมสิทธิ์ในบ้านและที่ดินเป็นของตัวเอง	-1.97	5.13	0.17	0.00
ร้อยละของครัวเรือนมีน้ำสะอาดสำหรับดื่มและบริโภคเพียงพอตลอดปี อย่างน้อยคนละ 5 ลิตรต่อวัน	-11.65	156.3	0.49	0.00
		4		

ตารางที่ 23 การแจกแจงข้อมูลของตัวแปรที่ส่งผลต่อระดับความสุขเฉลี่ยของประชาชนในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก ด้วย Kolmogorov-Smirnov Test (ต่อ)

ตัวแปร	sk	k	Kolmogorov-Smirnov Test	Sig
ร้อยละของครัวเรือนมีน้ำใช้เพียงพอตลอดปีอย่างน้อยคนละ 45 ลิตรต่อวัน	-14.34	220.45	0.49	0.00
ร้อยละของครัวเรือนไม่ถูกรบกวนจากมลพิษ	-5.68	33.42	0.45	0.00
ร้อยละของครัวเรือนมีการป้องกันอุบัติเหตุและภัยธรรมชาติอย่างถูกวิธี	-8.33	73.81	0.46	0.00
ร้อยละของครัวเรือนมีความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน	-5.46	41.43	0.45	0.00
ร้อยละของคนอายุ 6 ปีขึ้นไป ปฏิบัติกิจกรรมทางศาสนาอย่างน้อยสัปดาห์ละ 1 ครั้ง	-8.73	86.13	0.46	0.00
ร้อยละของครัวเรือนมีส่วนร่วมทำกิจกรรมสาธารณะเพื่อประโยชน์ของชุมชนหรือท้องถิ่น	-6.73	56.31	0.46	0.00
ร้อยละของครอบครัวมีความอบอุ่น	-6.95	53.34	0.42	0.00
การกำหนดควีสัญทัศน์ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น	0.25	0.74	0.13	0.00

ภาพที่ 5 การกระจายของข้อมูลของตัวแปรร้อยละของคนที่จบการศึกษามากกว่าการศึกษาภาคบังคับ 9 ปี และรายได้เฉลี่ยของคนในครัวเรือนต่อปี

ภาพที่ 6 รายจ่ายเฉลี่ยของคนในครัวเรือนต่อปี และการกำหนดควิสัยทัศน์ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

อย่างไรก็ตามพบว่าตัวแปรร้อยละของประชากรที่เจ็บป่วยเป็นผู้ป่วยใน (x_1) ร้อยละคนพิการ (x_2) ร้อยละของคนอายุ 15-59 ปี อ่าน เขียนภาษาไทย และคิดเลขอย่างง่ายได้ (x_6) ร้อยละคนอายุ 15-59 ปี มีอาชีพและรายได้ (x_9) ร้อยละ คนอายุ 60 ปีขึ้นไป มีอาชีพและรายได้ (x_{10}) ร้อยละของครัวเรือนที่มีกรรมสิทธิ์ในบ้านและที่ดินเป็นของตนเอง (x_{11}) ร้อยละของครัวเรือนมีน้ำสะอาดสำหรับดื่มและบริโภคเพียงพอตลอดปี อย่างน้อยคนละ 5 ลิตรต่อวัน (x_{12}) ร้อยละของครัวเรือนมีน้ำใช้เพียงพอตลอดปีอย่างน้อยคนละ 45 ลิตรต่อวัน (x_{13}) ร้อยละของครัวเรือนไม่ถูกรบกวนจากมลพิษ (x_{14}) ร้อยละของครัวเรือนมีการป้องกันอุบัติเหตุและภัยธรรมชาติอย่างถูกวิธี (x_{15}) ร้อยละของครัวเรือนมีความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน (x_{16}) ร้อยละของคนอายุ 6 ปีขึ้นไป ปฏิบัติกิจกรรมทางศาสนาอย่างน้อยสัปดาห์ละ 1 ครั้ง (x_{17}) ร้อยละของครัวเรือนมีส่วนร่วมทำกิจกรรมสาธารณะเพื่อประโยชน์ของชุมชนหรือท้องถิ่น (x_{18}) และร้อยละของครอบครัวมีความอบอุ่น (x_{19}) ที่ยังมีการกระจายข้อมูลไม่ปกติ และการกระจายตัวของข้อมูลมีความโค้งมาก จึงควรปรับปรุงข้อมูลดังกล่าวก่อนจะนำไปวิเคราะห์การถดถอยพหุ โดยในการปรับปรุงข้อมูลที่มีความโค้ง เลือกใช้วิธีการ Reciprocal ในการปรับปรุงข้อมูลที่มีความโค้งมาก ๆ เพื่อไม่ให้กลุ่มตัวอย่างมีจำนวนน้อยเกินไปจากการตัดข้อมูลส่วนที่เป็นค่าผิดปกติ ซึ่งตัวแปรที่มีการปรับปรุงข้อมูลแล้วจะใส่ (Reciprocal) หลังชื่อตัวแปร

3. การทดสอบความอิสระต่อกันระหว่างตัวแปรอิสระทุกตัว

ตัวแปรอิสระทุกตัวที่สามารถนำไปวิเคราะห์การถดถอยพหุได้ ต้องเป็นอิสระต่อกัน ไม่มีความสัมพันธ์กันเองในระดับสูง (Multicollinearity) โดยใช้การตรวจสอบโดยการวิเคราะห์ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของ Pearson ซึ่งหากมีค่าความสัมพันธ์ในระดับสูงจะพิจารณาเลือก

ตัวแปรตัวใดตัวหนึ่ง เพื่อลดความซ้ำซ้อนของการใช้ตัวแปร ซึ่งจะลดรอนอิทธิพลของกันและกัน และจะทำให้ค่าสัมประสิทธิ์การทำนายไม่คงที่ ส่งผลให้การทำงานไม่มีประสิทธิภาพเท่าที่ควร จากผลการทดสอบความสัมพันธ์มีตัวแปรที่มีความสัมพันธ์กันในระดับปานกลาง คือ มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เพียร์สันระหว่าง 0.30 ถึง 0.70 หรือ -0.70 ถึง -0.30 ได้แก่ ร้อยละ ของประชากรที่เจ็บป่วยเป็นผู้ป่วยใน (x_1) กับร้อยละคนพิการ (x_2) และตัวแปรตัวอื่น ๆ มีความสัมพันธ์กันระดับน้อย คือ มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เพียร์สันระหว่าง -0.30 ถึง 0.30 (ตารางที่ 2)

ตารางที่ 24 ผลการวิเคราะห์ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของ Pearson

	x_1	x_2	x_4	x_5	x_6	x_7	x_8	x_9	x_{10}	x_{11}	x_{12}	x_{13}	x_{14}	x_{15}	x_{16}	x_{17}	x_{18}	x_{19}	x_{20}
x_1	1	0.42**	-0.17*	-0.10	-0.05	-0.18**	-0.17*	-0.00*	-0.06	-0.01	0.06	0.05	-0.15*	0.01	0.03	0.03	0.06	-0.02	0.05
x_2		1	-0.05	-0.29**	-0.01	-0.41**	-0.32**	-0.11	-0.16*	-0.23**	-0.06	-0.05	-0.13	-0.01	0.05	0.09	0.04	-0.05	-0.03
x_4			1	-0.11	-0.11	-0.13	-0.05	-0.03	0.05	-0.11	-0.07	-0.07	0.03	-0.06	-0.12	0.04	0.11	-0.04	0.03
x_5				1	0.15*	0.59**	0.61**	0.09	-0.06	-0.09	0.12	0.11	0.12	0.06	0.07	-0.14*	-0.03	0.12	0.04
x_6					1	0.13	0.10	0.05	0.09	0.04	0.12	0.05	0.56**	-0.02	-0.02	-0.01	0.03	-0.03	-0.02
x_7						1	0.70**	0.09	0.02	-0.04	0.06	0.04	0.07	0.06	0.09	-0.06	0.02	0.13	0.01
x_8							1	0.11	-0.04	-0.02	0.08	0.06	0.05	0.09	0.12	-0.14*	-0.05	0.11	-0.12
x_9								1	0.47**	0.10	0.53**	0.51**	-0.01	0.69**	0.49**	-0.04	-0.04	-0.03	-0.05
x_{10}									1	0.16*	0.07	0.06	-0.02	0.15*	0.07	0.17*	0.17*	-0.11	0.06
x_{11}										1	-0.05	-0.07	-0.03	0.05	0.03	-0.04	-0.03	-0.07	-0.13
x_{12}											1	0.95**	0.10	0.24**	-0.01	-0.01	-0.02	-0.02	-0.07
x_{13}												1	0.05	0.23**	-0.01	-0.01	-0.02	-0.02	-0.05
x_{14}													1	0.03	0.02	-0.02	-0.02	-0.02	-0.08
x_{15}														1	0.86**	-0.02	-0.01	-0.02	-0.01
x_{16}															1	-0.02	-0.01	0.02	-0.01
x_{17}																1	0.55**	0.01	0.09
x_{18}																	1	-0.00	0.10
x_{19}																		1	-0.04
x_{20}																			1

* ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

** ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

4. การตรวจสอบความสัมพันธ์เชิงเส้นระหว่างตัวแปรอิสระกับตัวแปรตาม

ความสัมพันธ์ของตัวแปรอิสระและตัวแปรตามจะต้องอยู่ในความสัมพันธ์เชิงเส้น โดยใช้ F-Test จากตาราง ANOVA ของการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณ เพื่อทดสอบความสัมพันธ์เชิงเส้นระหว่างตัวแปรอิสระและตัวแปรตาม ถ้าค่า $p < 0.05$ แสดงว่ามีความสัมพันธ์เชิงเส้นของตัวแปรอิสระกับตัวแปรตาม แต่ถ้าค่า $p > 0.05$ แสดงว่าไม่มีความสัมพันธ์เชิงเส้นของตัวแปรอิสระกับตัวแปรตาม จากผลการศึกษา พบว่า $F = 1.88$ $p < 0.05$ ดังนั้น ความสัมพันธ์ของตัวแปรอิสระกับตัวแปรตามมีความสัมพันธ์เชิงเส้น

5. การตรวจสอบการกระจายตัวของค่าความคลาดเคลื่อน

ค่าความคลาดเคลื่อนต้องมีการกระจายตัวแบบอิสระ (Autocorrelation) ในการตรวจสอบการกระจายตัวของค่าคลาดเคลื่อนว่ามีการกระจายตัวแบบอิสระ จะพิจารณาจากค่า Durbin-Watson ว่ามีค่าอยู่ระหว่าง 1.5 ถึง 2.5 หรือไม่ หากมีค่าอยู่ระหว่าง 1.5 ถึง 2.5 ค่าความคลาดเคลื่อนที่จะมีความอิสระต่อกัน จากการวิเคราะห์ข้อมูลพบว่า Durbin Watson มีค่าเท่ากับ 1.93 ซึ่งอยู่ในช่วงที่กำหนด แสดงว่าค่าความคลาดเคลื่อนมีการกระจายตัวแบบอิสระ ดังนั้น ในการตรวจสอบข้อตกลงเบื้องต้นในการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณของข้อมูลในครั้งนี้ เมื่อทำการตรวจสอบตามเงื่อนไขของสถิติทั้ง 5 ข้อแล้ว สรุปว่ามีตัวแปรอิสระที่เข้าสู่สมการพื้นฐานการทำนายทั้งหมด จำนวน 19 ตัวแปร วิเคราะห์การถดถอยพหุคูณ โดยนำตัวแปรเข้าสู่สมการ ด้วยวิธีการ Enter ซึ่งเป็นเทคนิคที่ผู้วิเคราะห์ข้อมูลจะเป็นผู้ตัดสินใจเลือกตัวแปรอิสระเข้าสู่สมการถดถอย

ตารางที่ 25 การวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณของปัจจัยที่ส่งผลต่อความสุขของประชาชนในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก

ตัวแปร	B	S.E.	Beta
ร้อยละของประชากรที่เจ็บป่วยเป็นผู้ป่วยใน	-0.03	0.03	-0.10
ร้อยละคนพิการ	0.12	0.08	0.14
ร้อยละของเพศชาย	-0.04	0.03	-0.11
ร้อยละของคนที่จบการศึกษามากกว่าการศึกษาภาคบังคับ 9 ปี	0.00	0.00	0.04
ร้อยละของคนอายุ 15-59 ปี อ่าน เขียนภาษาไทย และคิดเลขอย่างง่ายได้	-0.18	0.31	-0.05
รายได้เฉลี่ยของคนในครัวเรือนต่อปี	4.09E-06*	0.00	0.27

*ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตารางที่ 25 การวิเคราะห์ถดถอยพหุของปัจจัยที่ส่งผลต่อความสุขของประชาชนในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก (ต่อ)

ตัวแปร	B	S.E.	Beta
รายจ่ายเฉลี่ยของคนในครัวเรือนต่อปี	-5.98E-06*	0.00	-0.28
ร้อยละคนอายุ 15-59 ปี มีอาชีพและรายได้ (Reciprocal)	4309.81	2374.37	0.25
ร้อยละคนอายุ 60 ปีขึ้นไป มีอาชีพและรายได้	0.03*	0.01	0.28
ร้อยละของครัวเรือนที่มีกรรมสิทธิ์ในบ้านและที่ดินเป็นของตัวเอง	-0.00	0.00	-0.04
ร้อยละของครัวเรือนมีน้ำสะอาดสำหรับดื่มและบริโภคเพียงพอ	10297.81	10741.17	0.23
ตลอดปี อย่างน้อยคนละ 5 ลิตรต่อวัน (Reciprocal)			
ร้อยละของครัวเรือนมีน้ำใช้เพียงพอตลอดปีอย่างน้อยคนละ 45 ลิตรต่อวัน (Reciprocal)	-5912.66	4015.70	-0.35
ร้อยละของครัวเรือนไม่ถูกรบกวนจากมลพิษ (Reciprocal)	-185.64	233.69	-0.07
ร้อยละของครัวเรือนมีการป้องกันอุบัติเหตุและภัยธรรมชาติอย่างถูกวิธี (Reciprocal)	-1064.34	793.04	-0.23
ร้อยละของครัวเรือนมีความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน (Reciprocal)	5274.50	12577.42	0.06
ร้อยละของคนอายุ 6 ปีขึ้นไป ปฏิบัติกิจกรรมทางศาสนาอย่างน้อยสัปดาห์ละ 1 ครั้ง (Reciprocal)	-413.57	374.74	-0.09
ร้อยละของครัวเรือนมีส่วนร่วมทำกิจกรรมสาธารณะเพื่อประโยชน์ของชุมชนหรือท้องถิ่น (Reciprocal)	335.65	347.97	0.08
ร้อยละของครอบครัวมีความอบอุ่น (Reciprocal)	1786.77	2204.73	0.06
การกำหนดควัस्थ्यทัศน์ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น	-0.05*	0.02	-0.14
ค่าคงที่	-118.39	157.52	

*ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ผลการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณ เมื่อนำตัวแปรเข้าสู่สมการแสดงให้เห็นว่าตัวแปรอิสระทั้ง 19 ตัว ร่วมกันอธิบายความผันแปรของปัจจัยที่ส่งผลต่อความสุขของประชาชนในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก ได้ร้อยละ 16.20 โดยมีเพียง 4 ตัวแปร ได้แก่ รายได้เฉลี่ยต่อคนต่อปี (x_7) รายจ่ายเฉลี่ยต่อคนต่อปี (x_8) ร้อยละคนอายุ 60 ปีขึ้นไป มีอาชีพและรายได้ (x_{10}) และการกำหนดควัस्थ्यทัศน์ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (x_{20}) ที่มีความสามารถ

ในการทำนายความสุขของประชาชนในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยมีรายละเอียดดังนี้

รายได้เฉลี่ยต่อคนต่อปี (x_7) เพิ่มขึ้น 1 บาท จะทำให้ระดับความสุขเฉลี่ยของประชาชนในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก เพิ่มขึ้น $4.09E-6$ คะแนน

รายจ่ายเฉลี่ยต่อคนต่อปี (x_8) เพิ่มขึ้น 1 บาท จะทำให้ระดับความสุขเฉลี่ยของประชาชนในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก ลดลง $5.98E-6$ คะแนน
ร้อยละคนอายุ 60 ปีขึ้นไป มีอาชีพและรายได้ (x_{10}) เพิ่มขึ้น ร้อยละ 1 จะทำให้ระดับความสุขเฉลี่ยของประชาชนในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก เพิ่มขึ้น 0.03 คะแนน

การกำหนดวิสัยทัศน์ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (x_{20}) เพิ่มขึ้น 1 ด้าน จะทำให้ระดับความสุขเฉลี่ยของประชาชนในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก ลดลง 0.05 คะแนน

ทั้งนี้เมื่อพิจารณาตัวแปรอิสระที่มีอำนาจในการทำนายได้ดีที่สุด คือ ร้อยละคนอายุ 60 ปีขึ้นไป มีอาชีพและรายได้ รองลงมาคือ รายได้เฉลี่ยต่อคนต่อปี

ดังนั้น สามารถเขียนสมการถดถอยพหุ ได้ดังนี้

$$y = -118.39 + (4.09 \times 10^{-6}) x_7 + (-5.98 \times 10^{-6}) x_8 + (0.03) x_{10} + (-0.05) x_{20}$$

บทที่ 5

สรุปผลการวิจัยและข้อเสนอแนะ

สรุปผลการวิจัย

การศึกษาเรื่องปัจจัยที่ส่งผลต่อความสุขของประชาชนในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาระดับความสุขของประชาชนในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก และศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อความสุขของประชาชนในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก โดยประชากรที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ได้แก่ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออกของ 3 จังหวัด คือ จังหวัดฉะเชิงเทรา จังหวัดชลบุรี และจังหวัดระยอง จำนวน 273 แห่ง ซึ่งสามารถสรุปผลการศึกษา ดังนี้

1. ระดับความสุขของประชาชนในองค์กรบริหารส่วนท้องถิ่นเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก

ระดับความสุขเฉลี่ยของประชาชนในเขตพื้นที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก จำนวน 273 ข้อมูล มีค่าเฉลี่ย 8.30 คะแนน จากคะแนนเต็ม 10.00 คะแนน โดยพบว่าองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่มีคะแนนต่ำสุด คือ 6.40 คะแนน และคะแนนสูงสุด คือ 10.00 คะแนน อย่างไรก็ตามพบว่าองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ร้อยละ 59.34 มีคะแนนระดับความสุขเฉลี่ยในช่วง คือ 8.00-8.99 คะแนน

2. ปัจจัยที่ส่งผลต่อความสุขของประชาชนในองค์กรบริหารส่วนท้องถิ่น เขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก

การวิเคราะห์ปัจจัยที่ส่งผลต่อความสุขของประชาชนในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก ใช้การวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณ (Multiple Regression Analysis) โดยวิเคราะห์จากตัวแปรที่ศึกษาทั้งหมด 19 ตัวแปร สามารถสรุปผลได้ดังต่อไปนี้

ผลการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณ เมื่อนำตัวแปรเข้าสู่สมการแสดงให้เห็นว่าตัวแปรอิสระทั้ง 19 ตัว ร่วมกันอธิบายความผันแปรของปัจจัยที่ส่งผลต่อความสุขของประชาชนในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก ได้ร้อยละ 16.20 โดยที่รายได้เฉลี่ยต่อคนต่อปี (x_7) เพิ่มขึ้น 1 บาท จะทำให้ระดับความสุขเฉลี่ยของประชาชนในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก เพิ่มขึ้น $4.09E-6$ คะแนน รายจ่ายเฉลี่ยต่อคนต่อปี (x_8) เพิ่มขึ้น 1 บาท จะทำให้ระดับความสุขเฉลี่ยของประชาชนในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขต

พัฒนาพิเศษภาคตะวันออก ลดลง $5.98E-6$ คะแนน ร้อยละคนอายุ 60 ปีขึ้นไป มีอาชีพและรายได้ (x_{10}) เพิ่มขึ้น ร้อยละ 1 จะทำให้ระดับความสุขเฉลี่ยของประชาชนในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก เพิ่มขึ้น 0.03 คะแนน และการกำหนดควีสัยทัศน์ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (x_{20}) เพิ่มขึ้น 1 ด้าน จะทำให้ระดับความสุขเฉลี่ยของประชาชนในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก ลดลง 0.05 และเมื่อพิจารณาตัวแปรอิสระที่มีอำนาจในการทำนายได้ดีที่สุด คือ ร้อยละคนอายุ 60 ปีขึ้นไป มีอาชีพและรายได้ รองลงมาคือ รายได้เฉลี่ยต่อคนต่อปี

การทดสอบนัยสำคัญของสัมประสิทธิ์ถดถอยพหุคูณของตัวแปรที่นำเข้าสู่สมการพยากรณ์ที่ระดับนัยสำคัญ .05 พบว่าตัวแปรที่เหมาะสมที่จะอยู่ในสมการมีดังนี้ รายได้เฉลี่ยของคนในครัวเรือนต่อปี (x_7) มีค่าสัมประสิทธิ์ $b_7 = 4.09E - 6$ รายจ่ายเฉลี่ยของคนในครัวเรือนต่อปี (x_8) มีค่าสัมประสิทธิ์ $b_8 = -5.98E - 6$ ร้อยละคนอายุ 60 ปีขึ้นไป มีอาชีพและรายได้ (x_{10}) มีค่าสัมประสิทธิ์ $b_{10} = 0.03$ และการกำหนดควีสัยทัศน์ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (x_{20}) มีค่าสัมประสิทธิ์ $b_{20} = -0.05$ และได้สมการทำนายดังนี้

$$y = -118.39 + (4.09 \times 10^{-6}) x_7 + (-5.98 \times 10^{-6}) x_8 + (0.03) x_{10} + (-0.05) x_{20}$$

อภิปราย

1. ตัวแปรอิสระที่ส่งผลต่อตัวแปรระดับความสุขเฉลี่ยของประชาชนในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก

จากผลการศึกษาพบว่าตัวแปรรายได้เฉลี่ยของคนในครัวเรือนต่อปี ส่งผลต่อตัวแปรระดับความสุขเฉลี่ยของประชาชนในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งสอดคล้องกับอภิชาติ จำรัสฤทธิรงค์ และคณะ (2554) ที่ศึกษาเรื่องสถานการณ์สุขภาพจิตไทย การวิเคราะห์พหุปัจจัยด้านเศรษฐกิจ และสังคมระดับบุคคล และระดับจังหวัด เกี่ยวกับปัจจัยกำหนดสุขภาพจิตของคนไทยใน 75 จังหวัด โดยไม่รวมกรุงเทพมหานคร ผลการศึกษาพบว่าประชากรที่มีรายได้เฉลี่ยต่อเดือนมากจะมีสุขภาพจิตดีกว่าประชากรที่มีรายได้เฉลี่ยต่อเดือนน้อย งานวิจัยที่ศึกษาเรื่องปัจจัยการทำงานที่ส่งผลต่อความสุขของ อารี จำปากลาย กาญจนา ตั้งชลทิพย์ และสุภาณี ปลื้มเจริญ (2561) ในหนังสือความอยู่ดีมีสุขในสังคมไทย ความฝันหรือความจริง ผลการศึกษาพบว่ารายได้ส่งผลต่อความสุข งานวิจัยของกรรณิกา ภูธรเลิศ และพัชรภรณ์ เจนใจวิทย์ (2562) ที่ศึกษาเรื่องความอยู่ดีมีสุขของครอบครัวข้ามรุ่น ณ ตำบลหลุมไผ่ อำเภอกุฉินารายณ์ จังหวัดสกลนคร ผลการศึกษาพบว่าการมีรายได้เพียงพอกับค่าใช้จ่ายเป็นปัจจัยที่ส่งผลต่อความสุข

รวมถึงแนวคิดของภูเบศร์ สมุทรจักร, ชีรนุช ก้อนแก้ว และริฎวัน อุเต็น (2559) ที่ได้ศึกษาเกี่ยวกับองค์ประกอบของความสุขภายใต้แนวคิดของ “ความสุข 9 ประการ” และ “องค์กรแห่งความสุข” ซึ่งประกอบด้วย Happy Money (สุขภาพเงินดี) และแนวคิดของสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ (2559) ที่ให้ความหมายของความอยู่ดีมีสุขเกี่ยวข้องกับมีรายได้เพียงพอต่อการดำรงชีวิต รวมถึงการวัดความสุขในระดับพื้นที่ของจังหวัด และกลุ่มจังหวัด ที่กำหนดตัวชี้วัดการพัฒนาระดับจังหวัดและกลุ่มจังหวัดปี พ.ศ.2559 ในมิติของการเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศ เพื่อหลุดพ้นจากประเทศรายได้ปานกลาง ได้แก่ ขนาดเศรษฐกิจ การเติบโตของเศรษฐกิจ ผลผลิตขั้นมูลรวมต่อหัว ซึ่งเป็นตัวชี้วัดที่มีความเกี่ยวข้องกับรายได้ ทั้งนี้อาจเนื่องจากความรู้สึกลึกซึ้ง ฟังพอใจชีวิต ทั้งทางด้านร่างกาย จิตใจ สังคม และสิ่งแวดล้อม เกี่ยวข้องกับรายได้ที่จะใช้เพื่อนำมาซึ่งความรู้สึกลึกซึ้ง ฟังพอใจชีวิตในด้านต่าง ๆ หรือเพื่อแก้ไข ปรับปรุงให้มีความรู้สึกลึกซึ้ง ฟังพอใจชีวิตยิ่งขึ้น

จากผลการศึกษาพบว่าตัวแปรรายจ่ายเฉลี่ยของคนในครัวเรือนต่อปี ส่งผลต่อแปรระดับความสุขเฉลี่ยของประชาชนในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของอภิชาติ จำรัสสุทธิรงค์ และคณะ (2554) ที่ศึกษาเรื่องสถานการณ์สุขภาพจิตไทย การวิเคราะห์ปัญหาปัจจัยด้านเศรษฐกิจ และสังคมระดับบุคคลและระดับจังหวัด เกี่ยวกับปัจจัยกำหนดสุขภาพจิตของคนไทยใน 75 จังหวัด โดยไม่รวมกรุงเทพมหานคร ผลการศึกษาพบว่าถ้าประชากรมีหนี้สินในระบบเพิ่มขึ้น จะมีสุขภาพจิตดีขึ้น งานวิจัยที่ศึกษาเรื่องปัจจัยการทำงานที่ส่งผลต่อความสุขของอาวี จำปากลายเป็น กาญจนา ตั้งชลทิพย์ และสุภาณี ปลื้มเจริญ (2561) ในหนังสือความอยู่ดีมีสุขในสังคมไทย ความฝันหรือความจริง ผลการศึกษาพบว่ารายจ่ายส่งผลต่อความสุข งานวิจัยของกรรณิกา ภูธรเลิศ และพัชรภรณ์ เจริญใจวิทย์ (2562) ที่ศึกษาเรื่องความอยู่ดีมีสุขของครอบครัวข้ามรุ่น ณ ตำบลหลุบเลา อำเภอกุฉินารายณ์ จังหวัดสกลนคร ผลการศึกษาพบว่า การไม่มีหนี้สินส่งผลต่อความสุข

รวมถึงแนวคิดของภูเบศร์ สมุทรจักร, ชีรนุช ก้อนแก้ว และริฎวัน อุเต็น (2559) ที่ได้ศึกษาเกี่ยวกับองค์ประกอบของความสุขภายใต้แนวคิดของ “ความสุข 9 ประการ” และ “องค์กรแห่งความสุข” ซึ่งประกอบด้วย Happy Money (สุขภาพเงินดี) และแนวคิดของสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ (2559) ที่ให้ความหมายของความอยู่ดีมีสุขเกี่ยวข้องกับมีรายได้เพียงพอต่อการดำรงชีวิตและไม่เหลื่อมล้ำ รวมถึงการวัดความสุขในระดับพื้นที่ของจังหวัด และกลุ่มจังหวัด ที่กำหนดตัวชี้วัดการพัฒนาระดับจังหวัดและกลุ่มจังหวัดปี พ.ศ.2559 ในมิติของการเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศ เพื่อหลุดพ้นจากประเทศรายได้ปานกลาง ได้แก่ ขนาดเศรษฐกิจ การเติบโตของเศรษฐกิจ ผลผลิตขั้นมูลรวมต่อหัว ซึ่งเป็น

ตัวชีวิตที่มีความเกี่ยวข้องกับรายจ่าย ทั้งนี้เนื่องจากการมีหนี้สินทำให้ประชาชนเกิดความเครียด ต้องทำงานหนักมากยิ่งขึ้นเพื่อให้ได้มาซึ่งรายได้ที่จะนำมาใช้จ่ายภายในครัวเรือน ขณะเดียวกันก็ต้องนำไปจ่ายหนี้สิน อาจเกิดผลกระทบต่อสภาพร่างกายจากความเหนื่อยล้า ต้องเข้าไปอยู่ในสังคมที่เสื่อมโทรม เนื่องจากสังคม สภาพความเป็นอยู่ และสภาพแวดล้อมที่ด้อยสอดคล้องกับฐานะการเงินที่ใช้จ่ายเพื่อให้ได้นำมาซึ่งสิ่งเหล่านี้

จากผลการศึกษาพบว่าตัวแปรร้อยละคนอายุ 60 ปีขึ้นไป มีอาชีพและรายได้ ส่งผลต่อแปรระดับความสุขเฉลี่ยของประชาชนในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของอภิชาติ จำรัสฤทธิ์รงค์ และคณะ (2554) ที่ศึกษาเรื่องสถานการณ์สุขภาพจิตไทย การวิเคราะห์หุปัจจัยด้านเศรษฐกิจ และสังคมระดับบุคคลและระดับจังหวัด เกี่ยวกับปัจจัยกำหนดสุขภาพจิตของคนไทยใน 75 จังหวัด โดยไม่รวมกรุงเทพมหานคร ผลการศึกษาพบว่าการมีอาชีพและรายได้ที่แตกต่างกันของผู้สูงอายุ ส่งผลต่อความสุขที่แตกต่างกัน

แนวคิดของกุเบศร์ สมุทรจักร, ชีรนุช ก้อนแก้ว และริฎวัน อุเด็น (2559) ที่ได้ศึกษาเกี่ยวกับองค์ประกอบของความสุขภายใต้แนวคิดของ “ความสุข 9 ประการ” และ “องค์กรแห่งความสุข” ซึ่งประกอบด้วย Happy work-life (การงานดี) และแนวคิดของสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ (2559) ที่ได้ให้ความหมายของความอยู่ดี มีสุข คือ การมีงานทำ รวมถึงการวัดความสุขในระดับพื้นที่ของจังหวัด และกลุ่มจังหวัด ที่กำหนดตัวชี้วัดการพัฒนาระดับจังหวัดและกลุ่มจังหวัดปี พ.ศ.2559 ในมิติของการเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศ เพื่อหลุดพ้นจากประเทศรายได้ปานกลาง ได้แก่ ผลผลิตภาพแรงงาน และอัตราการว่างงาน ซึ่งเป็นตัวชี้วัดที่มีความเกี่ยวข้องกับการมีงานทำ ทั้งนี้เนื่องจากปัจจุบัน ประเทศไทยกำลังเข้าสู่สังคมผู้สูงอายุ ซึ่งผู้สูงอายุส่วนใหญ่ไม่ได้ประกอบอาชีพ ไม่มีรายได้เพื่อเลี้ยงดูตนเอง และช่วยแบ่งเบาภาระแก่คนในครอบครัว ทำให้การมีงานทำของผู้สูงอายุส่งผลต่อความสุข

จากผลการศึกษาพบว่าตัวแปรการกำหนดควิตซ์ที่สนัขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ส่งผลต่อแปรระดับความสุขเฉลี่ยของประชาชนในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยที่ศึกษาเรื่องปัจจัยการทำงานที่ส่งผลต่อความสุขของอริ จำปากลาง กาญจนนา ตั้งชลทิพย์ และสุภาณี ปลื้มเจริญ (2561) ในหนังสือความอยู่ดีมีสุขในสังคมไทย ความฝันหรือความจริง ผลการศึกษาพบว่าปัจจัยชีวิตครอบครัว ชุมชน และการมีส่วนร่วมที่ส่งผลต่อความสุข คือ การบริหารจัดการที่ดีของรัฐ

แนวคิดของสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ (2559) ที่ได้ให้ความหมายของความอยู่ดีมีสุข คือ การมีการบริหารจัดการที่ดีของรัฐ รวมถึงการวัดความสุข

ในระดับพื้นที่ของจังหวัด และกลุ่มจังหวัด ที่กำหนดตัวชี้วัดการพัฒนาระดับจังหวัดและกลุ่มจังหวัดปี พ.ศ.2559 ในมิติของการสร้างความสมดุล และปรับระบบบริหารจัดการภาครัฐ และมิติของการลดความเหลื่อมล้ำ ได้แก่ การเข้าถึงสวัสดิการต่าง ๆ การมีจิตสำนึกประชาธิปไตย สังคมที่มีธรรมาภิบาล และความสมานฉันท์ทางสังคม ทั้งนี้ภาครัฐ หรือองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีหน้าที่พัฒนา ปรับปรุงพื้นที่ ส่งเสริม สนับสนุนประชาชนในพื้นที่ให้มีความสุข ความเป็นอยู่ที่ดี หากองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นไหนสามารถดำเนินการตอบสนองความต้องการ และปรับปรุงแก้ไขปัญหาของประชาชนได้อย่างครอบคลุม ตรงจุด ประชาชนในพื้นที่นั้น ๆ ย่อมมีความสุข แต่เนื่องจาก ในการกำหนดวิสัยทัศน์ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีหลากหลายด้านเกินไป ทำให้เกิดความไม่ชัดเจนในแผนดำเนินงานเพื่อการตอบสนองความต้องการ และปรับปรุง แก้ไขปัญหาต่าง ๆ ของประชาชน รวมถึงงบประมาณขององค์กรที่มีอย่างจำกัด ในการกระจายงบประมาณต้องมีการจัดลำดับความสำคัญของโครงการ ซึ่งทำให้บางโครงการไม่สามารถดำเนินการได้ หรือดำเนินการล่าช้า ต้องนำไปดำเนินการในปีงบประมาณถัดไป ทำให้ประชาชนบางกลุ่มไม่ได้รับการตอบสนองความต้องการ และแก้ปัญหา ส่งผลให้ความสุขของประชาชนลดลง

2. ตัวแปรอิสระที่ไม่ส่งผลต่อตัวแปรระดับความสุขเฉลี่ยของประชาชนในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก

จากผลการศึกษาพบว่าตัวแปรร้อยละของประชากรที่เจ็บป่วยเป็นผู้ป่วยใน ตัวแปรร้อยละคนพิการ ตัวแปรร้อยละของเพศชาย ตัวแปรร้อยละของคนที่ยังการศึกษามากกว่าการศึกษาภาคบังคับ 9 ปี ตัวแปรร้อยละของคนอายุ 15-59 ปี อ่าน เขียนภาษาไทย และคิดเลขอย่างง่ายได้ ตัวแปรร้อยละคนอายุ 15-59 ปี มีอาชีพและรายได้ ตัวแปรร้อยละของครัวเรือนที่มีกรรมสิทธิ์ในบ้านและที่ดินเป็นของตัวเอง ตัวแปรร้อยละของครัวเรือนมีน้ำสะอาดสำหรับดื่มและบริโภคเพียงพอตลอดปี อย่างน้อยคนละ 5 ลิตรต่อวัน ตัวแปร ร้อยละของครัวเรือนมีน้ำใช้เพียงพอตลอดปี อย่างน้อยคนละ 45 ลิตรต่อวัน ตัวแปรร้อยละของครัวเรือนไม่ถูกรบกวนจากมลพิษ ตัวแปรร้อยละของครัวเรือนมีการป้องกันอุบัติเหตุและภัยธรรมชาติอย่างถูกวิธี ตัวแปรร้อยละของครัวเรือนมีความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน ตัวแปรร้อยละของคนอายุ 6 ปีขึ้นไป ปฏิบัติกิจกรรมทางศาสนาอย่างน้อยสัปดาห์ละ 1 ครั้ง ตัวแปรร้อยละของครัวเรือนมีส่วนร่วมทำกิจกรรมสาธารณะเพื่อประโยชน์ของชุมชนหรือท้องถิ่น และตัวแปรร้อยละของครอบครัวมีความอบอุ่น ไม่ส่งผลต่อตัวแปรระดับความสุขเฉลี่ยของประชาชนในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งแตกต่างจากแนวคิดของสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ (2559) ที่ได้ให้ความหมายของความสุขที่ดี

มีความสุข คือ การมีครอบครัวที่อบอุ่น สุขภาพอนามัยที่ดีทั้งทางร่างกายและจิตใจ ต้องได้รับการศึกษามีความรู้ มีงานทำ อยู่ในสภาพแวดล้อมที่ดี

แนวคิดของ องค์การอนามัยโลก (WHO) (1948 อ้างถึงใน คชรัตน์, 2560, หน้า 2814) ที่ได้ให้ความหมายของ สุขภาวะ เกี่ยวกับความอยู่ดีมีสุขทั้งด้านกาย จิตใจ และสังคม ไม่ได้จำกัดแค่ความหมายของการที่ไม่มีโรค หรือความบกพร่องด้านร่างกายและจิตใจ

แนวคิดของกูเบิร์ต สมุทรจักร ชีรนุช ก้อนแก้ว และริฎวัน อุเด็น (2559) ที่ได้ศึกษาเกี่ยวกับองค์ประกอบของความสุขภายใต้แนวคิดของ “ความสุข 9 ประการ” และ “องค์กรแห่งความสุข” ซึ่งประกอบด้วย Happy Body (สุขภาพดี) Happy Heart (น้ำใจดี) Happy Soul (จิตวิญญาณดี) Happy Society (สังคมดี) Happy Brain (ใฝ่รู้ดี)

แนวคิดของสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ (2559) ที่ได้ศึกษาเกี่ยวกับการวัดความสุขในระดับพื้นที่ของจังหวัด และกลุ่มจังหวัดจากปัจจัยด้านสุขภาพอนามัย ด้านความรู้ ด้านชีวิตการทำงาน ด้านสภาพแวดล้อมในการดำรงชีวิต ด้านชีวิตครอบครัว ซึ่งปัจจัยเหล่านี้มีผลต่อความสุข

รวมถึงงานวิจัยที่ศึกษาเรื่องปัจจัยการทำงานที่ส่งผลต่อความสุขของอริ จำปา กลาย กาญจนานันท์ ตั้งชลทิพย์ และสุภาณี ปลื้มเจริญ (2561) ในหนังสือความอยู่ดีมีสุขในสังคมไทย ความฝันหรือความจริง ผลการศึกษาพบว่าปัจจัยด้านสุขภาพที่ส่งผลต่อความสุข คือ ร้อยละคนพิการ ร้อยละคะแนนสุขภาพจิต ร้อยละของทารกแรกเกิดที่มีน้ำหนักต่ำกว่าเกณฑ์ ร้อยละของประชากรที่เจ็บป่วยเป็นผู้ป่วยใน ด้านการศึกษา คือ จำนวนปีการศึกษาเฉลี่ยของประชากรอายุ 15 ปี ขึ้นไป อัตราการเข้าเรียนรวมระดับมัธยมศึกษาตอนปลายและอาชีวศึกษา ค่าเฉลี่ยเชาว์ปัญญา (IQ) ของเด็กนักเรียนไทยชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 (คะแนน) และคะแนนเฉลี่ยการทดสอบ O-NET ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย (%) ด้านเศรษฐกิจ คือ การมีงานทำ การมีโอกาสในการตัดสินใจในการทำงาน ความพึงพอใจในการทำงาน ความพึงพอใจในค่าตอบแทนที่ได้รับ ชั่วโมงการทำงาน สภาพแวดล้อมการทำงาน ผลตอบแทนที่ได้รับจากการทำงาน ความก้าวหน้าในหน้าที่การงาน ความสัมพันธ์กับเพื่อนร่วมงาน ด้านที่อยู่อาศัย สภาพแวดล้อม และความปลอดภัยในการดำเนินชีวิต คือ ร้อยละของครัวเรือนที่มีบ้านและที่ดินเป็นของตนเอง สัดส่วนเฉลี่ยการปล่อยก๊าซเรือนกระจก (ต้นก๊าซเรือนกระจกต่อคน) ร้อยละของประชาชนที่ประสบอุทกภัย และร้อยละของประชาชนที่ประสบปัญหาภัยแล้ง ด้านชีวิตครอบครัว ชุมชน และการมีส่วนร่วม คือ ร้อยละของเด็กอายุ 15-17 ปี ที่ทำงานเชิงเศรษฐกิจ ร้อยละของจำนวนครัวเรือนที่มีหัวหน้าครัวเรือนเดี่ยว ร้อยละของผู้สูงอายุที่อยู่ตามลำพังคนเดียว และจำนวนการแจ้งความคดีชีวิต ร่างกาย เพศ คดีประทุษร้าย ต่อทรัพย์ (ต่อประชากรแสนคน) ความสัมพันธ์ในชุมชน การเข้าร่วมกิจกรรม

ทางสังคม/การเป็นสมาชิกต่าง ๆ การอยู่ร่วมกับสมาชิกในครัวเรือน และความสม่ำเสมอในการติดต่อกับครอบครัว

งานวิจัยที่ศึกษาสถานการณ์สุขภาพจิตไทย การวิเคราะห์ห้หุ้ปัจจัยด้านเศรษฐกิจ และสังคมระดับบุคคลและระดับจังหวัด เกี่ยวกับปัจจัยกำหนดสุขภาพจิตของคนไทยใน 75 จังหวัด โดยไม่รวมกรุงเทพมหานคร ของอภิชาติ จัรัสถพิตรรงค์ และคณะ (2554) พบว่าประชากรที่ไม่สามารถช่วยเหลือตนเองได้ มีสุขภาพจิตต่ำกว่าประชากรที่สามารถช่วยเหลือตนเองได้ ประชากรเพศชายมีสุขภาพจิตดีกว่าประชากรเพศหญิง ประชากรที่มีสถานภาพหม้าย หย่า หรือแยกกันอยู่ จะมีความสุขต่ำกว่าประชากรที่มีสถานภาพโสดและสมรส การเป็นหัวหน้าครัวเรือนมีผลทางลบกับสุขภาพจิต ประชากรที่มีการศึกษาค่ากว่าระดับประถมศึกษาจะมีสุขภาพจิตต่ำกว่าประชากรที่มีการศึกษาสูงกว่า ประชากรที่ประกอบอาชีพธุรกิจส่วนตัวในภาคกลางเหนือ และได้มีสุขภาพจิตต่ำกว่าประชากรที่ประกอบอาชีพเกษตรกรรม ขณะที่ประชากรที่ประกอบอาชีพลูกจ้างเอกชนในทุกพื้นที่มีสุขภาพจิตต่ำกว่าประชากรที่ประกอบอาชีพเกษตรกรรม และประชากรที่ไม่ได้ประกอบอาชีพในทุกจังหวัดมีสุขภาพจิตต่ำกว่าประชากรที่ประกอบอาชีพเกษตรกรรม มีเพียงประชากรที่ประกอบอาชีพลูกจ้างของรัฐบาล หรือรัฐวิสาหกิจเท่านั้นที่มีสุขภาพจิตดีกว่าประชากรที่ประกอบอาชีพเกษตรกรรม ในภาคเหนือ ประชากรที่มีพื้นที่อยู่อาศัยในเมืองจะมีสุขภาพจิตต่ำกว่าประชากรที่มีที่อยู่อาศัยในชนบท แต่ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือประชากรที่มีที่อยู่อาศัยในชนบทมีสุขภาพดีกว่าประชากรที่มีที่อยู่อาศัยอยู่ในเมือง

งานวิจัยที่ศึกษาเรื่องความอยู่ดีมีสุขของครอบครัวข้ามรุ่น ณ ตำบลหลุมไผ่ อำเภอภูพาน จังหวัดสกลนคร ของกรรณิกา ภูธรเลิศ และพัชราภรณ์ เจนใจวิทย์ (2562) ที่พบว่า การมีสมาชิกเจ็บป่วยรุนแรง เจ็บป่วยด้วยโรคเรื้อรังหรือคิดสารเสพติดที่เข้ารับการรักษา ส่งผลกระทบต่อความสุข

งานวิจัยที่ศึกษาเกี่ยวกับปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อความสุข ของฉิมฉิมพิภัทร ชูปัญญา (2552) พบว่า เพศ อาชีพ การอุทิศเวลาให้กับกิจกรรมทางสังคม เป็นปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อความสุข

งานวิจัยที่ศึกษาเรื่องความสัมพันธ์ระหว่างขนาดของครัวเรือนและความอยู่ดี มีสุขระดับปัจเจกบุคคล กรณีศึกษาผู้สูงอายุในเขตกรุงเทพมหานคร ของฉัฐญา ประไพพานิช (2561) พบว่า เพศ การมีงานทำ ขนาดของครัวเรือน และจำนวนบุตร เป็นปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อความสุข

3. ข้อมูลความจำเป็นพื้นฐาน

กรมพัฒนาชุมชนเป็นหน่วยงานหลักในการเก็บรวบรวมข้อมูลความจำเป็นพื้นฐาน (จปฐ.) มีการเสียเงินลงทุนสำหรับการวางแผนจัดทำแผนดำเนินงาน การออกแบบการเก็บข้อมูล และสมุดบันทึกข้อมูล จปฐ. รวมไปถึงการสร้างโปรแกรมสำหรับการบันทึกข้อมูล แต่ในการลง

พื้นที่จัดเก็บข้อมูลยังขาดประสิทธิภาพ อาสาสมัครผู้ดำเนินการจัดเก็บข้อมูลยังขาดความเข้าใจ ทำให้มีการเก็บข้อมูลผิดพลาด และไม่สามารถวัดผลความถูกต้องของข้อมูลได้ ไม่ทราบความแม่นยำของข้อมูลในการนำไปใช้ ไม่มีข้อมูลอื่นเพื่อเทียบวัดผลความถูกต้องของข้อมูล

ข้อเสนอแนะ

จากการศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อความสุขของประชาชนในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก มีระดับความสุขเฉลี่ย 8.30 คะแนน คิดเป็นร้อยละ 59.34 และปัจจัยที่ส่งผลต่อความสุขเฉลี่ยของประชาชนในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 มี 4 ตัวแปร นั่นคือ ตัวแปรรายได้เฉลี่ยของคนในครัวเรือนต่อปี ตัวแปรรายจ่ายเฉลี่ยของคนในครัวเรือนต่อปี ตัวแปรร้อยละคนอายุ 60 ปีขึ้นไป มีอาชีพและรายได้ และตัวแปรการกำหนดควีสัญทัศน์ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น มีข้อเสนอแนะในด้านต่าง ๆ ดังนี้

1. ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

1. ปัจจัยที่ส่งผลต่อความสุขของประชาชนในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ที่ระดับนัยสำคัญ .05 คือ รายได้เฉลี่ยต่อคนต่อปี รายจ่ายเฉลี่ยต่อคนต่อปี ร้อยละคนอายุ 60 ปีขึ้นไป มีอาชีพและรายได้ เมื่อประชาชนมีรายได้เพิ่มขึ้น รายจ่ายลดลง รวมถึงคนอายุ 60 ปีขึ้นไป มีอาชีพและรายได้เพิ่มขึ้น จะส่งผลให้ความสุขของประชาชนเพิ่มขึ้น ดังนั้น องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ควรส่งเสริมนโยบายเกี่ยวกับการส่งเสริมรายได้ ลดรายจ่ายของประชาชน และส่งเสริมการมีงานทำ และการมีรายได้ของคนอายุ 60 ปีขึ้นไป

2. ปัจจัยที่ส่งผลต่อความสุขของประชาชนในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ที่ระดับนัยสำคัญ .05 คือ การกำหนดควีสัญทัศน์ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ซึ่งเมื่อประเด็นในการกำหนดควีสัญทัศน์ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีจำนวนมาก จะส่งผลให้ความสุขของประชาชนลดลง ดังนั้น องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นควรมีการกำหนดควีสัญทัศน์ให้ตรงประเด็น ไม่ใช่คำที่ไม่จำเป็น เพื่อให้คนในองค์กร รวมถึงประชาชนได้ทราบเป้าหมายขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นได้ในแนวทางเดียวกัน

2. ข้อเสนอแนะเชิงปฏิบัติการ

1. ปัจจัยที่ส่งผลต่อความสุขของประชาชนในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ที่ระดับนัยสำคัญ .05 คือ รายได้เฉลี่ยต่อคนต่อปี รายจ่ายเฉลี่ยต่อคนและต่อปี เมื่อประชาชนมีรายได้เพิ่มขึ้น รายจ่ายลดลง จะส่งผลให้ความสุขของประชาชนเพิ่มขึ้น ดังนั้น องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ควรดำเนินการจัดทำโครงการเกี่ยวกับการส่งเสริมการเพิ่มรายได้ และการลดรายจ่ายของประชาชน

เช่น โครงการพัฒนาอาชีพ โครงการส่งเสริมการออมเงิน โครงการประชาสัมพันธ์ผลิตภัณฑ์ OTOP ของตำบล เป็นต้น

2. ปัจจัยที่ส่งผลต่อความสุขของประชาชนในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ที่ระดับนัยสำคัญ .05 คือ ร้อยละคนอายุ 60 ปีขึ้นไป มีอาชีพและรายได้ เมื่อคนอายุ 60 ปีขึ้นไปมีอาชีพและรายได้เพิ่มขึ้น จะส่งผลให้ประชาชนมีความสุขเพิ่มขึ้น ดังนั้น องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ควรจัดทำโครงการเกี่ยวกับการส่งเสริมการมีงานทำของผู้สูงอายุ เพื่อแบ่งเบาภาระค่าใช้จ่าย สร้างรายได้ และใช้เวลาว่างให้เกิดประโยชน์ โดยโครงการส่งเสริมอาชีพนั้น ต้องมีความเหมาะสมกับวัย ไม่เสียค่าใช้จ่ายในการลงทุนจำนวนมากเกินไป ผู้สูงอายุสามารถประกอบอาชีพนั้นอยู่ที่พักอาศัยของตนเองได้ เช่น โครงการอบรมอาชีพการสานตะกร้าจากเชือกมัดฟาง โครงการอบรมอาชีพการสานตะกร้าจากผักตบชวา โครงการอบรมอาชีพการปลูกเห็ดฟางอย่างง่าย เป็นต้น

3. ข้อเสนอแนะเชิงพัฒนากระบวนการจัดเก็บข้อมูล

1. กรมพัฒนาชุมชน เป็นหน่วยงานหลักในการเก็บรวบรวมข้อมูลความจำเป็นพื้นฐาน (จปฐ.) ต้องมีการกำหนดแนวทาง เกณฑ์มาตรฐาน แนวทางการตรวจสอบและรับรองความถูกต้องของข้อมูล แผนการในการดำเนินการเก็บข้อมูล ระยะเวลาที่ชัดเจน รวมถึงควรจัดอบรมความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการจัดเก็บข้อมูลความจำเป็นพื้นฐานแก่คณะทำงานในระดับต่าง ๆ เพื่อสร้างความเข้าใจไปในแนวทางเดียวกัน

2. จังหวัด ต้องทบทวนความเข้าใจของคณะทำงานระดับอำเภอ ควบคุมกำกับ การดำเนินงานตามแผนดำเนินงานให้สามารถรวบรวมข้อมูลต่าง ๆ ให้ถูกต้อง และมีประสิทธิภาพ

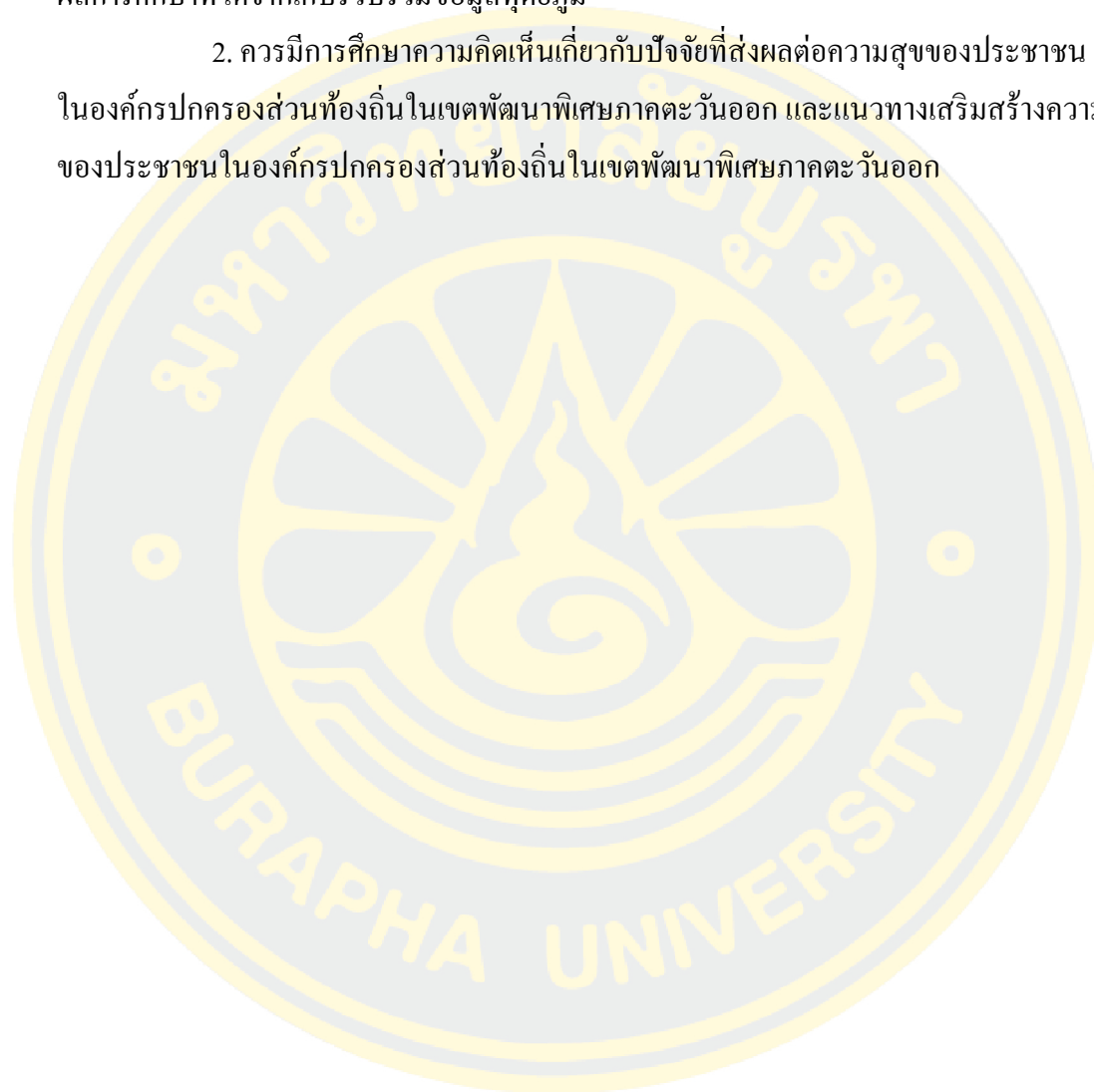
3. อำเภอ ร่วมกับพัฒนากรอำเภอ คูแผล ควบคุมกำกับการทำงานของคณะทำงานระดับอำเภอ และจัดประชุมชี้แจงข้อมูลรายละเอียด และทบทวนความเข้าใจในการเก็บข้อมูลให้กับกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน อาสาสมัครจัดเก็บข้อมูลความจำเป็นพื้นฐาน และเจ้าหน้าที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ผู้ทำหน้าที่บันทึกข้อมูลลงระบบจัดเก็บและประมวลข้อมูลความจำเป็นพื้นฐาน (จปฐ.) และข้อมูลระดับหมู่บ้าน/ชุมชน (กชช. 2ค)

4. อาสาสมัครจัดเก็บข้อมูลความจำเป็นพื้นฐาน จัดประชุมคณะทำงานเพื่อกำหนดหน้าที่ ความรับผิดชอบ และแบ่งพื้นที่การจัดเก็บข้อมูลตามความเหมาะสมของขนาดพื้นที่ จำนวนครัวเรือนที่รับผิดชอบ รวมไปถึงทบทวนความเข้าใจก่อนลงพื้นที่สำรวจข้อมูลจริง ให้สามารถดำเนินการตามแผนดำเนินการได้ทันระยะเวลา และมีประสิทธิภาพ จากนั้นลงพื้นที่สำรวจจริงตามแผนดำเนินการ และดำเนินการส่งข้อมูลที่จัดเก็บให้กับกำนัน ผู้ใหญ่บ้านให้ตรวจสอบความถูกต้อง รวมถึงการรับรองข้อมูล ก่อนจัดส่งให้กับเจ้าหน้าที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในการบันทึกข้อมูลลงระบบดังกล่าวต่อไป

4. ข้อเสนอแนะเชิงวิชาการ

1. ควรมีการลงเก็บข้อมูลเพิ่มเติม สำหรับการศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อความสุขของประชาชนในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก เพื่อเปรียบเทียบผลการศึกษาที่ได้จากเก็บรวบรวมข้อมูลทุกภูมิภาค

2. ควรมีการศึกษาความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลต่อความสุขของประชาชนในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก และแนวทางเสริมสร้างความสุขของประชาชนในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก

บรรณานุกรม

- กรมการพัฒนาชุมชน. (2559). *คู่มือการจัดเก็บข้อมูลความจำเป็นพื้นฐาน ปี 2560-2564*. เข้าถึงได้จาก http://app2.cdd.go.th/rdic/Manual/bManualBook_BMN60.pdf.
- กรรณิกา ภูธรเลิศ และพัชราภรณ์ เจนใจวิทย์. (2562). ความอยู่ดีมีสุขของครอบครัวข้ามรุ่น ณ ตำบลหลุบเลา อำเภอภูพาน จังหวัดสกลนคร. *วารสารพยาบาลศาสตร์และสุขภาพ*, 42(2), 74-86.
- กิ่งทอง กิจจานนท์. (2557). *ความสุขของประชาชนในเขตเทศบาลเมืองจันทบุรี จังหวัดจันทบุรี*. วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาสังคมศาสตร์เพื่อการพัฒนา, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี.
- คณะรักษาความสงบแห่งชาติ. (2560, 17 มกราคม). *คำสั่งหัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติ ที่ 2/2560 เรื่อง การพัฒนาระเบียงเศรษฐกิจพิเศษภาคตะวันออก*.
- จิณณพิภัทร ชูปัญญา. (2552). *Happiness*. เข้าถึงได้จาก <https://www.spbket10.com/web60/wp-content/uploads/2017/11/happiness-book.pdf>.
- จิระศักดิ์ ทัพพา. (2550). *ปัจจัยที่ส่งผลต่อความสุขของภาคประชาชนในจังหวัดเพชรบูรณ์*. วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาการวิจัยและประเมินผลการศึกษา, บัณฑิตศึกษา, มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบูรณ์.
- ชวลา ละวาทิน. (2561). ความต้องการและความอยู่ดีมีสุขของพนักงานโรงงาน. *วารสารบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ ในพระบรมราชูปถัมภ์*, 12(1), 38-49.
- ณัฐญา ประไพพานิช. (2561). การศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างขนาดของครัวเรือนและความอยู่ดีมีสุขระดับปัจเจกบุคคล: กรณีศึกษาผู้สูงอายุในเขตกรุงเทพมหานคร. *วารสารศรีนครินทร์วิโรฒวิจัยและพัฒนา มหาวิทยาลัยศรีนครินทร์วิโรฒ สาขามนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์*, 10(19), 227-243.
- ทิพวัลย์ วรรณโชติผาเวช. (2546). *คุณภาพชีวิตผู้บริหารโรงเรียน สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดอุดรธานี*. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, บัณฑิตวิทยาลัย, สถาบันราชภัฏอุดรธานี.
- ประพล บุญมากุล. (2548). *ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับคุณภาพชีวิตนายทหารชั้นประทวนของกองพันทหารปืนใหญ่ที่ 31 รักษาพระองค์*. ปัญหาพิเศษรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารทั่วไป, วิทยาลัยการบริหารรัฐกิจ, มหาวิทยาลัยบูรพา.
- ปิ่นทิรา วีรจิตโต. (2557). *การวัดระดับความสุขและวิเคราะห์ปัจจัยที่ส่งผลต่อความสุขของประชากร*

ในพื้นที่เมืองเก่า่าน. วิทยานิพนธ์ปริญญาเศรษฐศาสตรมหาบัณฑิต, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.

ผ่องพรรณ ตรียมงคลกุล และสุภาพ ฉัตรารณณ์. (2555). การออกแบบการวิจัย (พิมพ์ครั้งที่ 2).

กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.

แผนที่ไทย.คอม. (2543). ข้อมูลอำเภอ. เข้าถึงได้จาก <https://www.panteethai.com/>.

พนิดา จงสุขสมสกุล. (2562). ปัจจัยที่มีผลต่อความสุขของประชาชนในประเทศไทย. *วารสารวิชาการ มหาวิทยาลัยหอการค้าไทย มนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์*, 39(2), 83-103.

พาทีนธิดา ชูเชิด. (2554). ระดับความสุขและปัจจัยที่ส่งผลต่อระดับความสุขของประชาชนกรณีศึกษา เขตพื้นที่เทศบาลเมืองควนลัง อำเภอหาดใหญ่ จังหวัดสงขลา. สารนิพนธ์ปริญญารัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์, คณะวิทยาการจัดการ, มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์.

พิกุล พุ่มช้าง และปริญญา มีสุข. (2560). การวิเคราะห์องค์ประกอบการเป็นองค์กรแห่งความสุขของ สถาบันการศึกษาไทย. *วารสาร Veridian E-Journal มหาวิทยาลัยศิลปากร สาขา มนุษยศาสตร์ สังคมศาสตร์ และศิลปะ*, 10(2), 647-663.

แพง ชินพงศ์. (2561). ดูแลดูทำให้ประสบความสำเร็จตามทฤษฎีของมาสโลว์. เข้าถึงได้จาก <https://mgronline.com/qol/detail/9610000006449>.

ภูเบศร์ สมุทรจักร, ชีรนุช ก้อนแก้ว และริฎวัน อุเด็น. (2559). ความอยู่ดีมีสุขของครอบครัวไทย. นครปฐม : สถาบันวิจัยประชากรและสังคม มหาวิทยาลัยมหิดล.

รังสรรค์ ภิรมย์. (2552). การวัดระดับความสุขของประชากรในอำเภอสารภี จังหวัดเชียงใหม่. วิทยานิพนธ์ปริญญาเศรษฐศาสตรมหาบัณฑิต, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.

รัชฎาภรณ์ นวมนาคะ. (2550). คุณภาพชีวิตประชาชนตามหลักความจำเป็นพื้นฐานในเขตพื้นที่ องค์การบริหารส่วนตำบลหินเหล็กไฟ. นิพนธ์ปริญญารัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต, สาขานโยบายสาธารณะ, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต.

รัตเกล้า เปรมประสิทธิ์ และอัครพงศ์ อันทอง. (2559). การเปรียบเทียบสมรรถนะสุขภาวะในระดับ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น : กรณี ตัวอย่างพื้นที่ ภาคเหนือตอนล่าง. *วารสาร JOURNAL OF ECONOMICS CHIANG MAI UNIVERSITY มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ สาขาเศรษฐศาสตร์*, 20(2), 55-73.

รัตนพงษ์ จันทวงษ์. (2546). ทูทางสังคมที่สัมพันธ์ต่อคุณภาพชีวิตของประชาชน: กรณีศึกษา ตำบล พระประโทน อำเภอเมือง จังหวัดนครปฐม. วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต, สาขา สังคมศาสตร์เพื่อการพัฒนา, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม.

- เริงชัย ต้นสุชาติ และชรณชนก คำแก้ว. (2551). *ดัชนีวัดความสุขและความอยู่ดีมีสุขของสมาชิกชุมชนในมูลนิธิโครงการหลวง*. เชียงใหม่ : งานวิจัยมูลนิธิโครงการหลวง มหาวิทยาลัยแม่โจ้.
- วิญญา สมฤทธิ์ และนลิตรา ไทยประเสริฐ. (2557). อาชีพ และ ความสุข : กรณีศึกษาจังหวัดพะเยา. *วารสาร JOURNAL OF ECONOMICS CHIANG MAI UNIVERSITY มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ สาขาเศรษฐศาสตร์*, 20(2), 55-73.
- วิทมา ธรรมเจริญ, นิตศันย์ เจริญงาม และนิตยา ชนะสิทธิ์. (2561). ความอยู่ดีมีสุขของผู้สูงอายุ: กรณีศึกษา ตำบลสองพี่น้อง อำเภอท่าใหม่ จังหวัดจันทบุรี. *วารสารวิชาการ มหาวิทยาลัยหอการค้าไทย มนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์*, 38(1), 36-53.
- ศิรินันท์ กิตติสุขสถิต และคณะ. (2555). *คู่มือการวัดความสุขด้วยตนเอง*. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์ธรรมดาเพรส จำกัด.
- ศูนย์บริการข้อมูลอำเภอ. (2546). *ข้อมูลอำเภอ*. เข้าถึงได้จาก <http://www2.amphoe.com/about.php>.
- สัมพันธ์ รอดพึ่งครุฑ. (2540). *การใช้เวลาร่วมกับการพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชากรในจังหวัดอุดรดิษฐ์*. อดุตรดิตถ์ : งานวิจัยสถาบันวิจัยและพัฒนา มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรดิถิต.
- พระราชกฤษฎีกาว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี พ.ศ. 2546. (2546, 9 ตุลาคม). *ราชกิจจานุเบกษา*. หน้า 1-16.
- สำนักงานคณะกรรมการนโยบายเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก. (2561). *เขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษภาคตะวันออก*. เข้าถึงได้จาก <https://www.eeco.or.th/>.
- สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. (2559). *แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่สิบสอง พ.ศ. 2560-2564*. กรุงเทพฯ : สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ.
- สำนักงานราชบัณฑิตยสถาน. (2550). *สุข-ผาสุก (2 มิถุนายน 2550)*. เข้าถึงได้จาก <http://www.royin.go.th/?knowledges=%E0%B8%AA%E0%B8%B8%E0%B8%82-%E0%B8%9C%E0%B8%B2%E0%B8%AA%E0%B8%B8%E0%B8%81-%E0%B9%92-%E0%B8%A1%E0%B8%B4%E0%B8%96%E0%B8%B8%E0%B8%99%E0%B8%B2%E0%B8%A2%E0%B8%99-%E0%B9%92%E0%B9%95%E0%B9%95%E0%B9%90>.
- สุภาณี สุขนาคินทร์. (2549). *ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับความสุขของประชาชนอำเภอท่าปลา จังหวัดอุดรดิถิต*. วิทยานิพนธ์ปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาการวิจัยและพัฒนาท้องถิ่น, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรดิถิต.

สุภาพร ชาญรัตน์. 2560. จาก"สุขภาพ" สู่ 'สุขภาวะ' : การปฏิรูประบบสุขภาพของวงการสาธารณสุข
ไทย. วารสาร *Veridian E-Journal*. 10(2), 2803-2819.

อภิชาติ จำรัสฤทธิรงค์ และคณะ. (2554). *สถานการณ์สุขภาพจิตคนไทย : การวิเคราะห์ปัญหาปัจจัยด้าน
เศรษฐกิจ และสังคมระดับบุคคลและระดับจังหวัด*. กรุงเทพฯ : ห้างหุ้นส่วนสามัญนิติบุคคล
เอพีพี พรินติ้ง กรุ๊ป.

อภิวิทย์ อंतरเสน. (2550). *ปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อความสุข : กรณีศึกษาหมู่บ้านหนองกระทุ่ม จังหวัด
กำแพงเพชร*. กรุงเทพฯ : งานวิจัยคณะเศรษฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง.

อารี จำปากลาง, กาญจนา ตั้งชลทิพย์ และสภานี ปลื้มเจริญ. (2561). *ความอยู่ดีมีสุขในสังคมไทย
ความฝันหรือความจริง*. กรุงเทพฯ : สถาบันวิจัยประชากรและสังคม มหาวิทยาลัยมหิดล.

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก
แบบบันทึกข้อมูล

ตารางที่ 26 แบบบันทึกข้อมูล

อปท	y	x_1	x_2	x_3	x_4	x_5	x_6	x_7	x_8	x_9	x_{10}	x_{11}	x_{12}	x_{13}	x_{14}	x_{15}	x_{16}	x_{17}	x_{18}	x_{19}	x_{20}	

หมายเหตุ

1. อปท. คือ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก 3 จังหวัด
คือ จังหวัดฉะเชิงเทรา จังหวัดชลบุรี และจังหวัดระยอง จำนวน 273 แห่ง
2. y คือ ระดับความสุขเฉลี่ยของประชาชนในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขต
พัฒนาพิเศษภาคตะวันออก
3. x_1 คือ ร้อยละของประชากรที่เจ็บป่วยเป็นผู้ป่วยใน
4. x_2 คือ ร้อยละคนพิการ
5. x_3 คือ ร้อยละของเด็กแรกเกิดมีน้ำหนัก 2,500 กรัม ขึ้นไป
6. x_4 คือ ร้อยละของเพศชาย
7. x_5 คือ ร้อยละของคนที่จบการศึกษามากกว่าการศึกษาภาคบังคับ 9 ปี
8. x_6 คือ ร้อยละของคนอายุ 15-59 ปี อ่าน เขียนภาษาไทย และคิดเลขอย่างง่ายได้

9. x_7 คือ รายได้เฉลี่ยของคนในครัวเรือนต่อปี
10. x_8 คือ รายจ่ายเฉลี่ยของคนในครัวเรือนต่อปี
11. x_9 คือ ร้อยละคนอายุ 15-59 ปี มีอาชีพและรายได้
12. x_{10} คือ ร้อยละคนอายุ 60 ปีขึ้นไป มีอาชีพและรายได้
13. x_{11} คือ ร้อยละของครัวเรือนที่มีกรรมสิทธิ์ในบ้านและที่ดินเป็นของตัวเอง
14. x_{12} คือ ร้อยละของครัวเรือนมีน้ำสะอาดสำหรับดื่มและบริโภคเพียงพอตลอดปี
อย่างน้อยคนละ 5 ลิตรต่อวัน
15. x_{13} คือ ร้อยละของครัวเรือนมีน้ำใช้เพียงพอตลอดปี อย่างน้อยคนละ 45 ลิตรต่อวัน
16. x_{14} คือ ร้อยละของครัวเรือนไม่ถูกรบกวนจากมลพิษ
17. x_{15} คือ ร้อยละของครัวเรือนมีการป้องกันอุบัติเหตุและภัยธรรมชาติอย่างถูกต้องวิธี
18. x_{16} คือ ร้อยละของครัวเรือนมีความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน
19. x_{17} คือ ร้อยละของคนอายุ 6 ปีขึ้นไป ปฏิบัติกิจกรรมทางศาสนาอย่างน้อย
สัปดาห์ ละ 1 ครั้ง
20. x_{18} คือ ร้อยละของครัวเรือนมีส่วนร่วมทำกิจกรรมสาธารณะเพื่อประโยชน์ของ
ชุมชน หรือท้องถิ่น
21. x_{19} คือ ร้อยละของครอบครัวมีความอบอุ่น
22. x_{20} คือ การกำหนดควมสัยพัศน์ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

ภาคผนวก ข

ข้อมูลองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก

1. จังหวัดฉะเชิงเทรา จำนวน 108 แห่ง จาก 11 อำเภอ ดังนี้

ภาพที่ 7 ภาพแผนที่จังหวัดฉะเชิงเทรา

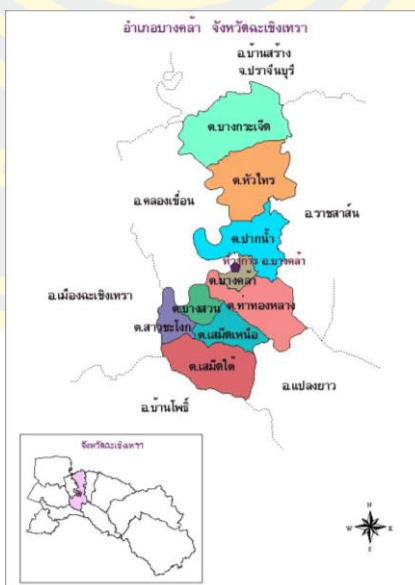
(แผนที่ไทย.คอม, 2543)

1.1 อำเภอเมืองฉะเชิงเทรา ได้แก่ เทศบาลเมืองฉะเชิงเทรา เทศบาลตำบลนครเนื่องเขต องค์การบริหารส่วนตำบลบางพระ องค์การบริหารส่วนตำบลคลองจุกกระเฉด, องค์การบริหารส่วนตำบลคลองนครเนื่องเขต องค์การบริหารส่วนตำบลคลองนา องค์การบริหารส่วนตำบลคลองเปรง องค์การบริหารส่วนตำบลคลองหลวงแพ่ง องค์การบริหารส่วนตำบลคลองอุดมชลจร องค์การบริหารส่วนตำบลท่าไข่ องค์การบริหารส่วนตำบลบางดินปัด องค์การบริหารส่วนตำบลบางเตย องค์การบริหารส่วนตำบลบางไผ่ องค์การบริหารส่วนตำบลโสธร องค์การบริหารส่วนตำบลหนามแดง องค์การบริหารส่วนตำบลบางกะไห องค์การบริหารส่วนตำบลบางแก้ว องค์การบริหารส่วนตำบลบางขวัญ องค์การบริหารส่วนตำบลบ้านใหม่ และองค์การบริหารส่วนตำบลวังตะเคียน

ภาพที่ 8 แผนที่แสดงพื้นที่ของอำเภอเมืองจะเข็ญตรา
(ศูนย์บริการข้อมูลอำเภอ, 2546)

1.2 อำเภอบางคล้า ได้แก่ เทศบาลตำบลปากน้ำ เทศบาลตำบลบางคล้า องค์การบริหารส่วนตำบลสาวชะโงก องค์การบริหารส่วนตำบลท่าทองกลาง องค์การบริหารส่วนตำบลบางกระเจ็ด องค์การบริหารส่วนตำบลเสม็ดใต้ องค์การบริหารส่วนตำบลเสม็ดเหนือ องค์การบริหารส่วนตำบลหัวไทร และองค์การบริหารส่วนตำบลบางสวน

ภาพที่ 9 แผนที่แสดงพื้นที่ของอำเภอบางคล้า
(ศูนย์บริการข้อมูลอำเภอ, 2546)

1.3 อำเภอบางน้ำเปรี้ยว ได้แก่ เทศบาลตำบลคอนนิมพลี เทศบาลตำบลบางขนาก เทศบาลตำบลบางน้ำเปรี้ยว เทศบาลตำบลศาลาแดง เทศบาลตำบลคอนเกาะกา เทศบาลตำบลคลองแสนแสบ องค์การบริหารส่วนตำบลบางน้ำเปรี้ยว องค์การบริหารส่วนตำบลโพรงอากาศ องค์การบริหารส่วนตำบลหมอนทอง องค์การบริหารส่วนตำบลคอนนิมพลี องค์การบริหารส่วนตำบลบึงน้ำรักษ์ องค์การบริหารส่วนตำบลโยกะธา องค์การบริหารส่วนตำบลสิงโตทอง และ องค์การบริหารส่วนตำบลศาลาแดง

ภาพที่ 10 แผนที่แสดงพื้นที่ของอำเภอบางน้ำเปรี้ยว

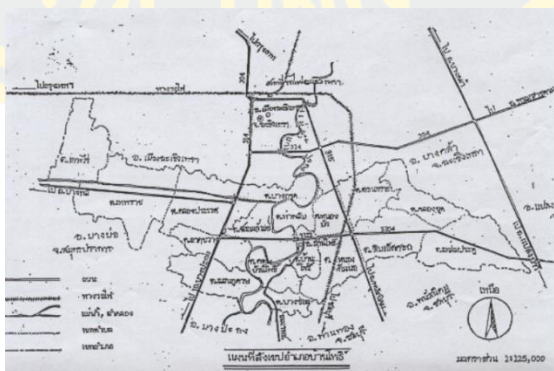
(ศูนย์บริการข้อมูลอำเภอ, 2546)

1.4 อำเภอบางปะกง ได้แก่ เทศบาลตำบลบางปะกงพรหมเทพรังสรรค์ เทศบาลตำบลบางสมัคร เทศบาลตำบลท่าข้าม เทศบาลตำบลท่าสะอ้าน เทศบาลตำบลบางปะกง เทศบาลตำบลบางวัว เทศบาลตำบลหอมศีล เทศบาลตำบลบางวัวฉนวนรักษ์ เทศบาลตำบลพิมพา เทศบาลตำบลบางผึ้ง องค์การบริหารส่วนตำบลหนองจอก องค์การบริหารส่วนตำบลเขาดิน องค์การบริหารส่วนตำบลท่าสะอ้าน องค์การบริหารส่วนตำบลหอมศีล องค์การบริหารส่วนตำบลบางเกลือ และ องค์การบริหารส่วนตำบลสองคลอง

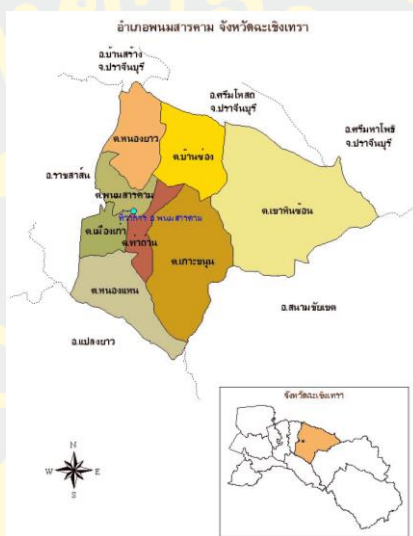
ภาพที่ 11 แผนที่แสดงพื้นที่ของอำเภอบางปะกง
(ศูนย์บริการข้อมูลอำเภอ, 2546)

1.5 อำเภอบ้านโพธิ์ ได้แก่ เทศบาลตำบลแสนภูค้าย เทศบาลตำบลเทพราช เทศบาลตำบลบ้านโพธิ์ เทศบาลตำบลลาดขวาง องค์การบริหารส่วนตำบลคลองขุด องค์การบริหารส่วนตำบลเทพราช องค์การบริหารส่วนตำบลหนองดินนก องค์การบริหารส่วนตำบลเกาะไร่ องค์การบริหารส่วนตำบลคลองบ้านโพธิ์ องค์การบริหารส่วนตำบลคลองประเวศ องค์การบริหารส่วนตำบลคอนทราย องค์การบริหารส่วนตำบลบางกรูด องค์การบริหารส่วนตำบลสนามจันทร์ องค์การบริหารส่วนตำบลสิบเอ็ดศอก องค์การบริหารส่วนตำบลหนองบัว และองค์การบริหารส่วนตำบลแหลมประคู้

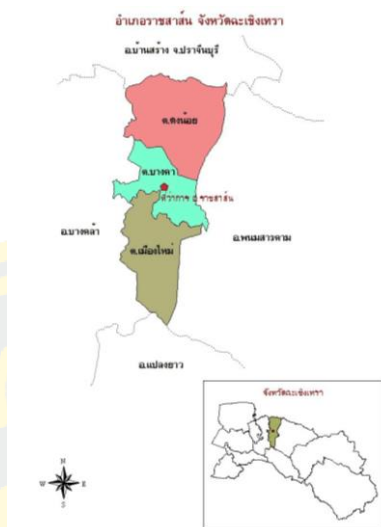
ภาพที่ 12 แผนที่แสดงพื้นที่ของอำเภอบ้านโพธิ์
(ศูนย์บริการข้อมูลอำเภอ, 2546)

1.6 อำเภอพนมสารคาม เทศบาลตำบลเกาะฆูน เทศบาลตำบลเขาหินซ้อน เทศบาลตำบลพนมสารคาม เทศบาลตำบลบ้านช่อง เทศบาลตำบลท่าถ่าน องค์การบริหารส่วนตำบลพนมสารคาม องค์การบริหารส่วนตำบลเกาะฆูน องค์การบริหารส่วนตำบลเขาหินซ้อน องค์การบริหารส่วนตำบลเมืองเก่า องค์การบริหารส่วนตำบลหนองยาว และองค์การบริหารส่วนตำบลหนองแหวน

ภาพที่ 13 แผนที่แสดงพื้นที่ของอำเภอพนมสารคาม
(ศูนย์บริการข้อมูลอำเภอ, 2546)

1.7 อำเภอราชสาส์น องค์การบริหารส่วนตำบลบางคา องค์การบริหารส่วนตำบลดงน้อย และองค์การบริหารส่วนตำบลเมืองใหม่

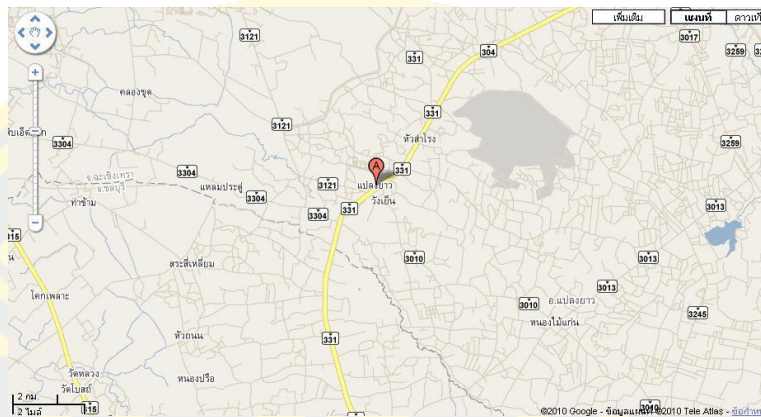
ภาพที่ 14 แผนที่แสดงพื้นที่ของอำเภอราชบุรี
(ศูนย์บริการข้อมูลอำเภอ, 2546)

1.8 อำเภอสนามชัยเขต ได้แก่ เทศบาลตำบลสนามชัยเขต องค์การบริหารส่วนตำบลคูยวมี่ องค์การบริหารส่วนตำบลท่ากระดาน องค์การบริหารส่วนตำบลทุ่งพระยา และองค์การบริหารส่วนตำบลลาดกระทิง

ภาพที่ 15 แผนที่แสดงพื้นที่ของอำเภอสนามชัยเขต
(ศูนย์บริการข้อมูลอำเภอ, 2546)

1.9 อำเภอแปลงยาว ได้แก่ เทศบาลตำบลทุ่งสะเดา เทศบาลตำบลแปลงยาว เทศบาลตำบลหัวสำโรง เทศบาลตำบลวังเย็น องค์การบริหารส่วนตำบลหนองไม้แก่น องค์การบริหารส่วนตำบลหัวสำโรง และองค์การบริหารส่วนตำบลแปลงยาว

ภาพที่ 16 แผนที่แสดงพื้นที่ของอำเภอแปลงยาว (ศูนย์บริการข้อมูลอำเภอ, 2546)

1.10 อำเภอท่าตะโกชัย ได้แก่ องค์การบริหารส่วนตำบลท่าตะโกชัย และองค์การบริหารส่วนตำบลคลองตะเกรา

ภาพที่ 17 แผนที่แสดงพื้นที่ของอำเภอท่าตะโกชัย (ศูนย์บริการข้อมูลอำเภอ, 2546)

1.11 อำเภอคลองเขื่อน ได้แก่ องค์การบริหารส่วนตำบลก้นแก้ว องค์การบริหารส่วนตำบลคลองเขื่อน องค์การบริหารส่วนตำบลบางตลาด องค์การบริหารส่วนตำบลบางโรง และ องค์การบริหารส่วนตำบลบางเล่า

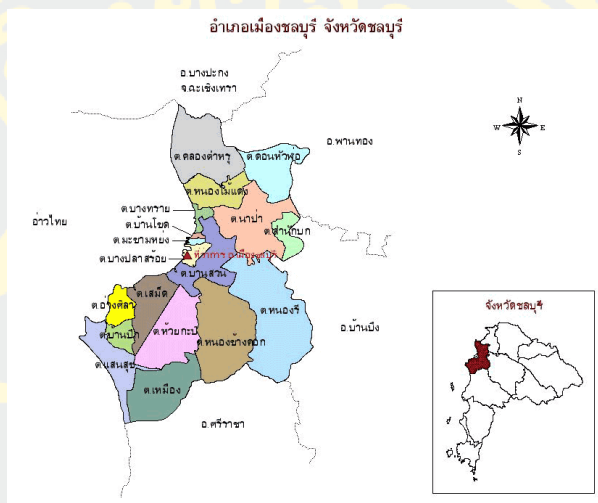
ภาพที่ 18 แผนที่แสดงพื้นที่ของอำเภอคลองเขื่อน (ศูนย์บริการข้อมูลอำเภอ, 2546)

2. จังหวัดชลบุรี จำนวน 98 แห่ง จาก 11 อำเภอ ดังนี้

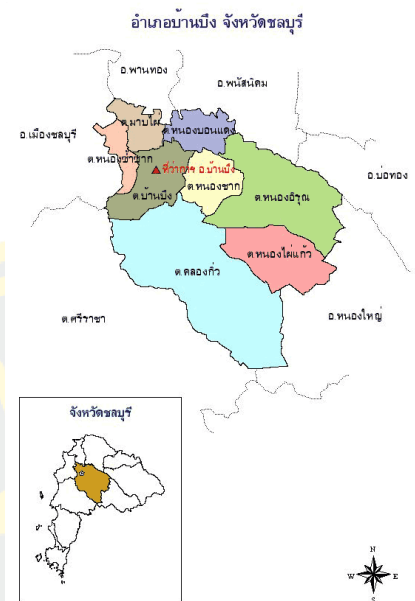
ภาพที่ 19 ภาพแผนที่จังหวัดชลบุรี (แผนที่ไทย.คอม, 2543)

2.1 อำเภอเมืองชลบุรี ได้แก่ เทศบาลเมืองชลบุรี เทศบาลเมืองแสนสุข เทศบาลเมืองบ้านสวน เทศบาลเมืองอ่างศิลา เทศบาลตำบลเหมือง เทศบาลตำบลคลองตำหรุ เทศบาลตำบลบางทราย เทศบาลตำบลห้วยกะปิ เทศบาลตำบลคอนหัวพ้อ เทศบาลตำบลหนองไม้แดง เทศบาลตำบลเสม็ด เทศบาลตำบลนาป่า องค์การบริหารส่วนตำบลคลองตำหรุ องค์การบริหารส่วนตำบลสำนักบก องค์การบริหารส่วนตำบลหนองข้างคอก และองค์การบริหารส่วนตำบลหนองรี

ภาพที่ 20 แผนที่แสดงพื้นที่ของอำเภอเมืองชลบุรี (ศูนย์บริการข้อมูลอำเภอ, 2546)

2.2 อำเภอบ้านบึง ได้แก่ เทศบาลเมืองบ้านบึง เทศบาลตำบลบ้านบึง เทศบาลตำบลหนองขี้ซาก เทศบาลตำบลหนองไผ่แก้ว เทศบาลตำบลหัวกัญญา เทศบาลตำบลหนองซาก องค์การบริหารส่วนตำบลคลองกิ่ว องค์การบริหารส่วนตำบลมวบไผ่ องค์การบริหารส่วนตำบลหนองบอนแดง องค์การบริหารส่วนตำบลหนองไผ่แก้ว และองค์การบริหารส่วนตำบลหนองอิรุณ

ภาพที่ 21 แผนที่แสดงพื้นที่ของอำเภอบ้านบึง
(ศูนย์บริการข้อมูลอำเภอ, 2546)

2.3 อำเภอนองใหญ่ ได้แก่ เทศบาลตำบลหนองใหญ่ องค์การบริหารส่วนตำบลเขาก
องค์การบริหารส่วนตำบลคลองพลู องค์การบริหารส่วนตำบลหนองเสือช้าง และองค์การบริหาร
ส่วนตำบลห้างสูง

ภาพที่ 22 แผนที่แสดงพื้นที่ของอำเภอนองใหญ่
(ศูนย์บริการข้อมูลอำเภอ, 2546)

2.4 อำเภอบางละมุง ได้แก่ เมืองพัทยา เทศบาลเมืองหนองปรือ เทศบาลตำบลบางละมุง เทศบาลตำบลห้วยใหญ่ เทศบาลตำบลโปัง เทศบาลตำบลตะเคียนเตี้ย เทศบาลตำบลหนองปลาไหล และองค์การบริหารส่วนตำบลเขาไม้แก้ว

ภาพที่ 23 แผนที่แสดงพื้นที่ของอำเภอบางละมุง
(ศูนย์บริการข้อมูลอำเภอ, 2546)

2.5 อำเภอพานทอง ได้แก่ เทศบาลตำบลพานทอง เทศบาลตำบลหนองตำลึง องค์การบริหารส่วนตำบลเกาะลอยบางหัก องค์การบริหารส่วนตำบลบางนาง องค์การบริหารส่วนตำบลโคกจี่หนอน องค์การบริหารส่วนตำบลบ้านเก่า องค์การบริหารส่วนตำบลพานทองหนองกะขะ องค์การบริหารส่วนตำบลมาบโป่ง องค์การบริหารส่วนตำบลหนองหงษ์ และองค์การบริหารส่วนตำบลหน้าประดู่

ภาพที่ 24 แผนที่แสดงพื้นที่ของอำเภอพานทอง
(ศูนย์บริการข้อมูลอำเภอ, 2546)

2.6 อำเภอพนัสนิคม ได้แก่ เทศบาลเมืองพนัสนิคม เทศบาลตำบลหมอนนาง เทศบาลตำบลกุฎโง้ง เทศบาลตำบลหัวถนน องค์การบริหารส่วนตำบลโลกเพลาะ องค์การบริหารส่วนตำบลท่าข้าม องค์การบริหารส่วนตำบลทุ่งขวาง องค์การบริหารส่วนตำบลนามะตูม องค์การบริหารส่วนตำบลนาเร็ก องค์การบริหารส่วนตำบลนาวังหิน องค์การบริหารส่วนตำบลบ้านช้าง องค์การบริหารส่วนตำบลบ้านเข็ด องค์การบริหารส่วนตำบลไร่หลักทอง องค์การบริหารส่วนตำบลวัดโบสถ์ องค์การบริหารส่วนตำบลวัดหลวง องค์การบริหารส่วนตำบลสระสี่เหลี่ยม องค์การบริหารส่วนตำบลหนองขยาด องค์การบริหารส่วนตำบลหนองปรือ องค์การบริหารส่วนตำบลหนองเหียง และองค์การบริหารส่วนตำบลหน้าพระธาตุ

ภาพที่ 25 แผนที่แสดงพื้นที่ของอำเภอพนัสนิคม
(ศูนย์บริการข้อมูลอำเภอ, 2546)

2.7 อำเภอศรีราชา ได้แก่ เทศบาลนครแหลมฉบัง เทศบาลนครเจ้าพระยาสุรศักดิ์ เทศบาลเมืองศรีราชา เทศบาลตำบลบางพระ องค์การบริหารส่วนตำบลเขาหินทราย องค์การบริหารส่วนตำบลบ่อวิน องค์การบริหารส่วนตำบลบางพระ และองค์การบริหารส่วนตำบลหนองขาม

ภาพที่ 26 แผนที่แสดงพื้นที่ของอำเภอศรีราชา
(ศูนย์บริการข้อมูลอำเภอ, 2546)

2.8 อำเภอเกาะสีชัง ได้แก่ เทศบาลตำบล เกาะสีชัง

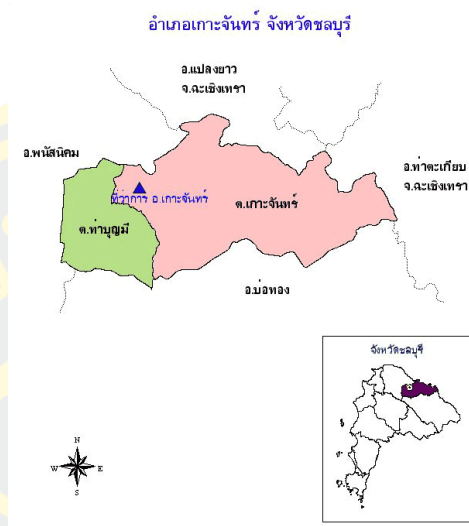

ภาพที่ 27 แผนที่แสดงพื้นที่ของอำเภอเกาะสีชัง
(ศูนย์บริการข้อมูลอำเภอ, 2546)

2.9 อำเภอสัตหีบ ได้แก่ เทศบาลเมืองสัตหีบ เทศบาลตำบลเขาชีจรรย์ เทศบาลตำบลนาจอมเทียน เทศบาลตำบลบางเสร่ เทศบาลตำบลเขตรอุดมศักดิ์ เทศบาลตำบลเกล็ดแก้ว องค์การบริหารส่วนตำบลพลูดาวหลวง และองค์การบริหารส่วนตำบลเสม็ดสาร

2.11 อำเภอเกาะจันทร์ ได้แก่ เทศบาลเมืองปรกฟ้า เทศบาลตำบลเกาะจันทร์ เทศบาลตำบลท่าบุญมี และองค์การบริหารส่วนตำบลท่าบุญมี

ภาพที่ 30 แผนที่แสดงพื้นที่ของอำเภอเกาะจันทร์
(ศูนย์บริการข้อมูลอำเภอ, 2546)

3. จังหวัดระยอง จำนวน 67 แห่ง จาก 8 อำเภอ ดังนี้

ภาพที่ 31 ภาพแผนที่จังหวัดระยอง
(แผนที่ไทย.คอม, 2543)

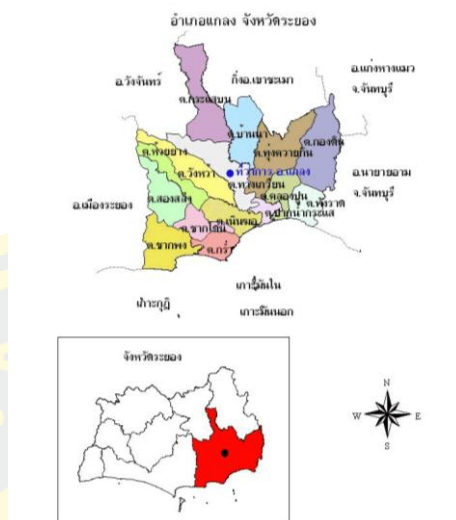

ภาพที่ 33 แผนที่แสดงพื้นที่ของอำเภอบ้านฉาง
(ศูนย์บริการข้อมูลอำเภอ, 2546)

3.3 อำเภอแกลง ได้แก่ เทศบาลตำบลสองสกลิ่ง เทศบาลตำบลกองดิน เทศบาลตำบลทุ่งควายกิน เทศบาลตำบลปากน้ำประแส เทศบาลตำบลสุนทรภู่ เทศบาลตำบลเมืองแกลง เทศบาลตำบลบ้านนา เทศบาลตำบลเนินฆ้อ องค์การบริหารส่วนตำบลกระแสนบน องค์การบริหารส่วนตำบลวังหว้า องค์การบริหารส่วนตำบลคลองปูน องค์การบริหารส่วนตำบลทุ่งควายกิน องค์การบริหารส่วนตำบลพังราด องค์การบริหารส่วนตำบลห้วยยาง องค์การบริหารส่วนตำบลกองดิน องค์การบริหารส่วนตำบลชากโค่น และองค์การบริหารส่วนตำบลทางเกวียน

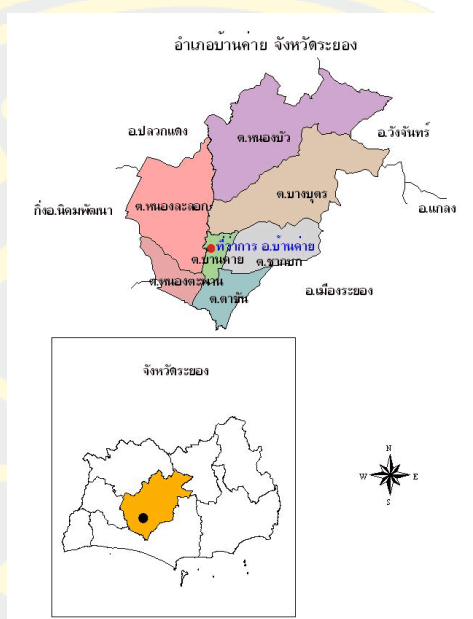
ภาพที่ 34 แผนที่แสดงพื้นที่ของอำเภอแก่ง
(ศูนย์บริการข้อมูลอำเภอ, 2546)

3.4 อำเภอวังจันทร์ ได้แก่ เทศบาลตำบลชุมแสง องค์การบริหารส่วนตำบลชุมแสง
องค์การบริหารส่วนตำบลพลองตาเอี่ยม องค์การบริหารส่วนตำบลป่ายูบโน และองค์การบริหาร
ส่วนตำบลวังจันทร์

ภาพที่ 35 แผนที่แสดงพื้นที่ของอำเภอวังจันทร์
(ศูนย์บริการข้อมูลอำเภอ, 2546)

3.5 อำเภอบ้านค่าย ได้แก่ เทศบาลตำบลบ้านค่าย เทศบาลตำบลบ้านค่ายพัฒนา เทศบาลตำบลชากบก องค์การบริหารส่วนตำบลหนองละลอก องค์การบริหารส่วนตำบลบางบุตร องค์การบริหารส่วนตำบลตาขัน องค์การบริหารส่วนตำบลหนองตะพาน และองค์การบริหารส่วนตำบลหนองบัว

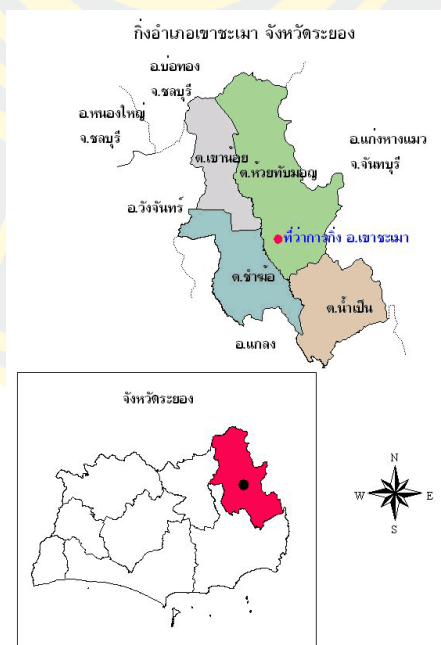
ภาพที่ 36 แผนที่แสดงพื้นที่ของอำเภอบ้านค่าย
(ศูนย์บริการข้อมูลอำเภอ, 2546)

3.6 อำเภอปลวกแดง ได้แก่ เทศบาลตำบลปลวกแดง เทศบาลตำบลจอมพลเจ้าพระยา องค์การบริหารส่วนตำบลมาบข่างพร องค์การบริหารส่วนตำบลปลวกแดง องค์การบริหารส่วนตำบลตาสีห์ องค์การบริหารส่วนตำบลแม่น้ำคู้องค์การบริหารส่วนตำบลละหาร และองค์การบริหารส่วนตำบลหนองไร่

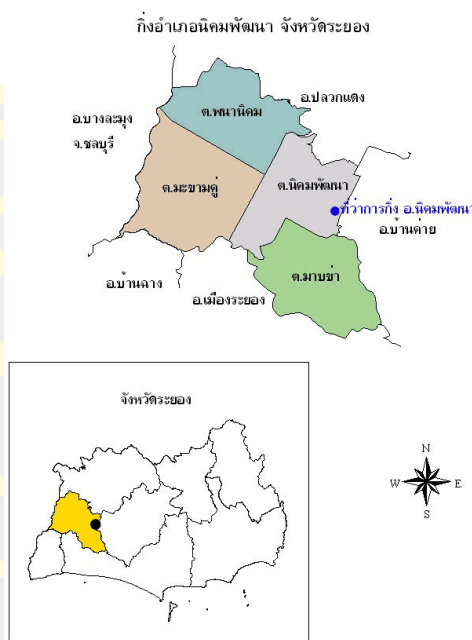
ภาพที่ 37 แผนที่แสดงพื้นที่ของอำเภอปลวกแดง
(ศูนย์บริการข้อมูลอำเภอ, 2546)

3.7 อำเภอเขาชะเมา ได้แก่ เทศบาลตำบลชำเรือ องค์การบริหารส่วนตำบลน้ำเป็น
องค์การบริหารส่วนตำบลเขาชะเมา และองค์การบริหารส่วนตำบลเขาน้อย

ภาพที่ 38 แผนที่แสดงพื้นที่ของอำเภอเขาชะเมา
(ศูนย์บริการข้อมูลอำเภอ, 2546)

3.8 อำเภอนิคมพัฒนา ได้แก่ เทศบาลตำบลมาบข่า เทศบาลตำบลมะขามคู่ เทศบาลตำบลมาบข่าพัฒนา องค์การบริหารส่วนตำบลนิคมพัฒนา องค์การบริหารส่วนตำบลพนานิคม

ภาพที่ 39 แผนที่แสดงพื้นที่ของอำเภอนิคมพัฒนา
(ศูนย์บริการข้อมูลอำเภอ, 2546)

ภาคผนวก ก

รายละเอียดข้อมูลความจำเป็นพื้นฐาน

1. ที่มาของข้อมูลความจำเป็นพื้นฐาน (จปฐ.)

ในปี พ.ศ.2525 สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการ เศรษฐกิจ และสังคมแห่งชาติ ได้เกิดแนวคิดเกี่ยวกับเกณฑ์ชี้วัดความจำเป็นพื้นฐานของคนไทย ซึ่ง การมีคุณภาพชีวิตที่ดีของคนไทย จะต้องผ่านเกณฑ์ความจำเป็นพื้นฐานทุกตัวชี้วัด ต่อมาในปี พ.ศ.2528 โครงการปรีณรงค์คุณภาพชีวิตของประชาชนในชาติ (ปรช.) โดยใช้เครื่องชี้วัดความจำเป็นพื้นฐาน 8 หมวด 32 ตัวชี้วัด ผ่านการเห็นชอบและได้รับการอนุมัติจากคณะรัฐมนตรี ซึ่งในปัจจุบันได้มีการปรับปรุงเครื่องชี้วัดความจำเป็นพื้นฐาน เป็น 5 หมวด 31 ตัวชี้วัด (กรมพัฒนาชุมชน, 2559)

2. ความหมายของข้อมูลความจำเป็นพื้นฐาน (จปฐ.)

ข้อมูลความจำเป็นพื้นฐาน (จปฐ.) คือ ข้อมูลในระดับครัวเรือนที่แสดงถึงสภาพความจำเป็นพื้นฐานเกี่ยวกับคุณภาพชีวิตของคนในครัวเรือนในด้านต่าง ๆ ได้กำหนดมาตรฐานขั้นต่ำว่าองค์ประกอบใดบ้างที่มีความเกี่ยวข้องกับคุณภาพชีวิตในช่วงระยะเวลาหนึ่ง ๆ ซึ่งแสดงถึงลักษณะของสังคมไทยที่เหมาะสมตามเกณฑ์มาตรฐานขั้นต่ำของเครื่องชี้วัดว่า เกณฑ์ของระดับความเป็นอยู่ไม่ควรต่ำกว่าระดับไหน ในช่วงระยะเวลาหนึ่ง ๆ และทำให้ประชาชนสามารถทราบได้ด้วยตนเองว่า ในขณะที่คุณภาพชีวิตของตนเอง ครอบคลุม รวมไปถึงหมู่บ้านอยู่ในระดับใด มีปัญหาและควรแก้ไขปัญหาในเรื่องใดบ้าง เป็นการส่งเสริมให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการพัฒนาตนเอง ครอบคลุม และสังคม อันเป็นนโยบายสำคัญในการพัฒนาชนบทของประเทศ (กรมพัฒนาชุมชน, 2559)

3. วัตถุประสงค์ของข้อมูลความจำเป็นพื้นฐาน (จปฐ.)

ใช้เครื่องชี้วัดความจำเป็นพื้นฐาน ในการวัดระดับคุณภาพชีวิต และทราบถึงสภาพความเป็นอยู่ของตนเองและชุมชน เพื่อให้ประชาชนสามารถพัฒนาชีวิตความเป็นอยู่ของตนเอง และครอบครัวให้มีคุณภาพชีวิตที่ดี อย่างน้อยผ่านเกณฑ์ความจำเป็นพื้นฐาน

4. หลักการของข้อมูลความจำเป็นพื้นฐาน (จปฐ.)

1. ส่งเสริมการใช้เครื่องชี้วัดความจำเป็นพื้นฐาน (จปฐ.) ให้กับประชาชนในหมู่บ้าน/ชุมชน เพื่อให้ประชาชนในหมู่บ้าน/ชุมชนได้ฝึกกระบวนการเรียนรู้ของประชาชนในหมู่บ้าน/ชุมชน และทราบถึงสภาพความเป็นอยู่ของตนเองและชุมชนว่า บรรลุตามเกณฑ์ความจำเป็นพื้นฐานแล้วหรือไม่

2. ส่งเสริมให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการพัฒนาโดยผ่านกระบวนการ จปฐ. นับตั้งแต่การกำหนดปัญหาความต้องการที่แท้จริงของชุมชน ตลอดจนค้นหาและหาแนวทางแก้ไขปัญหาโดยใช้ข้อมูล จปฐ. ที่มีอยู่ตลอดจนการประเมินผลการดำเนินงานที่ผ่านมา

3. ใช้ข้อมูล จปฐ. เป็นแนวทางในการคัดเลือกโครงการต่าง ๆ ของรัฐให้สอดคล้องกับสภาพปัญหาที่แท้จริงของชุมชน สามารถใช้ทรัพยากรที่มีอยู่อย่างจำกัดได้อย่างทั่วถึงและมีประสิทธิภาพ รวมทั้งมีการประสานระหว่างสาขาในด้านการปฏิบัติมากขึ้น

5. การกำหนดเครื่องชี้วัดความจำเป็นพื้นฐาน (จปฐ.)

คณะกรรมการอำนวยการงานพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชน (พชช.) แต่งตั้งและมอบหมายให้คณะทำงานปรับปรุงเครื่องชี้วัดคุณภาพชีวิตของประชาชน ทำการปรับปรุงและพัฒนาเครื่องชี้วัดความจำเป็นพื้นฐาน ให้สอดคล้องกับแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติที่กำหนดขึ้นใหม่ คณะทำงานฯ ประกอบด้วยส่วนราชการต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง โดยมีกรมการพัฒนาชุมชนเป็นเลขานุการ ร่วมกันกำหนดตัวชี้วัด และหน่วยงานเจ้าภาพตัวชี้วัดที่ต้องรับผิดชอบนำผลการจัดเก็บข้อมูล จปฐ. ไปใช้ในการพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชน

6. ขั้นตอนการจัดเก็บข้อมูลความจำเป็นพื้นฐาน (จปฐ.)

1. การวางแผนการจัดเก็บข้อมูล

1. สำรวจข้อมูลครัวเรือนที่อาศัยอยู่จริง
2. จัดทำทะเบียนสำรวจอาสาสมัครจัดเก็บข้อมูล จปฐ.
3. แผนปฏิบัติการจัดเก็บข้อมูล จปฐ. รายบุคคล
4. จัดทำคำสั่งแต่งตั้งอาสาสมัครจัดเก็บข้อมูล จปฐ. ระดับหมู่บ้าน
5. จัดทำคำสั่งแต่งตั้งคณะทำงานบริหารการจัดเก็บข้อมูล จปฐ. ระดับตำบล
6. จัดทำคำสั่งแต่งตั้งคณะทำงานบริหารการจัดเก็บข้อมูล จปฐ. ระดับอำเภอ
7. จัดทำคำสั่งแต่งตั้งคณะทำงานบันทึกข้อมูล จปฐ.
8. อำเภอจัดทำคำสั่งกำหนดพื้นที่ในการจัดเก็บจปฐ.

2. การจัดเก็บข้อมูล จปฐ.

1. ประชุมชี้แจงการจัดเก็บข้อมูล จปฐ. แก่อาสาสมัครจัดเก็บข้อมูล จปฐ.
2. ประชุมชี้แจงการจัดเก็บข้อมูล จปฐ. แก่คณะทำงานบริหารการจัดเก็บข้อมูล จปฐ. ระดับตำบล ระดับอำเภอ และระดับจังหวัด
3. ประชุมชี้แจงการลงโปรแกรมและการบันทึก ข้อมูล จปฐ.
4. จัดเก็บข้อมูล จปฐ. ทุกหมู่บ้าน โดยกำหนดให้พัฒนากรแต่ละตำบล คัดเลือกหมู่บ้านเป้าหมาย
5. ผู้ใหญ่บ้านตรวจสอบความถูกต้องของข้อมูลก่อนจัดส่งแบบสำรวจข้อมูล จปฐ. ให้เจ้าหน้าที่บันทึกข้อมูล
6. บันทึกข้อมูล จปฐ. ของตำบล พร้อมประมวลผลข้อมูล จปฐ. ทุกครัวเรือน ตรวจสอบความถูกต้อง ครบถ้วนของข้อมูลที่บันทึก
7. พัฒนาการผู้ประสานงานตำบลร่วมกับผู้ใหญ่บ้านรับรองคุณภาพของข้อมูล จปฐ. ในเวทีประชาคมระดับหมู่บ้านทุกหมู่บ้านเพื่อตรวจสอบข้อมูลความถูกต้อง ครบถ้วน และเป็นจริง
8. พัฒนาการผู้ประสานงานตำบลร่วมกับคณะทำงานบริหารการจัดเก็บ ข้อมูล จปฐ. ระดับตำบล ตรวจสอบ/ยืนยันผลการจัดเก็บ และรับรองคุณภาพของข้อมูล จปฐ. ภาพรวมระดับตำบล
9. จังหวัดออกมาติดตามการจัดเก็บข้อมูลของอำเภอ ความถูกต้อง ครบถ้วนของข้อมูลจปฐ. ที่อำเภอมีการจัดเก็บ และความเข้าใจของอาสาสมัครเข้าใจในการจัดเก็บข้อมูล จปฐ.
10. คณะทำงานบริหารการจัดเก็บข้อมูล จปฐ. ระดับอำเภอ ตรวจสอบความถูกต้อง ครบถ้วนของข้อมูล จปฐ. ของแต่ละตำบล เพื่อประมวลผลเป็นภาพรวมของอำเภอ
11. คณะทำงานบริหารการจัดเก็บข้อมูล จปฐ. ระดับจังหวัด ตรวจสอบความถูกต้องครบถ้วนของข้อมูล จปฐ. ของแต่ละตำบล เพื่อประมวลผลเป็นภาพรวมของจังหวัด
12. กรมพัฒนาชุมชนตรวจสอบความถูกต้อง ครบถ้วนของข้อมูล จปฐ. ของแต่ละจังหวัด เพื่อประมวลผลเป็นภาพรวมของประเทศ และเผยแพร่ข้อมูล จปฐ.

ข้อมูลความจำเป็นพื้นฐาน หรือ จปฐ. จะถูกนำไปใช้เพื่อเป็นแนวทางการพัฒนาคุณภาพชีวิตของคนไทยให้ดีขึ้นอย่างเป็นรูปธรรม ทั้งนี้หน่วยงานต่าง ๆ สามารถนำสรุปข้อมูลความจำเป็นพื้นฐานจากการจัดเก็บข้อมูลนี้ ไปดำเนินการกำหนดนโยบายที่เกี่ยวข้อง ซึ่งตัวชี้วัดอาจมีความแตกต่างกันในแต่ละหน่วยงาน แต่มีเป้าหมายเดียวกัน คือ การพัฒนาคุณภาพชีวิตของคนไทย

7. การจัดเก็บข้อมูลความจำเป็นเป็นขั้นพื้นฐาน (จปฐ.)

กรมพัฒนาชุมชน (2559) มีการจัดเก็บข้อมูลความจำเป็นพื้นฐาน (จปฐ.) ประจำปี พ.ศ.2560-2564 ซึ่งอยู่ในช่วงแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 12 (พ.ศ.2560-2564) มีเครื่องชี้วัด 5 หมวด 31 ตัวชี้วัด ดังนี้

ตารางที่ 27 หมวดที่ 1 : สุขภาพ มี 7 ตัวชี้วัด

ที่	ตัวชี้วัด ปี 2560-2564	หน่วย
1	เด็กแรกเกิดมีน้ำหนัก 2,500 กรัม ขึ้นไป	คน
2	เด็กแรกเกิด ได้กินนมแม่อย่างเดียวอย่างน้อย 6 เดือนแรกติดต่อกัน	คน
3	เด็กแรกเกิดถึง 12 ปี ได้รับวัคซีนป้องกันโรคครบตามตารางสร้างเสริมภูมิคุ้มกันโรค	คน
4	ครัวเรือนกินอาหารถูกสุขลักษณะ ปลอดภัย และได้มาตรฐาน	ครัวเรือน
5	ครัวเรือนมีการใช้ยาเพื่อบำบัด บรรเทาอาการเจ็บป่วยเบื้องต้นอย่างเหมาะสม	ครัวเรือน
6	คนอายุ 35 ปีขึ้นไป ได้รับการตรวจสุขภาพประจำปี	คน
7	คนอายุ 6 ปีขึ้นไป ออกกำลังกายอย่างน้อยสัปดาห์ละ 3 วัน ๆ ละ 30 นาที	คน

ตารางที่ 28 หมวดที่ 2 : สภาพแวดล้อม มี 7 ตัวชี้วัด

ที่	ตัวชี้วัด ปี 2560-2564	หน่วย
8	ครัวเรือนมีความมั่นคงในที่อยู่อาศัย และบ้านมีสภาพคงทนถาวร	ครัวเรือน
9	ครัวเรือนมีน้ำสะอาดสำหรับดื่มและบริโภคเพียงพอตลอดปี อย่างน้อยคนละ 5 ลิตรต่อวัน	ครัวเรือน
10	ครัวเรือนมีน้ำใช้เพียงพอตลอดปี อย่างน้อยคนละ 45 ลิตรต่อวัน	ครัวเรือน
11	ครัวเรือนมีการจัดบ้านเรือนเป็นระเบียบเรียบร้อย สะอาด และถูกสุขลักษณะ	ครัวเรือน
12	ครัวเรือนไม่ถูกรบกวนจากมลพิษ	ครัวเรือน
13	ครัวเรือนมีการป้องกันอุบัติเหตุภัยและภัยธรรมชาติอย่างถูกวิธี	ครัวเรือน
14	ครัวเรือนมีความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน	ครัวเรือน

ตารางที่ 29 หมวดที่ 3 : การศึกษา มี 5 ตัวชี้วัด

ที่	ตัวชี้วัด ปี 2560-2564	หน่วย
15	เด็กอายุ 3-5 ปี ได้รับการเลี้ยงดูเตรียมความพร้อมก่อนวัยเรียน	คน
16	เด็กอายุ 6-14 ปี ได้รับการศึกษาภาคบังคับ 9 ปี	คน
17	เด็กจบชั้น ม.3 ได้เรียนต่อชั้น ม.4 หรือเทียบเท่า	คน
18	คนในครัวเรือนที่จบการศึกษาภาคบังคับ 9 ปี ที่ไม่ได้เรียนต่อและยังไม่มีงานทำ ได้รับการฝึกอบรมด้านอาชีพ	คน
19	คนอายุ 15-59 ปี อ่าน เขียนภาษาไทย และคิดเลขอย่างง่ายได้	คน

ตารางที่ 30 หมวดที่ 4 : การมีงานทำและรายได้ มี 4 ตัวชี้วัด

ที่	ตัวชี้วัด ปี 2560-2564	หน่วย
20	คนอายุ 15-59 ปี มีอาชีพและรายได้	คน
21	คนอายุ 60 ปีขึ้นไป มีอาชีพและรายได้	คน
22	รายได้เฉลี่ยของคนในครัวเรือนต่อปี	คน
23	ครัวเรือนมีการเก็บออมเงิน	ครัวเรือน

ตารางที่ 31 หมวดที่ 5 : ค่านิยม มี 8 ตัวชี้วัด

ที่	ตัวชี้วัด ปี 2560-2564	หน่วย
24	คนในครัวเรือนไม่ดื่มสุรา	คน
25	คนในครัวเรือนไม่สูบบุหรี่	คน
26	คนอายุ 6 ปีขึ้นไป ปฏิบัติกิจกรรมทางศาสนาอย่างน้อยสัปดาห์ละ 1 ครั้ง	คน
27	ผู้สูงอายุ ได้รับการดูแลจากครอบครัว ชุมชน ภาครัฐ หรือภาคเอกชน	คน
28	ผู้พิการ ได้รับการดูแลจากครอบครัว ชุมชน ภาครัฐ หรือภาคเอกชน	คน
29	ผู้ป่วยโรคเรื้อรัง ได้รับการดูแลจากครอบครัว ชุมชน ภาครัฐ หรือภาคเอกชน	คน
30	ครัวเรือนมีส่วนร่วมทำกิจกรรมสาธารณะเพื่อประโยชน์ของชุมชน หรือท้องถิ่น	ครัวเรือน
31	ครอบครัวมีความอบอุ่น	ครัวเรือน

ตารางที่ 32 คำอธิบายตัวชี้วัด

ตัวชี้วัด	คำอธิบาย
1. เด็กแรกเกิดมีน้ำหนัก 2,500 กรัมขึ้นไป ***	เด็กแรกเกิดที่สมบูรณ์แข็งแรง จะต้องมีย่านักตัวเมื่อแรกเกิด 2,500 กรัม ขึ้นไป
2. เด็กแรกเกิดได้กินนมแม่อย่างเดียวยอย่างน้อย 6 เดือนแรกติดต่อกัน	เด็กแรกเกิด ถึง 6 เดือน ได้กินนมแม่อย่างเดียวยเป็นเวลาติดต่อกันอย่างน้อย 6 เดือนแรก โดยไม่ให้กินอาหารอย่างอื่นเลยแม้แต่่น้ำ กล้วย หรือข้าวบด
3. เด็กแรกเกิดถึง 12 ปี ได้รับวัคซีนป้องกันโรคครบตามตารางสร้างเสริมภูมิคุ้มกันโรค	<p>การได้รับวัคซีนครบตามชนิด จำนวน และช่วงอายุ ตามที่กำหนดไว้ในตารางสร้างเสริมภูมิคุ้มกันโรคจากสมุดบันทึกสุขภาพดี (สมุดสีชมพู)</p> <p>สำหรับการประเมินเด็กอายุ 1 ปี-2 ปีเต็ม ให้ประเมินเด็กที่เกิดในวัน/เดือน/ปีที่สำรวจย้อนหลัง 1-2 ปีที่ผ่านมา เช่น สำรวจวันที่ 25 ม.ค. 2560 เด็กอายุ 1 ปี-2 ปีเต็ม คือ เด็กที่เกิดระหว่างวันที่ 25 ม.ค. 2558 ถึง 25 ม.ค. 2559 (ถ้าครัวเรือนไม่สามารถตอบคำถามได้ ให้ตรวจสอบจากทะเบียนของเจ้าหน้าที่สาธารณสุข หรือ อสม.)</p>
4. ครัวเรือนกินอาหารถูกสุขลักษณะปลอดภัย และได้มาตรฐาน	<p>ทุกคนในครัวเรือนได้ปฏิบัติเกี่ยวกับการกินอาหารที่มีคุณภาพ ถูกสุขลักษณะ ปลอดภัย และได้มาตรฐานครบทั้ง 4 เรื่อง ดังต่อไปนี้</p> <ol style="list-style-type: none"> ถ้ากินอาหารบรรจุสำเร็จ ต้องมีเครื่องหมาย อย. เช่นเกลือเสริมไอโอดีน น้ำปลา น้ำส้มสายชู อาหารกระป๋อง นมอาหารกล่อง เป็นต้น ถ้ากินเนื้อสัตว์ ต้องทำให้สุกด้วยความร้อน ถ้ากินผัก ต้องเป็นผักปลอดสารพิษ หรือได้ทำการแช่ด้วยน้ำผสมด่างทับทิม หรือน้ำยาล้างผักแล้วล้างด้วยน้ำสะอาดหลาย ๆ ครั้ง ก่อนกินอาหารทุกครั้งต้องล้างมือให้สะอาด และในการกินอาหารร่วมกันต้องใช้ช้อนกลางในการตักอาหารทุกครั้ง

ตารางที่ 32 คำอธิบายตัวชี้วัด (ต่อ)

ตัวชี้วัด	คำอธิบาย
5. ครั้วเรือนมีการใช้ยาเพื่อบำบัดบรรเทาอาการเจ็บป่วยเบื้องต้นอย่างเหมาะสม	ทุกคนในครั้วเรือนเมื่อมีอาการเจ็บป่วยเล็กน้อยหากไม่ได้ไปรับการรักษาที่สถานอนามัย คลินิก หรือโรงพยาบาล แต่เลือกที่จะใช้ยาเพื่อบำบัด บรรเทาอาการเจ็บป่วยเบื้องต้นด้วยตนเอง โดยได้ปฏิบัติตามทั้ง 4 เรื่อง <ol style="list-style-type: none"> 1. ใช้ยาสามัญประจำบ้าน 2. ไม่กินยาชุดที่ซื้อจากร้านขายของชำ 3. ไม่กินยาสมุนไพรหรือยาแผนโบราณที่ไม่ได้ปรุงขึ้นเฉพาะสำหรับตน (ยกเว้นยาสามัญประจำบ้าน แผนโบราณ) 4. ไม่กินผลิตภัณฑ์เสริมอาหารที่อ้างสรรพคุณเกินจริง โดยแสดงสรรพคุณเป็นยาเพื่อบำบัดบรรเทา รักษาโรค ซึ่งไม่ตรงกับที่แสดงในฉลาก (หากขาดข้อใดข้อหนึ่งให้ถือว่า "ปฏิบัติไม่ครบ")
6. คนอายุ 35 ปีขึ้นไป ได้รับการตรวจสุขภาพประจำปี	คนอายุ 35 ปีขึ้นไป ทุกคนในครั้วเรือนทั้งชาย และหญิง ได้รับการตรวจสุขภาพประจำปี
7. คนอายุ 6 ปีขึ้นไป ออกกำลังกายอย่างน้อยสัปดาห์ละ 3 วัน ๆ ละ 30 นาที	คนอายุตั้งแต่ 6 ปีขึ้นไป ทุกคนได้ออกกำลังกาย อย่างน้อย สัปดาห์ละ 3 วัน ๆ ละ 30 นาที หรือ ออกแรง/ ออกกำลังกายติดต่อกันอย่างน้อย 10 นาทีขึ้นไป รวมกันทั้งวัน วันละ 30 นาทีอย่างน้อยสัปดาห์ละ 5 วัน
8. ครั้วเรือนมีความมั่นคงในที่อยู่อาศัย และบ้านมีสภาพคงทนถาวร	ครั้วเรือนมีความมั่นคงในที่อยู่อาศัย และบ้านมีสภาพคงทนถาวร คือ อยู่ได้โดยไม่ต้องกังวลว่าจะมีปัญหาเรื่องที่พักอาศัย เช่น ถูกไล่ที่ และบ้านมีสภาพคงทนถาวร
9. ครั้วเรือน มีน้ำสะอาดสำหรับดื่มและบริโภคเพียงพอตลอดปี อย่างน้อยคนละ 5 ลิตรต่อวัน ***	ครั้วเรือนมีน้ำสะอาดสำหรับดื่ม และบริโภคเพียงพอตลอดปี อย่างน้อยคนละ 5 ลิตรต่อวัน
10. ครั้วเรือนมีน้ำใช้เพียงพอตลอดปี อย่างน้อยคนละ 45 ลิตรต่อวัน ***	ครั้วเรือนมีน้ำใช้เพียงพอตลอดปี อย่างน้อยคนละ 45 ลิตร (ประมาณ 2 ปี๊บ) ต่อวัน
11. ครั้วเรือนมีการจัดบ้านเรือนเป็นระเบียบ เรียบร้อย สะอาด และถูกสุขลักษณะ	ครั้วเรือนมีการจัดบริเวณบ้านและภายในบ้าน โดยมีที่ประกอบอาหาร มีที่เก็บน้ำสะอาด ไม่มีแหล่งเพาะพันธุ์สัตว์/แมลงนำโรค มีอุปกรณ์กำจัดขยะมูลฝอย สภาพในบ้านสะอาด ไม่มีแหล่งน้ำเสียขัง มีส้วมถูกสุขลักษณะเป็นระเบียบครบทุกเรื่อง

ตารางที่ 32 คำอธิบายตัวชี้วัด (ต่อ)

ตัวชี้วัด	คำอธิบาย
12. คริวเรือไม่ถูกรบกวนจากมลพิษ ***	คริวเรือไม่ถูกรบกวนจากเสียง ดังสิ้นสะท้อน ฟุ้ง ละเอียด กลิ่น ความเหม็น มลพิษทางอากาศ น้ำเสีย ขยะ หรือของเสียอันตราย ที่อาจเป็นอันตรายต่อสุขภาพอย่างไรอย่างหนึ่ง หรือหลายอย่าง
13. คริวเรือ มีการป้องกันอุบัติเหตุและภัยธรรมชาติอย่างถูกวิธี ***	คริวเรือ เมื่อมีการขับเจ็ทพานาหะ ใช้เครื่องใช้ไฟฟ้า หรือในการประกอบอาชีพ ได้มีการป้องกันอุบัติเหตุอย่างถูกวิธี คริวเรือมีการเตรียมความพร้อมรับมือกับภัยธรรมชาติและจัดการความเสี่ยงจากภัยพิบัติ
14. คริวเรือ มีความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน ***	ในรอบปีที่ผ่านมา คริวเรือ ไม่มีคนประสบเหตุดังต่อไปนี้ ถูกฆ่าตาย ถูกทำร้ายร่างกาย กระทบอานาจาร ข่มขืน กระทบชำเรา ถูกประทุษร้ายต่อทรัพย์สิน (ลักทรัพย์ ชิงทรัพย์ ปล้นทรัพย์ หลอกหลวงให้เสียทรัพย์สิน) ถูกบุกรุกที่อยู่อาศัย อาชญากรรม อื่น ๆ ที่เกี่ยวกับชีวิตและทรัพย์สิน ใดๆ อย่างใดอย่างหนึ่ง หรือหลายอย่าง
15. เด็กอายุ 3-5 ปี ได้รับ การบริการเลี้ยงดูเตรียมความพร้อมก่อนวัยเรียน	เด็กอายุ 3-5 ปี ได้รับการบริการเลี้ยงดูและมีการเตรียมความพร้อมก่อนวัยเรียน หรือได้เข้าร่วมกิจกรรมเกี่ยวกับการเตรียมความพร้อมของเด็กก่อนวัยเรียนทุกคน
16. เด็กอายุ 6-14 ปี ได้รับการศึกษาภาคบังคับ 9 ปี	เด็กอายุ 6 ปี-14 ปี ทุกคนได้เข้าเรียน การศึกษาในระดับชั้น ป.1- ม.3 (การศึกษาภาคบังคับ 9 ปี) เด็กอายุ 6 ปี-14 ปี ที่ได้เข้าเรียน การศึกษาในระดับชั้น ป.1-ม.3 (การศึกษาภาคบังคับ 9 ปี) แล้วออกจากระบบการศึกษากลางคัน ได้เข้าเรียนต่อใน กศน. การศึกษาผู้ใหญ่ หรือ ทำงาน การศึกษาหาความรู้จากสื่อต่าง ๆ

ตารางที่ 32 คำอธิบายตัวชี้วัด (ต่อ)

ตัวชี้วัด	คำอธิบาย
17. เด็กจบชั้น ม.3 ได้เรียนต่อชั้น ม.4 หรือเทียบเท่า	เด็กจบชั้น ม.3 (การศึกษาภาคบังคับ 9 ปี) ได้เรียนต่อ ในมัธยมศึกษาตอนปลาย (ม.4-ม.6) หรือเทียบเท่า ซึ่งรวมถึง การได้เรียนต่อในสายอาชีพด้วย เด็กจบชั้น ม.3 (การศึกษาภาคบังคับ 9 ปี) ได้เรียนต่อ ในมัธยมศึกษาตอนปลาย (ม.4-ม.6) แล้วออกจากระบบ การศึกษากลางคัน ได้เข้าเรียนต่อใน กศน. การศึกษาผู้ใหญ่ หรือทำงาน การศึกษาหาความรู้จากสื่อต่าง ๆ
18. คนในครัวเรือนที่จบการศึกษา ภาคบังคับ 9 ปี ที่ไม่ได้เรียนต่อและยังไม่มี งานทำ ได้รับการฝึกอบรมด้านอาชีพ	คนในครัวเรือนที่จบชั้น ม.3 (การศึกษาภาคบังคับ 9 ปี) ที่ไม่ได้เรียนต่อชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย (ม.4-ม.6) หรือ เทียบเท่า (เช่น ปวช.) และยังไม่มียานทำ และมีความต้องการ ที่จะฝึกอาชีพ ทุกคนได้รับการฝึกอบรมด้านอาชีพต่าง ๆ ที่หน่วยงานของรัฐ รัฐวิสาหกิจ หรือเอกชนจัดขึ้น อย่างน้อย 1 อาชีพ
19. คนอายุ 15-59 ปี อ่าน เขียนภาษาไทย และคิดเลขอย่างง่ายได้ ***	คนไทยทุกคนควรจะต้องสามารถอ่าน เขียนภาษาไทย และคิดเลขอย่างง่ายได้ทุกคน โดยเฉพาะคนอายุ 15-59 ปี เป็นกลุ่มคนที่จบการศึกษาภาคบังคับ 9 ปีแล้ว และยังคงอยู่ ในช่วงของวัยทำงาน
20. คนอายุ 15-59 ปี มีอาชีพและรายได้ ***	คน อายุ 15-59 ปี ทุกคน มีการประกอบอาชีพและรายได้ ยกเว้นผู้ที่กำลังศึกษาอย่างเดียวน โดยไม่ได้ประกอบอาชีพ หรือคนพิการที่ไม่สามารถช่วยเหลือตนเองได้
21. คนอายุ 60 ปีขึ้นไป มีอาชีพและรายได้ ***	คนอายุ 60 ปีขึ้นไป ทุกคน มีการประกอบอาชีพและมีรายได้ ยกเว้นคนพิการที่ไม่สามารถช่วยเหลือตนเองได้
22. รายได้เฉลี่ยของคนในครัวเรือนต่อปี ***	รายได้ทั้งหมดนี้เป็นรายได้ ทั้งที่เป็นตัวเงินและรายได้ ที่เกิดจากการทำการปลูก การเลี้ยง และการหาไว้กินเองแล้ว กำหนดเป็นจำนวนเงิน คนในครัวเรือนสามารถเข้าถึงแหล่งเงินทุนได้
23. ครัวเรือน มีการเก็บออมเงิน	ครัวเรือนมีการเก็บออมเงิน
24. คนในครัวเรือนไม่ดื่มสุรา	คนในครัวเรือนทุกคน ไม่ดื่มสุรา
25. คนในครัวเรือนไม่สูบบุหรี่	คนในครัวเรือนทุกคน ไม่สูบบุหรี่ ยาสูบ หรือยาสูบ

ตารางที่ 32 คำอธิบายตัวชี้วัด (ต่อ)

ตัวชี้วัด	คำอธิบาย
26. คนอายุ 6 ปีขึ้นไป ปฏิบัติกิจกรรมทางศาสนาอย่างน้อยสัปดาห์ละ 1 ครั้ง ***	ในรอบปีที่ผ่านมา คนในครัวเรือนที่อายุตั้งแต่ 6 ปีขึ้นไป ทุกคนได้ปฏิบัติกิจกรรมทางศาสนาอย่างใดอย่างหนึ่ง หรือหลายอย่าง อย่างน้อยสัปดาห์ละ 1 ครั้ง เช่น การร่วมพิธีกรรมทางศาสนา ทำบุญ ตักบาตร ทำภาวนา/สมาธิ สวดมนต์ ฟังเทศน์ ฟังธรรม หรือการทำละหมาด และการเข้าโบสถ์ คริสต์ เป็นต้น
27. ผู้สูงอายุได้รับการดูแลจากครอบครัว ชุมชน ภาครัฐ หรือภาคเอกชน	ผู้สูงอายุทุกคน ได้รับการดูแลเอาใจใส่ในชีวิตความเป็นอยู่ ด้านอาหารการกิน เสื้อผ้าเครื่องนุ่งห่ม และได้รับการดูแลเมื่อยามเจ็บไข้ได้ป่วย การดูแลเอาใจใส่ด้านสภาพจิตใจจากคนในครัวเรือน หรือหมู่บ้าน/ชุมชน รวมทั้งได้รับสวัสดิการชุมชน เบี้ยยังชีพจากภาครัฐ หรือความช่วยเหลือจากภาคเอกชน
28. ผู้พิการได้รับการดูแลจากครอบครัว ชุมชน ภาครัฐ หรือภาคเอกชน	ผู้พิการทุกคน ได้รับการดูแลเอาใจใส่ในชีวิตความเป็นอยู่ ด้านอาหารการกิน เสื้อผ้าเครื่องนุ่งห่ม และได้รับการดูแลเมื่อยามเจ็บไข้ได้ป่วย การดูแลเอาใจใส่ด้านสภาพจิตใจจากคนในครัวเรือน หรือหมู่บ้าน/ชุมชน รวมทั้งได้รับสวัสดิการชุมชน เบี้ยความพิการ จากภาครัฐ หรือความช่วยเหลือจากภาคเอกชน
29. ผู้ป่วยโรคเรื้อรัง ได้รับการดูแลจากครอบครัว ชุมชนภาครัฐ หรือภาคเอกชน	ผู้ป่วยที่เป็นโรคเรื้อรังทุกคน ได้รับการดูแลเอาใจใส่ในชีวิตความเป็นอยู่ ด้านอาหารการกิน เสื้อผ้าเครื่องนุ่งห่ม และได้รับการดูแลเมื่อยามเจ็บไข้ได้ป่วย การดูแลเอาใจใส่ด้านสภาพจิตใจจากคนในครัวเรือน หรือหมู่บ้าน/ชุมชน รวมทั้งได้รับสวัสดิการชุมชน เบี้ยยังชีพจากภาครัฐ หรือความช่วยเหลือจากภาคเอกชน
30. ครัวเรือนมีส่วนร่วมทำกิจกรรมสาธารณะ เพื่อประโยชน์ของชุมชน หรือท้องถิ่น ***	ในรอบปีที่ผ่านมา คนในครัวเรือนอย่างน้อย 1 คน ได้เคยเข้าร่วมทำกิจกรรมสาธารณะของหมู่บ้าน โดยการออกแรงงาน เงิน หรือวัสดุอุปกรณ์ต่าง ๆ เช่น สร้าง/ซ่อมแซมถนน ลอกคลอง การกำจัดขยะ มูลฝอย และน้ำเสีย แปรรูปผลผลิต เป็นต้น อย่างใดอย่างหนึ่ง หรือหลายอย่าง

ตารางที่ 32 คำอธิบายตัวชี้วัด (ต่อ)

ตัวชี้วัด	คำอธิบาย
31. ครอบครัวมีความอบอุ่น ***	<p>ในรอบปีที่ผ่านมา ครัวเรือนมีโอกาสอยู่พร้อมหน้ากัน มีความเคารพนับถือซึ่งกันและกัน มีการปรึกษาหารือ สมาชิกในครัวเรือนไม่เคยหนีออกจากบ้าน คนที่อาศัยอยู่คนเดียวอยู่ได้อย่างมีความสุข</p>

